

**Jaarverslag
&
Jaarrekening
2020**

Inhoudsopgave

Inleiding.....	5
Gemeentebestuur	9
Beleidsverantwoording	11
1. Wonen	13
Ruimtelijke ontwikkeling	14
Infrastructuur.....	19
Groen.....	22
Duurzaamheid	24
Wat heeft het gekost?	27
2. Werken	33
Bedrijvigheid	34
Onderwijs	37
Wat heeft het gekost?	39
3. Vrije tijd	43
Cultuur	44
Sport.....	46
Recreatie	48
Wat heeft het gekost?	49
4. Sociaal Domein	53
Sociaal domein	54
Wat heeft het gekost?	59
5. Bestuur & Organisatie	63
Samenwerking & positionering.....	64
Dienstverlening	66
Veiligheid.....	70
Financiën	72
Wat heeft het gekost?	74
Paragrafen	79
Lokale heffingen	81
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	87
Beheer en onderhoud kapitaalgoederen	93
Financiering	104
Bedrijfsvoering	108
Verbonden partijen	114
Grondbeleid	124
Subsidieverstrekking	133
Rechtmatigheid	135
Bezuinigingen.....	137

Corona	138
Jaarrekening	147
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	149
Balans per 31 december 2020	157
Toelichting op de balans	160
Vaste Activa	160
Vlottende activa.....	165
Passiva	169
Vlottende passiva.....	176
Het resultaat over 2020	179
Begrotingsrechtmatigheid	184
Wet Normering Topinkomen	186
Schatkistbankieren.....	188
Financiële realisatie: rekening van baten en lasten.....	189
Algemene Dekkingsmiddelen	190
Reserves en Voorzieningen	191
Bijlagen	193
Bijlage 1 Kredieten.....	195
Bijlage 2 SiSa	197
Bijlage 3 Taakvelden	202
Bijlage 4 Mutaties reserves per programma.....	205
Bijlage 5 EMU-saldo	210

Inleiding

In het jaarverslag legt het college van B&W verantwoording af aan de gemeenteraad over het gevoerde beleid in het afgelopen jaar en de hiermee gemoeide inzet van middelen. Tijdens de bestuursrapportage bent u al tussentijds op de hoogte gebracht van de belangrijkste afwijkingen op de begroting 2020-2023. Het jaarverslag en de daarmee gemoeide jaarrekening zijn het sluitstuk van deze P&C-cyclus.

Focus op Toekomstvisie

De gemeente Valkenswaard werkt consequent met de Toekomstvisie 2030 als kapstok voor de strategie en de beleidskeuzes voor de komende jaren. De Toekomstvisie kent drie pijlers: Sociale Cohesie, Innovatie en Leisure. Deze drie pijlers zijn vertaald naar de vijf thema's in de begroting. Deze thema's zijn herkenbaar als de vijf programma's van de begroting. De Toekomstvisie is in een traject samen met bewoners, organisaties, verenigingen en bedrijfsleven uitgewerkt in strategische keuzes voor deze vijf thema's. Kort samengevat gaat het om de volgende strategische keuzes:

- Wonen: met betrekking tot de korte termijn inzetten op huisvesting voor jongeren, op de middellange termijn op jonge (Brainport)gezinnen en de financiën ook langs die keuzes inzetten;
- Werken: inzetten op met name werkgelegenheidsontwikkeling in de vrijetijdssector en de Brainportindustrie;
- Vrije tijd: impuls op verblijfsrecreatie en innovatieve leisure;
- Sociaal domein: naast de wettelijke verplichtingen in geval van mogelijkheden voor niet wettelijke keuzes deze met name maken richting de jongere generaties;
- Bestuur & Organisatie: fundamentele keuze voor overheidsparticipatie in beleid en communicatie.

De Toekomstvisie vormt al langer de beleidsmatige leidraad van de gemeente Valkenswaard en vormt ook de basis voor het collegeprogramma 2018-2022. Met betrekking tot de maatregelen die we de gemeenteraad hebben voorgesteld, is dan ook scherp gestuurd op in hoeverre deze maatregelen passen in de Toekomstvisie.

Coronacrisis

In 2020 zijn inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en ook de gemeente Valkenswaard geconfronteerd met de coronacrisis. Een wereldwijde pandemie die hevig heeft ingegrepen op ons dagelijks leven. Hoewel we in 2020 hebben gewerkt aan het realiseren van de Toekomstvisie 2030, heeft ook de coronacrisis veel van de bestuurlijke en ambtelijke inzet en flexibiliteit gevraagd. Denk hierbij aan de handhaving van de landelijke coronaregels, het ondersteunen van ondernemers en het bieden van nieuw perspectief voor onze jongeren in een lastige tijd van vrijheidsbeperkingen. Het zijn een paar voorbeelden van de omslag die, van het een op het andere moment, gemaakt moest worden toen ook Valkenswaard werd overvallen door de coronacrisis.

Het afgelopen jaar is de gemeenteraad hierover periodiek geïnformeerd middels raadsinformatiebrieven. Hiermee heeft het college de gemeenteraad tussentijds zo goed mogelijk proberen te informeren over alle ontwikkelingen. Daarnaast zijn er ook diverse momenten met de gemeenteraad georganiseerd om dieper op het thema van de coronacrisis door te praten. Ook hebben er aparte verantwoordingen plaatsgevonden door het bestuursorgaan burgemeester gelet op de wettelijke bevoegdheden vanuit deze functie in de coronacrisis. Ook het jaar 2021 zal voor een belangrijk deel in het teken blijven staan van de coronacrisis, waarbij de lessen uit 2020 zo goed mogelijk ter harte worden genomen.

Kansen in het kader van de Toekomstvisie

Naast onze inzet in het bestrijden van de coronacrisis, is veel inzet uit blijven gaan naar het realiseren van de Toekomstvisie 2030. Valkenswaard heeft volop economische en sociaal-maatschappelijke kansen die passen binnen de Toekomstvisie. Om deze kansen te verzilveren zijn de laatste jaren een groot aantal ambitieuze projecten opgestart; denk aan het gebiedsakkoord N69 (Westparallel,

gebiedsimpuls en nulplusmaatregelen), het Masterplan Centrum en het programma Grote Heide Dommelland. In 2020 zijn wederom stappen gezet deze ambities te realiseren. Zo heeft de gemeenteraad het definitief ontwerp Masterplan Centrum aangenomen, waarmee de basis is gelegd voor een vernieuwd autoluw en groen centrum. In 2020 is door de wegenbouwers hard gewerkt aan de aanleg van de Westparallel, die een nieuwe verbinding moet leggen tussen Valkenswaard en de Brainportregio. Samen met inwoners is gewerkt aan onze ambities ten aanzien van de Grote Heide Dommelland in een participatietraject.

Valkenswaard in een veranderende omgeving

De gemeente is onderdeel van een groter geheel. In deze wereldwijde coronacrisis zien we hoe ontwikkelingen van buiten voor een belangrijk deel onze werkzaamheden kunnen bepalen. Dat geldt ook voor de ontwikkelingen in regio. Valkenswaard blijft daarbij profiteren van de strategische ligging in de Brainportregio die internationale aantrekkingskracht heeft. Door nog beter samen te werken in de regio liggen hier ook kansen voor Valkenswaard. Bijvoorbeeld om meer jongeren en jonge gezinnen aan te trekken en bezoekers te verleiden te recreëren in onze prachtige natuur, met positieve effecten voor onze werkgelegenheid. Binnen diverse verbanden is ook in 2020 nauw samengewerkt om de belangen van Valkenswaard én die van de Brainportregio zo goed mogelijk te behartigen.

Ook in 2020 is de ontwikkeling doorgezet waarbij het Rijk meer verantwoordelijkheden bij gemeenten legt. Dit leidt enerzijds tot nieuwe kansen om de doelen uit de Toekomstvisie 2030 te realiseren en anderzijds tot vraagstukken op het gebied van prioritering en capaciteit. Onder meer via de VNG vragen wij daarbij voor een reële vergoeding vanuit het Rijk voor de nieuwe taken.

Het resultaat ten opzichte van de begroting

De gemeenterekening 2020 laat een nadelig saldo zien ter grootte van € 681.000. In de bestuursrapportage is een jaarrekeningresultaat van € 320.000 voordelig geprognosticeerd. Het resultaat wijkt ten opzichte van bestuursrapportage circa € 1.001.000 af en wordt grotendeels veroorzaakt door grote afwijkingen voor extra uitgaven Wmo en jeugdzorg.

Beperkte invloed Coronapandemie op het resultaat

Door de compensatie van het rijk voor extra uitgaven en tegenvallende inkomsten heeft de Coronapandemie voor onze gemeente nauwelijks invloed op het financieel resultaat.

Wij hebben de corona compensatie die wij van het rijk hebben ontvangen en de afwijkingen die door de pandemie zijn veroorzaakt samen gepresenteerd in de paragraaf Corona. Op deze wijze geven wij inzicht in alle afwijkingen (zowel positief als negatief) waarvan uit de financiële analyse is gebleken dat deze door de pandemie veroorzaakt zijn. Dit betreft een totaal bedrag aan inkomsten van ca 4,2 miljoen, waarvan 3,3 miljoen beschikbaar is gesteld voor en is besteed aan de TOZO regeling.

Resultaat per programma

Overzicht programma resultaten in (x € 1.000)	Saldo: Begroting 2020 na wijziging	Saldo: Realisatie 2020	Totaal	Afwijking incidenteel	Afwijking structureel
1: Wonen	-6.326	-7.192	-866	-752	-114
2: Werken	-3.867	-3.434	433	413	20
3: Vrije Tijd	-5.703	-5.628	75	28	47
4: Sociaal Domein	-25.499	-26.415	-916	-125	-791
5: Bestuur & organisatie*	41.714	41.987	273	273	-
Totaal	320	-681	-1.001	-163	-838

* Dit is inclusief overhead, onvoorzien, vennootschapsbelasting en algemene dekkingsmiddelen.

Overall beeld

In dit jaarverslag zijn verschillende afwijkingen zichtbaar, zowel positief als negatief, die in de meeste gevallen incidenteel zijn en tegen elkaar wegvallen. Hieronder hebben wij de grootste, meest in het oog springende, afwijkingen (groter dan € 200.000) toegelicht:

Onderwerp	Bedrag (x € 1.000)	Incidenteel/ structureel
Zwembad De Wedert Naar verwachting (zoals gemeld in de RIB van december 2018) is er een tekort bij de exploitatie van het Zwembad de Wedert. Er is een business-case opgesteld om te komen tot een sluitende exploitatie. Door de coronapandemie is hier beperkt op ingezet en is ook geen sprake geweest van een normale exploitatie.	-345	I
Wmo en jeugdzorg Ook onze gemeente ziet nu bij de Wmo de gevolgen van de aanzuigende werking van het door het Rijk ingevoerde abonnementstarief. Met name in het laatste kwartaal van 2020 is het aantal toegekende aanvragen voor huishoudelijke hulp sterk gestegen. Ook voor begeleiding zien wij de uitgaven gestaag toenemen. Zoals verwacht zijn ook de kosten voor jeugdzorg onverminderd hoog. Een beperkt deel hiervan merken wij aan als structureel.	-245 -434 -414 -130	S S I S
Algemene uitkering (exclusief coronacompensatie) De algemene uitkering is hoger vastgesteld door een correctie van de hoeveelheden ten opzichte van 2019. Dit verklaart het grootste deel van het voordelig verschil (544K).	576	I
Overige afwijkingen < € 200.000 De afwijkingen vanaf € 50.000 zijn toegelicht bij de beleidsverantwoording onder de kopjes: Wat heeft het gekost	-9	
Totaal afwijkingen	-1.001	

Voor een toelichting op de overige afwijkingen verwijzen wij u naar de toelichting per programma. Om u meer inzicht te verschaffen in de realisatie en de afwijkingen, hebben wij het analysemodel in de jaarrekening aangepast. Voortaan geven wij ook aan welke afwijkingen zich hebben voorgedaan in de mutaties van de reserves, zodat u beter inzicht krijgt.

Een kleine leeswijzer is hierbij op zijn plaats:

Wanneer is besloten om kosten te dekken via een bestemmingsreserve, ramen wij de bijdrage uit de reserve als een inkomst in de begroting.

Als de gerealiseerde kosten lager uitvallen of de afronding van de betreffende activiteit is vertraagd, verminderen wij de bestemmingsreserve voor een lager bedrag, of verwerken wij de vermindering op een later tijdstip. Door de wijze van presentatie ziet u in het overzicht een nadelige afwijking. De inkomst uit de reserve is immers lager.

In de toelichting is steeds zo goed mogelijk beschreven wat de oorzaak van de lagere onttrekking van de reserve is.

Gemeentebestuur

Samenstelling gemeenteraad, raadsperiode 2018-2022

Partij	Aantal zetels in de gemeenteraad
H&G (Helder & Gedreven)	7
CDA (Christen Democratisch Appèl)	5
Valkenswaard Lokaal	3
PvdA (Partij van de Arbeid)	2
Samen voor Valkenswaard	2
VVD (Volkspartij voor Vrijheid en Democratie)	2
D66 (Democraten 66)	1
Vitaal Valkenswaard	1

Op 21 maart 2018 heeft er een gemeenteraadsverkiezing plaatsgevonden, waarna een nieuwe gemeenteraad is geïnstalleerd (29 maart 2018).

Vanaf maart 2018 bestaat het college van burgemeester en wethouders uit:

College	Portefeuille
Burgemeester drs. A.B.A.M. Ederveen	Openbare orde en veiligheid, toekomstvisie, bestuurlijke aangelegenheden, intergemeentelijke samenwerking, burgerzaken, communicatie en marketing. Programma's en projecten: Groote Heide Dommelland
Wethouder T.P.T.H. Geldens	Beheer openbare ruimte, financiën, duurzaamheid, bedrijvigheid, monumenten, eigendommen en grondzaken, grondexploitaties, vergunningen, sport. Programma's en projecten: Dommelkwartier, Dommelen-Zuid (verkeer), Masterplan Centrum, Business Case Sport.
Wethouder drs. C. Marchal	Verkeer en mobiliteit, ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, personeel en organisatie, dienstverlening, toerisme en recreatie. Programma's en projecten: BGTS Groote Heide, Dommelkwartier, Bereikbaar Valkenswaard, Lage Heide woningbouw, Eurocircuit, Omgevingswet, Jongeren en jonge gezinnen.
Wethouder M.H. Theus	Zorg en welzijn, wijkgericht werken, werk en inkomen, onderwijs en cultuur. Programma transformatie sociaal domein.

Beleidsverantwoording

1. Wonen

Product	Portefeuillehouder	Team
Ruimtelijke ontwikkeling	C. Marchal	Ruimtelijk beleid
Infrastructuur	C. Marchal	Ruimtelijk beleid
Groen	T.P.T.H. Geldens	Ruimtelijk beleid
Duurzaamheid	T.P.T.H. Geldens	Ruimtelijk beleid

Ruimtelijke ontwikkeling

Toekomstvisie

Wij werken samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties aan een vitale gemeente waarin het goed wonen, werken en recreëren is.

In onze Toekomstvisie leggen wij het accent op het behouden en aantrekken van jongeren en jonge gezinnen. Vergrijzing en ontgroening hebben een negatief effect op de toekomstige omvang van de bevolking en sociale structuren. Vanaf 2020 willen we jongeren vooral aan ons binden door te voorzien in voldoende, betaalbare startershuisvesting. Maar ook jonge gezinnen zijn belangrijk voor Valkenswaard. Daarom gaan we in de toekomst niet langer alleen uit van het woonaanbod, maar betrekken we daarbij ook andere voorzieningen op het gebied van onderwijs, kinderopvang, sportaccommodaties en culturele voorzieningen en bereikbaarheid. Kortom: we zetten met onze reguliere activiteiten in op alle aspecten die belangrijk zijn voor jongeren en jonge gezinnen.

In de Toekomstvisie maken we de fundamentele keuze voor participatie in beleid en communicatie. Voor ruimtelijke ontwikkeling is hierbij vooral de invoering van de Omgevingswet relevant. De Omgevingswet is de grootste wetgevingsoperatie sinds het tot stand komen van de Grondwet en wordt, gezien de overdracht van bevoegdheden, ook wel de vierde decentralisatie genoemd. De invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2021 heeft een grote impact op al het beleid voor de fysieke leefomgeving. Zowel de gemeente als de gemeenschap krijgt meer ruimte om eigen keuzes te maken en de rol van de samenleving wordt groter bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het gaat niet alleen om een overdracht van verantwoordelijkheden, maar ook om een verandering van filosofie, werkwijze en uiteindelijk een verandering van de opstelling van de gemeente.

Kaderstellende nota's

- Structuurvisie Valkenswaard deel A (2012) en deel B (2013)
- Implementatieplan Omgevingswet (2017)
- Startnotitie Omgevingsvisie (2019)
- Koersdocument Omgevingsvisie (2020)
- Participatiewijzer (2020)
- Ruimtelijke visies
- Bestemmingsplannen
- Nota uitgangspunten bestemmingsplan buitengebied (2016)
- Masterplan Centrum (2013)
- Definitief ontwerp centrum (2020)
- Nota Ruimtelijke Kwaliteit (2016), incl. beeldkwaliteitsplan centrum (2017)
- Subsidieverordening gevelverbetering (2017)
- Woonvisie (2014)
- Woningbouwprogrammering 2019 - 2021
- Nota Grondbeleid (2020)
- Prestatieafspraken gemeente – Woningbelang (2020)
- Prestatieafspraken gemeente – Woonbedrijf (2019)
- Uitgiftebeleid geliberaliseerde pacht (2006)
- Algemene Verkoopvoorwaarden gemeente Valkenswaard (2015)
- Startnotities & beleidskaders Dommelland (2020)

Wat willen we bereiken?

Een breed gedragen en interactief opgestelde Omgevingsvisie wordt in 2021 vastgesteld.

Samen met inwoners, bedrijven en belangenorganisaties integrale keuzes maken over de inrichting en waardering van de fysieke leefomgeving (overheidsparticipatie) en particuliere initiatieven integreren in het ruimtelijk beleid van de gemeente.

Een passende en duurzame woningvoorraad die aansluit op de behoeften, zodat sneller een passende woning kan worden gevonden: in het bijzonder voor jongeren en jonge gezinnen.

Draagvlak behouden en uitbouwen voor een hoog voorzieningenniveau door (nieuwe) inwoners te behouden en aan te trekken, met name de doelgroepen jongeren en jonge gezinnen.

Wat zouden we ervoor doen?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Omgevingswet	In de raadsvergadering van december jl. is de Koersnotitie Omgevingsvisie vastgesteld. Dat is een zogenaamde 80% versie van de Omgevingsvisie waarin de koers is bepaald. Hierin is nog niet beschreven hoe we de ambities willen gaan waarmaken. Dat doen we in de laatste 20% die in een participatietraject in de eerste helft van 2021 tot een eindversie wordt uitgewerkt.
Omgevingswet – Omgevingsverordening	In 2020 zijn de voorbereidingen getroffen voor het opstellen van een Verordening fysieke leefomgeving in de loop van 2021. Er is een plan van aanpak uitgewerkt met als doel alle regels uit onze verordeningen - die betrekking hebben op het ruimtelijk-fysiek domein - te bundelen. De integratie van de verschillende verordeningen scheidt al meer duidelijkheid voor initiatiefnemers en gebruikers. Het doel is om te komen tot één integrale Verordening fysieke leefomgeving als tussenstap op weg naar één gebiedsdekkend Valkenswaard omgevingsplan.
Omgevingswet – Digitaal Stelsel	Een plan van aanpak Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) opgesteld en een projectleider geworven. Dit heeft plaatsgevonden in A2-verband Om de gemeenten te laten aansluiten op het DSO en klaar te zijn voor de start van de Omgevingswet zijn er projectresultaten gedefinieerd. Voor de ingangsdatum van de omgevingswet moeten de projectresultaten opgeleverd en geïmplementeerd zijn.
Omgevingswet – Anders werken	In de ambtelijke organisatie vinden diverse trajecten plaats waarmee wordt geoefend en samengewerkt conform de gedachte van de Omgevingswet. Daarnaast is de participatiewijzer vastgesteld in de raad van september, welke een belangrijk kader vormt voor het anders werken.
Bestemmingsplan Buitengebied II	Over de ontwikkelingen rondom het bestemmingsplan Buitengebied 2 (BPB2) bent u middels diverse raadsinformatiebrieven geïnformeerd. Het BPB2 heeft als ontwerp ter inzage gelegen. Uit de eerste analyse van de zienswijzen bleek dat het bestemmingsplan op een andere manier voortgezet moest worden. Er is door het college besloten het bestemmingsplan op te knippen: de ontwikkelingen los knippen en hiervoor postzegelplannen op te zetten, een bestemmingsplan te maken voor de schuilhutten en hulpgebouwen en een bestemmingsplan Buitengebied op te stellen zonder ontwikkelingen, gesprekken gevoerd over de start van een postzegelplan. Deze plannen zijn in behandeling. Voor de schuilhutten en hulpgebouwen is een inventarisatie gemaakt en is begonnen met het maken van een parapluplan. Voor het bestemmingsplan Buitengebied zijn werkzaamheden gestart om dit plan verder af te ronden en is gestart met de concept beantwoording van de zienswijzen. De vaststelling van het bestemmingsplan Buitengebied wordt vanwege de complexiteit voorbereid in nauw overleg met de provincie.
Woningbouwprogrammering	Middels een raadsinformatiebrieven d.d. 2 juli 2020 hebben wij u geïnformeerd over de herontwikkeling van vijf gemeentelijke locaties. De stedenbouwkundige opzetten voor deze locaties zijn in het kader van participatie voorgelegd aan de omwonenden. Daarnaast heeft de gemeenteraad voor de locaties Lage Heide (partiële herziening), Kerkeind en Karel Mollenstraat Zuid 42-44 bestemmingsplannen vastgesteld. Verder hebben wij u middels raads-informatiebrieven geïnformeerd over herontwikkelingen met woningbouw op de locaties Parallelweg Noord 10, Willibrorduslaan 87, Hofstraat

Wat zouden we ervoor doen?	Wat hebben we ervoor gedaan?
	14, Maastrichterweg 11, Peperstraat 30, Helenadal 34, en Eindhovenseweg 73.
Leefbaarheid Borkel en Schaft	Het nieuwbouwplan aan de Biestven II is opgeleverd. Voor de locatie aan de Pater Aartslaan met een wijzigingsbevoegdheid in het bestemmingsplan is een stedenbouwkundig plan ontwikkeld. Er zijn vergevorderde afspraken met de beoogde ontwikkelaar gemaakt, waarbij een groot deel van de huidige parkeercapaciteit in en nabij het plan kan worden opgevangen. Ten behoeve van de beoogde parkeeroplossing hebben we een parkeeronderzoek uitgevoerd. Bovenstaande acties zijn gedeeld met de werkgroepen wonen en verkeer van het Dorpsinitiatief. We hebben daarnaast constructieve gesprekken gevoerd met ontwikkelaars voor enkele andere, particuliere locaties. De lopende initiatieven zijn in overleg met en door het Dorpsinitiatief opgenomen in een overzicht met initiatieven. Dit overzicht vormt de leidraad voor periodiek overleg tussen de werkgroep wonen van het Dorpsinitiatief en de gemeente.
Verduurzamen bestaande woningvoorraad	De wet voortgang Energietransitie (Wet Vet), die 1 juli 2018 in werking is getreden, vormt de basis voor het verbod op aardgas in nieuwbouw. Woningen waarvan de omgevingsvergunning na 1-7-2018 is aangevraagd, worden aardgasloos opgeleverd. In het project 'verduurzamen vanaf de keukentafel' worden particuliere woningeigenaren in Valkenswaard voorgelicht over en gestimuleerd om laagdrempelige verduurzamingsmaatregelen toe te passen in en rondom het huis, teneinde het energiegebruik te beperken. Daarnaast zijn duurzaamheidsafspraken gemaakt met Woningbelang en vastgelegd in de prestatieafspraken.
Jongeren en jonge gezinnen	In 2020 hebben we voor een vijftal gemeentelijke herontwikkelingslocaties stedenbouwkundige ontwerpen ontwikkeld en voorgelegd aan de omwonenden van deze locaties. Drie van deze plannen zijn primair gericht op grondgebonden woningen voor jongeren en jonge gezinnen (huur en koop). In een presentatie aan de gemeenteraad op 8 oktober 2020 hebben we de resultaten van de strategie van de afgelopen vijf jaar teruggekoppeld en geconstateerd dat ca. 47% van alle nieuwbouw wordt betrokken door jongeren t/m 35 jaar. Naast nieuwbouw leidt ook de prestatieafpraak met Woningbelang over de huisvesting van minimaal 100 starters per jaar tot betere kansen voor starters. De strategie heeft geleid tot een omslag van ontgroening naar een vergroening in de afgelopen vijf jaar. In 2020 is de Rekenkamercommissie van de A2 een onderzoek gestart naar de effectiviteit en doeltreffendheid van het startersbeleid van Valkenswaard. Wij hebben in het kader van dit onderzoek ondersteuning geboden bij het uitzetten van een grootschalige enquête onder de doelgroep starters.
Wonen en zorg	In de presentatie aan de gemeenteraad op 8 oktober 2020 hebben wij teruggekoppeld dat er in de afgelopen vijf jaar, behalve voor starters en jonge gezinnen, ook veel aandacht is geweest voor nieuwbouw van levensloopbestendige woningen. Wij hebben samen met bureau Companen en een projectgroep met woon- en zorgpartijen uitvoering gegeven aan het onderzoek wonen en zorg. Daarbij heeft Companen in beeld gebracht hoe de behoefte ten aanzien van wonen en zorg zich ontwikkelt op basis van demografische ontwikkelingen en trends en wat dit, afgezet tegen het aanbod, betekent voor de opgaven voor Valkenswaard. De resultaten op hoofdlijnen zijn direct na het kerstreces 2020 met u gedeeld. Daarnaast hebben wij in 2020 principe-

Wat zouden we ervoor doen?	Wat hebben we ervoor gedaan?
	medewerking toegezegd aan een plan op het snijvlak van wonen en zorg op de locatie Maastrichterweg 11.
Toegankelijkheid gebouwen	In samenwerking met de projectgroep Agenda22 zijn flyers uitgedeeld om bewustwording te vergroten en groene stickers uitgereikt aan organisaties die goed scoren op het gebied van toegankelijkheid
Prestatieafspraken	Met Woningbelang en de huurdersvertegenwoordiging (HBV) hebben wij prestatieafspraken gemaakt. Deze zijn op 28 april 2020 aan u toegezonden. Woonbedrijf heeft in een bestuurlijk overleg op 15 oktober 2020 aangekondigd zich te willen concentreren op het Stedelijk Gebied Eindhoven en zich geleidelijk uit Valkenswaard te willen terugtrekken.
Masterplan Centrum	Ten aanzien van de herinrichting is het definitief ontwerp in juli vastgesteld. Het technisch ontwerp voor het deelgebied Markt Westzijde en de rijbaan is opgesteld. Voor wat betreft de realisatie van het compact kernwinkelgebied is in 2020 één subsidie verstrekt voor relocatie. Voor transformatie is eveneens één subsidie verstrekt. Voor het verbeteren van de beeldkwaliteit zijn vijf subsidies verstrekt voor gevelverbetering.
Uitvoeren Plan van aanpak legalisatie onrechtmatig grondgebruik	Eind 2020 is ca. 58% van de onrechtmatige gevallen gelegaliseerd. Het project heeft een gemiddeld positief netto resultaat van € 40.000,00 per jaar. De jaarlijks terugkerende huurinkomsten uit dit project zijn met € 11.000,00 toegenomen.
Eurocircuit	Er is een projectplan vastgesteld gericht op de ontwikkeling van een viertal toekomstscenario's. Aan de hand hiervan is het project gestart. Door de COVID-19-maatregelen, heeft het project vertraging opgelopen.
Woningen in eigendom	Van één woning is in 2020 de eigendom overgedragen als gevolg van verkoop. Er zijn nog vier woningen in eigendom van de gemeente Valkenswaard die conform de vastgestelde afspraken en richtlijnen te koop aangeboden gaan worden.
Verkoop vastgoed	Conform gestelde kaders worden eigendommen die geen maatschappelijk doel meer hebben her-ontwikkeld. Het voormalige paviljoen van TV Ginneve met bijbehorend terrein is in 2020 verkocht aan een organisatie voor buitenschoolse opvang. Over de herontwikkeling van een vijftal gemeentelijke vastgoedlocaties hebben wij u geïnformeerd middels de raadsinformatiebrief d.d. 2 juli 2020

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	Bron	Realisatie 2019	Doelstelling 2020	Realisatie 2020
Verplichte indicatoren				
Aantal nieuwe gebouwde woningen per 1.000 woningen	Waarstaatjegemeente	10,8	10	17,2
Demografische druk (%)	Waarstaatjegemeente	Stabilisatie (79,4%)	Stabilisatie	79,1%
Gemiddelde WOZ/waarde (€ 1.000)	Waarstaatjegemeente	264.000	255.000	281.000
Overige indicatoren				
Waardering buurt (score)	Waarstaatjegemeente	7,99 (2018)	8,0	7,99 (2018)

Infrastructuur

Toekomstvisie

We willen de openbare ruimte inrichten en daarbij een goed evenwicht tussen bereikbaarheid en leefbaarheid bewerkstelligen. Voor de leefbaarheid in Valkenswaard zijn de aanleg van de Westparallel en de nulplusmaatregelen heel belangrijk. Daardoor ontstaat namelijk een betere bereikbaarheid en wordt de beleving van het centrumgebied ingrijpend verbeterd. We maken het centrum verkeersluwer en we weren vrachtverkeer uit het gebied. Een goede bereikbaarheid is belangrijk voor de aantrekkelijkheid als vestigingsgemeente, maar ook voor de toegankelijkheid als recreatiegemeente. De kwaliteit van de openbare ruimte speelt hierin eveneens een rol. Daarom is het belangrijk dat we de kwaliteit van de ondergrondse en bovengrondse infra goed op peil houden. Bovendien biedt de aanleg van de Westparallel de mogelijkheid om de Eindhovenseweg in het centrum om te vormen tot een voetgangersgebied met beperkt autoverkeer.

Kader stellende nota's

Infrastructuur:

- Regionale Bereikbaarheidsagenda
- Gebiedsakkoord N69 (2012)
- Mobiliteitsplan (2014)
- Beleid – en beheersplan OV (2014)
- Openbaar Vervoer beleidsplan (2017)
- Fietsbeleidsplan (2019)
- Masterplan Centrum (2013)
- Definitief ontwerp centrum (2020)
- Beheerplan 'wegen en bruggen'; zie paragraaf 'onderhoud kapitaalgoederen'
- Verkeersmaatregelen Dommelen Zuid
- Samenwerkingsconvenant Gezonde Duurzame Leefomgeving (N69-Noord)

Parkeren:

- Visie op Parkeren (2015)
- Parkeernormeringsbeleid (2019)
- Beleidsnotitie parkeren grote voertuigen (2009)
- Toekenningsvoorwaarden gehandicaptenparkeerplaatsen (2019)

Waterhuishouding:

- Basis Rioleringsplan (BRP) (2011)
- Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) 2019-2022

Wat willen we bereiken?
Betere bereikbaarheid middels het realiseren van de Westparallel, de nulplusmaatregelen en verkeersmaatregelen Dommelen-Zuid.
Stimuleren van lopen, fietsen, openbaar vervoer, elektrisch vervoer en alternatieve vervoersmogelijkheden.
Een nette, veilige en ordentelijke uitstraling voor onze gemeente (in de openbare ruimte) passend bij de omgeving.

Wat zouden we ervoor doen?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Implementatie herijkte parkeerbeleid	Het geactualiseerde, parkeerbeleid is in 2019 niet vastgesteld door de raad. Het voorstel hiertoe is in de raadsvergadering van november 2019 van de agenda gehaald. De raad heeft besloten om met een initiatiefvoorstel voor een nieuw parkeerbeleid te komen. Tot die tijd wordt er gewerkt op basis van het vigerende parkeerbeleid wat is vastgelegd in de parkeervisie 2015.

<p>Mobiliteitsplan</p>	<p>In 2020 zijn middelen gereserveerd in de begroting 2021 voor de actualisatie van het mobiliteitsplan 2014. Vooruitlopend is al gestart met de actualisatie van het gemeentelijk verkeersmodel met het oog op de uitwerking van de verkeersmaatregelen Dommelen-Zuid.</p>
<p>Gebiedsakkoord N69 / voorbereiding nulplusmaatregelen</p>	<p>In 2020 zijn in nauw overleg met de provincie en Boskalis de ontwerpen voor de Nieuwe Verbinding definitief gemaakt. Daarbij is vooral aandacht besteed aan de koppeling van de Nieuwe Verbinding aan de ontwerpen voor Dommelen-Zuid (Westerhovenseweg). Het voorlopig ontwerp Dommelen-Zuid is na een uitgebreid participatietraject in oktober 2020 vastgesteld. De coronacrisis heeft in 2020 niet tot vertraging geleid in de uitvoering van de Nieuwe Verbinding.</p> <p>In 2020 zijn de contracten voor de overdracht van de N69 uitgewerkt. Na ondertekening (in 2021) krijgt de gemeente de beschikking over de met de provincie overeengekomen financiële bijdragen.</p> <p>In 2020 is vastgesteld dat de voorgestelde maatregel voor de reconstructie op basis van de laatste inzichten in de ontwikkeling van de verkeersintensiteit onvoldoende robuust is. Daarom is er een alternatief ontwerp opgesteld.</p> <p>In 2020 is de reconstructie uitgevoerd. Wat resteert is de financiële afhandeling (waaronder de subsidie vanuit het Regionaal Uitvoeringsprogramma (RUP)).</p> <p>In 2020 zijn voor alle onderdelen van het project schetsontwerpen opgesteld, in nauwe samenspraak met bewoners en belanghebbenden. Deze schetsontwerpen zijn in het najaar vastgesteld. Daarnaast zijn we gestart met het aanbestedingstraject voor de uitvoering begin 2021.</p> <p>In 2020 is de realisatie van de fietstunnel gestart. De ontwerpen voor de tunnel zijn afgestemd met de plannen voor Lage Heide Wonen. Gekoppeld aan de fietstunnel is gewerkt aan de planologische inpassing van de alternatieve ontsluiting Mgr. Smetsstraat (westelijk van de Nieuwe Verbinding). Naar aanleiding van de vaststelling van het bestemmingsplan zijn zienswijzen ingediend. De zaak bij de Raad van State loopt nog. Ten aanzien van de realisatie van het haakje zijn afspraken gemaakt met de provincie. Uitvoering vangt aan zodra de Raad van State positief oordeelt.</p>
<p>Uitwerking ontwerp Valkenswaardse Poort (Luikerweg tussen aansluiting Westparallel en Dommelseweg)</p>	<p>Dit is een nieuw benoemd project, onderdeel van de Projectenportefeuille. Aanpassingen aan het wegvak zijn nodig vanwege de wijzigingen in de verkeerscirculatie na de openstelling van de Nieuwe Verbinding. In 2020 zijn de eerste schetsontwerpen opgesteld, zodat deze in het kader van de Wegvakentheorie voor kunnen worden gelegd aan de provincie.</p>
<p>Bereikbaarheidsakkoord / voorbereiding (nulplus) maatregelen</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ N69-Zuid: In 2020 is het planstudietraject is onder leiding van de provincie vervolgd. Inmiddels zijn tracé-uitwerkingen beschikbaar, die aan het bestuurlijk overleg worden voorgelegd. ▪ N69-Zuid groot onderhoud: In 2020 is de laatste hand gelegd aan het groot onderhoud van het wegvak tussen de Nieuwe Verbinding en de Belgische grens. Vanwege de kap van enkele bomen is een compensatieplan overeengekomen. De uitvoering hiervan wordt opgepakt door de gemeente. ▪ HOV-Knooppunt:

	In 2020 is regionaal gelobbyd voor uitbouw van de bestaande openbaar vervoerlijnen met Eindhoven CS naar Hoogwaardig Openbaar Vervoer. Hieronder valt ook de realisatie van een of meer zgn. HUB's (openbaar vervoerknooppunten) in Valkenswaard. Eind 2020 is het project door de regio geprioriteerd.
Kwaliteit centrum	Het parkeerterrein Kloosterplein is in 2020 gerealiseerd en opgeleverd. Het definitief ontwerp is in juli vastgesteld. Het technisch ontwerp voor deelgebied Markt Westzijde en rijbaan is opgesteld.
Nette, veilige, ecologisch verantwoorde en ordelijke uitstraling openbare ruimte	Het onderhoud is volgens de vastgestelde norm uitgevoerd. Door wederom een jaar van overwegend droogte heeft ons groen veel te lijden gehad. We vervangen bewust met meer droogtebestendig en houden meer rekening met biodiversiteit. De Belleman is gereconstrueerd en daarbij fors vergroend.
Fietsbeleid	De projecten en maatregelen van het fietsbeleid zijn beoogd als onderdeel van de actualisatie van het Mobiliteitsplan met bijbehorend uitvoeringsprogramma, Zie voor de stand van zaken het thema mobiliteitsplan.
Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)	De subsidieregeling is in april vastgesteld. De aanpak van wateroverlast is door de extreme neerslag van 26 juni opnieuw geëvalueerd en bijgesteld om zo veel mogelijk verlichting te geven op de meest kritieke locaties. Hiervoor zijn al verschillende kleine aanpassingen gedaan in de openbare ruimte. De eerste grote maatregelen waarbij ook het riool wordt aangepast zullen in het 2de kwartaal 2021 zijn uitgevoerd.
Waterhuishouding	De hoofdafvoer van de riolering in de Kornoeljelaan is over de gehele lengte gerenoveerd. Er is een waterberging aangelegd langs de Leenderweg. Het Kloosterplein is gerenoveerd waarbij het regenwater nu in de bodem infiltreert. De overige reguliere vervangingswerkzaamheden hebben in 2020 vertraging opgelopen. Dit komt doordat het afstemmen van de plannen met burgers door de coronamaatregelen fysiek niet meer mogelijk was en daardoor erg moeizaam verliep. Ook de extreme bui van 26 juni 2020 heeft veel gevraagd van de beschikbare capaciteit die in andere jaren ingezet kon worden voor het begeleiden van de reguliere werkzaamheden. De verwachting is dat deze achterstand in 2021 kan worden ingehaald.

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	Bron	Realisatie 2019	Doelstelling 2020	Realisatie 2020
Overige indicatoren				
Aantal ongevallen per 1.000 inwoners	ViaSTAT	5,9 (2018)	5,0	n.n.b.

Groen

Toekomstvisie

Groen in de kernen en in de omgeving draagt in belangrijke mate bij aan een prettig woon- en leefklimaat voor onze inwoners. Ook maakt het Valkenswaard aantrekkelijk als vestigingsgemeente. Daarnaast bepaalt groen in belangrijke mate onze aantrekkelijkheid voor toeristen en recreanten. Valkenswaard beschikt over kwalitatief zeer hoogwaardige natuurgebieden in haar directe omgeving. Deze behoren tot de top van Europa. De kwaliteit van deze natuurgebieden willen wij nog verder versterken.

Kaderstellende nota's

- Beleidsplan Milieuvriendelijke Onkruidbestrijding (2009)
- Beleidsplan Onderhoud Openbare Ruimte (BOOR 2009)
- Kwaliteitsplan Onderhoud Openbare Ruimte (KOOR 2012)
- Beeldkwaliteitsplan Hoofdlinten & Entrees Valkenswaard en Dommelen (2014)
- Integraal ontwikkelplan bos- en natuurterreinen 2019
- Landschapontwikkelingsplan 2011-2020
- Groenstructuurplan 2018
- Subsidieregeling "Stimulering vasthouden en verwerken hemelwater op particulier terrein" voor de periode 2020-2022.

Wat willen we bereiken?
Het versterken van natuur ten behoeve van een goede balans tussen infrastructurele en groene ontwikkelingen en ter versterking van de basis voor de leisure-economie in Valkenswaard.
Vergroening van de omgeving, zowel in de bebouwde kom als in de ons omringende natuur, ter versterking van het woongenot en de leisure-economie.

Wat zouden we ervoor doen?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Groene uitstraling centrum	Het definitief ontwerp is in juli 2020 vastgesteld waarin vergroening en een duurzame inrichting een belangrijk onderdeel is. De werkzaamheden aan het Kloosterplein zijn gerealiseerd en opgeleverd.
Behoud en beheer bos- en natuurgebieden	We hebben een vervolg gegeven aan onze inspanningen om onze bossen te verduurzamen. Het herstelwerk (na de brand) op de Malpie heeft een vervolg gekregen, mede ook door de grote inzet van vrijwilligers en steun van het IVN. Het herstelwerk aan de oevers van De Grootte Meer is afgerond. De ecologische verbindingszone (EVZ) Schaapsloopoven is gerealiseerd ter hoogte van De Vest en de EVZ aan de Maastrichterweg is ook gereed. De voorbereidende werken aan de EVZ-N69, bij de grote brug over de Keersop, zijn gestart. Er is een subsidie ontvangen van ongeveer € 25.000 voor ecologisch bermbeheer. De boomfeestdag heeft nog net kunnen plaats vinden. En met dertien andere partijen is een vervolg gegeven aan het opstellen van een visie voor het beekdal van de Tongelreep-Warmbeek.
Omgeving Kloosterpark	De werkzaamheden aan het Kloosterplein zijn gerealiseerd en opgeleverd.
Ontwikkeling nieuwe bos- en natuurgebieden	In januari 2020 zijn de beleidskaders en startnotities voor Dommelland vastgesteld. Conform de startnotities is in maart gestart met het participatietraject om te komen tot uitvoeringsprogramma's. Vanwege de COVID-19 maatregelen zijn fysieke bijeenkomsten momenteel niet mogelijk en is het traject uitgesteld tot nader order.

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	Bron	Realisatie 2019	Doelstelling 2020	Realisatie 2020
Overige indicatoren				
Gemiddeld groen onderhoudsniveau (KOOR)	Rapportage extern bureau	Niveau B	Niveau B	Niveau B
Perken, plantsoenen en parken zijn goed onderhouden	Waarstaatjegemeente	Niveau B	Niveau B	Niveau B
Omvang gemeentelijk bezit natuurgebied (nat en droog gebied)	Gemeentelijke administratie	Ca. 900 ha.*	960 ha.	960 ha.

Duurzaamheid

Toekomstvisie

We willen een hoogwaardig woon-, werk- en leefmilieu voor onze huidige en toekomstige inwoners bieden. Vanuit het beleidsveld Duurzaamheid leveren we een wezenlijke bijdrage aan het bereiken van deze gezonde en duurzame leefomgeving door actief aan de slag te gaan met de beleidsthema's energie, bodem & ondergrond, afval, stedelijk water, geluid, lucht en natuur.

Gemeenten staan voor een grote opgave: de omslag naar een duurzame wereld. Hoe deze duurzame wereld er precies uit ziet, weten we niet. De weg ernaar toe is evenmin duidelijk. Wél weten we in welke richting we ons globaal gaan bewegen. In 2019 hebben we een duurzaamheidsbeleid vastgesteld. In dit beleid staat de 'stip op de horizon' beschreven voor de onderwerpen energietransitie, mobiliteit, biodiversiteit, materialentransitie en klimaatadaptatie. Het duurzaamheidsbeleid wordt geconcretiseerd in een uitvoeringsprogramma Duurzaamheid. Draagvlak is en blijft cruciaal. We zullen dit proces daarom met zowel inwoners, ondernemers en instellingen als met overige maatschappelijke partners doorlopen.

Kaderstellendenota's

- Visiedocument A2-gemeenten 'Wabo en omgevingsvergunning' (2007)
- Beginseldocument 'Actief bodembeheer De Kempen' (2001)
- Bodembeheersplan, bodemkwaliteitskaart (2014)
- Landelijk Afvalbeheersplan 2 (LAP2) (2009)
- Basis Rioleringsplan (BRP) (2011)
- Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) 2019-2023
- Brabants Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (BSL)
- Nota inzameling huishoudelijke afvalstoffen 2012-2020
- Ontheffingenbeleid hogere waarden Wet geluidhinder
- Nota bodembeheer (2014)
- Omgevingsbeleidsplan (OBP) (2014)
- Duurzaamheidsbeleid (2019)

Wat willen we bereiken?
Valkenswaard stelt zichzelf als doel om, in lijn met de landelijke doelstellingen, een CO2-reductie van 49% in 2030 en 100% in 2050 ten opzichte van 1990 te realiseren.
Duurzaamheid integreren binnen alle gemeentelijke beleidsvelden en het integraal realiseren van energiebesparing, duurzaam bouwen en renoveren, circulaire economie, duurzame mobiliteit en duurzame energieopwekking.
Valkenswaard klimaatadaptief maken om daarmee in te spelen op veranderende weersomstandigheden.
De huidige N69-corridor herontwikkelen tot een gezonde, duurzame leefomgeving in samenwerking met betrokken partners.

Wat zouden we ervoor doen?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Opstellen en uitvoeren Programma Duurzaamheid	In 2020 zijn de voorbereidingen getroffen voor het starten van het Programma Duurzaamheid begin 2021. Het programma is opgezet aan de hand van de duurzaamheidsthema's uit de duurzaamheidsvisie; <ul style="list-style-type: none"> • Een klimaatbestendige en aantrekkelijke gemeente; • Een energieke en gezonde gemeente; • Een schone leefomgeving en verantwoorde organisatie. De verduurzaming van de eigen organisatie valt onder het derde thema.
Regionale Energiestrategie opstellen	In 2020 hebben we samen met de regio de geplande processtappen doorlopen die in 2021 moet leiden tot de eerste regionale energiestrategie (RES 1.0) voor de MRE. Het college heeft eind augustus de concept RES vastgesteld

	wat een belangrijke tussenstap was om te komen tot een RES 1.0.
Integrale benadering Duurzaamheid	Duurzaamheid is een vast onderdeel van het format van de bestuurlijke voorstellen. Dit met als doel om de duurzaamheidsambities al in de voorfase van beleidsvorming en projecten integraal mee te nemen zodat er uiteindelijk beter een integrale belangenafweging gemaakt kan worden door het college. Verder wordt met het opstarten van het programma Duurzaamheid beoogd meer samenhang aan te brengen en duurzaamheid integraler te benaderen.
Vervolg geven aan Klimaatstresstest	Veel klimaatadaptieve maatregelen leggen een beslag op onze (openbare) ruimte. Derhalve is ervoor gekozen om het thema klimaatadaptatie integraal met andere thema's die beslag leggen op de ruimte af te wegen in de omgevingsvisie. In het koersdocument omgevingsvisie wordt prominent gekozen voor klimaatadaptatie. Dit is de eerste stap om het thema klimaatadaptatie verder te verankeren in ons gemeentelijk beleid en handelen.
Gezonde duurzame leefomgeving	In 2020 heeft een online participatietraject plaatsgevonden waarbij input is opgehaald bij burgers over hoe het gebied er in de toekomst uit moet gaan zien. Verder is gekeken naar hoe de samenwerking tussen de gemeenten, provincie Noord-Brabant en de TU Eindhoven kan worden verbeterd in dit traject en zijn de tussentijdse mijlpalen in beeld gebracht. Hierbij wordt toegewerkt naar een programma met concrete projecten en meekoppelkansen met al lopende projecten.

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	Bron	Realisatie 2019	Doelstelling 2020	Realisatie 2020
Verplichte indicatoren				
Omvang huishoudelijk restafval (kg/inwoner)		53,57	<5%	51,39
Hernieuwbare elektriciteit (%)	Waarstaatjegemeente	Geen actuele gegevens bekend	3,6%	Geen actuele gegevens bekend
Overige indicatoren				
Oordeel over afvalinzameling: score minimaal gelijk aan landelijk gemiddelde.	Waarstaatjegemeente	Geen actuele gegevens bekend	7,5	Geen actuele gegevens bekend
Oud papier en karton per inwoner op jaarbasis (in kg), conform norm landelijk afvalbeheer plan 2 (LAP 2).	Milieujaarverslag	45,16	85	43,73
GFT per inwoner op jaarbasis (in kg), conform norm landelijk afvalbeheer plan 2 (LAP 2).	Milieujaarverslag	108,19	105	120,84
Kunststof verpakkingsafval per inwoner op jaarbasis (in kg), conform norm landelijk afvalbeheer plan 2 (LAP 2).	Milieujaarverslag	8,22	9,14	9,79
Textiel per inwoner op jaarbasis (in kg), conform norm landelijk afvalbeheer plan 2 (LAP 2).	Milieujaarverslag	3,58	5	3,69
Glasafval per inwoner op jaarbasis (in kg), conform norm landelijk afvalbeheer plan 2 (LAP 2).	Milieujaarverslag	22,17	23	24,97

Wat heeft het gekost?

Realisatie programma

<i>Bedragen * € 1.000,-</i>					
Wonen	Jaar- rekening 2019	Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Jaar- rekening 2020	Vershil jaarrekening t.o.v. begroting na wijziging
Lasten					
Ruimtelijke Ontwikkelingen	6.358	5.690	6.748	7.410	-663
Infrastructuur	5.956	5.810	5.924	5.766	158
Groen	2.745	2.899	3.000	3.004	-4
Duurzaamheid	4.871	4.027	3.955	4.752	-797
<i>Totaal lasten</i>	<i>19.930</i>	<i>18.426</i>	<i>19.628</i>	<i>20.933</i>	<i>-1.306</i>
Baten					
Ruimtelijke Ontwikkelingen	4.519	4.047	4.047	6.081	2.034
Infrastructuur	4.263	4.111	4.153	4.307	154
Groen	55	27	27	67	40
Duurzaamheid	4.132	3.877	3.877	4.394	517
<i>Totaal baten</i>	<i>12.969</i>	<i>12.062</i>	<i>12.104</i>	<i>14.849</i>	<i>2.745</i>
Saldo van baten en lasten	-6.961	-6.363	-7.523	-6.084	4.439
Toevoeging aan reserves	1.764	567	567	3.447	-2.880
Onttrekking aan reserves	1.443	530	1.764	2.339	575
Resultaat	-7.282	-6.401	-6.326	-7.192	-866

Voor een overzicht van de mutaties op de reserves wordt verwezen naar bijlage 4

Toelichting op realisatie programma 1 Wonen

Afwijkingen

De belangrijkste financiële afwijkingen in de realisatie van het programma inclusief de mutaties van de reserves worden hierna toegelicht. De kleine verschillen zijn niet nader uitgewerkt.

De nadelen zijn weergegeven in het rood. In de laatste kolom is aangegeven of het een incidentele (I) of structurele (S) afwijking betreft.

Analyse afwijkingen t.b.v. bestuurlijke verantwoording en rechtmatigheid						
						<i>bedragen x € 1.000</i>
Wonen						
Omschrijving	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Saldo	S/I
Ruimtelijke Ontwikkelingen						
Gemeentelijke gebouwen	-319				-319	I
Op het eind van 2019 heeft er een nieuwe aanbesteding van elektriciteit en gas plaatsgevonden. Vanaf 1 januari 2020 zijn we overgestapt naar een andere leverancier met een voordelig tarief. Het heeft enige tijd in beslag genomen om de juiste facturering per gebouw en doelgroep op orde te krijgen. De verzamelfacturen van de nieuwe leverancier zijn daarom op deze kostenplaats geboekt en zijn niet uitgesplitst per gebouw. Het betreft een bedrag van € 208K. Dat geldt ook voor onroerend goed belasting ter grootte van 82k, omdat de uitsplitsing in één handeling efficiënter is. De overschrijding op dit onderdeel van de begroting leidt op de kostenplaatsen per gebouw tot een onderschreiding. Per saldo is dit budget neutraal. De overige kosten betreft onvoorziene kosten voor inhuur van personeel en overige diensten voor een bedrag van € 29K.						
Verspreide gronden en gebouwen	-12	196			184	I
Het voordelig saldo is voornamelijk ontstaan door hogere inkomsten door verkopen van gemeentelijk vastgoed en percelen grond uit het project onrechtmatig grondgebruik (ca. € 80K), minder uitgaven aan ambtelijke loonkosten (ca. € 25K), nutsvoorzieningen en belastingen (ca. € 45K) en diverse andere uitgaven (ca. € 30K).						
Maatschappelijk vastgoed	-50				-50	I
De hogere kosten van € 51k worden met name veroorzaakt door advieskosten en inhuur personeel t.b.v. maatschappelijk vastgoed. Hiervan is € 41 K gedekt door de verkoop van Maatschappelijk Vastgoed in 2020 binnen de egalisatiereserve.						
Vervangen speeltoestellen	110	8		-85	33	I
Het omvormingsplan speelvoorzieningen waar het budget voor gebruikt wordt vergt veel overleg momenten met wijkvertegenwoordigers. Aangezien het met name in het begin van de coronacrisis lastig was om gesprekken te voeren met de wijk zijn niet alle werkzaamheden tot uitvoering gekomen die gepland stonden voor 2020. In 2021 wordt er een inhaalslag gemaakt en is het resterende budget van € 85.000 benodigd om alle plannen tot uitvoering te brengen.						
Bouw- en woningtoezicht	-153	4			-149	I
In 2020 zijn er méér aanvragen ingediend dan in de voorgaande jaren. Bovendien betrof het in verhouding veel kleine aanvragen die relatief veel capaciteit vragen. Hierdoor moest er extra						

capaciteit worden ingezet voor de toetsing. Voor het jaar 2021 zijn hier de in te zetten middelen al op aangepast. Daarom gaat het voor het jaar 2020 om een eenmalige extra inzet. Het te kort wordt vooral veroorzaakt door een afwijking op de loonkosten.						
Bouwvergunningen In 2020 zijn er méér aanvragen ingediend dan in de voorgaande jaren. Bovendien betrof het in verhouding veel kleine aanvragen die minder leges opleveren dan grote aanvragen. Het is lastig in te schatten in hoeverre deze verschillen een incidenteel of structureel karakter hebben: veel inwoners zijn het afgelopen jaar aan de slag gegaan met aanpassingen van hun woning vanwege de beperkingen die Corona met zich meebracht. Daarnaast zien we meer aanvragen voor transformaties naar 1 of 2 woningen.		-140			-75 -85	S I
Toezicht en handhaving Als gevolg van de Corona-maatregelen was er meer toezicht nodig vanuit handhaving dan qua capaciteit beschikbaar. Daarom moest er extra capaciteit extern worden ingezet. Deels worden deze extra kosten gecompenseerd vanuit de corona-middelen die we van het Rijk ontvangen (deze zijn echter niet per onderdeel geormerkt).	-106					I
Bouwgrondexploitaties Voor de toelichting op de grondexploitaties wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid	-1.169	1.880	-2.072	1.193	-168	I
Afwikkeling activiteiten Voor de volgende activiteiten zijn de budgetten overgeheveld naar 2021: toekomst eurocircuit, invoering omgevingswet, uitvoeringsstrategie jongeren en jonge gezinnen, wonen met zorg, bestemmingsplannen. De bijbehorende budgetten (509K) zijn gestort in de reserve Afwikkeling activiteiten. Dit is per saldo neutraal.	508	1	-509		0	I
Afwijking kapitaallasten Door vertraging of uitstel van investeringen zijn de kapitaallasten lager dan begroot. Dit voordeel wordt gecompenseerd door lagere doorbelaste kapitaallasten in programma 5.	49				49	I
Overig Overige verschillen die gezien de omvang niet nader verklaard worden.	-76	112	-269	-140	-76	I
Totaal afwijkingen Ruimtelijke ontwikkelingen	-663	2.034	-2.850	968	2.489	
Infrastructuur						
Deelproject N69 verkeerssituatie Dommelen zuid De hiervoor gemaakte kosten worden gedekt door een subsidie.	-245	245			0	I
Reconstructie Markt Westzijde Dit door de raad toegekende budget is in de begroting opgenomen als een exploitatiebudget ten laste van de algemene reserve.	393	0		-393	0	I
Opbrengsten betaald en belanghebbenden parkeren In de bestuursrapportage, die op 24 september 2020 in de raad is behandeld, hebben wij reeds gemeld dat de inkomsten op jaarbasis voor betaald parkeren lager uitvallen als gevolg van minder inkomsten i.v.m. de coronacrisis. Er werd een verschil ingeschat van ca. 140k op jaarbasis. Er was toen nog geen sprake van een 2 ^e coronagolf. Hier tegenover staan hogere inkomsten uit naheffingsaanslagen.	79	-161			-82	I

<p>Onderhoud riolering, kleinschalig Het jaar 2020 was het derde relatief droge jaar op rij. Naast een verminderd aantal storingen aan het rioolstelsel als gevolg van een kleinere gebruiksslijtage komen er door drogere omstandigheden ook minder mankementen aan het licht. In 2020 waren de meeste rioolreparaties dan ook nodig in de eerste 3 maanden van het jaar terwijl in de 6 daaropvolgende droge zomermaanden een minimaal aantal reparaties benodigd was. Wij maken jaarlijks een zo nauwkeurig mogelijke inschatting van het in de komende jaren op te leveren aantal nieuwe WOZ-objecten, maar kleine afwijkingen hierop kunnen niet worden voorkomen. In 2020 was de gerealiseerde areaaluitbreiding iets hoger dan begroot. Naast bovengenoemde voordelen zijn ook de doorbelaste kapitaallasten (114k) en loonkosten (62k) ten behoeve van riolering lager dan geraamd. Deze drie voordelen worden gecompenseerd door een lagere onttrekking aan de voorziening riolering, waardoor meer middelen voor toekomstig onderhoud aan de riolering beschikbaar zijn. Per saldo vallen deze mutaties dus tegen elkaar weg.</p>	-107	98			-9	I
<p>Overig Overige verschillen die gezien de omvang niet nader verklaard worden.</p>	38	-28	-10		-0	I
<p>Totaal afwijkingen Infrastructuur</p>	158	154	-10	-393	-91	
Groen						
<p>Kapitaallasten Door vertraging of uitstel van investeringen zijn de kapitaallasten lager dan begroot. Dit voordeel wordt gecompenseerd door lagere doorbelaste kapitaallasten in programma 5.</p>	106				106	I
<p>Overig Overige verschillen die gezien de omvang niet nader verklaard worden.</p>	-110	40	-20		-90	I
<p>Totaal afwijkingen Groen</p>	-4	40	-20	0	16	
Duurzaamheid						
<p>Afvalverwijdering: vuilophaal en -afvoer Deze afwijking bestaat uit een aantal componenten, waarvan de belangrijkste via een begrotingswijziging van Cure in december 2020 aan uw raad zijn gemeld. Dit betrof de extra kosten als gevolg van Corona, een afrekening met de fiscus over de verkopen van kunststof en lagere vergoedingen voor de verwerking van papier en glas, een totaalbedrag van € 158.000. Daarnaast is er sprake van nog wat kleinere afwijkingen, zoals de afrekening met Ned-Vang en pininkomsten op de milieustraat. Uit de jaarrekening 2020 van Cure is gebleken dat het negatieve eigen vermogen van Cure is teruggebracht tot € 0,-. Voor dit negatieve eigen vermogen was door ons een voorziening getroffen van € 147.000. Deze voorziening is niet langer noodzakelijk en hebben wij vrij laten vallen..</p>	-136	7			-129	I
<p>Milieubeleidsuitgangspunten Op het budget van milieubeleidsuitgangspunten ontstaat een nadeel van € 70.000. Dit nadeel wordt veroorzaakt doordat de procesgeldten duurzaamheid en regionale energiestrategie ter</p>	-70	0			-70	I

waarde van € 88.000 in de begroting 2020 zijn opgenomen onder het budget "Bijdrage Metropoolregio Eindhoven" (programma 2) en niet onder Milieubeleidsuitgangspunten, waarvoor deze gelden voor zijn bedoeld. De kosten zijn dus gemaakt bij programma 1, terwijl het budget bij programma 2 is geraamd. Bij programma 2, product bedrijvigheid ontstaat hierdoor een voordeel van € 88.000.						
Milieudiensten Door de hoge werkdruk binnen het project Eurocircuit is het noodzakelijk om een extra juridische kracht in te zetten om de taken uit het uitvoeringsprogramma naar behoren en volledig uit te kunnen voeren. Daarbij valt een aantal werkzaamheden onder de Basistaak en hebben we geen keuze dan dit neer te leggen bij de ODZOB. Afwijkingen in het budget voor milieutaken, welke door de ODZOB worden uitgevoerd, zijn structureel van aard. Het beschikbare budget is daarom het afgelopen jaar meegenomen in de gemeentelijke financiële cyclus. Het budget is structureel verhoogd en we verwachten dat de komende jaren geen tekorten meer ontstaan.	-39	0			-39	S
Zonnepanelen Groene Zone	-369	369			0	I
Overig Overige verschillen die gezien de omvang niet nader verklaard worden.	-183	141	0	0	-42	I
<i>Totaal afwijkingen Duurzaamheid</i>	-797	517	0	0	-281	
Totaal	-1.305	2.744	-2.880	575	-857	

2. Werken

Product	Portefeuillehouder	Team
Bedrijvigheid	T.P.T.H. Geldens	Sociaal en economisch beleid
Onderwijs	M.H. Theus	Sociaal en economisch beleid

Bedrijvigheid

Toekomstvisie

Als gemeente bevorderen we een evenwichtige sociaaleconomische ontwikkeling. Daarbij richten we ons op het behouden en stimuleren van werkgelegenheid en op het verbeteren van het vestigingsklimaat voor bedrijven.

We blijven werken aan het verbeteren van het vestigings- en ondernemersklimaat, zodat bedrijven succesvol kunnen zijn en optimaal kunnen profiteren van onze gunstige ligging in de Brainport-regio. Dit dragen wij uit in onze communicatie met het bedrijfsleven. De verwevenheid van gemeente en bedrijfsleven met Brainport willen wij versterken rondom de drie sporen Leisure, aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt en de lokale maakindustrie als onderdeel van de regionale industrie. Het is ons doel om de vrijetijdssector in Valkenswaard te ontwikkelen tot dé proeftuin voor slimme technologie uit de Brainport-regio in het gebied Groote Heide-Dommelland. Ook de Leisure-zone en de kwaliteitsimpuls in het centrum versterken de vrijetijdssector in Valkenswaard. Die Valkenswaardse vrijetijdssector moet uitgroeien tot krachtige motor voor de economie en zorgen voor indirecte werkgelegenheid in andere sectoren, zoals in de detailhandel.

Kaderstellende nota's

- Economisch Beleid 2017-2020 (2016)
- Standplaatsenbeleid (2019 - (nog in 2019 vast te stellen))
- Beleidsregels terrassen (2017)
- Beeldkwaliteitplan centrum (2017)
- Gebiedsontwikkeling Visie Valkenswaard, Natuurlijk Avonturen Landschap (2017)
- Masterplan Centrum (2014)
- Horecavisie (2019 - (nog in 2019 vast te stellen))
- Detailhandelsvisie A2 gemeenten (2015)
- Regionale Detailhandelsvisie (2015)

Wat willen we bereiken?
Een compact, aantrekkelijk en onderscheidend winkelcentrum waarmee de winkelleegstand wordt verminderd naar het landelijk gemiddelde.
Een afbakening van het kernwinkelgebied met een actieve rol van de gemeente om te komen tot een sterk economisch profiel.
Ontwikkeling van het bedrijventerrein om een kwaliteitsverbetering, verduurzaming en goede aanhaking op de Brainportagenda te realiseren.
Het versterken van de triple-helix samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen.

Wat zouden we ervoor doen?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Compact centrum	<p>Er is op diverse manieren gewerkt aan een compact kernwinkelgebied. Hoewel de mogelijkheden als gevolg van coronamaatregelen ervoor waren beperkt, is met diverse winkeliers en vastgoedeigenaren gesproken over verplaatsing en transformatie. Dit heeft op diverse locaties tot succes geleid. Zo worden aan de Eindhovenseweg ten noorden van de Corridor diverse winkelpanden getransformeerd naar woningen.</p> <p>De plannen voor het centrum hebben ertoe geleid dat Intertoys ervoor gekozen heeft om terug te keren in het compacte kernwinkelgebied.</p> <p>Er zijn ook subsidies voor transformatie en verplaatsing verleend (zie ook onder Masterplan Centrum). Daarnaast is gestart met de voorbereiding van de inzet van ruimtelijk instrumentarium (bestemmingsplanprocedure).</p>

Wat zouden we ervoor doen?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Centrummanagement	Er vindt structureel overleg plaats met Centrummanagement. Onder andere over de uitvoering van het jaarplan van het Centrummanagement, ter verbetering van het ondernemersklimaat. Daarnaast participeert de gemeente in o.a. hun werkgroep leegstand & branchering. Verder is er structurele afstemming tussen gemeente, Centrummanagement en Valkenswaard Marketing over de ontwikkeling van het centrum.
Horeca	De horecavisie 2020-2024 is in maart 2020 door de raad vastgesteld. Vervolgens is de horeca zwaar getroffen door de coronamaatregelen. Vandaar dat er in 2020 vooral aandacht hiervoor is geweest, zodat in de periode dat de horeca open mocht dit ook op verantwoorde wijze kon. Daar waar mogelijk is in die periode ook extra terrasruimte beschikbaar gesteld.
Camerabeveiliging Schaapsloop	Door de Coöperatie Bedrijvenparken Valkenswaard U.A. is in samenwerking met de gemeente collectieve camerabeveiliging gerealiseerd.
Brainport Nationale Actieagenda	Door de economische gevolgen van corona is er in de samenwerking met Brainport Development het afgelopen jaar vooral ingezet op het anticiperen op een economische crisis. Bijvoorbeeld door in samenwerking met de MRE een Regionale Herstelaanpak te lanceren.

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	Bron	Realisatie 2019	Doelstelling 2020	Realisatie 2020
Verplichte indicatoren				
Funciemenging (%)	Waarstaatjegemeente	47,7% (2018)	> 47,7	Cijfers over 2020 zijn nog niet bekend
Bruto gemeentelijk product (verhouding tussen verwacht en gemeten product)	Waarstaatjegemeente	22,5 (2013)*	Deze indicator is niet meer beschikbaar.	22,5 (2013)*

Omschrijving	Bron	Realisatie 2019	Doelstelling 2020	Realisatie 2020
Vestigingen van bedrijven per 1000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	Waarstaatjegemeente	156,8 Nederland 145,9 7,47 % boven het landelijk niveau. (2018)	10% boven landelijk niveau	Geen recente cijfers bekend, de leeftijds- categorie is veranderd in 15-74.

* Geen recente cijfers bekend. De verplichte prestatie-indicator is inmiddels geschrapt.

Onderwijs

Toekomstvisie

Wij stellen jeugdigen, jongeren en volwassenen in staat om zich zo goed mogelijk voor te bereiden op het zo zelfstandig mogelijk functioneren in de samenleving. Waar nodig bieden wij ondersteuning, bijvoorbeeld bij het leren invulling te geven aan de eigen verantwoordelijkheid. Het behalen van een startkwalificatie is hierbij belangrijk. Ook willen we zorgdragen voor adequate huisvesting voor de scholen.

In de Toekomstvisie is opgenomen dat Valkenswaard jongere generaties aan zich wil (blijven) binden. Een adequaat aanbod aan basisonderwijs en voortgezet onderwijs hoort daarbij. Net als het beroepsonderwijs op korte afstand in Eindhoven, waarmee het onderwijsaanbod in Valkenswaard samenwerkt.

Kaderstellende nota's

- Beleidsplan Voor- en Vroegschoolse Educatie 2020
- Lokaal Educatieve Agenda 2019-2020
- Gemeentelijke huisvestingsverordening 2019
- Regionaal Educatief Plan 2018-2022
- Valkenswaard heeft vastgoed voor elkaar! (2012)
- Gemeentelijke verordening Leerlingenvervoer 2014
- Integraal Huisvestingsplan (2018)

Wat willen we bereiken?
Het integraal inzetten van onderwijshuisvesting in samenwerking met schoolbesturen, kindpartners, zorgpartners en wijkbewoners
Een doorgaande ontwikkellijn van 0-18 jaar, waarbij een vloeiende aansluiting is tussen voorschool en vroegschool en basisschool en voortgezet onderwijs
Meer kinderen hebben de mogelijkheid zich naar hun competenties te ontwikkelen en zijn hier trots op
Het voorkomen, vroegtijdig opsporen en aanpakken van taal- en onderwijsachterstanden bij kinderen maar ook bij volwassenen

Wat zouden we ervoor doen?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Voortzetting LEA	Hoewel er in 2020 zoveel mogelijk aandacht is geweest voor de speerpunten uit de LEA, lag de focus vanuit onderwijs en kinderopvang het grootste deel van 2020 op de organisatie van thuisonderwijs, noodopvang en het beperken van achterstanden. Concrete zaken uit de LEA die zijn opgepakt in 2020: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Preventiekalender geactualiseerd en verspreid ▪ Preventieprojecten weerbaarheid uitgevoerd in PO (9 scholen) en VO (alle leerjaren) ▪ VVE monitor uitgezet, ingevuld, geanalyseerd en besproken met bestuurders
Voor- en Vroegschoolse Educatie doorontwikkelen	Het VVE beleid is opnieuw geactualiseerd. Hierin is de verplichting tot het bieden van 16u VVE per week (i.p.v. voorheen 10u) in de kinderopvang verwerkt. Dit is in 2020 ook door alle VVE opvangorganisaties geïmplementeerd. Daarnaast zijn VVE medewerkers van de kinderopvangorganisaties VVE geschoold zodat de inhoudelijke en pedagogische kwaliteit verbeterd is.
Samenwerking kinderopvang-onderwijs-jeugdhulp	In 2020 hebben we drie bijeenkomsten georganiseerd tussen uitvoerders en coördinatoren uit kinderopvang, onderwijs, leerplicht en jeugdhulp. Eén bijeenkomst (eind maart 2020) is geannuleerd vanwege de coronamaatregelen. Vanwege het grote aantal aanwezigen

Wat zouden we ervoor doen?	Wat hebben we ervoor gedaan?
	<p>zijn de bijeenkomsten van A2-niveau naar lokaal niveau gegaan om de slagvaardigheid te verbeteren. Op thema's wordt nog wel in A2-verband afgestemd. Het gevoel van eigenaarschap is vergroot en dit zorgt voor betere borging en implementatie van de samenwerkingsafspraken. Er is een gezamenlijke visie op samenwerking opgesteld met daarin zes thema's waarop intensiever samengewerkt gaat worden. Ook is er een begin gemaakt met wijkgericht werken, waarbij organisaties elkaar op wijkniveau treffen en de thema's oppakken.</p>
Uitvoering geven aan het Integraal HuisvestingsPlan	<p>De haalbaarheidsonderzoeken zijn opgestart en er zijn diverse (voorbereidende) gesprekken gevoerd, maar de onderzoeken zijn niet afgerond in 2020. Dit in verband met het wegvallen van de projectleider IHP/onderwijshuisvesting. Daarnaast zijn we actief aan de slag gegaan met het scheppen van voorwaarden (o.a. op het gebied van huisvesting) voor het behoud van de school in Borkel & Schaft.</p>
Aandacht voor technisch onderwijs	<p>Scholengemeenschap Were Di heeft samen met andere scholen een plan ontwikkeld om techniekonderwijs verder te ontwikkelen samen met het bedrijfsleven. De gemeente ondersteunt hierin en Were Di is kartrekker, maar de invulling en uitvoering zijn vanwege corona helaas vertraagd. Zowel het samenwerken in de planvorming tussen onderwijs en bedrijfsleven als het ontmoeten van de echte praktijk in de stages van leerlingen in bedrijven ligt nagenoeg stil. De ambitie is er echter nog steeds, zowel bij het bedrijfsleven als in het onderwijs.</p>

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	Bron	Realisatie 2019	Doelstelling 2020	Realisatie 2020
Verplichte indicatoren				
Omvang absoluut verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	VSV kompas	Schooljaar 2018-2019 2,34 per 1000 leerlingen	< 2	Schooljaar 2019-2020: 2,36 per 1000 leerlingen
Omvang relatief verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	VSV kompas	Schooljaar 2018-2019 7,81 per 1000 leerlingen	< 23	Schooljaar 2019-2020: 8,41 per 1000 leerlingen
Vroegtijdig schoolverlaters (vsv'ers) (%)	VSV kompas	Schooljaar 2018-2019 1,76 %	1,7	Schooljaar 2019-2020: 1,68 %

Wat heeft het gekost?

Realisatie programma

<i>Bedragen * € 1.000,-</i>					
Werken	Jaar- rekening 2019	Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Jaar- rekening 2020	Verschil jaarrekening t.o.v. begroting na wijziging
Lasten					
Bedrijvigheid	855	1.088	1.421	997	424
Onderwijs	2.950	3.250	3.511	2.765	746
Totaal lasten	3.806	4.339	4.932	3.761	1.171
Baten					
Bedrijvigheid	29	24	24	26	2
Onderwijs	168	258	388	158	-229
Totaal baten	197	281	411	184	-227
Saldo van baten en lasten	-3.610	-4.057	-4.521	-3.577	944
Toevoeging aan reserves	379	-	-	333	-333
Onttrekking aan reserves	517	275	654	477	-177
Resultaat	-3.471	-3.782	-3.867	-3.434	433

Voor een overzicht van de mutaties op de reserves wordt verwezen naar bijlage 4

Toelichting op realisatie programma 2 Werken

Afwijkingen

De belangrijkste financiële afwijkingen in de realisatie van het programma inclusief de mutaties van de reserves worden hierna toegelicht. De kleine verschillen zijn niet nader uitgewerkt.

De nadelen zijn weergegeven in het rood. In de laatste kolom is aangegeven of het een incidentele (I) of structurele (S) afwijking betreft.

Analyse afwijkingen t.b.v. bestuurlijke verantwoording en rechtmatigheid bedragen x € 1.000						
Werken						
Omschrijving	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Saldo	S/I
Bedrijvigheid						
Bijdrage Metropoolregio Eindhoven						
Op het budget van de bijdrage Metropoolregio ontstaat een voordeel van € 88.000. Dit voordeel wordt veroorzaakt doordat de procesgelden duurzaamheid en regionale energiestrategie ter waarde van €88.000 in de begroting 2020 zijn opgenomen onder "Bijdrage Metropoolregio Eindhoven" en niet onder Milieubeleidsuitgangspunten (programma 1), waarvoor deze gelden voor zijn bedoeld. De gemaakte kosten van €70.000 zijn echter wel geboekt op de post Milieubeleidsuitgangspunten (programma 1). De kosten zijn dus gemaakt bij programma 1, terwijl het budget bij programma 2 is geraamd.	88				88	I
Overheveling compact kernwinkelgebied						
Er is een restant van het budget over. Dit betreft een incidenteel budget. Het zijn middelen ter stimulering van een compact kernwinkelgebied voor Masterplan centrum waar subsidie op aangevraagd kan worden. Voorgesteld wordt om deze middelen over te hevelen naar 2021.	202		-202		0	I
Overheveling gevelverbeteringsfonds						
Er is een restant van het budget over. Dit betreft een incidenteel budget. Het zijn middelen in een fonds voor Masterplan centrum waar subsidie op aangevraagd kan worden ten behoeve van gevelverbetering. Voorgesteld wordt om deze middelen over te hevelen naar 2021.	131		-131		0	I
Overig						
Overige verschillen die gezien de omvang niet nader verklaard worden.	3	2	0	0	5	I
Totaal afwijkingen Bedrijvigheid	424	2	-333	0	93	
Onderwijs						
Leerlingenvervoer						
Geen realisatie op de eigen bijdrage van het leerlingenvervoer. Dit levert een nadeel op van € 65.000 op de opbrengsten. De kosten van leerlingenvervoer vallen lager uit dan begroot. Op de kosten wordt een voordeel van € 121.000 gerealiseerd. Een deel van de verklaring voor het lager uitvallen van de kosten zit in het efficiënter indelen van de ritten. Daarnaast is de lockdown van voorjaar 2020 en de laatste weken van 2020 een belangrijke factor. Gedurende deze periode heeft de vervoerder een compensatie gekregen ter hoogte van 80% van de normaal gereden ritten.	121	-65			56	I
Onderwijsachterstandenbeleid						
De gemeente ontvangt elk jaar geormerkte middelen voor onderwijs achterstandenbeleid. In 2020 zijn deze middelen niet geheel uitgegeven. Deze middelen mogen doorgeschoven worden naar volgend jaar. Een belangrijke oorzaak van het voordeel is de coronacrisis. Hierdoor zijn een aantal trajecten zoals scholing van medewerkers in de kinderopvang en NT2 aanbod op scholen niet aangeboden en tot nader orde uitgesteld.	219	-166			53	I

<p>Vaste lasten huisvestingsvoorzieningen onderwijs Voordeel op de vaste lasten van huisvestingsvoorzieningen onderwijs van € 97.000. Een nadere toelichting op de afwijking op de vaste lasten (brandverzekering en onroerendzaakbelasting) worden op concernniveau toegelicht. Zie toelichting financiële realisatie programma 5.</p>	97				97	I
<p>Loonkosten leerplichtwet Er is een voordeel op de loonkosten leerplichtwet van € 31.000. In 2019 is een leerplichtambtenaar vertrokken. De leerplichtambtenaar die in haar plaats kwam werkte minder uren. Dat verklaart het verschil. Een nadere toelichting over de verantwoording van de totale loon- en inhuurkosten is opgenomen aan het einde bij programma 5.</p>	31				31	I
<p>Lokaal educatieve agenda Er zijn minder subsidies verstrekt voor Lokaal educatieve agenda. Dit levert een voordeel op van € 26.000. SG Were Di ontving een subsidie van € 20.000,- voor het project Opeduca. Vanwege corona is in 2020 aan het project nauwelijks uitvoering gegeven. Halverwege 2020 is het project hervat en is geconcludeerd datgene wat nog gedaan moest worden vanuit hun eigen middelen van Were Di kon worden gefinancierd. In overleg met SG Were Di is besloten het volledige subsidiebedrag voor 2020 terug te storten. Ook is bij de vaststelling 2019 een deel van de subsidie 2019 terug gevorderd van Were Di.</p>	20 6				20 6	S I
<p>Overheveling IHP Onderwijs/Onttrekking reserve vastgoed In de begroting 2020 is opgenomen dat de budgetten voor het integraal huisvestingsplan gedekt worden uit de reserve vastgoed. Echter deze budgetten zijn in 2020 nog niet geheel ingezet. Het voorstel is om de budgetten over te hevelen naar 2021.</p>	177			-177	0	I
<p>Afwijking kapitaallasten Door vertraging of uitstel van investeringen zijn de kapitaallasten lager dan begroot. Dit voordeel wordt gecompenseerd door lagere doorbelaste kapitaallasten in programma 5.</p>	53				53	I
<p>Overig Overige verschillen die gezien de omvang niet nader verklaard worden.</p>	23	2			25	I
Totaal afwijkingen Onderwijs	747	-229	0	-177	341	
Totaal	1.171	-227	-333	-177	434	

3. *Vrije tijd*

Product	Portefeuillehouder	Team
Cultuur	M.H. Theus	Sociaal en economisch beleid
Sport	T.P.T.H. Geldens	Sociaal en economisch beleid
Recreatie	C. Marchal	Sociaal en economisch beleid

Cultuur

Toekomstvisie

Het voorzieningenniveau in Valkenswaard is in 2030 een reden om er te blijven wonen. Vooral het winkelaanbod en de culturele voorzieningen worden in dit kader genoemd. Ook de komende periode zullen we ons dus inspannen om het culturele leven in Valkenswaard op peil te houden en waar mogelijk te versterken. We zetten ons in om objecten met cultuurhistorische waarde en voorzieningen als musea, sociaal-culturele centra, een bibliotheek, een Centrum voor Muziek en Dans en voorzieningen voor kunstbeoefening te realiseren dan wel in stand te houden. Ook willen we kunst, cultuur en cultuureducatie zo laagdrempelig mogelijk aanbieden. Daarbij hebben wij bijzondere aandacht voor de doelgroep jongeren en jonge gezinnen.

Kaderstellende nota's

- Beleidsvisie gebouwd erfgoed Valkenswaard 2012-2020
- Beleidsplan Archeologische Monumentenzorg (2012)
- Cultuurnota Valkenswaard (nog vast te stellen in 2019)

Wat willen we bereiken?
Cultuurdeelname zo inzetten zodat meer inwoners zichzelf ontwikkelen, hun kijk op de wereld verbreden en meedoen in Valkenswaard.

Wat zouden we ervoor doen?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Faciliteren en stimuleren van infrastructuur, aanbieders en beoefenaren.	Begin 2020 is de Beleidsnota Cultuur vastgesteld. Op basis daarvan is daarna een Uitvoeringsnota Cultuur opgesteld, in goede afstemming met de Cultuurraad. In de Uitvoeringsnota zijn concrete acties omschreven ter versterking van de cultuureducatie in Valkenswaard evenals het versterken van de culturele infrastructuur.
Cultuur als middel: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bestrijding eenzaamheid onder ouderen ▪ Bevorderen participatie van mensen met een beperking ▪ Theatersport en verwante disciplines ter bevordering van zelfbewustzijn en sociale weerbaarheid 	De activiteiten van het ouderenkoor en 60-plus- dansen voor licht dementerenden heeft als gevolg van corona grotendeels geen doorgang gevonden. Theatergroep Buitengewoon heeft tijdens de coronamaatregelen een modus gevonden om de onderlinge contacten te onderhouden. Daarnaast zijn er culturele activiteiten, zoals concerten van harmonieën en virtuele carnavalsactiviteiten, in de huiskamers gebracht van mensen die o.a. door corona te lijden hadden van eenzaamheid en die op deze manier toch konden delen aan culturele evenementen. Tot slot zijn de activiteiten van het CMD ook opgenomen op de site 'Valkenswaard, Oog voor Iedereen'.

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	Bron	Realisatie 2019	Doelstelling 2020	Realisatie 2020
Overige indicatoren				
CMD aantal leerlingen (regulieren leerlingen)	Jaarverslag	561	600	568
CMD aantal leerlingen (kennismaking met muziek via onderwijs)	Jaarverslag	477	450	269 structureel aanbod (daarnaast is 448 niet gerealiseerd als gevolg van wegvallen activiteiten door Corona)
		880	825	838 projectaanbod

Sport

Toekomstvisie

Sporten en bewegen is goed voor de lichamelijke en mentale gezondheid en heeft een belangrijke sociale functie. Binnen de gemeente Valkenswaard willen we sport en bewegen voor iedereen mogelijk maken. Daar richten we ons beleid op.

In de Toekomstvisie leggen wij het accent op het aantrekken en behouden van jongeren en jonge gezinnen. Een veelzijdig sportaanbod en goede sportvoorzieningen kunnen voor hen een rol spelen in de afweging om in Valkenswaard te komen of te blijven wonen. Het is dan ook belangrijk dat dit aanbod behouden blijft. Dit vraagt om samenwerking tussen verenigingen en multifunctioneel gebruik van sportaccommodaties.

Ook dragen sport en bewegen bij aan onze sociale cohesie. Doordat we sport en bewegen aan het sociaal domein hebben gekoppeld, kunnen we de bijdrage die sport aan het vergroten van de sociale cohesie levert, uitbreiden. Meer mensen die voorheen langs de kant stonden, worden nu, dankzij sport en bewegen, gestimuleerd om weer mee te doen.

Valkenswaard vindt een goed sport- en beweegklimaat voor haar inwoners heel belangrijk. Dat geldt voor zowel de jeugd als voor ouderen en mensen met een beperking. Sporten en bewegen heeft een belangrijke meerwaarde binnen de brede maatschappelijke context van gezondheid, onderwijs, welzijn en sport. Sport is bovendien een zeer belangrijk beleidsinstrument voor zowel de landelijke- als de lokale overheid als het gaat om gezondheidsbevordering, maatschappelijke participatie, verbondenheid en integratie.

Kaderstellende nota's

- Beleidsvisie Sport Verbindt Valkenswaard 2018-2021
- Valkenswaard heeft vastgoed voor elkaar (2012)
- Toekomstvisie 2030 (2012)

Wat willen we bereiken?
Meer inwoners hebben naar eigen vermogen de mogelijkheid om te kunnen sporten en bewegen. Sport en bewegen wordt gericht ingezet waardoor meer mensen fitter worden en meedoen in de samenleving.

Wat zouden we ervoor doen?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Verbinding leggen tussen uitvoering sportbeleid en de andere beleidsterreinen (sociaal domein)	In januari 2020 is het Valkenswaard Sport- en beweegakkoord gesloten waarin het verbeteren van leefstijl van inwoners een van de acties is. Sportverenigingen werken hierin samen met zorgaanbieders. Het Sport- en Beweegakkoord wordt ook gekoppeld aan het Lokaal Preventieakkoord dat wordt ontwikkeld (zie programma 4). Bestaande activiteiten op het onderwijs, om sociale vaardigheden van kinderen te verbeteren, hebben een vervolg gekregen. Wel hebben een aantal activiteiten stil gelegen als gevolg van corona.
Organiseren activiteiten voor bevordering sport en bewegen voor jeugd, senioren en mensen met een beperking	Sportconsulenten van Sportief Valkenswaard hebben, in samenwerking met onder andere GGZE, Valkenhof en Lunetzorg, verschillende activiteiten georganiseerd voor deze doelgroepen. Ook sportverenigingen organiseerden verschillende activiteiten voor deze doelgroepen, waarvan zes met behulp van de subsidie sportactiviteiten.
We dragen bij aan de deskundigheidsbevordering van vrijwilligers bij sportverenigingen	Er zijn gesprekken gevoerd met alle verenigingen. Er is een behoeftepeiling uitgevoerd en een traject opgezet dat bijdraagt aan deskundigheidsbevordering bij sportverenigingen. In verband met de gevolgen van de coronamaatregelen voor sportverenigingen zijn de verenigingen meerdere

	malen bezocht en is hen ondersteuning (aan)geboden wanneer nodig.
Sport- en beweegaanbod tijdens en na schooltijd verbeteren	Het sportief rekenen is aangeboden op vier scholen (350 leerlingen) en werd goed ontvangen. De pilot om de motorische vaardigheden van kinderen te meten en te testen is vanwege het coronavirus nog niet uitgevoerd.

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	Bron	Realisatie 2019	Doelstelling 2020	Realisatie 2020
Verplichte indicatoren				
Niet sporters (%)		44%	43	44%
Overige indicatoren				
Burgers die de bewegingsnorm halen.	GGD Gezondheidsmonitor	69%	48,5%	50%
Jongeren (13-21 jaar) die de bewegingsnorm halen.	GGD Gezondheidsmonitor	81%	46,5%	48%
Tevredenheid over sportvoorzieningen.	Waarstaatjegemeente	7,8	8,0	7,8

Recreatie

Toekomstvisie

Wij zoeken naar kansen om de economische potentie van Valkenswaard, op het gebied van dag- en verblijfsrecreatie, evenementen en routegebonden recreatie (groenbeleving), beter te benutten. Een van die kansen zijn de extra arbeidsplaatsen die ontwikkeld worden binnen de vrijetijdseconomie. Daarmee willen wij de werkgelegenheid en de economie in Valkenswaard een duurzame impuls geven. Tegelijkertijd gaan we ons nadrukkelijk richten op de uitstraling en de marketing van onze gemeente.

In de Toekomstvisie 2030 definiëren we de vrijetijdseconomie, oftewel recreatie en toerisme, als een van de drie pijlers. In het verlengde hiervan stelden we in 2017 de gebiedsontwikkelingsvisie 'De Grootte Heide – Natuurlijk Avonturen Landschap vast. Hierin onderzochten we de kwaliteiten en kansen van het buitengebied van Valkenswaard en stelden we verschillende ontwikkelingen voor. De voornaamste focus lag op de ontwikkeling van een duurzame Leisure-zone, de Paardenboulevard en versterking van de natuur in Valkenswaard. Op verzoek van de gemeenteraad hebben we deze onderwerpen op integrale wijze verder uitgewerkt in een masterplan Dommelland.

In 2030 wil Valkenswaard een centrale positie in de regio hebben ingenomen op het gebied van recreatie en toerisme. We hebben een veelzijdig aanbod aan dag- en verblijfsrecreatie en koesteren onze groene omgeving. Bovendien geven we die waar mogelijk zelfs een impuls. Hierdoor trekken we bezoekers uit de hele regio aan, wat goed is voor de economie. Valkenswaard is binnen de Brainport-regio dé plek voor ontspanning en daarmee het recreatieve startpunt voor bezoekers vanuit het Brainport-gebied. Om onze doelen te bereiken, hebben we de volgende vier beleidslijnen uitgezet:

1. Voortzetten huidige inzet: afmaken waar we al aan begonnen zijn;
2. Witte vlekken in het aanbod invullen en *quick wins* realiseren;
3. Over de grenzen heen denken: regiobenadering met een prominente positie voor het Natuurgrenspark De Grootte Heide als drager;
4. Duurzame (door)ontwikkeling van de Leisure-zone (inclusief Eurocircuit) en proactieve inzet op het binnenhalen van beeldbepalend (grootschalig) aanbod.

Kaderstellende nota's

- Toekomstvisie 2030 (2012)
- Evenementenbeleid Valkenswaard (2018)
- Vrijetijdsbeleid 2015 – 2020 (2015)
- Horecavisie Valkenswaard 'Leisure & Pleasure' 2014-2017 (2014)
- Masterplan Dommelland i.o.

Wat willen we bereiken?

Realiseren van het programma Grootte Heide Dommelland om de natuur te versterken, vrijetijdsvoorzieningen te creëren en werkgelegenheid te vergroten.

Wat zouden we ervoor doen?

Uitwerken uitvoeringsprogramma's per deelgebied

Wat hebben we ervoor gedaan?

Er is gestart met het participatietraject conform de in januari 2020 vastgestelde beleidskaders en startnotities. Een eerste bijeenkomst is in maart georganiseerd, waarbij 80 geïnteresseerden zich hebben aangemeld voor deelname in één van de vijf werkgroepen. In verband met corona zijn de in april/mei geplande vervolgbijeenkomsten geannuleerd. In september is dan toch gestart met de eerste bijeenkomsten, maar helaas werden op dat moment wederom de COVID-19 maatregelen aangescherpt. Daardoor is het project nu opgeschort, tot het moment dat het weer mogelijk is om in grotere groepen fysiek met elkaar te vergaderen.

Wat heeft het gekost?

Realisatie programma

<i>Bedragen * € 1.000,-</i>					
Vrije Tijd	Jaar- rekening 2019	Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Jaar- rekening 2020	Vershil jaarrekening t.o.v. begroting na wijziging
Lasten					
Cultuur	3.766	3.714	3.813	3.633	181
Sport	4.292	4.416	4.437	4.225	212
Recreatie	404	595	703	469	235
<i>Totaal lasten</i>	<i>8.462</i>	<i>8.726</i>	<i>8.954</i>	<i>8.326</i>	<i>628</i>
Baten					
Cultuur	842	946	887	878	-9
Sport	1.890	1.691	1.818	1.425	-393
Recreatie	98	130	130	7	-123
<i>Totaal baten</i>	<i>2.830</i>	<i>2.767</i>	<i>2.835</i>	<i>2.309</i>	<i>-525</i>
Saldo van baten en lasten	-5.632	-5.959	-6.119	-6.017	103
Toevoeging aan reserves	160	55	66	56	11
Onttrekking aan reserves	334	378	483	445	-38
Resultaat	-5.458	-5.636	-5.703	-5.628	75

Voor een overzicht van de mutaties op de reserves wordt verwezen naar bijlage 4

Toelichting op realisatie programma 3 Vrije Tijd

Afwijkingen

De belangrijkste financiële afwijkingen in de realisatie van het programma inclusief de mutaties van de reserves worden hierna toegelicht. De kleine verschillen zijn niet nader uitgewerkt.

De nadelen zijn weergegeven in het rood. In de laatste kolom is aangegeven of het een incidentele (I) of structurele (S) afwijking betreft.

Analyse afwijkingen t.b.v. bestuurlijke verantwoording en rechtmatigheid							bedragen x € 1.000
Vrije tijd							
Omschrijving	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Saldo	S/I	
Cultuur							
Exploitatie De Hofnar							
In totaal is er een voordeel op de exploitatie De Hofnar. Dit is onder andere opgebouwd uit:							
- Geen realisatie op loonkosten conciërge 36K							
- Minder kapitaallasten 23K							
- Minder huuropbrengsten 25K	100	-25			75	I	
- Overige exploitatiekosten 41K							
Door vertraging of uitstel van investeringen zijn de kapitaallasten lager dan begroot. Dit voordeel wordt gecompenseerd door lagere doorbelaste kapitaallasten in programma 5.							
Vormings- en ontwikkelingswerk							
Op het budget van vormings- en ontwikkelingswerk ontstaat een voordeel van € 31.000 ten opzichte van de realisatie. Dit voordeel ontstaat doordat er voorheen uit dit budget ook gebruikerskosten huur ruimten Hofnar, bv door de Draaikolk, werden betaald.	30				30	I	
Centrum voor Muziek en Dans							
Het voordeel ontstaat voornamelijk uit een voordeel op de loonkosten (minder docenten). Minder docenten hangt samen met minder activiteiten c.q. minder leerlingen en minder inzet onder andere schoolprojecten. Belangrijkste oorzaak hiervan zijn de coronamaatregelen.	37				37	I	
Overhevelen kinderraad							
Er is een restant van het budget over. Dit betreft een incidenteel budget. Voorgesteld wordt om deze middelen over te hevelen naar 2021.	10		-10		0	I	
Overhevelen cultuurraad							
Er is een restant van het budget over. Dit betreft een incidenteel budget. Voorgesteld wordt om deze middelen over te hevelen naar 2021.	2		-2		0	I	
Mutaties reserves vervanging instrumenten							
Er zijn geen instrumenten vervangen, dus er is geen onttrekking gedaan aan de reserve vervanging instrumenten	11			-11	0	I	
Mutaties reserves beeldende kunst							
Er zijn geen kosten gemaakt op het budget beeldende kunst, derhalve is er geen onttrekking gedaan aan de reserve beeldende kunst.	15			-15	0	I	
Overig							
Overige verschillen die gezien de omvang niet nader verklaard worden.	-24	16	0	3	-2	I	
Totaal afwijkingen Cultuur	181	-9	-12	-23	137		
Sport							
Subsidie overgangsregeling Specifieke Uitkering Sport (SPUK)							
De btw-vrijstelling op sport (vanaf 1 januari 2019) werkt kostprijsverhogend. Om deze reden zijn medio 2019 alle kredieten in relatie tot sport en de exploitatiebudgetten sport verhoogd (met 21%, vanaf begroting 2019). Daarnaast zijn ook een aantal opbrengsten verhoogd.	-2	49			47	S	

Uit voorzichtigheid is SPUK budgetneutraal verwerkt, omdat dit een nieuwe regeling betreft en de hoogte nog onzeker is. Het bedrag wat we nu ontvangen hebben is op basis van de aanvraag die is ingediend. In bijlage 2 (SiSa) leggen we verantwoording af over deze ontvangen subsidie. In de loop van 2021 zal de gemeente Valkenswaard de definitieve subsidiebeschikking 2020 ontvangen. Het bedrag van de aanvraag en de verantwoording is gebaseerd op een compensatie van 17,5% over de kosten. Waarschijnlijk valt de subsidiebeschikking lager uit.							
Zwembad De Wedert Naar verwachting (zoals gemeld in de RIB van december 2018) is er een tekort bij de exploitatie van het Zwembad de Wedert. Dit is het gevolg van het reeds bestaande tekorten bij het zwembad en kosten die zijn gemaakt om de exploitatie te optimaliseren. Het tekort ligt € 170.000,- hoger dan het verwachte tekort van € 175.000. De belangrijkste reden hiervan is het uitblijven van inkomsten als gevolg van de Coronapandemie. Inkomstenderving ten aanzien van huur worden deels vergoed vanuit een compensatieregeling (TVS) voor amateursportorganisaties, deze regeling geldt niet voor de inkomsten uit de losse kaartverkoop. De gedeelde inkomsten wegen niet op tegen lagere kosten (bijv. personeelsinzet) als gevolg van corona. Er wordt toegewerkt naar een sluitende exploitatie na 2021 en verder. Afgelopen jaar is door de omstandigheden beperkt gestuurd op de exploitatie, door deze situatie zijn er geen of nauwelijks inkomsten, als in de businesscase verwacht, gerealiseerd. Wel is er in 2020 een nieuwe tarievenstructuur voorbereid die met de behandeling van de begroting voor 2022 wordt voorgelegd aan uw raad. Daarnaast is er in 2020 ingezet op een afname van personeelskosten: de locatiemanager die werd ingehuurd is vervangen door een medewerker die reeds in dienst was, dit is goedkoper. Ook is, als kostenbesparing, een deel van het horecapersoneel in dienst genomen bij de gemeente Valkenswaard. Tenslotte is een besparing op de onderhoudsreserve voorbereid die vanaf 2021 gerealiseerd wordt. Vanwege de nog te nemen maatregelen duiden wij deze afwijking als incidenteel.	119	-464			-345	I	
Sporthallen, -parken en gebouwen Voor het gebruik van de sportaccommodaties geldt dat er lagere kosten zijn doordat er minder schoongemaakt hoefde te worden in sportaccommodaties tijdens de 1 ^{ste} en 2 ^{de} lockdown. Inkomstenderving ten aanzien van huur worden deels vergoed vanuit een compensatieregeling (TVS), deze geldt niet voor incidentele en commerciële verhuur. De gedeelde inkomsten wegen niet op tegen lagere kosten (bijv. schoonmaakkosten) als gevolg van corona.	-57	25			-32	I	
Mutaties reserve vervanging inventaris en dekking hal De onttrekking uit de reserve vastgoed ter dekking van de multifunctionele hal van € 15.000 is niet gedaan, omdat de kosten ook niet zijn gemaakt.					-15	-15	I
Afwijking kapitaallasten sport Door vertraging of uitstel van investeringen zijn de kapitaallasten lager dan begroot. Dit voordeel wordt gecompenseerd door lagere doorbelaste kapitaallasten in programma 5.	155					155	I
Overig Overige verschillen die gezien de omvang niet nader verklaard worden.	-3	-3				-6	I
Totaal afwijkingen Sport	212	-393	0		-15	-196	

Recreatie						
Programma Grootte Heide Na besluitvorming over startnotities en beleidskades voor Dommelland zou in maart 2020 gestart worden met uitvoering van het participatieproces. Ivm corona is dit uitgesteld. Hierdoor zijn geen kosten gemaakt. In 2021 zal dit proces opnieuw opgepakt worden.	185				185	I
Kermissen Het nadeel op de kermissen is ontstaan doordat kermissen in 2020 geen doorgang konden vinden wegens Corona. Daardoor ontstaat een nadeel op de inkomsten van het pachtgeld.	30	-96			-66	I
Storting reserve evenementen In 2020 is er geen precario geheven in verband met corona. Normaal gesproken wordt een deel van de precario opbrengsten gestort in de evenementenreserve. Omdat er geen precario opbrengsten zijn, is er geen storting gedaan in de evenementenreserve.			22		22	I
Overig Overige verschillen die gezien de omvang niet nader verklaard worden.	20	-27	0	0	-7	I
Totaal afwijkingen Recreatie	235	-123	22	0	134	
Totaal	628	-525	10	-38	75	

4. Sociaal Domein

Product	Portefeuillehouder	Team
Participatie	M. H. Theus	Werk & Inkomen
Jeugd	M. H. Theus	Sociaal en economisch beleid
WMO	M. H. Theus	Sociaal en economisch beleid

Sociaal domein

Toekomstvisie

Voor het eerst is in het voorjaar van 2019 voor het sociaal domein één integrale toekomstvisie voor de 3D's (Participatiewet, Jeugd en Wmo) vastgesteld.

In 2030 kan iedereen in Valkenswaard zich naar vermogen ontwikkelen, binnen zijn of haar mogelijkheden meedoen en aan de samenleving bijdragen. Dit geeft voldoening en heeft een positief effect op het welzijn en de gezondheid van mensen. Iedereen doet er toe: jong, oud, man, vrouw, met of zonder beperking en met verschillende culturen en achtergronden.

Anno 2030 zien we een samenleving die gezamenlijk de verantwoordelijkheid neemt. Inwoners zorgen zoveel mogelijk voor zichzelf, nemen eigen verantwoordelijkheid en voeren naar vermogen zelfregie. Is ondersteuning nodig? Dan doen inwoners eerst een beroep op mensen uit hun eigen netwerk: familie, vrienden, kennissen of burens. Deze familie, vrienden en bekenden zijn betrokken, vinden het gewoon om te helpen en komen in actie. Inwoners die geen netwerk hebben stimuleren we om deel uit te maken van een netwerk. We nodigen hen uit om deel te nemen aan de vele activiteiten die Valkenswaard rijk is of lid te worden van een van de vele verenigingen in Valkenswaard. De sociale cohesie waar Valkenswaard zo trots op is, is ook in 2030 nog steeds sterk aanwezig. Bovendien maken we maximaal gebruik van de kracht van lokale gemeenschappen, maatschappelijk betrokken organisaties en het bedrijfsleven. Mantelzorgers en vrijwilligers zijn onmisbaar en vormen de spil in de netwerken. Zij worden in Valkenswaard ondersteund en gewaardeerd. De kracht van het eigen netwerk en de belangrijke bijdrage van vrijwilligers houden de zorg toegankelijk; doordat er meer wordt opgevangen in het eigen netwerk en de wijk, hebben minder inwoners gespecialiseerde zorg nodig.

De toegang tot ondersteuning is eenvoudig te vinden. We maken daarbij volop gebruik van moderne middelen. De ondersteuning stemmen we volledig af op behoefte en noodzaak; we bieden lichte, eenvoudige ondersteuning waar mogelijk en zwaardere ondersteuning waar nodig. De oplossing staat hierbij altijd centraal. Het voorzieningenniveau in Valkenswaard is op peil en sluit aan bij de vraag en de behoeften van onze inwoners. Waar nodig zetten we techniek op een menselijke wijze in om zorg op afstand te kunnen bieden, bijvoorbeeld EHealth. We zorgen ervoor dat niemand tussen wal en schip valt. Er is een vangnet voor hen die onze hulp echt nodig hebben. Inwoners met complexe problematiek ervaren steeds meer dat een casusregisseur samen hen en hulpverleners de ondersteuning bepaalt die nodig is.

Kaderstellende nota's

- Beleidskader Sociaal Domein Valkenswaard 2019-2022, Groeien, meedoen en thuiskomen (De doelstellingen uit het collegeprogramma zijn nader uitgewerkt in het beleidskader Sociaal Domein Valkenswaard 2019-2022 dat in juli 2019 is vastgesteld door de gemeenteraad. De doelstellingen maken daarmee onderdeel uit van de voorliggende programmabegroting)
- Kadernota Toegankelijk Valkenswaard 2018-2021
- Instellingsbesluit Adviesraad Sociaal Domein

Wat willen we bereiken?

Groeien: jeugdige inwoners kunnen zich maximaal ontwikkelen en gezond en veilig opgroeien.

Meedoen: inwoners hebben de mogelijkheid om mee te doen en ontvangen hiervoor, waar nodig, toerusting en ondersteuning.

Thuiskomen: inwoners voelen zich prettig in hun woonomgeving, die toegankelijk is voor iedereen.

Wat zouden we ervoor doen?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Kansrijke start implementeren	<p>In 2020 is met onze intensieve sturingsrelaties samengewerkt rondom het landelijke programma Kansrijke Start en de behoefte om hier in Valkenswaard mee aan de slag te gaan. In het voorjaar 2020 heeft de gemeente rijkssubsidie voor dit project aangevraagd en ontvangen voor de periode 2020 – 2023. In Q4 2020 zijn, samen met de transformatiepartners MEE en ZuidZorg, verkennende gesprekken gevoerd met partners uit zowel het medisch als sociaal domein. Voorafgaand aan de gesprekken met partners is er een factsheet ontwikkeld met belangrijke Valkenswaardse cijfers die invloed hebben op een Kansrijke Start. Doel van de verkenning bij partners was om inzichtelijk te krijgen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Over welke kennis men beschikt omtrent Kansrijke Start; ▪ Of men de Valkenswaardse cijfers herkent in de eigen praktijk; ▪ Welke samenwerkingen in het kader van Kansrijke Start al bestaan en hoe deze ervaren wordt en ▪ Welk vergroot risico op kwetsbaarheid men mist. <p>Een analyse van deze verkenning wordt tijdens de startbijeenkomst in Q1 2021 gepresenteerd.</p>
Aanpak gezonde leefstijl volwassenen	<p>In de eerste helft van 2020 is gestart met een plan van aanpak gezonde leefstijl.</p> <p>Na een periode van voorbereiding is Valkenswaard in november 2020 JOGG-gemeente geworden. Hiermee hebben wij ons gecommitteerd aan de ketenaanpak om jongeren op gezond gewicht te krijgen. Ten tweede heeft de VNG aangegeven geld te willen verstrekken aan gemeenten die aan de slag gingen met een vertaling van het Nationaal Preventieakkoord in een lokaal preventieakkoord. Met de inzet van extra middelen was het mogelijk om de focus niet enkel op overgewicht te leggen, maar deze te verbreden naar roken en problematisch alcoholgebruik. Het lokaal preventieakkoord leent zich tevens als vehikel om meerdere uitvoeringsplannen op te starten, zoals een plan ten behoeve van de psychische gezondheid van onze inwoners en het aanpakken van eenzaamheid, onderwerpen waarvan het belang in 2020 door de coronacrisis nog eens extra wordt onderstreept.</p> <p>Het lokaal preventieakkoord geeft vorm aan onze ambitie op meer inzet op preventie i.c. een gezonde leefstijl en zoals geformuleerd in ons Beleidskader Sociaal Domein Valkenswaard 2019-2022, "Groeien, Meedoen en Thuiskomen". De GGD is aangesteld als formateur voor het opstellen van het lokaal preventieakkoord.</p> <p>Tot slot zijn we in 2020 aangesloten bij een regionale aanpak drugsgebruik. Dit betreft een project dat in eerste instantie drie jaar zal duren. De insteek van dit project is om regionaal het drugsgebruik te monitoren zodat hier vervolgens een meer gerichte aanpak op toegepast kan worden.</p>
Inzet op financiële gezondheid	<p>We wijzen mensen actief op de regelingen waar ze recht op hebben. De partijen van het armoedeplatform weten elkaar te vinden en versterken elkaar. Door corona zijn er weinig bijeenkomsten geweest. De schuldhulpverleners zijn aangehaakt bij het sociaal team voor de integrale aanpak. De lijntjes zijn kort. Door corona hebben we in 2020 de vindplaatsen niet kunnen gebruiken om budgetcoaching aan te bieden.</p>
Inzet op laagdrempelige en toegankelijke ondersteuning	<p>Het organiseren van een vrij toegankelijke dagbesteding en begeleidingsmogelijkheden is een belangrijke factor in de transformatie in het sociaal domein. Door de coronacrisis is de</p>

Wat zouden we ervoor doen?	Wat hebben we ervoor gedaan?
	<p>vrij toegankelijke dagbesteding nog niet van de grond gekomen. Wel zijn de plannen hiervoor verder uitgewerkt. Daarnaast is samen met de intensieve sturingsrelaties, Cordaad Welzijn, Stichting MEE, Lumens, GGzE, Combinatie Jeugdzorg en ZuidZorg een totaal overzicht opgesteld van al het voorliggend groepsaanbod en trainingen. De verwachting is dat dit overzicht in het eerste kwartaal 2021 gepubliceerd wordt.</p> <p>Het meldpunt voor inwoners met GGz problematiek is vanaf 1 januari 2020 operationeel. Tijdens kantoortijden kan direct gemeld worden bij het sociaal team. Buiten kantoortijden en op feestdagen wordt gebruik gemaakt van het meldpunt via Lumens.</p> <p>In 2020 hebben we de sociale kaart gerealiseerd, welke een mooi overzicht biedt van het Valkenswaardse voorliggend veld. Naast de sociale kaart en de netwerkkaart, hebben we de website www.valkenswaardoogvooriedereen.nl gerealiseerd. Deze website dient als paraplu voor het complete sociale domein in Valkenswaard.</p> <p>De inzet van de coördinator is in 2020 gecontinueerd. De werkprocessen van het sociaal team en het centrum voor jeugd en gezin zijn geharmoniseerd.</p> <p>Het bevorderen van de deskundigheid van Vrijwilligers en mantelzorgers komt terug in het volgend blok.</p> <p>Naast de clientondersteuning via Seniorenbelang Valkenswaard zijn met Stichting MEE afspraken gemaakt om ook de andere doelgroepen clientondersteuning te bieden.</p> <p>Helaas hebben door corona een aantal geplande activiteiten om het bewustzijn onder medewerkers te vergroten, helaas niet kunnen plaatsvinden.</p>
Stimuleren vrijwilligers	<p>Als gevolg van de coronacrisis is in 2020 met name gefocust op de inzet van een speciale groep vrijwilligers, nl. de mantelzorgers. Gedurende de coronacrisis is nogmaals gebleken hoezeer deze burgers van levensbelang zijn en hoe belangrijk het is om hen te ondersteunen en faciliteren.</p> <p>In 2020 zijn daarom de eerste stappen gezet wat betreft de ondersteuning van mantelzorgers. Doorlopend zijn we met Steunpunt Mantelzorg Verlicht aan de slag om mantelzorgers passend te ondersteunen. Tevens zijn we aan de slag om in Valkenswaard respijtzorg light op te zetten. Hiervoor is in 2020 samenwerking opgezet tussen Stichting Cordaad Welzijn, Steunpunt Mantelzorg Verlicht en de gemeente.</p> <p>In de zomer van 2020 is extra aandacht aan mantelzorgers gegeven door middel van een klein presentje. Op deze manier is waardering uitgesproken voor de inzet van mantelzorgers voor de Valkenswaardse gemeenschap in deze extra lastige tijd. Tevens is het mantelzorgcompliment in een ander jasje gestoken. Deze pilot heeft goed uitgepakt. Zo namen in 2019 ongeveer 70 mantelzorgers deel aan de mantelzorgbijeenkomst die was georganiseerd vanuit het mantelzorgcompliment. Daarentegen hebben in 2020 circa 315 mantelzorgers het mantelzorgcompliment ontvangen</p>
Inzetten op inclusieve arbeidsmarkt	Trajecten gericht op taal en voorbereidend op betaald werk voor statushouders zijn gestart. Dit door inzet van de klantmanager statushouder en re-integratiebedrijven. Echter

Wat zouden we ervoor doen?	Wat hebben we ervoor gedaan?
	<p>het opdoen van werkervaring bleek niet te realiseren door de maatregelen omtrent corona.</p> <p>In 2020 zijn er 24 inwoners (ca. 16 FTE) met een arbeidsbeperking met betaald werk gestart. Ergon en de arbeidsmakelaar ondersteunen de inwoner en werkgever.</p>
Inzetten op de combinatie van zorg- en veiligheid (ketensamenwerking)	De procesregisseur zorg en veiligheid is per 1 maart 2020 gestart. Vanuit haar rol neemt ze de regie bij complexe casuïstiek waarbij zorg en veiligheid een rol spelen, waardoor cliënten beter geholpen kunnen worden.
Inzetten op samenwerking	<p>De cliëntenraad is aan de voorkant actief betrokken geweest bij de collectiviteit en samen met ASD bij de doorontwikkeling van de Boodschappenmand.</p> <p>Spijtig genoeg heeft de ASD per 1 oktober 2020 haar werkzaamheden neergelegd. Naar aanleiding hiervan is eind 2020 een onderzoek gestart hoe te komen tot een toekomstbestendige vorm van inwonersparticipatie in het Sociaal domein. Dit krijgt in 2021 zijn vervolg.</p> <p>Inmiddels vindt er ook een samenwerking plaats samen met huisartsen en de praktijkondersteuners om de vraagstukken op de mentale weerbaarheid/psychische klachten met elkaar af te stemmen. Dit gebeurt voor zowel 18- als de 18+ doelgroep plaats.</p>

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	Bron	Realisatie 2019	Doelstelling 2020	Realisatie 2020
Verplichte indicatoren				
Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 64 jaar	Waarstaatjegemeente	575,5 (2018)	>580	717 (2019)
Netto Participatiegraad	Waarstaatjegemeente	70,4%	>68%	67,4% (2019)
Verwijzingen Halt per 10.000 inwoners 12/17 jaar	Gemeentelijke monitor Sociaal domein	110	130	123 (2019)
Kinderen in uitkeringsgezinnen (%)	Gemeentelijke monitor Sociaal domein	5%	5 %	5% (2019)
Achterstandsleerlingen 4 t/m 12 jarigen (%)	DUO	6,2%	6,0%	6,37% (2018)
Werkloze jongeren 16 t/m 24 jarigen (%)	Gemeentelijke monitor Sociaal domein	1% (2018)	1%	1% (2019)
Aantal personen met een bijstandsuitkering per 1.000 inwoners	Gemeentelijke monitor Sociaal domein	26,1	26	30 (eerst half jaar 2020)
Aantal personen met een lopend re-integratietraject per 1.000 inwoners	Gemeentelijke monitor Sociaal domein	9,5	Nieuwe: 5 Beëindigd: 4	9,4 (Q2 2020)
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp <i>zonder verblijf</i> (%)	Gemeentelijke monitor Sociaal domein	10%*	<11,5%	9,5% (eerst half jaar 2020)
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp <i>mét verblijf</i>	Gemeentelijke monitor Sociaal domein	1%*	<1,1%	1,1% (eerst half jaar 2020)

Omschrijving	Bron	Realisatie 2019	Doelstelling 2020	Realisatie 2020
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming (%)	Gemeentelijke monitor Sociaal domein	1%*	<1,0%	0,8% (eerst half jaar 2020)
Jongeren (t/m 23 jaar) met jeugdreclassering *(%)	Gemeentelijke monitor Sociaal domein	Gegevens niet beschikbaar	<1,7%	Gegevens tot en met 2020 niet beschikbaar. Vanaf 2021 zijn de gegevens wel beschikbaar.
Aantal cliënten met een maatwerkarrangement Wmo per 10.000 inwoners	Gemeentelijke monitor Sociaal domein	730 cliënten	< 500	730 (eerst half jaar 2020)

Wat heeft het gekost?

Realisatie programma

Sociaal Domein	Bedragen * € 1.000,-				Verschil jaarrekening t.o.v. begroting na wijziging
	Jaarrekening 2019	Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Jaarrekening 2020	
Lasten					
Sociaal Domein	14.410	14.382	15.323	18.482	-3.159
Jeugd	6.754	7.920	7.780	8.451	-671
WMO	11.176	10.683	11.275	11.323	-48
<i>Totaal lasten</i>	<i>32.340</i>	<i>32.985</i>	<i>34.378</i>	<i>38.256</i>	<i>-3.878</i>
Baten					
Sociaal Domein	7.350	7.871	7.871	11.411	3.540
Jeugd	5	-	-10	-	10
WMO	860	555	555	364	-191
<i>Totaal baten</i>	<i>8.215</i>	<i>8.426</i>	<i>8.416</i>	<i>11.775</i>	<i>3.359</i>
Saldo van baten en lasten	-24.125	-24.560	-25.962	-26.482	-519
Toevoeging aan reserves	82	-	-	72	-72
Onttrekking aan reserves	445	381	463	138	-325
Resultaat	-23.762	-24.179	-25.499	-26.415	-916

Voor een overzicht van de mutaties op de reserves wordt verwezen naar bijlage 4

Toelichting op realisatie programma 4 Sociaal domein

In 2020 is het effect van 2 grote ontwikkelingen zichtbaar en die leiden tot een negatief resultaat voor de onderdelen Jeugd en Wmo. Ten eerste is er het effect van de Corona-pandemie op de uitgaven. Zowel voor Jeugd als WMO zijn in 2020 aan aanbieders meerkosten vergoed die zij hebben moeten maken door Corona. Daarnaast is hierdoor mogelijk het aantal jeugdigen in de hulpverlening in 2020 licht toegenomen. Ten tweede is er duidelijk een aanzuigende werking zichtbaar van de invoering van het abonnementstarief voor Wmo-voorzieningen in combinatie met de vergrijzing. Hierdoor is er een groter beroep gedaan op de voorziening Hulp bij het Huishouden en zijn de inkomsten uit eigen bijdragen verminderd.

Daarnaast is de eindafrekening 2018 van de B-aanbieders (€ 439.000), als gevolg van te late aanlevering door Eindhoven, in 2020 geboekt.

Bij Werk & Inkomen is het aantal uitkeringen ondanks corona in 2020 gelijk gebleven. Landelijk is het aantal uitkeringen wel toegenomen. Wel zijn er door de maatregelen rond corona minder re-integratie trajecten voor uitkeringsgerechtigden gestart waardoor de kosten voor re-integratie lager waren dan begroot. Ook waren de uitvoeringskosten voor de TOZO lager dan de rijksvergoeding. Als gevolg van bovenstaande ontstaat er een positief saldo bij W&I.

Voorgaande resulteert in een overall tekort van € 916.000,- Programma 4 Sociaal Domein.

Afwijkingen

De belangrijkste financiële afwijkingen in de realisatie van het programma inclusief de mutaties van de reserves worden hierna toegelicht. De kleine verschillen zijn niet nader uitgewerkt.

De nadelen zijn weergegeven in het rood. In de laatste kolom is aangegeven of het een incidentele (I) of structurele (S) afwijking betreft.

Analyse afwijkingen t.b.v. bestuurlijke verantwoording en rechtmatigheid						
<i>bedragen x € 1.000</i>						
Sociaal Domein						
Omschrijving	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Saldo	S/I
Werk en Inkomen						
Participatie Als gevolg van de maatregelen rond corona zijn er in 2020 minder re-integratietrajecten voor uitkeringsgerechtigden gestart.	133				133	I
Overig W&I De hoogte van de kosten van de overige producten van WI zoals uitkeringen BUIG, bijzondere bijstand en schuldhulpverlening waren in 2020 in lijn met de begroting.	157	-169	-20		-33	I
Corona TOZO regeling De uitgaven voor uitkeringen levensonderhoud en leningen bedrijfskapitaal TOZO worden volledig vergoed door het rijk. Voor de uitvoeringskosten wordt een vast bedrag per aanvraag vergoed. De werkelijke kosten voor de uitvoering TOZO waren in 2020 € 154.000 lager dan de ontvangen uitvoeringsvergoeding.	-3.551	3.704			153	I
Totaal afwijkingen Sociaal Domein	-3.261	3.535	-20	0	254	

<i>Jeugd</i>						
Jeugdzorg	-544				-130	S
De overschrijding op deze post wordt voor een groot deel veroorzaakt doordat de gemeente Eindhoven pas na afsluiting van het boekjaar 2019 de eindafrekening van de B-aanbieders (regionale inkoop Jeugdzorg) 2018 heeft toegestuurd. Deze eindafrekening betreft een nabetaling door Valkenswaard van € 439.000,- die nu dus ten laste van 2020 komt. Daarnaast is door fluctuaties in het aantal cliënten en de zwaarte van de ingezette hulp in 2020 sprake van hogere uitgaven (€105.000,-) dan begroot.					-414	I
Een deel van de in 2020 gerealiseerde meerkosten is structureel (ca. € 130.000).						
Corona	-94				-94	I
In 2020 is aan aanbieders meerkosten vergoed die zij hebben moeten maken door Corona. Een nadere toelichting op deze posten en de dekking ervoor is opgenomen in de aparte Coronaparagraaf.						
Bedrijfsvoering- overig	-14				-14	I
Onder de producten Werk en Inkomen, Jeugd, WMO zijn diverse kleinere afwijkingen ten opzichte van de begroting.						
Niet nader toe lichten kleine verschillen (Preventie)	-9	10			1	I
Totaal afwijkingen Jeugd	-661	10	0	0	-651	
WMO						
Huishoudelijke Hulp	-65	-180			-245	S
In 2020 is het aantal indicaties Huishoudelijke Hulp weer verder gestegen. Dit is onder andere te verklaren door de aanzuigende werking van het abonnementstarief en de vergrijzing. Dit beeld komt overeen met de landelijke trend.						
Begeleiding	-434				-434	S
Ondanks eerdere bijramingen wordt een verdere toename van het gebruik van Begeleiding gezien en daarmee een verdere toename van de uitgaven. Verklaringen hiervoor zijn het abonnementstarief, het achterblijven van de ontwikkeling van aanbod in het voorliggend veld en de laagdrempelige toegang van de Wmo ten opzichte van andere zorgregelingen zoals de WLZ en ZVW.						
Maatwerk overig	26	19			18	S
Er is een voordeel ten opzichte van de begroting behaald bij Schuldhulpverlening (structureel) en Vervoer dat deels teniet gedaan wordt door een nadeel bij rolstoelen (incidenteel). Per saldo levert dit een voordeel op van € 45.000,-.					27	I
Preventie	474	-12	-52	-145	265	I
De inzet ten behoeve van preventieve activiteiten voor Jeugd en Wmo is in 2020 achtergebleven ten opzichte van voorgaande jaren. Dit komt met name door het niet van de grond komen van activiteiten als gevolg van Corona maatregelen. Daarnaast is er een incidentele meevaller van in totaal circa € 130.000 als gevolg van vaststellingen subsidies 2019. Tot slot is het investeringsbudget (uit de algemene reserve) ten behoeve van de transformatie (€ 144.000) als gevolg van corona niet ingezet.						
Corona	-111				-111	I
In 2020 is aan aanbieders meerkosten vergoed die zij hebben moeten maken door Corona. Een nadere toelichting op deze posten en de dekking ervoor is opgenomen in de aparte Coronaparagraaf.						

Bedrijfsvoering -Corona Er is een niet geraamd bedrag uitgegeven aan Corona gerelateerde kosten. Een nadere toelichting op deze posten en de dekking ervoor is opgenomen in de aparte Coronaparagraaf.	-41				-41	I
Bedrijfsvoering- overig De loonkosten voor de coördinatoren CJG en ST zouden worden onttrokken aan de algemene reserve (€180.000). Door efficiëntere inzet en incidentele meevallers in de formatie zijn er minder kosten gemaakt en is geen beroep gedaan op de beschikbare middelen in de algemene reserve.	195	-13		-180	2	I
<i>Totaal afwijkingen Wmo</i>	44	-186	-52	-325	-519	
Totaal	-3.678	3.359	-72	-325	-916	

-/- = nadeel en + = voordeel

5. Bestuur & Organisatie

Product	Portefeuillehouder	Team
Samenwerking & positionering	A.B.A.M. Ederveen	Ruimtelijk beleid
Dienstverlening	C. Marchal	Klant Contact Zorg
Veiligheid	A.B.A.M. Ederveen	Sociaal en economisch beleid
Financiën	T.P.T.H. Geldens	Directie

Samenwerking & positionering

Toekomstvisie

We willen de gewenste identiteit van Valkenswaard positioneren en een imago ontwikkelen dat bijdraagt aan het realiseren van beleidsmatige en bestuurlijke doelen. We gaan strategische samenwerkingsverbanden aan, of houden ze in stand, om de bestuurskracht optimaal te houden.

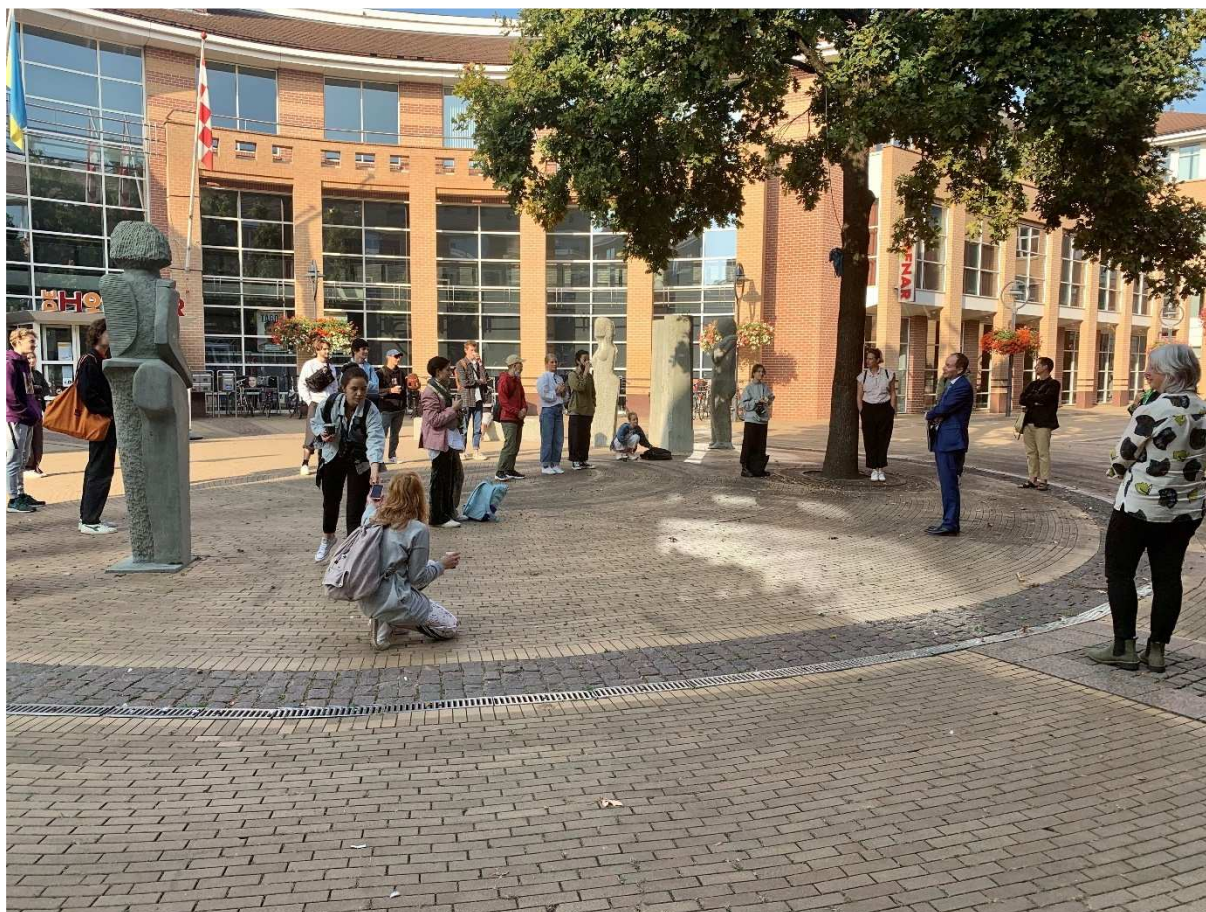
Kaderstellende nota's

- Toekomstvisie 2030
- Gemeenschappelijke Regeling A2
- Koersdocument A2-samenwerking 'Nóg krachtiger en dichterbij' en implementatieplan.
- Strategische keuzes toekomstperspectief A2
- Kadernota 2020-2023
- Online strategie (2013)
- Citymarketingstrategie

Wat willen we bereiken?
Een update van onze Toekomstvisie 2030, uiterlijk in 2021.
Een optimale positionering van onze identiteit en ons imago als dé leisuregemeente van Zuidoost-Brabant en woongemeente voor jongeren en jonge gezinnen, waarbij behaalde successen proactief worden gevierd.
Regionale samenwerking waarbij een actieve rol het uitgangspunt is waarin Valkenswaard een bijdrage levert aan het geheel van de regio.
Inzicht in onze maatschappelijke opgaven en welke samenwerking daaruit voortvloeit om de noodzakelijke bestuurskracht voor deze opgaven te realiseren.
Een doorontwikkeling van de rollen van bestuur, organisatie en samenleving in de verschillende maatschappelijke taken en opgaven, waarbij de prioriteit voor de gemeente ligt bij het realiseren van de Toekomstvisie 2030.
Het realiseren van een transformatie van limitatieve naar doelgerichte regelgeving.

Wat zouden we ervoor doen?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Update Toekomstvisie 2030	Ambtelijk is uitvoering gegeven aan de herijking van de Toekomstvisie conform het raadsvoorstel van april 2020. Op 19 november is er een themabijeenkomst van de gemeenteraad geweest over de herijking van de toekomstvisie. In het vierde kwartaal van 2020 is een flitspeiling onder de inwoners van Valkenswaard uitgevoerd.
Optimale positionering	Afgelopen jaar is er gewerkt aan een plan van aanpak met als doel onze activiteiten in samenhang te organiseren om de positionering van de gemeente Valkenswaard te borgen. Zo kunnen wij ons richting (potentiële) inwoners, bezoekers, bedrijven en samenwerkingspartners helder en op een eenduidige wijze profileren en weten deze partijen waarvoor Valkenswaard staat en wat Valkenswaard te bieden heeft. Hier wordt, samen met Valkenswaard Marketing, momenteel uitvoering aan gegeven.
Strategische communicatie	De strategische communicatie is verankerd in de positionering van het college van B&W en de gemeentelijke organisatie aan de hand van het collegeprogramma. De communicatie richt zich op beleids-)ontwikkelingen die de positionering van de gemeente Valkenswaard raken. Afgelopen jaar heeft Motivaction een analyse van de Valkenswaardse doelgroepenindeling en -benadering opgeleverd. Het doel hiervan is om evidence based de communicatieboodschap beter te kunnen afstemmen, om zo het gewenste effect te kunnen versterken.

Wat zouden we ervoor doen?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Regionale samenwerking	Valkenswaard heeft in 2020 een actieve rol gehad in de regionale samenwerkingsverbanden. Daarbij kan gedacht worden aan een (bestuurlijke) kartrekkersrol binnen het Thema Transitie Landelijk Gebied van de MRE, maar ook de totstandkoming van de RES en het Streefbeeld Landelijk Gebied.
Relatiemanagement en lobby	De doorontwikkeling van de lobby-aanpak wordt voortgezet. We breiden gestaag ons netwerk uit. Een voorbeeld is het aangaan van een duurzame verbintenis met de Design Academy Eindhoven.
Maatschappelijke opgaven en samenwerking	In A2-verband is de discussie gevoerd over de 'stip op de horizon' van de samenwerking tussen Valkenswaard, Heeze-Leende en Cranendonck. Hiervoor is een procesvoorstel aan de drie gemeenteraden voorgelegd. De gemeenteraden hebben daarbij een besluit genomen, waarmee het initiatief tot volgende stappen nu bij de gemeenteraad ligt.
Doorontwikkeling rollen bestuur, organisatie en samenleving	In 2020 is de participatiewijzer opgesteld, welke in oktober 2020 is vastgesteld door uw gemeenteraad. Hiermee kan uitvoering gegeven aan de veranderende rollen van bestuur, organisatie en samenleving. Dit houdt in dat we (nog) meer integraal gaan werken, veel oog hebben voor de samenleving en dat de rollen, taken en bevoegdheden van alle stakeholders in een proces/project duidelijk zijn

Dienstverlening

Toekomstvisie

De gemeente Valkenswaard kenmerkt zich door een heldere en transparante dienstverlening, die regelmatig op effecten wordt getoetst en beoordeeld. We willen proactief beleid voeren door te anticiperen op nieuwe ontwikkelingen en bewust te sturen op het bereiken van resultaten. Om dit te bereiken zijn we in 2019 gestart met een doorontwikkeling van de dienstverlening gestart. Daarbij werken we toe naar een versterking van het eerste klantcontact, een verbeterde bereikbaarheid en een intensievere samenwerking tussen klantcontact en vakteams. Procesmatig en digitaal werken, volgens de methode van zaakgerichtheid, is daarbij een voorwaarde. Klantcontact Valkenswaard krijgt een regiefunctie voor de dienstverlening naar de totale organisatie.

Kaderstellende nota's

- Programma dienstverlening (2016-2020)
- Toekomstvisie 2030 (2013)
- Social Mediabeleid (2012-2013)
- Digitale Agenda 2020
- Programma digitale dienstverlening – zaakgericht werken
- Naar betrouwbare persoonsgegevens (NBP)
- Wet Basisregistratie personen (BRP)
- Implementatieplan doorontwikkeling dienstverlening
- Programmaplan Omgevingswet

Wat willen we bereiken?
Organisatiebreed de dienstverlening aan inwoners, instellingen en ondernemers optimaliseren door deze centraal te stellen en deze in te richten vanuit de focus en situatie van de klant.
Versterking van de pro-activiteit van het bestuur, anticiperen op nieuwe ontwikkelingen en sturen op resultaten.
Verbetering van efficiency, effectiviteit en klantgerichtheid van de beleidsuitvoering.
Een interactieve instelling van medewerkers en het vergroten van het communicatiebewustzijn (denken van buiten naar binnen).
Als organisatie bestendiger worden op adresfraude en identiteitsfraude.

Wat zouden we ervoor doen?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Front-office medewerkers een cursus laten volgen op het gebied van adresfraude en adresonderzoek	Deze cursussen zijn gevolgd en succesvol afgerond.
Samenwerken op het gebied van adres- en identiteitsfraude	In samenwerking met veiligheid en de VNG (en met deelname van andere interne en externe partijen) is een project wijkgerichte aanpak (WGA) gestart. In de aanpak van dit project worden signalen bekeken, vergeleken en indien nodig wordt er actie ondernomen. De formele vastlegging bij dit project is ingebed. Ook intern zijn we bezig om met verschillende disciplines (W&I/sociale zaken, leerplicht, veiligheid) casussen te bespreken. De winst hiervan is de verbeterde terugmelding over adresfraude. In kwartaal 2 gaan we de onderlinge afspraken verder formaliseren.
Het terugdringen van onterechte briefadressen	Twee keer per jaar wordt er een selectie gemaakt van de briefadressen. Indien de termijn is verlopen wordt de briefadresaanvrager aangeschreven en het verzoek opnieuw beoordeeld.

Uitrol van het zaakgericht werken bij primaire en beleids- en ondersteunende processen	Deze uitrol is ingericht voor subsidies en grondzaken. De uitrol voor de overige beleidsterreinen volgt begin 2021.
Werken met vaste aanspreekpunten per team voor alle klantcontact	De telefonische bereikbaarheid van de teams en de afhandeling van terugbelnotities wordt maandelijks gemonitord. Verbeterpunten worden in de teams besproken.
Aanpassing van de telefooncentrale voor een efficiënte doorschakeling van gesprekken en verbetering van de snelheid en bereikbaarheid	De inrichting in de telefooncentrale is gemonitord en er zijn technische verbeteringen doorgevoerd.
Vastleggen en monitoren van klantcontact en terugbelnotities via het klantcontactstelsel	De vastlegging en monitoring van klantcontacten en terugbelnotities is conform planning gerealiseerd. Aantallen en terugbelgedrag worden in en via rapportages gemonitord en vervolgens besproken in de teams.
Inrichten van rapportages om de dienstverlening te kunnen monitoren	Uitgevoerd in het kader van het A2-programma digitale dienstverlening.
Digitalisering ambtelijke en bestuurlijke besluitvorming (college van B&W)	Gestart najaar 2020. Ambtelijk proces B&W in zaaksysteem ingericht en getest. Implementatie en koppeling vergadertool volgt in Q1 2021
Processen van vergunningen, meldingen en ruimtelijke afwijkingen in lijn brengen met de Omgevingswet	Blauwdruk opgeleverd in regioverband. Processen worden conform ingericht in nieuwe VTH-applicatie met samenwerkings functionaliteit. Participatie loopt via handreiking.
Aansluiten van onze eigen systemen op het Digitaal Stelsel Omgevingswet	Vorbereidingen zijn getroffen. VTH-en plansoftware aangeschaft. Koppelingen DSO worden voor 1-5-2021 gelegd.

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	Bron	Realisatie 2019	Doelstelling 2020	Realisatie 2020
Verplichte indicatoren				
% van alle enkelvoudige vragen wordt in het Klantcontactcentrum direct beantwoord	Klantcontactstelsysteem	82	80	69,7*
% van de omgevingsvergunningen wordt verleend binnen de wettelijke termijn	Vakapplicatie: Squit	99	100	97,0**
% van alle zorgaanvragen wordt afgegeven binnen de wettelijke termijn	Vakapplicatie: Zorgned	89 *betreft aanvragen Wmo en jeugd	90	95,3
% van alle meldingen openbare ruimte wordt afgehandeld binnen de vastgestelde termijn	Vakapplicatie: MeldDesk	87	80	88,1
% van alle geregistreerde zaken wordt binnen de vastgestelde termijn afgehandeld	Vakapplicatie: Exxellence	91	85	92,0
% Formele klachten afgehandeld binnen de wettelijke termijn	Klachtenregistratie	90	100	85,0***

* Beantwoording enkelvoudige vragen door klantcontactcentrum

Een van de doelstellingen in de dienstverlening is versterking van het eerste klantcontact. Streven is dat het klantcontactcentrum (KCC) 80% van alle eerstelijnsvragen kan beantwoorden zodat de backoffices meer tijd overhouden voor complexe klantvragen die niet in de eerste lijn beantwoord kunnen worden.

Om te kunnen bepalen welk percentage van alle inkomende vragen door het KCC beantwoord kan worden, moet je 100% van de inkomende vragen registreren. Voor het raadplegen van vragen wordt gebruik gemaakt van een kennisbank, een soort Wikipedia voor alle medewerkers en de KCC-medewerker in het bijzonder. Hierin staat per onderwerp het antwoord dat KCC de klant op een eerste-lijns-vraag kan geven, of naar welke contactpersoon moet worden doorverbonden als het een vakinhoudelijke vraag (een tweede-lijns-vraag) betreft. Met het raadplegen van het onderwerp wordt ook de wijze van beantwoording geregistreerd. Er wordt dan bijvoorbeeld geregistreerd hoe vaak een KCC-medewerker heeft gezocht op het onderwerp "evenement organiseren" en of de vraag zelf direct beantwoord kon worden of hoe vaak moest worden doorverbonden naar de backoffice met de reden daarvan.

De afspraak is dat elk contact geregistreerd wordt in de kennisbank. De registraties geven inzicht in de geraadpleegde kennis in de kennisbank, het aantal doorverbindingen en terugbelnotities. Deze data vergelijken met het telefonisch aanbod van 2020 zou inzicht kunnen geven in het percentage afgehandelde enkelvoudige vragen. Er is echter pas sinds kort gestuurd op registratie, daarom is van de laatste twee maanden het percentage afgehandelde enkelvoudige vragen vastgesteld en naar het gehele jaar geëxtrapoleerd.

** % omgevingsvergunningen verleend binnen de wettelijke termijn

We zien een toename van 90% in vergunningaanvragen in 2020 t.o.v. 2019. Ondanks dat we met dezelfde hoeveelheid mensen de taken doen hebben we slechts enkele vergunningen van rechtswege moeten verlenen. We scoren overigens nog steeds erg goed en zitten hiermee nog steeds in de landelijke top.

In Coronatijd is het aantal bouw-gerelateerde aanvragen gestegen tot ca 40% ten opzichte van 2019. Dat resulteert in een workflow per medewerker die ca 90% hoger ligt dan voorheen. Deze trend zien we bij vele gemeenten in den lande. Daarbij moeten wij zowel intern- als extern deeladviezen uitzetten bij organisaties of afdelingen die zelf ook zwaar belast zijn. (oa RO, ODZOB).

We hebben op de drukte geanticipeerd door extra capaciteit in te huren. Daarnaast hebben we geregeld aanvragen moeten verdagen vanwege de drukte. (verlengen beslistermijn). Desondanks hebben we enkele vergunningen van rechtswege moeten verlenen. Het gaat hier niet om gevoelige of grote dossiers maar om dossiers die anders (binnen de termijn) verleend zouden zijn.

Afgezet tegen landelijk scoren wij nog steeds hoog.

Er zit een contradictie in de drukte versus het aantal aanvragen. Men zou verwachten dat de legesopbrengsten daarmee ook zouden stijgen. Dit is echter niet het geval omdat er vooral kleinere aanvragen binnenkomen die minder leges opbrengst genereren. Deze aanvragen kosten in verhouding veel tijd omdat we bepaalde processen moeten doorlopen om tot een zorgvuldige vergunning verlening te komen.

*** % Formele klachten afgehandeld binnen de wettelijke termijn

De voornaamste reden van de termijnoverschrijving is de complexiteit van de klachten waarvoor veel (extra) onderzoekstijd benodigd was. Zo moest er voor enkele zaken extra juridische expertise worden ingehuurd en waren soms meerdere gesprekken nodig (hoor en wederhoor). In een enkel geval moest een procedure tijdelijk on-hold worden gezet i.v.m. de manier van reageren door de klager.

% van alle geregistreerde zaken dat binnen de vastgestelde termijn wordt afgehandeld

Vanaf eind 2018 zijn steeds meer bedrijfsonderdelen overgegaan van het zaakstelsel Verseon naar het zaakstelsel van Exxellence. Daarbij zijn ondermeer de vakapplicaties van burgerzaken, Wmo en Jeugd gekoppeld aan het zaakstelsel. Maar ook voor subsidies, leerlingenvervoer, leerplicht en grondzaken wordt al met Exxellence gewerkt. Rapportages uit Verseon geven om die reden een onbetrouwbaar beeld van de zaakafhandeling. De zaakafhandeling is zodoende via rapportages uit Exxellence gemonitord en levert in 2020 een score op van ruim 92% van zaken die binnen de daarvoor gestelde termijn zijn afgehandeld. De scores voor zorg en VTH worden via Zorgned en SquitXO gemonitord, zoals opgenomen in de tabel.

Veiligheid

Toekomstvisie

We streven naar een Valkenswaard waarin het veilig en aangenaam is om te wonen, te werken en vrije tijd te besteden. Ons veiligheidsbeleid is er dan ook op gericht om leefbare dorpskernen/wijken te ontwikkelen, waarin alle bewoners en bezoekers veilig zijn en zich veilig voelen. Belangrijk is ook dat gemeente, bewoners en bezoekers bereid zijn om samen de veiligheid te bevorderen. Daarbij vullen we de vergunningverlenende, toezichthoudende, handhavende en hulpverlenende rol van de gemeente en betrokken partners actief in om die veiligheid te bewaken. Bijvoorbeeld met de vrijwillige brandweer. Daarbij hebben we als gemeente nadrukkelijk aandacht voor het betrekken van burgers, ondernemers, ketenpartners en hulpdiensten om een optimaal veiligheidsrendement te behalen.

In de Toekomstvisie wordt niet heel specifiek gesproken over veiligheid. Vrij vertaald kunnen we een aantal belangrijke zaken uitlichten die de rode draad kunnen vormen voor beleid en aanpak rondom veiligheid.

De nadruk ligt op leefbaarheid en participatie en daarin blijft de gemeente centraal geïmplementeerd. Daarin maken wij met name gebruik van onze kaderstellende en voorwaardenscheppende rol. Die vindt zijn basis in een groot vertrouwen in het zelfsturend en zelfoplossend vermogen in de samenleving. We handelen op basis van vertrouwen en als dat nodig is, treden wij op binnen de kaders van de door ons beschikbaar gestelde instrumenten.

Kaderstellende nota's

- Kadernota Integrale Veiligheid (2019-2022)
- Visie 2025 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost
- Beleidsnota "Groeien, meedoen en thuiskomen".
- Omgevingsbeleidsplan A2-gemeenten/uitvoeringsprogramma 2020
- Evenementenvisie Valkenswaard 2018-2022
- Beleidsregels terrassen
- Beleid met betrekking tot de Wet Bibob
- Uitvoerings- en handhavingsbeleid

Wat willen we bereiken?
We willen samen met onze bewoners en partners de veilige woon- en leefomgeving behouden en versterken. In de wijken gaan bewoners prettig met elkaar om, inwoners voelen zich thuis en ze helpen elkaar om sociale overlast te voorkomen.
<u>We borgen een goede organisatie van rampenbestrijding en crisisbeheersing.</u> Samen met inwoners en maatschappelijke organisaties signaleren we de problematiek in een vroeg stadium. We bieden snel en deskundige hulp en ondersteuning en zo nodig investeren we in een passende aanpak. Hierdoor voorkomen we escalatie van zorg-, overlast- en veiligheidsproblemen.
Inwoners zijn zich in 2022 meer bewust van het feit dat ondermijnende criminaliteit zich in de directe omgeving kan voordoen en de inwoners, ondernemers en de publiek-private samenwerkingsverbanden voelen zich samen met de gemeente, politie, Openbaar Ministerie en Belastingdienst verplicht om ondermijning aan te pakken.

Wat zouden we ervoor doen?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Uitvoering geven aan Uitvoerings- en handhavingsbeleidsplan 2019-2022	De gemaakte keuzes zijn in het uitvoeringsprogramma 2020. Aan de hand van een halfjaarlijkse rapportage en een jaarverslag wordt gemonitord in hoeverre er uitvoering is gegeven aan het vastgestelde uitvoeringsprogramma en daarmee aan de doelen in het omgevingsbeleidsplan.

Wat zouden we ervoor doen?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Uitvoering geven aan het Actieprogramma veiligheid 2019-2020	Dit is uitgevoerd. De eindrapportage zal door het college worden vastgesteld in februari 2021.
Opstellen en implementeren maatregelen Actieplan ondermijning 2020-2022	Het nieuwe actieplan ondermijning is nog niet vastgesteld. In Q4 zijn accountgesprekken gevoerd met de Taskforce RIEC. Naar aanleiding daarvan is in december een nieuw bestuurdersdashboard opgeleverd voor Valkenswaard. Dit dashboard is input voor de aanpak van de komende jaren. In Q1 zal een nieuw Actieplan opgeleverd worden door het college.
Participeren RIEC Oost-Brabant	Er lopen drie RIEC casussen ondermijnende criminaliteit waarvan er twee zijn afgerond. Daarnaast loopt een bovenregionaal handavingsknelpunt.
Oprichten van een Dommelstroom Interventie Team (DIT)	Het DIT is opgericht op 1 juli is de teamleider gestart. Door covid-19 waren er wel wat beperkingen in capaciteit. Toch heeft het DIT in Valkenswaard al 1 succesvolle actiedag op het bedrijventerrein gedraaid waarbij een tweetal bedrijfsverzamelgebouwen integraal zijn bezocht.

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	Bron	Realisatie 2019	Doelstelling 2020	Realisatie 2020
Verplichte indicatoren				
Totaal aantal verwijzingen HALT (aantal per 10.000 inwoners van 12-17 jaar)	Politie/Waarstaatjegemeente	110 (2018)	-	123 (cijfer 2019)
Winkeldiefstallen (aantal per 1.000 inwoners)	Politie/Waarstaatjegemeente	0,5 (2018)	< 1,5	0,6 (cijfer 2019)
Gewelddsmisdrijven (aantal per 1.000 inwoners)	Politie/Waarstaatjegemeente	4,6 (2018)	< 4,8	3,8
Diefstallen uit woning (aantal per 1.000 inwoners)	Politie/Waarstaatjegemeente	1,6 (2018)	< 1,5	1,6 (cijfer 2019)
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) (aantal per 1.000 inwoners)	Politie/Waarstaatjegemeente	4,4 (2018)	Beter dan landelijk gemiddelde	Geen data beschikbaar. Landelijk 0,6
Overige indicatoren				
Aantal mensen dat zich wel eens onveilig voelt rond uitgaansgelegenheden (%)	Veiligheidsmonitor (2017)	25,9% (2017)	< 24%	23%
Onveiligheidsgevoel (% vaak onveilig in eigen buurt)	Veiligheidsmonitor	1,2% (2017)	< 1%	1,3%

Financiën

Toekomstvisie

We willen inzicht geven in de omvang en de vrije besteedbaarheid van rijksmiddelen en lokale belastingen. De gemeente Valkenswaard heeft een structureel reëel sluitende begroting. Op basis daarvan sturen bestuur en management integraal op het realiseren van de in de begroting opgenomen doelstellingen. Dit gebeurt binnen de daarvoor beschikbaar gestelde middelen.

Door de zaken financieel op orde te hebben, kunnen we de Toekomstvisie op een zo goed mogelijke manier ondersteunen. In de komende periode komen er veel projecten op ons af. Deze brengen de nodige uitdagingen met zich mee, waardoor het in control blijven ook in de toekomst een aandachtspunt zal blijven.

Kaderstellende nota's

- Financiële verordening Valkenswaard 2020 (2020)
- Treasurystatuut (2013); zie paragraaf Financiering
- Leidraad invordering gemeentelijke belastingen (2017)
- Belastingverordeningen (2019)

Wat willen we bereiken?
Een gezonde financiële positie als basis voor onze bestuurskracht en waarmee we onze doelstellingen op basis van de Toekomstvisie blijvend kunnen realiseren.
Een structureel en reëel sluitende meerjarenbegroting, met ruimte en flexibiliteit voor ontwikkelingen die passen in onze Toekomstvisie, waarbij we ook willen inzetten op inbreng en verantwoordelijkheid van onze omgeving.
We beheersen onze risico's en hebben een weerstandsvermogen waarmee we structureel deze risico's kunnen dekken.
We zetten in op het versterken van onze Algemene reserve en nemen de nodige voorzichtigheid in acht ten aanzien van het aantrekken van nieuwe geldleningen met als doelstelling een solvabiliteit van minimaal 30%.
Een beheerste ontwikkeling van de lokale lasten.

Wat zouden we ervoor doen?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Optimalisering van de Planning & Control-producten.	Er is een nieuwe Financiële Verordening vastgesteld. In deze verordening is de taakverdeling tussen Raad en college ten aanzien van de financiële besluitvorming en het financiële beheer vastgelegd. Hierin is opgenomen dat we jaarlijks een Berap opstellen. Daarnaast rapporteert het college per kwartaal over de afwijkingen/verschuivingen in de projectenportefeuille.
Verkennen van macro-economische ontwikkelingen.	Door het jaar heen worden de macro-economische ontwikkelingen bijgehouden. Wanneer dit leidt tot mogelijke (financiële) consequenties voor Valkenswaard worden deze opgenomen in de documenten van de P&C cyclus. Overigens hanteren we hierbij wel het voorzichtigheidsprincipe: voordelen verwerken we niet eerder dan dat we zeker weten dat ze gerealiseerd gaan worden. In eerdere stadia worden de relevante ontwikkelingen uitsluitend in de tekst van de documenten opgenomen.

Prestatie-indicatoren

Omschrijving	Bron	Realisatie 2019	Doelstelling 2020	Realisatie 2020
Verplichte indicatoren				
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden (euro)	Coelo	734	Max. stijgen prijsindex	769
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden (euro)	Coelo	784	Max. stijgen prijsindex	843
Bezetting (fte per 1000 inwoners)	Jaarrekening 2018	5,93	Gelijk aan 2018	5,79
Formatie (fte per 1000 inwoners)	Jaarrekening 2020	5,25	Gelijk aan 2018 (rekening houdend met de overgang bedrijfsvoering)	5,61
Overhead gemeentelijke organisatie (%) (omvang totale overhead/omvang totale begroting)	Jaarrekening 2020	13,03%	Op basis van de inschatting medio 2019 bedraagt de overhead 18,1%. Doel is in de realisatie lager uit te komen.	13,11%
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	Jaarrekening 2020	525	Doel is in de realisatie lager uit te komen dan begroot.	560
Externe inhuur (kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen)	Jaarrekening 2020	18,9%	Afhankelijk van noodzaak	18,99%
Overige indicatoren				
Aantal bezwaarschriften WOZ woningen (in % van totaal aantal objecten)	Gemeentelijke administratie	0,9%	1,1%	1,3%
Gemiddelde afhandelingstermijn bezwaarschriften WOZ woningen in dagen	Gemeentelijke administratie	170	75	198

Wat heeft het gekost?

Realisatie programma

<i>Bedragen * € 1.000,-</i>					
Bestuur en Organisatie	Jaar-rekening 2019	Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Jaar-rekening 2020	Verschil jaarrekening t.o.v. begroting na wijziging
Lasten					
Samenwerking en positionering	522	581	621	509	112
Dienstverlening	2.689	1.823	1.882	2.063	-181
Veiligheid	2.213	2.338	2.501	2.563	-62
Financiën	82	-79	-154	417	-570
Algemene middelen	-	-	854	-	854
Overhead	10.500	11.030	11.427	11.144	283
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	75	75	-	75
Totaal lasten	16.005	15.768	17.207	16.696	511
Baten					
Samenwerking en positionering	21	-	-	-	-
Dienstverlening	424	293	293	327	34
Veiligheid	136	101	136	249	112
Financiën	735	696	696	717	21
Algemene middelen	52.933	54.453	56.544	56.919	375
Overhead	87	52	62	-16	-78
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-
Totaal baten	54.334	55.596	57.732	58.196	464
Saldo van baten en lasten	38.329	39.827	40.525	41.500	975
Toevoeging aan reserves	6.004	674	356	1.759	-1.403
Onttrekking aan reserves	6.572	920	1.546	2.246	700
Resultaat	38.896	40.073	41.714	41.987	273

Voor een overzicht van de mutaties op de reserves wordt verwezen naar bijlage 4

Toelichting op realisatie programma 5 Bestuur en organisatie, algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien

Afwijkingen

De belangrijkste financiële afwijkingen in de realisatie van het programma inclusief de mutaties van de reserves worden hierna toegelicht. De kleine verschillen zijn niet nader uitgewerkt.

De nadelen zijn weergegeven in het rood. In de laatste kolom is aangegeven of het een incidentele (I) of structurele (S) afwijking betreft.

Analyse afwijkingen t.b.v. bestuurlijke verantwoording en rechtmatigheid						
						bedragen x € 1.000
Bestuur en organisatie						
Omschrijving	Lasten	Baten	Storting	Onttrekking	Saldo	S/I
Samenwerking en positionering						
Overhevelen Huiskamers Dommelen en Geenhoven Er is een restant budget over van de middelen voor de huiskamer projecten van Dommelen en Geenhoven. Het zijn incidentele budgetten en zonder deze budgetten kunnen de projecten niet voortgezet worden. Derhalve wordt voorgesteld om deze middelen over te hevelen.	46		-46		0	I
Overhevelen Toekomstvisie Er is een restant budget over van het budget Toekomstvisie. Het betreft incidentele middelen. Het voorstel is om deze middelen over te hevelen naar 2021.	10		-10		0	I
Overig Overige verschillen die gezien de omvang niet nader verklaard worden.	56	0	0	0	56	I
<i>Totaal afwijkingen Samenwerking en positionering</i>	<i>112</i>	<i>0</i>	<i>-56</i>	<i>0</i>	<i>56</i>	
Dienstverlening						
Voorziening APPA en wachtgeld Door een lagere rekenrente is het noodzakelijk een aanvullende storting te doen in de voorziening om aan de toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen.	-167				-167	I
Burgerlijke stand Door Corona zijn er veel huwelijken geannuleerd of verzet door de huwelijksparen. Daardoor zijn de verwachte aantallen niet gehaald.	-13	-15			-28	I
Dekkingsreserve ICT, BIG/ENSIA/AVG/digitale dienstverlening Er zijn onttrekkingen geraamd aan de dekkingsreserve ICT voor kosten Implementatie digitale dienstverlening (€ 50.000), kosten wet digitale overheid (€ 40.000) en kosten BIG/ENSIA/AVG (€ 96.000). Deze activiteiten zijn, onder andere door gewijzigde prioriteiten agv Corona, uitgesteld naar volgende jaren, de onttrekking zal daarom ook in volgende jaren plaatsvinden.				-128	-128	I
Overig Overige verschillen die gezien de omvang niet nader verklaard worden.	-1	49			48	I
<i>Totaal afwijkingen Dienstverlening</i>	<i>-181</i>	<i>34</i>	<i>0</i>	<i>-128</i>	<i>-275</i>	
Veiligheid						
Integraal veiligheidsbeleid Er staat een voordeel op integraal veiligheidsbeleid omdat de geraamde inhuurkosten niet zijn uitgegeven. Dit voordeel wordt meegenomen worden in de analyse op de loonkosten. Een nadere toelichting over de verantwoording van de totale loon- en inhuurkosten is opgenomen aan het einde bij programma 5.	113			0	113	I
Omgevingsvergunningen Op omgevingsvergunning ontstaat een nadeel van € 58.000. Dit nadeel ontstaat voornamelijk door inhuur. Er is extra ingehuurd, in verband met het aantal	-58			0	-58	I

aanvragen. Door corona zijn er relatief veel kleine aanvragen binnengekomen die veel werk opleveren.						
Geluidhinder Er is subsidie ontvangen voor de geluidsanering Carolusdreef. Deze inkomsten en de kosten ten laste van deze subsidie waren niet geraamd. Dit levert per saldo een nadeel op van € 20.000	-139	119			-20	I
Overhevelen Taskforce RIEC Er is een restant budget over van het budget Taskforce RIEC. Het betreft incidentele middelen. Het voorstel is om deze middelen over te hevelen naar 2021.	14		-14	0	0	S
Overhevelen project DIT (Dommelstroom Interventie Team) Er is een restant budget over van het budget projectleider DIT. Het betreft incidentele middelen. Het voorstel is om deze middelen over te hevelen naar 2021.	9		-9	0	0	S
Overig Overige verschillen die gezien de omvang niet nader verklaard worden.		-7	0	0	-7	I
Totaal afwijkingen Veiligheid	-61	112	-23	0	28	
Financiën						
Renteresultaat Door de lage rentestand is minder rente betaald dan begroot	114	20			134	I
Kapitaallasten Door vertraging of uitstel van investeringen zijn de doorbelaste kapitaallasten lager dan begroot. Dit nadeel wordt gecompenseerd door lagere kapitaallasten op de programma's.	-645				-645	I
Storting voorziening dub debiteuren Het opstaand saldo van de uitstaande vorderingen is getoetst aan de criteria van ouderdom en inbaarheid. Op grond van deze regels hebben wij de voorziening verhoogd.	-69				-69	I
Personeelsaangelegenheden Dit betreft een voordeel voornamelijk veroorzaakt door loonkosten. Een nadere toelichting over de verantwoording van de totale loon- en inhuurkosten is opgenomen aan het einde bij programma 5 product.	57				57	I
Rekeningresultaat 2019 Bij de jaarrekening 2019 is besloten om het jaarrekeningresultaat ten laste te brengen van de algemene reserve.			-1.076	1.076	0	I
Dekkingsreserves Tractie De aanschaf van een van de tractoren uit het tractieplan 2020 is voordeliger dan begroot. Hierdoor kan volstaan worden met een lagere dekkingsreserve.			-26	26	0	I
Claims Algemene reserve Dit betreft gereserveerde claims ten laste van de algemene reserve waar minder uitgegeven is dan begroot. Dit betreft o.a. Slim en efficiënt organiseren (voordeel € 46.000), Frictiekosten GRSA2 (voordeel € 63.000) en doorontwikkeling dienstverlening (voordeel € 13.000). hierdoor was de onttrekking aan de reserve niet nodig.				-122	-122	I
Dekkingsreserve ICT, AVG Er is een onttrekking geraamd voor de kosten van de invoering AVG van € 75.000. Er zijn geen kosten gemaakt, daardoor was de onttrekking aan de reserve niet nodig.				-75	-75	I
Reserve duurzame bedrijfsmiddelen gemeentehuis Er is € 83.000 als onttrekking geraamd voor budget gemeentehuis facilitair. Er zijn geen kosten gerealiseerd waardoor de onttrekking niet nodig was.				-83	-83	I
Overhevelen verkiezingen Het budget valt onder Algemene middelen. Per saldo levert dit geen resultaat op.			-40		-40	I
Overhevelen cursussen			-100		-100	I

Het budget valt onder Overhead. Per saldo levert dit geen resultaat op.						
Overhevelen corona (onvoorzien) Het budget valt onder Onvoorzien. Per saldo levert dit geen resultaat op.			-75		-75	I
Overig Overige verschillen die gezien de omvang niet nader verklaard worden.	-27	1	-7	6	-28	I
Totaal afwijkingen Financiën	-570	21	-1.324	828	-1.045	
Algemene middelen						
Coronacompensatie Algemene uitkering Via de algemene uitkering is voor 2020 € 864.000 ontvangen aan coronacompensatie. Hiervan is reeds € 10.000 direct aan een projectaanvraag gekoppeld, Jeugd aan zet. Het resterende bedrag van € 854.000 is apart begroot. Voor een uitgebreide toelichting zie paragraaf Corona.	854				854	I
Algemene uitkering (exclusief coronacompensatie) Er is een voordeel van € 576.000 ten opzichte van de begroting. Dit voordeel wordt veroorzaakt door een correctie voor hoeveelheidsverschillen voor 2019 die is verwerkt in de meicirculaire 2020 (€ 544.000). Daarnaast is er in 2020 een nabetaling over 2019 geweest van € 28.000.		576			576	I
Minder onroerendzaakbelasting Er is minder onroerendzaakbelasting ontvangen dan begroot.			-100		-100	I
Minder Precariobelasting Vanwege de corona-crisis is er geen precariobelasting geheven.			-81		-81	I
Minder ontvangen reclamebelasting Vanwege de corona-crisis is er minder reclamebelasting geïnd.			-20		-20	I
Overhevelen verkiezingen De mutatie in de reserve nog af te wikkelen activiteiten is gekoppeld aan product financiën. Per saldo levert dit geen nadeel op.	40				40	I
Overig Overige verschillen die gezien de omvang niet nader verklaard worden.	-40				-40	I
Totaal afwijkingen Algemene middelen	854	375	0	0	1.229	
Overhead						
Gemeentehuis kantine Door het vele thuiswerken in verband met de coronacrisis zijn er minder kantineopbrengsten. Echter er zijn ook minder kosten gemaakt, waardoor een voordeel ontstaat.	36		-29		7	I
algemene baten en lasten Dit betreft een afrekening BTW voorgaande jaren.			-84		-84	I
Facilitair bedrijf, ICT budget Dit betreffen enkele posten: Er is minder uitgegeven aan het dienstenbudget dan voorheen was begroot. De ICT kosten/investeringen hebben we beperkt kunnen houden.	145				145	I
Aanpassingen 1,5 meter samenleving agv Corona Dit betreft fysieke aanpassingen in het gemeentehuis, zoals bewegwijzering, afstandsmarkeringen, plaatsing schermen, desinfectiemiddelen, etc.			-19		-19	I
Loonkosten overhead Dit betreft een voordeel voornamelijk veroorzaakt door loonkosten. Een nadere toelichting over de verantwoording van de totale loon- en inhuurkosten is opgenomen aan het einde bij programma 5 product.	37				37	I
Verzekeringen De gerealiseerde kosten van verzekeringen zijn niet conform begroting verdeeld over de budgetten. Dit levert op programma overhead een voordeel op. Dit voordeel			-78		-78	I

staat tegenover nadelen op andere programma's voor het zelfde bedrag.						
Cursussen/opleiding (zonder overheveling) Vanwege corona zijn er minder kosten gemaakt voor cursussen/opleidingen.	29				29	I
Overhevelen cursussen Vanwege corona zijn er minder kosten gemaakt voor cursussen/opleidingen. Omdat deze kosten in de toekomst wel gemaakt worden, worden de middelen overgeheveld. De afwikkeling met de reserve nog af te wikkelen activiteiten is gekoppeld aan programma 5. Per saldo levert dit geen resultaat op.	100				100	I
Overige Overige verschillen die gezien de omvang niet nader verklaard worden.	33	35			68	I
Totaal afwijkingen Overhead	319	-78	0	0	241	
Onvoorzien						
Overhevelen onvoorzien Omdat nog niet te voorzien is wat de financiële consequenties van de corona-crisis zullen zijn en dat dit voor 2021 onvoorziene kosten met zich mee zou kunnen brengen, is er voor gekozen om het budget onvoorzien over te hevelen naar 2021. De afwikkeling met de reserve nog af te wikkelen activiteiten valt onder programma 5. Per saldo levert dit geen resultaat op.	75				75	I
Totaal afwijkingen Onvoorzien	75	0	0	0	75	
Totaal	511	464	-1.403	700	272	

Paragrafen

Lokale heffingen

Inleiding

De lokale heffingen vormen een belangrijk deel van de inkomsten van de gemeente. Inzicht in de omvang, werking en reikwijdte van deze heffingen zijn van belang voor uw raad omdat die immers veelal de enige mogelijkheid vormen om aanvullende wensen te kunnen verwezenlijken (i.c. dekken). Door vaststelling van de begroting worden de wensen in principe bekrachtigd en daarmee ook de middelen ingezet.

Deze paragraaf lokale heffingen heeft betrekking op de in de gemeente Valkenswaard geheven belastingen en heffingen (retributies, rechten en leges) en de betekenis daarvan voor de gemeente. Inzicht wordt gegeven in de heffingen. Per heffing wordt ingegaan op het beleid, de geraamde inkomsten en de tarieven. Tevens wordt ingegaan op de lokale lastendruk en het kwijtscheldingsbeleid.

De lokale heffingen zijn te onderscheiden in:

Algemene dekkingsmiddelen	Bestemmingsheffingen
Onroerende zaakbelastingen	Rioolheffing
Parkeergelden	Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten
Precariobelasting	Leges
Reclamebelasting	Begraafplaatsrechten

(bedragen x €1000)	Rekening 2019	Primitieve Begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020
Onroerende zaakbelasting	7.711	8.063	8.063	7.963
Parkeerbelasting	710	691	691	514
Precariobelasting	70	79	79	-1
Reclamebelasting	75	90	90	70
Naheffingsaanslagen	56	55	55	70
Totaal algemene heffingen	8.622	8.978	8.978	8.616
Rioolheffingen	3.176	3.165	3.165	3.217
Afvalstoffenheffingen	2.946	3.599	3.599	3.598
Reinigingsrechten	30	45	45	30
Secretarie Leges	286	205	205	220
Leges omgevingsvergunningen	434	628	628	475
Begraafplaatsrechten	168	188	188	172
Totaal bestemmingsheffingen	7.040	7.830	7.830	7.712
Totaal heffingen	15.662	16.808	16.808	16.328

Het beleid voor lokale heffingen is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Trendmatige verhoging (inflatiecorrectie) van algemene heffingen (OZB);
- Extra verhoging van algemene heffingen is gerelateerd aan een verbetering van het voorzieningenniveau voor de inwoners;
- Kostendekkende tarieven: dit betekent dat de tarieven jaarlijks in elk geval trendmatig worden verhoogd in verband met loon- en prijsontwikkelingen.

Het beleid voor lokale heffingen is vastgelegd in (beleids-)nota's en/of verordeningen.

Lokale belastingdruk

De berekening van de belastingdruk is gebaseerd op de som van afvalstoffenheffing voor een meerpersoonshuishouden, de gemiddelde waarde van de onroerende zaken (OZB) en de rioolheffing.

Soort belasting of heffing	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Realisatie 2020
OZB belasting (op basis van gem. woningwaarde)	313	324	359
Afvalstoffenheffing	238	245	279
Rioolheffing	205	205	205
Belastingdruk per meerpersoonshuishouden	756	774	843

Onroerende Zaakbelastingen

Alle onroerende zaken binnen de gemeentegrenzen worden jaarlijks gewaardeerd. Op basis van eerdergenoemde uitgangspunten en het tarief gebaseerd op een percentage van de WOZ-waarde, wordt de aanslag onroerende zaakbelastingen berekend en aan de belastingplichtige opgelegd. In de bijgestelde begroting 2020 is een opbrengst gecalculeerd van € 8.063.000. De realisatie bedraagt in 2020 een bedrag van € 7.963.000.

Omschrijving (bedragen x €1000)	WOZ Waarde per 1/1/2019	Tarief	Realisatie 2019	Begroting 2020	Realisatie 2020	Verschil begroting - realisatie
Woningen	4.145.091.000	0,001298	6.646	5.378	5.374	- 3
Niet woningen eigenaren	648.547.000	0,002439	-	1.578	1.576	- 2
Niet woningen gebruikers	648.547.000	0,001843	1.065	1.107	1.013	- 94
Totaal			7.711	8.063	7.963	- 99

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing wordt gebruikt om de kosten te dekken van het verwijderen van het huishoudelijk afval. De uitvoering van deze taak is opgedragen aan Cure, een samenwerkingsverband van de gemeenten Eindhoven, Geldrop-Mierlo en Valkenswaard. De tarieven worden berekend op basis van maximaal 100% kostendekkendheid.

Kleine bedrijven in het centrum van Valkenswaard, waar afval vrijkomt dat naar aard en hoeveelheid overeenkomt met huishoudelijk afval en, die geen ruimte hebben om een container van een commercieel afvalbedrijf te plaatsen en die gelegen zijn aan de inzamelroute van huishoudelijk afval, kunnen een container bij Cure aanvragen. Dergelijke bedrijven betalen geen afvalstoffenheffing, maar een zogenaamd reinigingsrecht, waarvan de hoogte overeenkomt met het tarief afvalstoffenheffing voor een meerpersoonshuishouden.

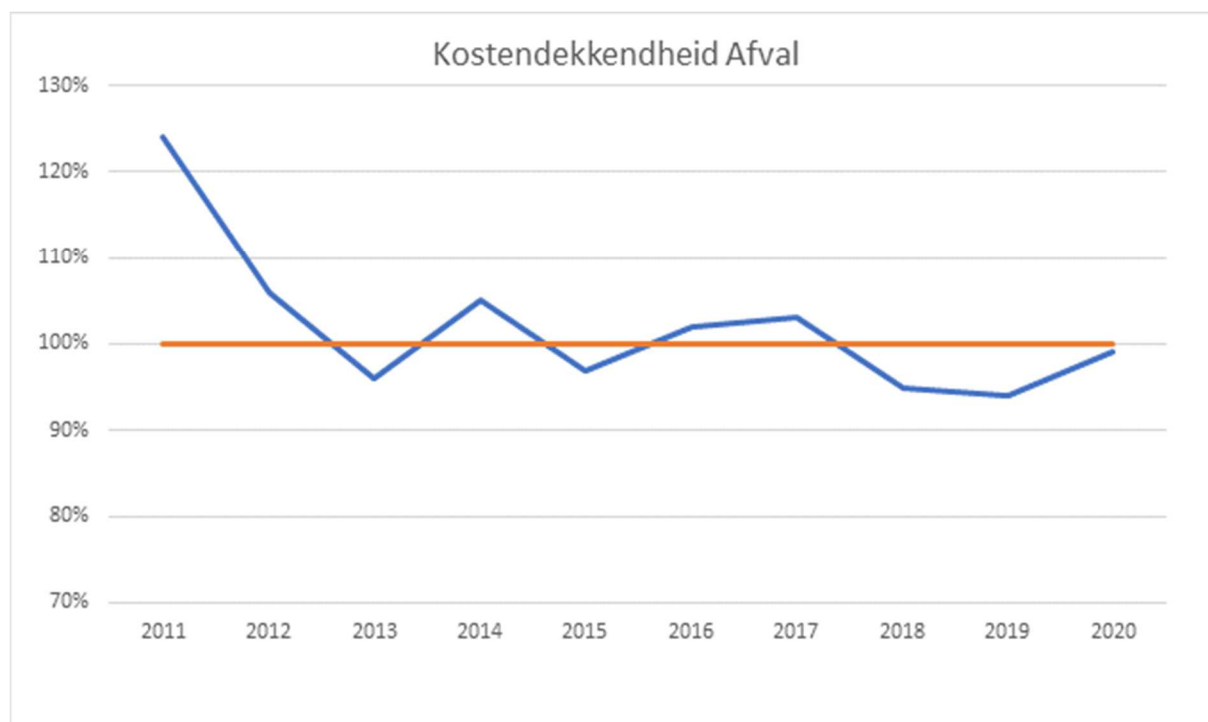
De GR Cure voert naast de taken op het gebied van afvalinzameling, en de uitvoering van de zogenaamde facilitaire taken (beheer van de milieustraat, de inzameling, transport en verwerking van glas en oud papier en karton en de verwerking van klein gevaarlijk afval) extra taken uit, waaronder de beleidsvoorbereiding.

(bedragen x €1000)	Realisatie 2019	Begroting na wijziging 2020	Realisatie 2020
Totaal afvalstoffenheffing	2.946	3.599	3.598
Totaal reinigingsrecht	30	45	30
Totaal inkomsten	2.976	3.644	3.628
Totaal kosten	3.150	3.949	3.658
Totaal uitgaven	3.150	3.949	3.658
Saldo	- 174	- 350	- 30
Onttrekking exploitatiesaldo aan reserve (uitgeput per 31-12-2019)	115	-	-
Totaal resultaat	- 59	- 350	- 30

Kostendekkendheid Afvalstoffenheffing

Het resultaat van het product afvalstoffen werd tot 2019 gestort/onttrokken in de voorziening reiniging. De stand van de voorziening na resultaat 2019 bedroeg € 0.

Het nadelig resultaat op dit onderdeel is onderdeel van het resultaat van de jaarrekening.

2011*	2012*	2013*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
124%	106%	96%	105%	97%	102%	103%	95%	94%	99%

* exclusief teruggave

(Brede) rioolheffing

De gemeente dekt de jaarlijkse kosten van het (verbreed) Gemeentelijk Rioleringsplan door de rioolheffing, waarbij verschillen tussen de kosten en de rechten worden onttrokken dan wel gestort in de voorziening riolering. De verordening dient als (beleids-)kader. Op dit moment is de Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken van kracht. Hierin zijn verdisconteerd de grondwaterzorgplicht, de afvalwaterzorgplicht en de hemelwaterzorg.

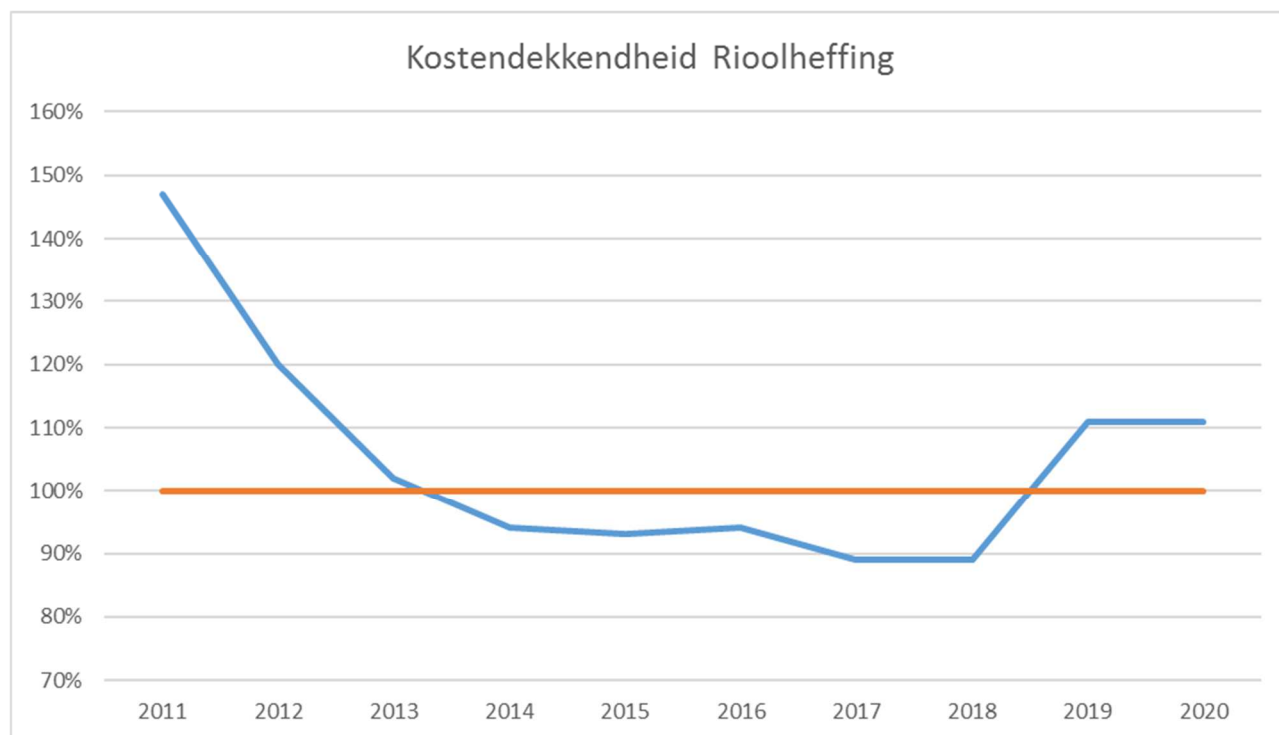
Naast de afvoer van het hemelwater en afvalwater heeft de gemeente ook de algehele zorgplicht voor water (zowel grond- als oppervlaktewater).

(bedragen x €1000)	Rekening 2019	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020
Opbrengst Rioolheffing	3.176	3.165	3.217
Kosten riolering	2.852	3.176	3.382
Saldo gestort in voorziening	324	-490	-165

Het nadelig saldo over 2020 van € 165.000 is in mindering gebracht van de voorziening riolering. De stand van deze voorziening bedraagt per 31-12-2020 € 3.632.837.

Kostendekkendheid rioolheffing

Uitgangspunt is 100% kostendekkendheid over meerdere jaren. Vanwege het grillige karakter van de investeringen voor dit taakveld worden pieken en dalen opgevangen via de voorziening riolering. Op deze manier kunnen ook toekomstige investeringen worden gedaan, zonder de rioolheffing meer dan trendmatig te verhogen.

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
147%	120%	102%	94%	93%	94%	89%	89%	111%	111%

Begraafplaatsrechten

De gemeente beheert twee begraafplaatsen: Eikenhof (de Sil) en Rosheuvel (Kerkhofstraat).

(bedragen x €1000)	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Begraafplaatsrechten	168	229	245
Uitgaven	253	187	172
Saldo	-85	-42	-73

Kwijtschelding

De gemeente kan kwijtschelding verlenen voor gemeentelijke heffingen, waarbij zij zelf kan beslissen voor welke heffingen kwijtschelding mogelijk is. In Valkenswaard is kwijtschelding alleen mogelijk voor de afvalstoffenheffing (gedeeltelijk). Voor de overige heffingen zoals onroerende zaakbelasting, rioolrecht, leges burgerzaken is geen kwijtschelding mogelijk. Valkenswaard hanteert de maximumnorm van 100%, dit betekent dat op 100% van het bijstandsniveau belastingen worden kwijtgescholden. Het maximumbedrag aan kwijtschelding bij de afvalstoffenheffing is € 175.

Wij verlenen 'automatisch' kwijtschelding aan huurders van woningen die twee maanden vóór de dagtekening van de aanslag één jaar onafgebroken een uitkering hebben genoten op basis van Wet Werk en Bijstand en die geen positieve vermogensbestanddelen hebben. In 2020 is voor ruim € 71.000 aan kwijtschelding verleend.

Parkeerbelasting

Het parkeerbeleid is verwoord in de vastgestelde "Visie op Parkeren". Dit heeft als basis gediend voor de regelgeving in de Parkeerverordening en de Verordening op de heffing en invordering van parkeerbelastingen. Uw Raad heeft het tarief voor parkeren in het centrum bepaald op € 0,60 voor het 1^e uur, € 2,40 voor 2^e uur, € 4,00 voor 3 uur en € 5,60 voor 4 uur, wat meteen de maximale parkeertijd is. Buiten het centrum bedraagt het tarief € 1,50 per uur met een maximum van € 3,00 per dag. Op koopzondagen bedraagt het parkeertarief € 0,00.

Het innen van parkeerbelasting is een sturingsinstrument voor het reguleren van de parkeerdruk. De opbrengst is in de bijgestelde begroting 2020 gecalculeerd op € 746.000 inclusief parkeerkaarten en naheffingstoelagen. De realisatie in 2020 bedraagt € 584.000, inclusief parkeerkaarten en naheffingsaanslagen. Hierdoor ontstaat er een nadeel van afgerond € 160.000 ten opzichte van de begroting. Ook hier is de coronapandemie van invloed geweest op de realisatie. Bij de compensatie aan gemeenten door het rijk is rekening gehouden met het wegvallen van deze inkomsten. U vindt hierover meer informatie in de Coronaparagraaf.

Precariobelasting

Het is mogelijk om voor het gebruik van gemeentegrond precariobelasting te heffen. De belasting is verschuldigd als een ondernemer voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond heeft (bijvoorbeeld terras, luifel, pijpleiding, uithangborden, e.d.). De opbrengst komt ten goede aan de algemene middelen, tenzij er sprake is van een specifieke oormerking, zoals de opbrengsten van de tijdelijke terrassen bij evenementen. De hoogte van de precariobelasting hangt af van de soort en de grootte van de voorwerpen en van de oppervlakte die in beslag genomen wordt.

De gemeente Valkenswaard legt alleen precariobelasting op bij terrassen (zomer, winter of tijdelijke terrassen). Normaal gesproken worden aan de hand van de afgegeven vergunningen de aanslagen opgelegd. In 2020 is vanwege de corona pandemie lange tijd onzekerheid geweest over het openen van terrassen en horeca en zijn deze ook een aantal maanden gesloten geweest. Vanwege deze bijzondere omstandigheden is de precariobelasting in 2020 niet opgelegd. Wel zijn een aantal lopende bezwaren afgehandeld waardoor de realisatie +/- € 1.300 bedraagt.

In de primitieve begroting was een bedrag van € 79.000 opgenomen. Bij de compensatie aan gemeenten door het rijk is rekening gehouden met het wegvallen van precario inkomsten in verband met terrassen.

Overigens worden de opbrengsten van tijdelijke terrassen bij evenementen (voor een vast bedrag van € 22.500) gestort in het evenementenfonds (bestemmingsreserve).

Reclamebelasting

In september 2014 is reclamebelasting voor een beperkt gebied in het centrum ingevoerd. De uit de reclameheffing verkregen opbrengst kan in beginsel vrij besteed worden. De reclameheffing is, net als bijvoorbeeld de OZB en de toeristenbelasting, een vrij besteedbare belasting. De opbrengst van de reclameheffing wordt echter ingezet voor structurele financiering van het Ondernemersfonds van de Stichting Centrum-Management Valkenswaard.

Uit het Ondernemersfonds worden de kosten betaald van activiteiten ter versterking van de economische aantrekkelijkheid van het centrum van Valkenswaard. Het gaat dan onder meer om publieksaantrekkende activiteiten, activiteiten op het gebied van leegstandsbestrijding, veiligheids (-beleving) en promotie & marketing. Hiertoe stelt de Stichting Centrum-Management Valkenswaard jaarlijks een activiteitenplan op. Ten tijde van de heffing waren de gevolgen van de corona pandemie nog niet duidelijk, waardoor de heffing conform het geldend beleid is opgelegd. De realisatie 2020 bedraagt € 70.000.

Leges

Onder de naam 'leges' heft de gemeente een aantal verschillende rechten voor het genot van door het gemeentebestuur verstrekte diensten. Te denken valt aan: leges burgerzaken, leges A.P.V.-vergunningen, leges gebruiksvergunningen en leges omgevingsvergunningen. Hoewel en in 2020 veel aanvragen voor omgevingsvergunningen zijn binnengekomen en afgehandeld, betrof dit voornamelijk aanvragen voor kleinere werken, waardoor de totale opbrengst lager uitgevallen is.

(bedragen x €1000)	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Secretarie Leges	286	216	231
Omgevingsvergunningen (bouwleges)	434	545	405
Totaal	710	761	636

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

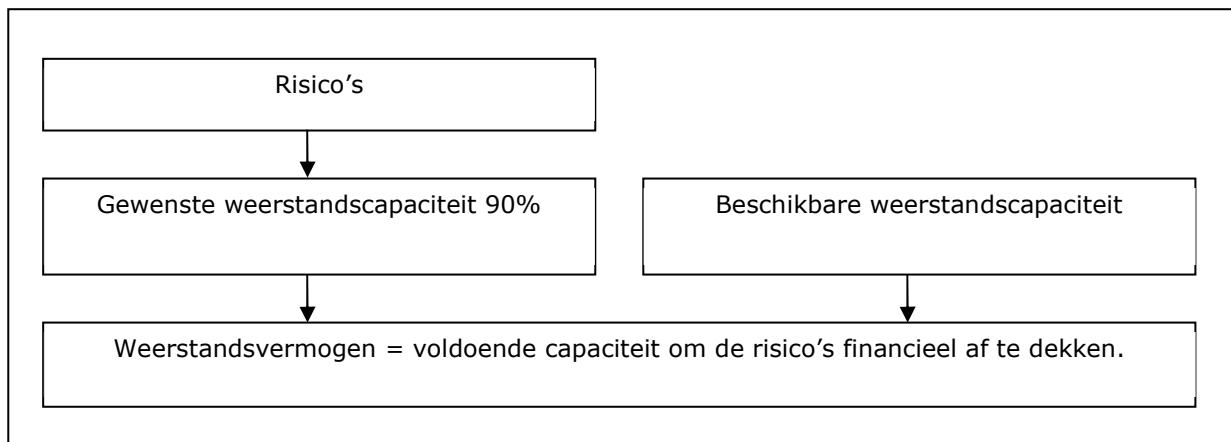
De begroting vormt het financieel kader waarbinnen de gemeente haar doelstellingen realiseert. Tegenvallers en meevallers worden zo veel mogelijk verwerkt binnen die begroting. Niet altijd kunnen financiële tegenvallers opgevangen worden en op dat moment is het van belang dat de gemeente beschikt over een buffer om dit soort zaken te kunnen verwerken. Deze buffer om onverwachte tegenvallers zodanig op te vangen dat de taken kunnen worden voortgezet heet het weerstandsvermogen van de gemeente. Het gaat dan om risico's die niet zijn verzekerd of waarvoor geen voorziening is getroffen. De beoordeling van dit weerstandsvermogen geeft inzicht in de actuele financiële positie. Actualisering vindt jaarlijks plaats bij de jaarrekening en de begroting.

In deze paragraaf gaan we in op het weerstandsvermogen. Daarbij schenken we achtereenvolgens aandacht aan het beleid dat de gemeente op dit gebied hanteert, de weerstandscapaciteit, een actualisering van het risicoprofiel en de confrontatie tussen de weerstandscapaciteit en het risicoprofiel. Tot slot gaan we gedetailleerd in op de opbouw van de weerstandscapaciteit.

Beleid

We inventariseren, analyseren en beoordelen de risico's, bepalen het risicoprofiel, beheersen de risico's (voorkant), bedden structureel risicomangement in binnen de organisatie en bepalen het ratio 'weerstandsvermogen' (verhouding risicobedrag tegenover weerstandscapaciteit).

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, wordt de relatie gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en daarbij gewenste weerstandscapaciteit enerzijds en de beschikbare weerstandscapaciteit anderzijds. De relatie tussen beiden wordt in de onderstaande figuur weergegeven:

Beschikbare weerstandscapaciteit

Het aanhouden van voldoende weerstandscapaciteit maakt het mogelijk om zonder beleidsaanpassing financiële nadelen op te vangen die zich, ondanks de werking van risicomanagement, manifesteren door het feitelijk optreden van tegenvallers en waarvoor geen andere dekking aanwezig is.

Weerstandscapaciteit (x € 1000) ultimo	2019	2020
Algemene reserve	4.063	2.959
Vrij aanwendbare specifieke bestemmingsreserves	2.622	3.493
Budget onvoorzien	125	75
Rekeningresultaat	-1.077	-1.001
Stille reserve(s)	0	0
Onbenutte belastingcapaciteit	1.999	2.026
Kostenreductie (bezuinigingen)	0	0
Totaal	7.732	7.552

Risico's

Voor de bepaling van het weerstandsvermogen moeten de gekwantificeerde risico's van de gemeente bij elkaar geteld worden en moet rekening gehouden worden met de kans dat de onderkende feiten zich zullen voordoen. Voor het bepalen van de kans dat een risico zich daadwerkelijk manifesteert dient per risico een analyse gemaakt te worden. Uit die analyse blijkt ook welk effect wordt verwacht in het geval een risico zich voordoet. Zoals we in deze paragraaf vermelden werken we aan invulling van risicomanagement.

De relevante risico's voor het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet anderszins zijn ondervangen. Risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn, maken geen deel uit van deze paragraaf. Hiervoor zijn immers verzekeringen afgesloten dan wel voorzieningen gevormd. Het gaat dus uiteindelijk om die risico's die de financiële positie van de gemeente kunnen verstoren.

In het volgende overzicht zijn risico's opgenomen van economische, politieke, juridische, milieutechnische of financiële aard. Deze risico's zijn niet limitatief opgesomd. Naast de risico's, die feitelijk alle gemeenten lopen, zijn hier de risico's vermeld die bekend zijn en specifiek de gemeente Valkenswaard betreffen. Bij mogelijke risico's denken wij onder andere aan:

- Open-einde regelingen
- Beheerplannen
- Grondexploitatie (bijvoorbeeld: stagnatie van grondverkoop en ontwikkeling plannen)
- Gemeenschappelijke regelingen (GGD, MRE, enz.).

Voor bovengenoemde zaken geldt dat wij risico's alleen meenemen als het een materieel risico betreft. Hierbij hanteren wij de ondergrens van € 50.000.

Zoals aangegeven in de nota 'Weerstandsvermogen en risicomanagement' (Plan van Aanpak) dragen wij zorg voor een zo volledig mogelijk beeld van alle mogelijke risico's binnen de gemeente. Het inzicht in alle mogelijke risico's zal de impuls zijn om een risicobeheersing/-managementsysteem op te bouwen, te implementeren en blijvend te actualiseren.

Bij het bepalen van een norm (ratio weerstandsvermogen) is het van belang te zoeken naar een evenwicht tussen financiële soliditeit enerzijds en het streven om niet onnodig geld 'op de plank te laten liggen' anderzijds. Een belangrijk criterium hierbij is de kwalitatieve beoordeling van het

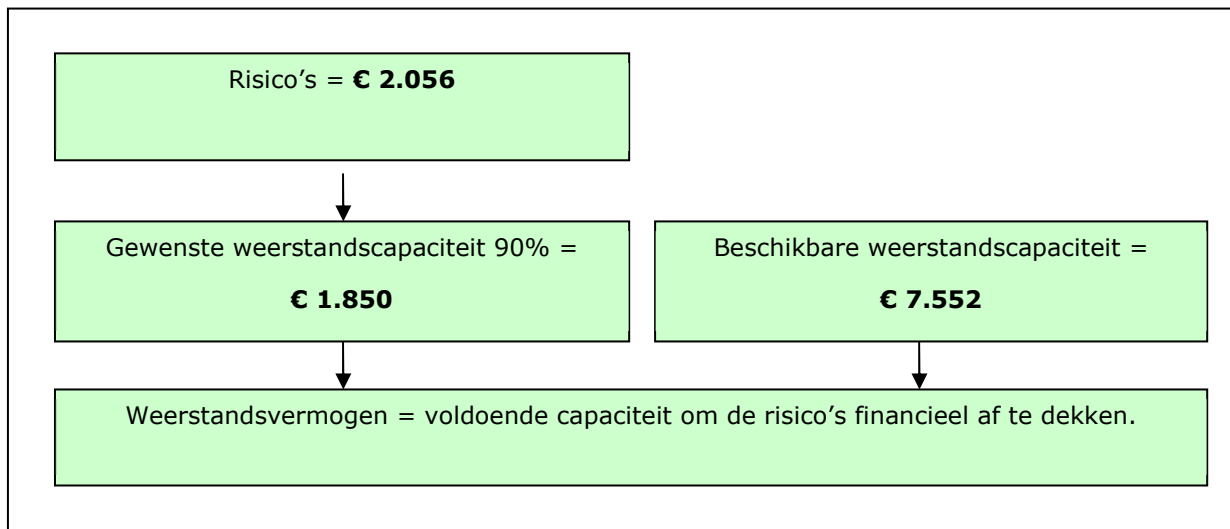
risicomanagement. Naarmate deze hoger uitvalt, kan worden volstaan met een lager financiële weerstandscapaciteit en dientengevolge met een lager verhoudingsgetal.

Belangrijkste risico's	Hoogte risicobedrag (x € 1.000)
Schadeclaims: de gemeente kan schadeclaims ontvangen ontstaan door onder andere onvoldoende weg- of groenbeheer, het wijzigen van bestemmingsplannen, het uitvoeren van grote (bouw)projecten, het verlenen of weigeren van vergunningen, het uitvaardigen van nieuwe regels op het gebied van gebruik van openbare ruimten, het subsidiebeleid of welk ander onderwerp ook, als het maar in verband gebracht kan worden met de activiteiten die de gemeente ontplooit.	60
Planschade: in het kader van risicobeheersing moet verder worden gewezen op de risico's van schadeclaims op grond van artikel 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro), de zogeheten planschade. Voor bestemmingsplannen die dienen ter actualisatie geldt dat eventuele planschade niet verhaald kan worden op de ontwikkelaar. Op grond van de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening geldt per 1 juli 2008 – een drempel van 2%, wat inhoudt dat planschade alleen tot uitkering komt als deze de waardevermindering van het object met meer dan 2% overschrijdt. Voor bestemmingsplannen die dienen ter ontwikkeling geldt dat met de ontwikkelende partijen planschadeovereenkomsten kunnen worden afgesloten om eventuele planschade af te wentelen op de ontwikkelende partij.	317
Verbonden partijen: Risico's worden conform het BBV, artikel 11, lid b, gedefinieerd als alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Indien er geen redelijk beeld gevormd kan worden omtrent de risico's en/of het weerstandsvermogen, wordt er standaard 10% van de gemeentelijke bijdrage opgenomen in het weerstandsvermogen van de gemeente.	785
Decentralisatie jeugdzorg: per 2015 is Jeugdzorg overgeheveld van de provincies naar de gemeenten. Gemeenten worden dan verantwoordelijk voor alle zorg rondom kinderen en hun ouders/opvoeders. Dat betekent dat de gemeente Valkenswaard verantwoordelijk wordt voor de preventieve zorg, jeugdzorg (ook justitieel), jeugd GGZ en jeugd VG (verstandelijke gehandicapten). De hulp moet beschikbaar zijn in de directe omgeving van jeugdigen en gezinnen. De overheveling van deze taak zal gepaard gaan met een efficiencykorting. De uitdaging voor gemeenten is om een andere manier dan tot nu toe deze taak in te vullen. Niet het recht op zorg, maar de ondersteuningsbehoefte en de mate van zelfredzaamheid worden leidend voor de inzet van hulp. Gemeente Valkenswaard zit midden in de transformatie om tot beheersbare financiën binnen het Sociaal Domein te komen.	750
Grondexploitaties: voor het bepalen van de risico's gaan we uit van een drietal scenario's. Op basis van een gewogen gemiddelde van deze scenario's bepalen we voor iedere grondexploitatie het financiële resultaat. Daar waar er sprake is van een negatief resultaat vormen we een voorziening. In de paragraaf weerstandvermogen nemen we geen aanvullend bedrag voor de risico's, omdat deze voldoende zijn verzekerd bij de afzonderlijke grexen.	0
Er speelde een geschil tussen Attero en de Brabantse gewesten die in de Vereniging van contractanten (VvC) zijn verenigd. Dit geschil ging over de garantieplicht van aanlevering van brandbaar restafval over het jaar 2015 tot en met januari 2017 en is tot een eindvonnis gekomen. Het eindvonnis geeft aan dat de Brabantse gewesten zijn verplicht tot het betalen van een naheffing van € 15 miljoen voor minder levering, waarvan € 5,1 miljoen voor de 21 gemeenten in MRE-verband. Er is door de Brabantse gewesten een procedure gestart bij het Gerechtshof om het vonnis te vernietigen.	144

Belangrijkste risico's	Hoogte risicobedrag (x € 1.000)
Als het vonnis niet wordt vernietigd, is compensatie aan Attero verplicht. De wijze waarop de afrekening / verdeling over de gemeenten plaats gaat vinden, is nog niet bekend. Gezien de onzekerheid over de omvang van het bedrag is hiervoor geen voorziening gevormd, maar is hiervoor een bedrag opgenomen in de risicoparagraaf. Dit betreft het maximale bedrag op grond van de verdeling van de claim op basis van het aantal inwoners.	
Vennootschapsbelasting: op basis van de voorlopige uitkomsten van de vpb-analyse voor het grondbedrijf achten we het waarschijnlijk dat de totale vpb-last over de jaren 2016 tot en met 2020 nihil zal bedragen.	0
TOTAAL	2.056

Weerstandsvermogen

Op dit moment kan nog geen oordeel worden gegeven of een volledige afdekking van het risicobedrag door de algemene reserve noodzakelijk is. Inzicht in de risico's (i.c. risicomatrix), de financiële omvang, de inbedding van risicomanagement in de organisatie en implementatie van de in de nota beschreven acties voor het bereiken van een kwaliteitsgroei, zijn aspecten die hierbij een rol spelen. Daarbij moet overwogen worden dat niet alle risico's zich tegelijk in één jaar zullen voordoen. In deze benadering wordt uitgegaan van een zekerheidspercentage van 90% dat alle risico's zich tegelijk zullen manifesteren. Met de beschikbare weerstandscapaciteit en de benoemde risico's heeft de gemeente dus voldoende weerstandsvermogen om de risico's financieel af te dekken.

Kengetallen

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van een provincie of gemeente. Het BBV schrijft voor dat de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing de volgende kengetallen bevat: netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit. Deze kengetallen maken bijvoorbeeld inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid. De kengetallen worden gezamenlijk opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing, omdat die paragraaf weergeeft hoe solide de financiële gezondheid is en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen.

Norm Kengetallen VNG (%)	Voldoende	Matig	Onvoldoende
Netto schuldquote	< 100	100 > < 130	> 130
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 100	100 > < 130	> 130
Solvabiliteitsrisico	> 50	30 < > 50	< 30
Structurele exploitatieruimte	> 0,6	0 < > 0,6	< 0
Grondexploitatie			
Belastingcapaciteit	< 100	100 > < 120	> 120

In bovenstaande tabel zijn de normen per kengetal weergegeven op basis van gegevens van de VNG. In onderstaande tabel is met groen aangegeven welke kengetallen onder de categorie voldoende vallen. Met oranje welke kengetallen matig zijn en rood de kengetallen die onvoldoende zijn.

Kengetallen	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Netto Schuldquote	76	93	70
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	76	93	70
Solvabiliteitsrisico	20	17	19
Structurele exploitatieruimte	0	2	8
Grondexploitatie	9	10	7
Belastingcapaciteit	107	111	114

Netto Schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

Inkomsten bepalen hoeveel schuld een gemeente kan dragen. Het is goed te vergelijken met het afsluiten van een hypotheek. Hoeveel geld u kunt lenen, is afhankelijk van uw loon. Dat principe geldt ook voor gemeenten. De hoogte van de schuld die een gemeente kan dragen, hangt af van de hoogte van de inkomsten. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote.

Normaal ligt de netto schuldquote van een gemeente tussen 0% en 90%. Als de netto schuldquote tussen 100% en 130% ligt, is de gemeenteschuld hoog. Hij moet niet verder stijgen. Als de netto schuldquote boven de 130% uitkomt, dan bevindt de gemeente in de gevarenzone.

Ten opzichte van 2019 zien we een daling inzake de netto schuldquote. Deze wordt veroorzaakt door een daling van het vreemd vermogen. Met een realisatie van 70% valt de quote ruim binnen de normen van de VNG.

Solvabiliteitsrisico

De solvabiliteitsratio wordt berekend als verhouding tussen de verschillende vermogenscomponenten. Het gaat erom inzicht te krijgen in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen.

Een methode is het bekijken in hoeverre het in de activa geïnvesteerde vermogen door het eigen vermogen kan worden gefinancierd. In feite wordt er gekeken naar in hoeverre, in geval van nood, de verschaffers van het vreemde vermogen kunnen worden betaald.

De verschillen in de solvabiliteitsratio's tussen gemeenten zijn groot. Gemeenten tussen 5.000-50.000 inwoners hebben gemiddeld een solvabiliteitsratio van boven de 40 procent. Kleinere gemeenten en de grotere gemeenten kennen een ratio die veel lager is. Dan worden eigendommen met meer geleend geld gefinancierd.

De oorzaak van de lichte daling ten opzichte van 2019 geeft aan dat de activiteiten met iets meer vreemd vermogen zijn gefinancierd.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt nu het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.

In 2020 is dit percentage 8%, hetgeen betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Het kengetal betreft de verhouding tussen de boekwaarde van de gronden ten opzichte van de totale baten. Hoe hoger de ratio, hoe hoger het potentiële risico. Het is dus belangrijk om regelmatig te beoordelen of de grondexploitaties actueel zijn. De ratio is licht gedaald. Dit komt door een daling van de boekwaarde van de grondexploitaties. In 2020 is één grondexploitatie afgesloten (zie paragraaf grondbeleid).

Een norm bepalen voor het kengetal grondexploitatie is lastig. De boekwaarde van de gronden in bezit zegt namelijk nog niets over de relatie tussen de vraag en aanbod van woningbouw. Daarnaast is het van wezenlijk belang wat de te verwachte vraag zal zijn. Dit vergt meer onderzoek dan naar voren komt uit het genoemde kengetal. De boekwaarde van de gronden geeft wel weer of een gemeente veel middelen heeft gestopt in haar grondexploitatie. Dit geld dient namelijk ook nog terugverdiend te worden. Daarom is er geen norm verbonden aan het kengetal grondexploitatie.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De ratio is gebaseerd op een meerpersoonshuishouden. De OZB is voor de gemeente de belangrijkste eigen belastinginkomsten. De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. In 2020 bedroeg de ratio 114 en is iets gestegen ten opzichte van 2019. In Valkenswaard ligt de gemiddelde belastingdruk voor een meerpersoonshuishouden iets hoger dan het landelijk gemiddelde.

Beheer en onderhoud kapitaalgoederen

De openbare ruimte is het visitekaartje van de gemeente. Een goed en schoon onderhouden openbare ruimte betekent onder andere tevreden bewoners en bezoekers. In deze openbare ruimte vinden voor onze inwoners belangrijke activiteiten plaats als wonen, werken, verplaatsen en recreëren. De inrichting en de kwaliteit van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte bepalen hiermee voor een groot deel de manier waarop onze inwoners in staat zijn deze activiteiten te ondernemen en de manier waarop zij de openbare ruimte ervaren.

Deze openbare ruimte is niet statisch. Er komt bijvoorbeeld nieuwe openbare ruimte bij of er worden na verloop van tijd andere eisen gesteld aan de openbare ruimte. Het gebruik en de inrichting zijn dus aan verandering onderhevig. Op deze verandering moeten wij met het beheer en onderhoud slagvaardig en adequaat reageren.

Verantwoordelijkheid voor de kapitaalgoederen

Wij hebben bij het beheer en het onderhoud van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte een drietal belangrijke verantwoordelijkheden:

1. Veiligheid.

De eerste verantwoordelijkheid van de gemeente is om te zorgen dat de openbare ruimte voldoet aan de vastgestelde normen en daarmee veilig is. We doelen hierbij op de technische kwaliteit van het kapitaalgoed: de technische staat van het kapitaalgoed en de inschatting of het veilig te gebruiken is gedurende de resterende technische levensduur. Voor het nemen van beslissingen ten aanzien van onderhoud en vervanging is het belangrijk op de hoogte te zijn van de kwaliteit op dit moment, het te verwachten kwaliteitsverloop in de toekomst en de vastgestelde norm(kwaliteit) van de voorziening.

2. Functionaliteit.

De openbare ruimte moet gebruikt kunnen worden waarvoor deze is ingericht. De functionaliteit van een kapitaalgoed speelt dus vanzelfsprekend een grote rol. Hierbij gaat het om de vraag wat het object zou moeten kunnen, op plek x, in omstandigheid y, z. De intensiteit van het gebruik en het op basis hiervan uit te voeren onderhoud bepalen of de functionaliteit behouden blijft.

3. Visuele kwaliteit.

De inrichting van de openbare ruimte bepaalt in belangrijke mate de uitstraling van de gemeente. Naast het borgen van de technische kwaliteit en de functionaliteit hebben we ook te maken met het verzorgingsniveau, oftewel de visuele kwaliteit van de openbare ruimte. We hebben het dan vooral over het duurzaam in stand houden, schoonhouden en het onderhoud van onze groenvoorzieningen inclusief bomen. Dat is direct zichtbaar voor onze inwoners. Bovendien kunnen er belangrijke keuzes in gemaakt worden, bijvoorbeeld het niveau van schoon of de frequentie van maaien of snoeien. De uitstraling van de gemeente wordt in belangrijke mate bepaald door deze visuele kwaliteit.

Om het kwaliteitsniveau van deze kapitaalgoederen op het gewenste peil te houden hebben we het KOOR (Kwaliteit Onderhoud Openbare Ruimte) vastgesteld. Hierin is aangegeven dat "gemiddeld B" het kwaliteitsniveau moet zijn van het onderhoud van deze kapitaalgoederen. Dit niveau is vastgesteld na uitvoering van een nulmeting, op basis van de door CROW gehanteerde beeldkwaliteiten.

Inrichting beheer en onderhoud kapitaalgoederen

Het beheer en het onderhoud van de kapitaalgoederen moet dusdanig worden ingericht/uitgevoerd dat het door de gemeenteraad vastgestelde kwaliteitsniveau in de praktijk ook wordt gerealiseerd en de openbare ruimte goed in stand wordt gehouden. Hiervoor onderscheiden we de volgende werkzaamheden:

✓ *Dagelijks onderhoud.*

Alle maatregelen die regelmatig, vaak meerdere keren per jaar, worden genomen. Voorbeelden zijn maaien en vegen. Het repareren van schades en het reageren op meldingen hoort ook bij het dagelijks onderhoud. Dagelijks onderhoud wordt vooral uitgevoerd door de eigen dienst en aannemers op basis van afspraken, contracten en bestekken.

- ✓ *Groot onderhoud.*
Grotere maatregelen die eens per x jaar worden genomen. Bijvoorbeeld een nieuwe deklaag op een asfaltweg of het planmatig snoeien van bomen. Groot onderhoud wordt projectmatig/integraal aangepakt.
- ✓ *Vervanging.*
Vernieuwen van een kapitaalgoed aan het eind van de levensduur, waarbij de hele constructie en materiaal worden vernieuwd. Voorbeelden zijn een weg herstraten met nieuwe klinkers, een bank vervangen of een groenvak opnieuw aanplanten. Bij vervanging blijft de inrichting hetzelfde. Vervanging wordt projectmatig uitgevoerd, waarvoor per project middelen worden aangevraagd.
- ✓ *Beheer.*
Alle ondersteunende werkzaamheden om het onderhoud te kunnen uitvoeren, zoals het opstellen van beleidsplannen, gegevensbeheer, financiële planning etc. Het opnieuw inrichten voor nieuwe functies en doelstellingen maakt geen onderdeel uit "het in stand houden van de openbare ruimte". Hiervoor worden andere vormen van kapitaal ingezet dan bij het beheer en onderhoud.

Natuurlijk zijn de vormen van onderhoud communicerende vaten. Het achterwege blijven van een vervanging (of herinrichting) zet een sterke druk op het dagelijks onderhoud. De versleten openbare ruimte moet dan met kleine maatregelen veilig en acceptabel worden gehouden.

Beheersysteem als basis

Actuele informatie over de omvang en de kwaliteit van deze kapitaalgoederen is essentieel voor het beheer en onderhoud. Deze informatie is vastgelegd in het beheersysteem (GBI). Alle kenmerken van de kapitaalgoederen en de overige objecten zijn hierin geregistreerd. Voor verschillende objecten is tevens de kwaliteit geregistreerd op basis van een objectief landelijk genormeerde methodiek. De kwaliteit wordt vastgesteld door middel van inspecties.

Op basis van nauwkeurige areaalgegevens, actuele inspectiecijfers, de juiste richtlijnen voor rekensystematiek (CROW) en de juiste kengetallen kan een theoretische planning en begroting worden gegenereerd voor onderhoud en vervanging van een kapitaalgoed. Omdat er mogelijk legitieme redenen zijn om het onderhoud op een ander moment of anders uit te voeren ondergaat de theoretische planning een maatregeltoets. Daarbij wordt met name gekeken naar:

- noodzakelijk onderhoud andere kapitaalgoederen (riolering is leidend bij integrale planning);
- afdeling overstijgende integrale projecten;
- nieuwbouwprojecten zoals Lage Heide;
- planning van werkzaamheden aan kabels en leidingen door nutsbedrijven;
- klachten en meldingen;
- beschikbare financiële middelen.

Op basis van de maatregeltoets wordt jaarlijks een integraal onderhoudsplan opgesteld, met een doorkijk van 4 jaar, dat door het college wordt vastgesteld. Vanwege de raakvlakken met bovenvermelde onderwerpen spreken we van een flexibele onderhoudsplanung waarin, indien nodig, ieder jaar herprioritering plaatsvindt. Hierna in de tekst aangeduid als risico gestuurd beheer. Wij zoeken hierbij continu naar een optimale balans tussen beeldkwaliteit, veiligheid, kostenbesparing en efficiency.

De 5 richtlijnen voor het beheer van deze kapitaalgoederen

1. De gemeente als regisseur

Hoe de openbare ruimte eruit komt te zien wordt niet alleen bepaald door de gemeente. Diverse "partijen" spelen hierbij een rol. Op de eerste plaats natuurlijk de inwoners maar ook marktpartijen als horeca, winkeliers, industrie, nutsbedrijven, diverse partijen uit het maatschappelijk veld et cetera. Iedereen tracht zijn of haar belangen zoveel mogelijk in te brengen.

Het is onze taak om hierin de regie te nemen. We hebben dus de regisserende rol bij de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte.

2. Kwaliteit gestuurd beheer

We werken met beeldkwaliteiten en schouwen, het ontwikkelen en opstellen van beeldbestekken, formulieren, rapportagemodellen en ten slotte het "vertalen" van het gekozen kwaliteitsniveau in de verschillende beheerprogramma's. Via regelmatige inspecties controleren we of het gekozen kwaliteitsniveau ook daadwerkelijk wordt gehaald. Het beheer wordt dus op basis van beeldkwaliteiten gestuurd.

3. Integraal beheer

Het onderhoud aan onze kapitaalgoederen wordt integraal uitgevoerd. De riolering is hierbij leidend. Concreet betekent dit dat bij een onderhoudsplan aan de riolering ook de rijbaan, het trottoir en de groenvoorzieningen worden meegenomen als dit noodzakelijk is. Ook vindt er een afstemming plaats met de werkzaamheden van nutsbedrijven en de teams RB en P&P.

4. Risico gestuurd beheer

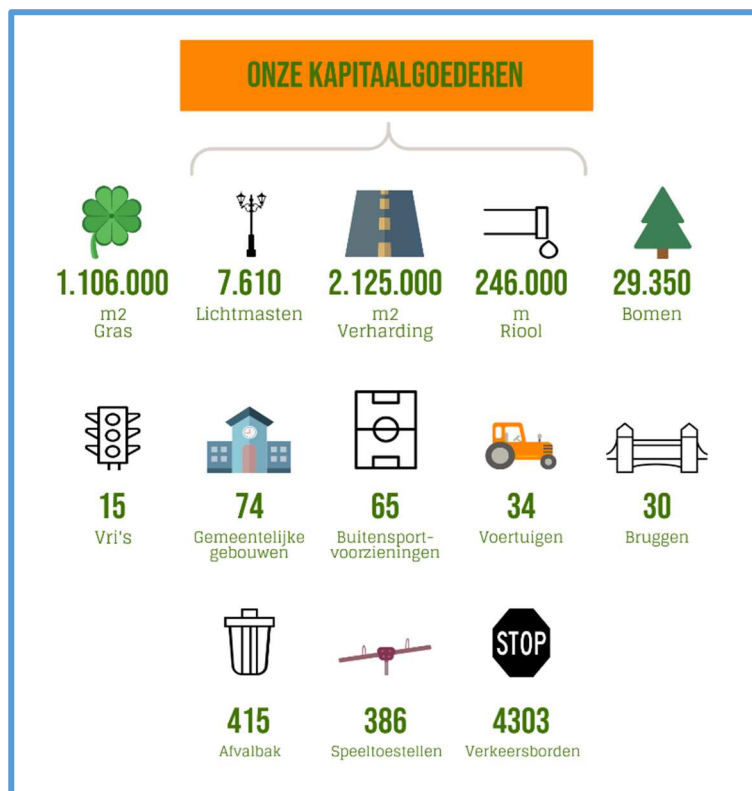
De toepassing van het risico gestuurd beheer zorgt ervoor dat we constant de afweging maken of de eerder voorgestelde maatregel echt nodig is op dat moment en of ergens anders geen nieuwe urgentere situaties zijn ontstaan. Door middel van deze constante (her)prioritering zetten we de beschikbare middelen daar in waar ze het meest effectief zijn. Hogere risiconiveaus worden daardoor verlaagd.

5. Bewonersgericht beheer

Niet alleen bij de inrichting maar ook bij het onderhoud van de openbare ruimte zijn verschillende partijen betrokken die op diverse manieren hun inbreng kunnen leveren. Onze integrale onderhoudsplannen leggen we dus voor aan de burgers, wijkraden en/of wijkcommissies om vervolgens het onderhoud per woonwijk uit te voeren.

Tijdens de uitvoering worden bewoners actief benaderd met informatie door zowel de gemeente als de wijkcommissie (omgevingsmanagement). Vragen of klachten worden zoveel mogelijk gesproken in een persoonlijk gesprek.

Overzicht areaal kapitaalgoederen.

De belangrijkste kapitaalgoederen per onderdeel

Riolering

Het beleidskader

Op basis van de Waterwet heeft de gemeente 3 zorgplichten:

- Inzamelen van stedelijk afvalwater en transporteren naar de rioolwaterzuivering.
- Doelmatig verzamelen en verwerking van afvloeiend hemelwater van openbaar terrein.
- Het doelmatig voorkomen van nadelige gevolgen van grondwaterstanden.

Om te voldoen aan deze zorgplicht heeft de gemeenteraad in 2019 het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2019-2022 vastgesteld. Het GRP heeft tot doel op gestructureerde wijze zorg te dragen voor de aanleg, beheer, onderhoud en verbetering van het gemeentelijk rioleringsstelsel. Voor het GRP is de voorziening "riolering" gevormd. De lasten en baten worden rechtstreeks in de exploitatie verantwoord en het jaarlijkse resultaat hiervan wordt gestort of onttrokken uit de gevormde voorziening riolering. De nadruk van dit GRP ligt op klimaatadaptatie en bewustwording hiervan.

Het beheer

Om de beleidsdoelstellingen voor het jaarlijks onderhoud te realiseren, voeren we onder meer de volgende maatregelen uit:

- 2 keer per jaar reinigen van alle kolken en lijngoten.
- Jaarlijks 10% van het vrij vervalstelsel reinigen en inspecteren.
- Jaarlijks noodzakelijke reparaties uitvoeren op basis van de hierboven genoemde inspectie.
- 2 keer per jaar alle gemalen en bergbezinkstations/leidingen onderhouden.
- 1 keer per jaar alle gemalen en bergbezinkbassins/leidingen reinigen.
- 1 keer per jaar alle drukriolgemalen reinigen en onderhouden.
- Jaarlijks opschonen van watergangen.
- Het aanleggen en onderhouden van huisaansluitingen.
- Verhelpen van klachten, meldingen en storingen.
- Structurele vervanging van het riool bij einde levensduur.
- Het innen van rioolheffing.

Actuele ontwikkelingen

Met de komst van de nieuwe N69 zal de hoofdwegenstructuur de komende jaren ingrijpend veranderen. Zo zullen onder anderen de Eindhovenseweg, Dommelseweg, Leenderweg en Luikerweg op de schop gaan. Dit is een kans om ook op grotere schaal te kijken naar de riolering in dit gebied. We zijn bezig om dit voor te bereiden. In 2020 is een masterplan riolering opgesteld voor dit gehele gebied. Hierbij is klimaat robuustheid het belangrijkste uitgangspunt. Ook hebben we in april de subsidieregeling vastgesteld om klimaatadaptatie ook bij onze inwoners op eigen terrein te stimuleren. In het totaal zijn in 2020 hiervoor 22 aanvragen toegekend. Hiervoor 3675m² verhard oppervlakte is losgekoppeld van de riolering en 25.730 euro subsidie uitgekeerd. Hiervan is 50% bijgedragen vanuit Waterschap De Dommel.

Kwantitatieve en/of kwalitatieve indicatoren

Voorziening	Hoeveelheid	Eenheid
Vrijverval riool gemengd	154,7	Km
Vrijverval riool regenwater	27,1	Km
Vrijverval riool vuilwater	21,8	Km
Totale lengte vrijverval riool	203,6	Km
Rioolgemalen	13	Stuks
Persleidingen (exclusief drukriool)	3,4	Km
Minigemalen (drukrioolstelsel)	159	Stuks
Persleidingen (drukriolering)	42,5	Km
Lozingspunten vanuit extern gemengde riooloverstorten	13	Stuks
Bergbezinkvoorzieningen	6	Stuks

Lozingspunten vanuit hemelwaterriolering	51	Stuks
IBA's	7	Stuks
Drainage	0,5	Km

Aantal meldingen op jaarbasis.

Riool	2018	2019	2020
Aantal meldingen in meldesk	263	283	427 *

* Het aantal meldingen is in 2020 zeer hoog ten opzichte van voorgaande jaren. Dit is het gevolg van de extreme bui op 26 juni. Tussen 26 juni en 3 juli zijn er 101 meldingen binnengekomen over riolering. Ook in de periode erna zijn nog er vele melden binnengekomen als gevolg van deze bui.

Wegen en bruggen

Het beleidskader

De gemeente is verantwoordelijk voor de aanleg en onderhoud van openbare wegen en civiele kunstwerken. Uitgangspunt hierbij is dat tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten de openbare verhardingen en civiele kunstwerken dienen te worden onderhouden. Een achterstand bij het onderhoud kan de veiligheid van weggebruikers in gevaar brengen, leiden tot klachten, leiden tot ongevallen en het aansprakelijk stellen van de gemeente. Leidraad voor het onderhoud aan wegen en civiele kunstwerken is de systematiek voor rationeel wegbeheer van het CROW (nationaal kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte).

Het beheer

Voor het beheer is het Beheerplan Wegen en Civiele kunstwerken 2019-2022 vastgesteld. Doel van dit plan is inzicht te geven in de huidige staat van onze wegen en civiele kunstwerken. Daarnaast wordt vooruitgekeken naar de invulling van het beheer voor de komende vier jaar, met een doorkijk naar de lange termijn.

Bij de beheermaatregelen kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het tweejaarlijks uitvoeren van een inspectie en het bijhouden van de data in GBI. Op basis hiervan stellen we onderhoudsplannen op en stemmen we af met andere beheerdisciplines en integrale projecten.

Voor de instandhouding van wegen is de voorziening 'groot onderhoud wegen' ingericht en voor de civiele kunstwerken de voorziening onderhoud civiele kunstwerken. De storting in deze voorzieningen is afgestemd op verschillende beheerplannen en onderhoudsplannen voor het onderhoud van onze wegen en civiele kunstwerken.

Het dagelijks onderhoud aan onze wegen, bruggen en civiele kunstwerken wordt uitgevoerd op basis van de klachten/meldingen die via meldesk bij de gemeente binnenkomen. Deze ingekomen klachten worden, tezamen met de bij de inspecties geconstateerde kleine gebreken, op basis van prioritering verholpen. Resteert tenslotte het onderdeel gladheidsbestrijding wat wordt uitgevoerd op basis van een door het college vastgesteld gladheidsbestrijdingsplan.

Actuele ontwikkelingen

Elke twee jaar beoordelen we het onderhoudsniveau van alle verhardingen met een inspectie op basis van landelijke richtlijnen/normen. In het voorjaar van 2019 inspecteerden we het totale wegen-areaal visueel op basis waarvan het meerjaren onderhoudsprogramma elementenverharding 2021-2024 is opgesteld. In het voorjaar van 2021 wordt een nieuwe inspectie uitgevoerd.

Naast de visuele inspectie is in 2013 een grootschalig constructief onderzoek uitgevoerd aan onze doorgaande asfaltwegen om de levensduur en het onderhoudsniveau voor de middellange termijn te bepalen. Aan de hand van deze onderzoek- en inspectiegegevens is een meerjaren onderhoudsprogramma asfaltwegen 2021-2024 opgesteld. In 2021 zal een nieuw onderzoek worden uitgevoerd om de data te actualiseren.

De civieltechnische kunstwerken, bruggen, duikers, stuwten, constructie in grondwallen en kano-aanlegsteigers zijn in 2019 geïnspecteerd en opgenomen in een meerjarenplanning. Vervolgens is een onderhoudsplan kunstwerken voor de komende jaren opgesteld.

Kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren

Uit het beheersysteem GBI blijkt dat de gemeente Valkenswaard in totaal 2.132.000 m² verhardingen in beheer heeft en dat deze voldoen aan de in het KOOR gestelde kwaliteitsniveaus.

Aantal meldingen op jaarbasis.

Wegen	2018	2019	2020
Aantal meldingen in melddesk	351	321	282

Groen

Het beleidskader

Het is voor de gemeente van groot belang om positief bij te dragen aan de natuur en het milieu en als aantrekkelijke woongemeente te fungeren. Het streven is om met ons waardevolle groen de biodiversiteit te stimuleren en een woonklimaat te realiseren dat ruimte, rust en diversiteit bevat. Maar daarnaast ook de groene kwaliteiten te benutten om bewoners en recreanten er plezier aan te laten beleven. Om het aanwezige groen te behouden en zelfs te versterken hanteren wij het groenstructuurplan. Dit plan fungeert als toetsingskader voor het beschermen van ons bestaande groen en het inpassen van nieuwe ontwikkelingen. Voor het beheren van de ruim 960 hectare bossen, natuurterreinen en landschappelijke elementen is een ontwikkelrichting vastgelegd voor de komende jaren in het Integraal Ontwikkelingsplan Bos- en Natuurterreinen. Tot slot is het Landschapontwikkelingsplan 2011-2020 nog aan de orde voor de ontwikkelingen in het buitengebied. Over het geheel bezien blijven we inzetten op vergroening, bijvoorbeeld door het aanplanten van nieuwe bomen: zowel in de kernen als in het buitengebied.

Het beheer

De kwaliteit van ons groen wordt in het kader van kwaliteit gestuurd werken (beleidsplan KOOR) regelmatig geïnspecteerd. Jaarlijks worden er tweemaal een groen- en een kwaliteitsinspectie gehouden. Bij groenbeheer wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met klimaatadaptie en trachten we de biodiversiteit en de ecologische natuurwaarden te versterken onder andere door daar waar mogelijk het onderhoud te verminderen. Om het milieu minder te belasten wordt het onkruid weg geborsteld in plaats van het chemisch te bestrijden of weg te branden.

Het bestrijden van de eikenprocessierups is inmiddels structureel. We voeren dit vooral preventief uit met een biologisch bestrijdingsmiddel. De Japanse duizendknoop steekt op steeds meer plaatsen de kop op. Er wordt gewerkt aan een strategie voor de aanpak.

Voor het groot onderhoud en vervanging van groen is nog geen voorziening of reserve gevormd. De lasten en baten worden rechtstreeks in de exploitatie verantwoord. Bij de huidige werkwijze wordt vervangen, vernieuwing en renovatie van het groen zoveel mogelijk uitgevoerd binnen integrale uitvoeringprojecten.

Actuele ontwikkelingen

Behalve dat we flink blijven inzetten op het uitbreiden van het bomenbestand en daarbij een voorkeur hebben voor klimaatbestendige en biodiversiteit verhogende soorten, proberen we in het bomenbeleidsplan, wat momenteel wordt uitgewerkt, een betere bescherming van bestaande bomen vast te leggen door echte waardevolle bomen als zodanig te benoemen en processen te beschrijven voor werken in de nabijheid van bomen. De herplantplicht is nu vastgelegd in de APV en hiervoor worden uitvoeringsregels beschreven en een koppeling met een op te richten bomenfonds gemaakt waarmee ook de financiering van het bomenbeheerplan gedekt zal worden. Via de wijkcommissies gaan we onze bewoners benaderen om zelf vergroeningsinitiatieven mee op te pakken. De gemeente neemt daarin een faciliterende rol en ook Stakeholders als Woningbelang en het IVN worden daarbij betrokken.

Kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren

Bomen: 30.000 Gras: 1.095.000 vierkante meter.

Aantal meldingen op jaarbasis.

Groen	2018	2019	2020
Aantal meldingen in melddesk	1.094	1.120	1.287

Openbare verlichting

Het beleidskader

De gemeente is verantwoordelijk voor de aanleg en het onderhoud van de openbare verlichting langs de openbare wegen. Hiervoor is het "beheerbeleidsplan OVL 2013-2022" vastgesteld, inclusief de hierop aansluitende beheer- en uitvoeringsplannen. Belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de openbare verlichting naast de verkeersveiligheid ook de sociale veiligheid vergroot, zonder onnodige lichthinder en zodanig dat de verlichting een zo laag mogelijke belasting geeft voor de flora, fauna en de omgeving. Zeker in het buitengebied moet de stelregel zijn; 'geen verlichting tenzij... Daarnaast moet openbare verlichting energiezuinig en niet lichtvervuilend zijn. Leidraad voor de aanleg en het onderhoud is de systematiek van de ROVL-2011 (Richtlijn Openbare Verlichting uit 2011) en de Richtlijn Lichthinder.

Het beheer

We hebben de beschikking over een beheerprogramma, waarin de actuele gegevens van onze openbare verlichting zijn opgenomen. De vervanging van de openbare verlichting vindt plaats via investeringsprojecten. Afgeschreven conventionele verlichting wordt vervangen door LED-verlichting. De lasten en baten worden rechtstreeks in de exploitatie verantwoord.

Per april 2018 is het gecombineerd onderhouds- en vervangingsbestek 2018-2022 aanbesteed. De aannemer draagt, naast het direct acteren op ontvangen storingen, ook zorg voor de juiste beheergegevens, klein- en grootschalige vervangingen en het dagelijks onderhoud waarbij wij als opdrachtgever de algehele regie voeren.

Actuele ontwikkelingen

In 2020 is alle conventionele verlichting vervangen voor LED in de wijk 't Gegraaf ten westen van de Nieuwe Waalreseweg. In een tweede fase zijn ook de armaturen op de P-plaats aan de Nieuwe Waalreseweg en de Hofnar vervangen. Eind 2020 was bijna 50 % van de openbare verlichting voorzien van LED. Dit proces loopt, uiteraard naast de normale onderhoudswerkzaamheden, ook in 2021 door zodat we aan het eind van dat jaar verwachten uit te komen op omstreeks 57%.

Kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren

Wij beschikken momenteel over 7.270 lichtmasten en 7.563 armaturen (inclusief grondspots).

Aantal meldingen op jaarbasis.

De meldingen van storingen van het openbaar verlichtingsnet worden rechtstreeks gedaan op een speciaal daarvoor ingerichte web based-site van de aannemer.

Openbare verlichting	2018	2019	2020
Aantal meldingen op meldingsite	669	844	648

Verkeersregelinstallaties

Het beleidskader

Eén van de kerntaken van de gemeente Valkenswaard is de zorg voor een goed functionerend wegennet. Verkeersregelinstallaties (VRI's) zijn daar een onderdeel van en hebben een belangrijke functie voor het realiseren van de beleidsdoelen. Deze beleidsdoelen hebben betrekking op belangrijke maatschappelijke thema's als mobiliteit, bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid. Voor VRI's is het Beheerbeleidsplan verkeersregelingen 2013-2022 vastgesteld.

In Valkenswaard staan momenteel 15 VRI's, die eigendom zijn van de gemeente. Door slecht afgeregelde regelapparatuur, uitval of andere storingen kunnen gevaarlijke situaties ontstaan. Een adequaat VRI-beheer waarbij storingen snel worden opgelost en versleten en slecht functionerende onderdelen (preventief) worden vervangen, is noodzakelijk om de kans op storingen te verkleinen en de levensduur van de installatie te verlengen.

Het beheer

Het technische beheer vraagt om een duidelijke beheerstrategie en bijbehorende financiële middelen. Alle installaties worden jaarlijks onderworpen aan een inspectie op basis waarvan het onderhoudsprogramma voor een periode van 4 jaar wordt geactualiseerd. Voor de instandhouding van verkeersregelinstallaties is geen voorziening ingericht maar worden de lasten en baten rechtstreeks in de exploitatie verantwoord. Voor grootschalig onderhoud en vernieuwingen worden investeringsprojecten ingericht.

Naast het technische beheer is het functionele beheer van de installaties belangrijk. Het zogenaamde verkeersbeheer beoordeelt onder meer aan de hand van kruispuntanalyses en binnengekomen wensen en klachten of de verkeersregelprogramma's in de verkeersregelautomaten (VRA's) moeten worden aangepast. VRI's zijn ook een belangrijk verkeerskundig sturingsinstrument om verkeersstromen te beïnvloeden. Ook dit aspect maakt het noodzakelijk om actueel verkeersmanagement te voeren.

Actuele ontwikkelingen

Op hoofdlijnen kan worden gesteld dat:

- 9 VRI's voldoende restlevensduur hebben en naar behoren functioneren;
- 1 VRI recentelijk is 'uitgevallen' a.g.v. ouderdom, momenteel draait op een huurautomaat en vervanging mede afhankelijk is van ontwikkelingen in het masterplan centrum;
- 1 VRI in het voorjaar van 2021 wordt vervangen in verband met ouderdom;
- 1 VRI vervangen moet worden in verband met ouderdom maar afhankelijk is van ontwikkelingen ten aanzien van de nulplusmaatregelen, o.o. Dommelen Zuid;
- 3 VRI's op de N69 naar behoren functioneren, maar toekomstige maatregelen in grote mate afhankelijk zijn van ontwikkelingen in het masterplan centrum;

Kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren

Het aantal storingen en meldingen is een goede indicatie van de technische staat van een VRI. In combinatie met informatie uit het jaarlijks preventief onderhoud wordt de planning continue geactualiseerd daar waar nodig.

Aantal meldingen op jaarbasis.

Verkeersregelinstallaties	2018	2019	2020
Aantal meldingen in meldesk	99	121	79

Speelvoorzieningen

Het beleidskader

In 2015 is het speelvoorzieningen beheerbeleid vastgesteld. Essentie hiervan is het aantal speelplekken verminderen, aanpassen aan de situatie in de wijk en indien mogelijk de kwaliteit van de overblijvende locaties verbeteren. Bij de aanpassingen wordt ook direct gekeken naar de toegankelijkheid 'Agenda 22' waarin het uitgangspunt is dat (speel)voorzieningen voor iedereen toegankelijk zijn. Verder is voor het beheer en het onderhoud van de speelplekken uiteraard het 'Besluit Veiligheid van Attractie- en speeltoestellen' van belang omdat hierin de wettelijke verplichtingen zijn opgenomen waaraan de speeltoestellen moeten voldoen. In 2021 willen we starten met de opstelling van een nieuw beleidsplan waarin we nadrukkelijker gaan kijken hoe we inwoners meer kunnen laten sporten en bewegen in de openbare ruimte.

Het beheer

Vanuit het beheerprogramma speelvoorzieningen is een meerjarenplanning voor het groot onderhoud en vervanging opgesteld. De concrete onderhoudsplannen worden gemaakt aan de hand van de jaarlijks, wettelijk verplichte veiligheidsinspecties en de technische staat van de speelvoorzieningen. De kosten voor het onderhoud worden rechtstreek in de exploitatie verantwoord. De vervanging van de speelvoorzieningen wordt gedekt door de bestemmingsreserve speeltoestellen.

Actuele ontwikkelingen

De uitvoering van het omvormen van de speelplekken is gestart in 2017. Dit wordt per wijk opgepakt en gecommuniceerd. In 2020 zijn de speelplekken in de wijken Centrum, Hoge akkers en Agnetendal uitgevoerd en zijn de plannen voor de speelplekken in Dommelen zuid met de inwoners opgesteld. Begin 2021 wordt gestart met de uitvoering hiervan en wordt er met de inwoners gestart met het opstellen van de plannen voor de wijk Beemden en Hofjes. In het 3^e kwartaal volgt de wijk Schepelweijen en is het omvormingstraject afgerond. Het doel van de omvorming is de kwaliteit en speelwaarde te verhogen en de toegankelijkheid te bevorderen. Na afronding wordt de omvorming geëvalueerd en waar nodig aangepast. Separaat aan het omvormingstraject wordt ook het "Terenplein" achter basisschool de Schepelweijen aangepakt waarvan de uitvoering gepland staat in het 2^e / 3^e kwartaal.

Kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren

Wij regelen op dit moment het beheer, onderhoud en de vervanging van 85 speelplekken. In zijn totaliteit staan daar nu 386 speeltoestellen.

Aantal meldingen op jaarbasis.

Speelvoorzieningen	2018	2019	2020
Aantal meldingen in melddesk	26	27	28

Buitensportvoorzieningen*Het beleidskader*

De beleidsvisie "Sport Verbindt Valkenswaard 2018-2021" en de verschillende normen van het NOC*NSF, Kiwa Isa Sport en sportbonden vormen het gemeentelijke beleidskader ten aanzien van de buitensportvoorzieningen. Het beleid is erop gericht de accommodaties te laten voldoen aan de maatschappelijke (breedte)sport normen.

Het beheer

Het "Meerjaren Investerings Plan buitensportaccommodaties" (MIP) geeft ons een nauwkeurig inzicht in de omvang, het kwaliteitsniveau en de theoretische levensduur van onze buitensportvoorzieningen. Dit kwaliteitsniveau wordt jaarlijks gecontroleerd en waar nodig aangepast in het MIP. Uit deze gegevens blijkt duidelijk dat we, gezien over een periode van 30 jaar gemiddeld € 500.000 per jaar nodig hebben om het gebruik van deze voorzieningen voor de toekomst te kunnen garanderen. Jaarlijks wordt via de Nota Kaders aangegeven welke buitensportvoorzieningen in het betreffende begrotingsjaar moeten worden vervangen.

Het Meerjaren Onderhoud Plan buitensportaccommodaties (MOP) geeft ons een exact beeld welke middelen er jaarlijks nodig zijn om via regulier/dagelijks onderhoud onze buitensportaccommodaties op het vereiste kwaliteitsniveau te houden. Wanneer we dit onderhoud niet of minder uitvoeren lopen we het risico dat de theoretische levensduur van de buitensportaccommodaties/sportvelden niet gehaald gaat worden en dat er klachten vanuit de gebruikers ontstaan.

Actuele ontwikkelingen

In 2020 zijn er 3 kunstgras hockeyvelden, 2 natuurgras voetbalvelden en 1 mindervalide steiger t.b.v. de visvijvers gerenoveerd. Daarnaast zijn er diverse kleine reconstructies/vervangingen op de sportparken uitgevoerd. In het voorjaar van 2021 wordt er nog 1 natuurgrasveld gerenoveerd en worden er diverse kleine zaken aangepakt zoals het opknappen van de fietsenstalling bij SVV en het terrein rondom de sportclubs op sportpark Norbertusdreef.

Kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren

We beschikken op dit moment over 65 buitensportvoorzieningen waarop 18 verschillende sporten worden beoefend door omstreeks 27 verenigingen.

Aantal meldingen op jaarbasis.

Buitensportvoorzieningen	2018	2019	2020
Aantal meldingen in meldesk	1	6	5

Tractie

Het beleidskader

In het KOOR (Kwaliteit Onderhoud Openbare Ruimte) is opgenomen dat "gemiddeld B" het kwaliteitsniveau moet zijn van het onderhoud van onze kapitaalgoederen. Daarnaast zijn er diverse wetten of regelingen als de Wegenverkeerswet en het Attractiebesluit of eisen van sportbonden waarin bepalingen zijn opgenomen hoe onze kapitaalgoederen moeten worden onderhouden. In het kader van het project "Beheer op orde" is hierop een professionele beheerorganisatie ingericht die voor de uitvoering van hun werkzaamheden moet kunnen beschikken over bedrijfsvoertuigen en machines.

Het beheer

Het onderhoud aan de bedrijfsvoertuigen en machines wordt voor een groot deel verricht door eigen personeel in onze garage. Jaarlijks moeten er ook voertuigen en machines worden vervangen. Hiervoor hebben we de bestemmingsreserve "tractie ruimtelijk beheer" ingesteld. Naast de bedrijfsvoertuigen en machines van het team B&U zijn hier ook de voertuigen van de bodes, GEO en de toezichthouders opgenomen. Het college stelt jaarlijks het benodigde vervangingsbudget ter beschikking vanuit deze reserve.

Actuele ontwikkelingen

De afgelopen jaren is het tractie bestand afgestemd op de nieuwe beheerorganisatie. Elektrisch rijden is geïntroduceerd en eind 2019 zijn we overgegaan op het tanken van de voor het milieu betere blauwe diesel. Binnen de mogelijkheden die er zijn proberen we hier de voorbeeldfunctie van de gemeente toe te passen.

Kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren

We beschikken over een grote diversiteit aan voertuigen en machines waaronder een vrachtwagen, bakwagens, tractoren met werktuigen, veegwagens en gladheidbestrijdingsmaterieel.

Maatschappelijk vastgoed

De meerjaren onderhoudsverwachtingen zijn ingevoerd in het vastgoedmanagement systeem van waaruit sturing en controle plaatsvindt op de voor 10 jaar geïnterpreteerde onderhoud activiteiten voor de totale vastgoedportefeuille van de gemeente Valkenwaard. De 10 jarige onderhoudsverwachtingen leiden naar een geautomatiseerde uniforme manier van onderhouden van de gemeentelijke gebouwen. Jaarlijks zullen jaarplannen worden opgemaakt aan de hand van het 10 jarig ingericht meerjaren onderhoud verwachting (MJOV).

Jaarlijks wordt het gebouwenbestand voor de MJOV geactualiseerd. Deze actualisatie en het beheer van uitvoering geven middels een geautomatiseerd vastgoedmanagement systeem directe sturing en inzicht in de benodigde middelen per jaar en verwachtingen voor de komende jaren. In 2021 staat de verdere doorontwikkeling van vastgoed centraal, waarin we het areaal af te stoten vastgoed continueren, onderhoud kunnen monitoren en een nieuw grondbeleid door de raad is vastgesteld en mogelijkheden voor eigen ontwikkelprojecten te kunnen oppakken.

Met deze aanpak voorkomen we structurele verhoging van onderhoudskosten en/of grote problemen met de kwaliteit van de gebouwen. Om het voorzieningenniveau op peil te houden, moet ook de technische kwaliteit van gebouwen en installaties voldoende zijn. We hebben voor alle gebouwen een vastgesteld kwaliteitsniveau minimaal aan conditie 3 van de NEN 2767-methodiek die in het vastgoed managementsysteem is ondergebracht ten behoeve van uit te voeren werkzaamheden en daarbij benodigd budget.

Aan het traject 'Beheer op orde' wordt hiermee voortgang gegeven en voorziet mede in de uitputting van het huidige voorzieningenniveau waarin te zien is dat deze stabiliseert en voor de komende jaren voldoende past binnen de grootonderhoud voorziening.

We continueren vanuit de opbrengsten van de verkoop vastgoed (via de egaliseringsreserve vastgoed) om mogelijke pieken op te vangen. In het gemeenteraadsvoorstel over maatschappelijk vastgoed, en de daarbij behorende vastgoed-inventarisatie, hebben we af te stoten panden in beeld en worden deze successievelijk afgestoten. We stellen voor om een deel van de opbrengsten onder te brengen in de egaliseringsreserve vastgoed. De verwachting uit het verleden in de komende jaren voor € 6,3 miljoen aan vastgoed af te stoten (WOZ-waarde minus boekwaarde en verkoopkosten) heeft tot nu toe geresulteerd in een opbrengst van 2,1 miljoen aan verkopen. Voor de periode 2020-2028 voorzien we geen structureel tekort in de begroting voor het traject 'Beheer op orde' en de groot onderhoud voorziening onroerende zaken. Eventuele tekorten kunnen worden opgevangen met de egaliseringsreserve en daarmee hoeven we geen aanspraak te doen op de algemene reserve.

Financiering

Inleiding

Het doel van deze financieringsparagraaf is de uitvoering van de treasuryfunctie in beeld te brengen. De treasuryfunctie bestaat uit de taken financiering, cashmanagement en renterisicobeheer met als doel de organisatie te voorzien in de behoefte aan vreemd vermogen tegen zo laag mogelijke kosten en te beschermen tegen ongewenste financiële risico's. De uitvoering ervan vereist snelle beslissingen in een complexer geworden geld- en kapitaalmarkt. Er zijn aan de uitvoering van de treasuryfunctie budgettaire gevolgen verbonden, onder meer afhankelijk van het risicoprofiel. Onder de functie valt ook het garanderen van geldleningen door derden.

Financieringspositie

Financiering binnen de gemeente Valkenswaard gaat volgens het systeem van totaalfinanciering. Dit houdt in dat er geen rechtstreeks verband meer bestaat tussen een bepaald actief (investering) en de aangetrokken financieringsmiddelen. Jaarlijks wordt de financieringsbehoefte bepaald door de boekwaarde vaste activa en nieuwe investeringen. De gemeentelijke activa financieren we door het eigen vermogen in de vorm van reserves en voorzieningen en door langlopende geldleningen.

Mede omdat een strakke investeringsplanning ontbreekt, worden de tussentijdse schommelingen in de financieringspositie door de rekening-courantovereenkomst en kasgeldleningen opgevangen. Bij benutting van kasgeldfaciliteiten is de afweging gemaakt of en wanneer omzetting in een vaste geldlening noodzakelijk is.

Renterisico

Het renterisico is het volume aan uitstaande schuld, dat aan een renteherziening onderhevig is. De wetgever heeft in de wet Fido eisen gesteld aan het maximum aan renterisico dat een gemeente in enig jaar mag lopen. Deze eisen komen tot uitdrukking in de kasgeldlimiet (voor leningen met een looptijd tot 1 jaar) en de renterisiconorm (voor leningen met een looptijd vanaf 1 jaar). Deze normen bepalen de speelruimte voor de gemeente om verantwoord en goedkoop te financieren.

Schatkistbankieren

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in 's Rijks schatkist aan te houden. Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, dat buiten de schatkist mag worden gehouden. Het drempelbedrag is gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen. Indien het begrotingstotaal hoger is dan € 500 miljoen is de drempel gelijk aan € 3,75 miljoen plus 0,2% van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat. De drempel is nooit lager dan €250.000.

De benutting van het drempelbedrag wordt berekend als gemiddelde over alle dagen in het kwartaal. Gemiddeld mag een decentrale overheid dus maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist hebben gehouden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	601,7175			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	272	296	416	415
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	329	306	186	187
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	80.229			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	80.229			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	601,7175			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	24.773	26.941	38.246	38.158
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	272	296	416	415

Figuur 1 tabel Schatkistbankieren 2020

Leningen en schulden

Kortlopende schuld: de kasgeldlimiet

In de Wet Fido is een norm gesteld voor het maximum bedrag waarmee de gemeente haar investeringen met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren: het zogenaamde kasgeldlimiet. Dit limiet bedraagt maximaal 8,5% van het begrotingstotaal (€ 80,229 miljoen) en is voor 2020 berekend op ruim € 6,8 miljoen.

Met de Bank Nederlandse Gemeenten is een overeenkomst financiële dienstverlening (rekening-courant) gesloten met een kredietfaciliteit van maximaal € 5,0 miljoen. In 2020 heeft er geen overschrijding van de kredietfaciliteit plaatsgevonden. Daarnaast is de werkelijk betaalde rente voor de korte termijn financieringsmiddelen ruimschoots onder de geraamde rente gebleven.

Langlopende schuld: de renterisiconorm

De renterisiconorm houdt in dat niet meer dan 20% van de begrotingsomvang van een jaar aan een renteherziening en herfinanciering onderhevig mag zijn. Deze norm is ingesteld om een stabiele

rentelast over de komende jaren te bewerkstelligen. Op een begrotingstotaal van € 77,6 miljoen bedraagt de renterisiconorm 20%, dat komt neer op € 14,8 miljoen. Alle tot 2019 door de gemeente afgesloten vaste geldleningen hebben een vast rentepercentage gedurende de gehele looptijd (geen renterisico). Hiermee blijft de gemeente Valkenswaard ruim binnen de risiconorm van 20%.

Leningenportefeuille opgenomen geldlening voor gemeente

Omschrijving	Bedrag (x €1.000)
Stand per 1-1-2020	68.722
Aflossingen	6.426
Nieuwe leningen	0
Stand per 31-12-2020	62.296

In december 2019 is een langlopende lening aangetrokken van € 12 miljoen met een looptijd van 30 jaar tegen een rentevergoeding van 0,623%. Door het aangaan van deze vaste geldlening is de liquide positie van de gemeente Valkenswaard geborgd en hoefde in 2020 geen nieuwe lening aangetrokken te worden.

Leningenportefeuille opgenomen geldlening voor toegelaten instellingen

Onze gemeente heeft geen geldleningen verstrekt aan toegelaten instellingen en daarom ook geen bedragen hiervoor opgenomen.

Startersleningen

In 2020 zijn via Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) leningen verstrekt aan starters binnen onze gemeente. De gemeente verstrekt 25% van de afgesloten lening. Het rijk en de provincie verstrekken het resterende deel van 75% van de leningen aan deze starters.

Omschrijving	Bedrag (x €1.000)
Stand per 1-1-2020	251
Nieuwe leningen (des-/ investeringen)	187
Aflossingen	16
Stand per 31-12-2020	422

Renteresultaat

In 2020 waren de rentes nog steeds historisch laag. Vooral de rente op kortlopende leningen is lager dan de rente van langlopende leningen gebleven. Ook de rente op langlopende leningen is in 2020 laag gebleven. In 2020 bedroeg de rekenrente 2%.

Het renteresultaat bedraagt in 2020 € 195.000 en is als volgt opgebouwd:

Bedrag (x €1.000)	Rekening 2019	Begroting na wijziging	Rekening
Rente kosten			
Externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.178		1.082
Externe rentebaten	-12		-19
Directe toe te rekenen rente grondexploitatie	-181		-113
Bespaarde rente	653		641
Totaal rente kosten	1.638		1.591
Aan taakvelden toe te rekenen rente	2.133		1.786
Totaal doorbelast	2.133		1.786
Rente resultaat	495		195

Deelnemingen

N.V. bank Nederlandse Gemeenten: 12.987 aandelen ad € 2,50 is € 32.467. De aandelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Het dividend over 2019 is wel vastgesteld (voor onze

gemeente een bedrag van ruim € 16.000), maar uit voorzichtigheid (vanwege de mogelijke gevolgen van de pandemie) nog niet uitgekeerd. Conform de verantwoordingsvoorschriften is het dividend wel in het boekjaar als inkomst verantwoord.

Kredietrisico

De omvang van de kredietrisico's op verstrekte geldleningen en de kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen is in 2020 licht toegenomen, door de verstrekking van nieuwe startersleningen.

Omschrijving Bedrag (x €1.000)	% per 31 -12- 2019	% per 31- 12- 2020	Hypothec aire zekerheid	Restant schuld per 31- 12-2019	Restant schuld per 31- 12-2020
Woningbouwcorporaties met garantie WSW (Waarborgfonds Sociale Woningbouw)	0	0	zonder	0	0
Woningbouwcorporaties zonder WSW	0	0	zonder	0	0
Financiële instellingen met een A-rating of hoger	11	7	zonder	32	32
Overige toegestane instellingen	89	93	ja	251	422
Niet toegestane instellingen	nvt	nvt	zonder	nvt	nvt
Totaal	100	100		273	454

Bedrijfsvoering

Inleiding

In de programma's is toegelicht wat we hebben bereikt in het afgelopen jaar. De uitvoering van deze programma's wordt ondersteund door de bedrijfsvoering. Een goede bedrijfsvoering zorgt voor sturing en beheersing van de uitvoering. Bij het realiseren van (beleids-)doelstellingen en diensten staat het 'wat' centraal. Het 'hoe' vormt de kern van de bedrijfsvoering. Het gaat dan om de middelen die we hebben om onze doelstellingen te realiseren: financiële middelen, HRM, communicatie, ICT, juridische advisering, inkoop en andere ondersteunende faciliteiten zoals huisvesting en archivering.

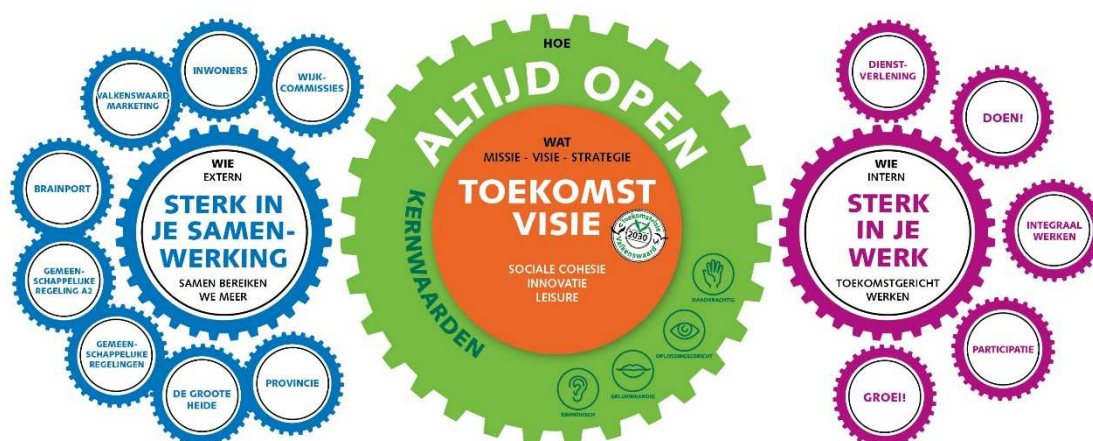
Maar het gaat ook om wendbaarheid en flexibiliteit van ons als organisatie en van onze medewerkers. 2020 stond in het teken van Corona. 2020 stond ook in het teken van ongekende inzet en het zichtbaar maken en inzetten van de gemaakte ontwikkelingen binnen het organisatieprogramma Sterk in je werk.

Ontwikkeling van de organisatie

De gemeente Valkenswaard is volop in beweging. In de Toekomstvisie 2030 zijn de doelen van de gemeente op lange termijn vastgesteld. In de Toekomstvisie 2030 zijn drie pijlers opgenomen: sociale cohesie, innovatie en leisure. Deze pijlers vormen het richtsnoer voor de ontwikkeling van de gemeente en de organisatie.

Het organisatie-ontwikkelprogramma Sterk in je werk is de drager van projecten die ervoor moeten zorgen dat de organisatie nog beter toegerust is voor de opgaven van nu en in de toekomst. Belangrijk daarin zijn onze kernwaarden: Empathisch, Gelijkwaardig, Daadkrachtig en Oplossingsgericht. Het leggen van verbindingen, zowel binnen de organisatie als met onze omgeving, is daarbij belangrijk. We werken steeds aan onze opgaven in samenwerking met onze omgeving. Sleutelbegrippen voor onze ontwikkeling zijn: integraal samenwerken, participatie en (digitale) dienstverlening.

In onderstaande infographic zijn de belangrijke thema's voor de organisatieontwikkeling in samenhang in beeld gebracht.

Het afgelopen jaar stond, zoals voor heel veel organisaties, in het teken van Corona. Hierdoor hebben we gekozen om vooral in te zetten op het integraal samenwerken binnen onze

organisatieontwikkeling. Corona maakte namelijk alles anders. Corona versterkte ook onze slagkracht! Wendbaar en flexibel. De wereld staat niet stil, dat hebben we wel gemerkt, en vraagt van ons als organisatie en als medewerkers om mee te bewegen. En dat is lastig, maar biedt juist uitdagingen die weer bijdragen aan persoonlijke groei en ontwikkeling van de organisatie. In die zin was 2020 een enorm belangrijk jaar in onze organisatieontwikkeling. Konden we de vruchten plukken van de gezamenlijk investering die we de afgelopen jaren hebben gestopt in het programma Sterk in je werk.

Er zijn ook aandachtspunten en zijn we het afgelopen jaar verder in de interne samenwerking gedoken. Integraal samenwerken is zoals gezegd een sleutelbegrip en een item dat blijvend onze aandacht en investering nodig heeft in ons programma Sterk in je werk. Het doel voor integraal werken is het meer intern samenwerken tussen teams zodat we nog meer en beter kunnen werken vanuit de opgaven die voor ons liggen. Integraal werken bevordert zorgt er uiteindelijk voor dat we sneller en tot betere verbeteringen, oplossingen en ideeën kunnen komen voor de opgave die ervoor ligt. Om opgavegericht te werken, is het vanuit integraal werken van belang om elkaar goed te kunnen vinden en weten wie wat doet en vooral wie wat kan én wil doen. Uitgangspunt hierbij is om dit te doen op basis van kwaliteiten, interesses en capaciteiten die het best bijdragen om het doel te bereiken.

Ontwikkelingen in de bedrijfsvoering

De bedrijfsvoeringstaakgebieden van de gemeente zijn per 1 januari 2017 ondergebracht in de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking A2 gemeenten (GRSA2) van de gemeenten Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard. De dienstverlening van de GRSA2 heeft tot doel om de deelnemende gemeenten optimaal te faciliteren bij het realiseren van hun ambities. Dit door de uitvoering van de ondersteunende taken op het gebied van financiën, communicatie, personeel en organisatie, informatie- management, juridische zaken, inkoop, facilitaire zaken en bestuurs- en management ondersteuning. Daarnaast verzorgt de GRSA2 de uitvoerende werkzaamheden op het gebied van werk en inkomen voor de deelnemende gemeenten.

De takenbundeling op bedrijfsvoering moet voor de gemeente leiden tot meer kwaliteit, borging van de continuïteit, verminderde kwetsbaarheid, een versterking van de dienstverlening én het behalen van efficiencyvoordelen op de bedrijfsvoeringstaken in de periode 2017-2022, uitgaande van het takenpakket zoals dat is overgegaan naar de GRSA2 en de omstandigheden bij de start.

De GRSA2 is voor de gemeente Valkenswaard een bekende en betrouwbare samenwerkingspartner, die in nabijheid van de gemeente functioneert en de werkwijzen en gewoonten van de gemeente van binnenuit kent. De zelfstandigheid en beleidsautonomie van de gemeente blijft daarbij onaangetast.

Wat heeft de GRSA2 gedaan in 2020?

Het jaar 2020 is een ander jaar geweest dan we vooraf hadden kunnen bedenken. De impact van Corona op de maatschappij en onze organisaties is enorm. Wat we gerealiseerd hebben in 2020 is daarom gesplitst in Corona gerelateerde onderwerpen en andere onderwerpen.

Corona gerelateerd

Onderstaande extra werkzaamheden die direct aan de coronacrisis gerelateerd zijn heeft de GRSA2 uitgevoerd irt bedrijfsvoering:

- Versneld beschikbaar stellen van onze thuiswerkfunctionaliteit voor ca. de helft van de medewerkers die deze functie nog niet hadden.
- Versneld uitrollen van applicatie (MS Teams) ter ondersteuning van het thuiswerken vanaf maart 2020.
- Versneld ca. 200 extra mobile devices (smartphones en tablets) voorbereid en uitgereikt aan medewerkers ter ondersteuning van het thuiswerken.
- Het beschikbaar stellen van overige faciliteiten (zoals beeldschermen en bureaustoelen) ter ondersteuning van het thuiswerken en het corona-proof inrichten van de gemeentelijke gebouwen.
- Het ondersteunen bij de digitale raads- en commissievergaderingen
- Extra inzet op communicatie gericht op inwoners en bedrijven
- De TOZO-regeling is in goede samenwerking tussen W&I en gemeenten uitgevoerd

Deze extra werkzaamheden in verband met corona resulteren in meerkosten bij de GRS die niet voorzien waren, dit vertaalt zich in een tekort op de jaarrekening van de GRSA2

Aandachtsgebieden bedrijfsvoering 2020

Harmoniseren en standaardiseren bedrijfsvoering

- Voor het bereiken van de doelstellingen van de samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering welke de gemeente aan de GRSA2 heeft opgedragen is het harmoniseren van het beleid op het onderdeel bedrijfsvoering en het standaardiseren van bijbehorende processen en systemen noodzakelijk. In 2019 is het traject gestart van het harmoniseren van het financieel beleid, administratie, Planning en Control documenten. In 2020 is het geharmoniseerde financieel beleid en verordeningen geïmplementeerd. Als vervolg op de eerdere trajecten heeft in 2020 een uniformering van het rekeningschema plaatsgevonden die per 1 januari 2021 is ingevoerd.
- Het gezamenlijke door ontwikkelen van de interne controle maatregelen en vastlegging als onderdeel van de nieuwe rechtmatigheidsverklaring af te geven door de colleges en A2 bestuur.
- Het inrichten van een gezamenlijk systeem tbv sturing verbeterpunten uit accountscontrole.

Informatievisie

De I&A visie biedt kaders om initiatieven te toetsen, maar ook om snel aan te kunnen passen aan een nieuwe werkelijkheid. Daar moeten we allemaal in mee. We doen het samen.

En die nieuwe werkelijkheid was er door Corona. Thuiswerken, digitaal vergaderen en videobellen (teams) zijn versnel uitgerold. De basis ervoor was gelukkig al eerder door ons gelegd.

De werplekken in het gemeentehuis zijn vervangen. Ter ondersteuning van het digitaal werken zijn in 2020 veel vergaderruimten in het gemeentehuis voorzien van audio-/video conferentie systemen om het samenwerken op afstand te bevorderen. De eerste stappen naar data gedreven werken zijn gezet. Mede door Corona is een enorme impuls aan Ambtenaar 3.0 gegeven. Dit alles in een stroomversnelling waarbij de begeleiding van mensen centraal stond.

Informatiebeveiliging en privacy

Algemeen beeld en resultaten afgelopen periode

Jaarlijks dient de gemeente te voldoen aan ENSIA: een auditverplichting bestaande uit een zelfaudit, aangevuld met een externe audit door een IT-auditor voor de domeinen DigiD en Suwinet. Dit jaar was ENSIA voor het eerst gebaseerd op de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) die de baseline voor gemeenten (BIG) heeft vervangen. De coördinator ENSIA is de CISO (coördinator informatieveiligheid). Voor wat betreft ENSIA is zowel de verticale als horizontale verantwoording afgerond. De zelfevaluatie voor de nieuwe ENSIA-cyclus is tijdig ingediend. De raad wordt begin mei uitgebreid over de resultaten ENSIA geïnformeerd.

In 2020 zijn, mede naar aanleiding van de resultaten ENSIA, veel verbeteringen doorgevoerd op het gebied van informatiebeveiliging. Door de overgang naar Office 365 zijn we beter in staat onze informatie te beheren en te beschermen tegen inbreuken op de informatieveiligheid.

Doordat we begin 2020 gedwongen overwegend thuis moesten gaan werken heeft ICT thuiswerk-functionaliteiten waaronder Microsoft Teams voor de gehele organisatie mogelijk gemaakt. Hierbij is constant de informatie beveiliging in het oog en op peil gehouden, zowel vanuit de techniek maar ook vanuit de medewerker in de vorm van bewustwordingscampagnes.

In het tweede kwartaal van 2020 heeft de Rekenkamer Commissie een onderzoek uitgevoerd naar de informatiebeveiliging. Over de resultaten is de raad al apart geïnformeerd. De adviezen en aanbevelingen worden overgenomen.

Beheersmaatregelen informatiebeveiliging en privacy

De belangrijkste maatregelen die in 2020 zijn uitgevoerd en direct bijdragen aan het realiseren van de informatieveiligheidsdoelstellingen zijn:

- Organisatorische en technische maatregelen in relatie tot de implementatie van de BIO;
- De invoering van een E-learning voor informatiebeveiliging en privacy voor alle medewerkers. Deze E-learning omvat inmiddels tien modules en essentials;
- Bevorderen bewustwording door deelname aan team- en overleggen, beantwoorden van specifieke vragen en bewust ingaan op incidenten;
- Inrichten formele en informele overlegstructuren met stakeholders (college, directie, management, de verschillende taakvelden).
- Naar aanleiding van de hack bij de gemeente Hof van Twente, in combinatie met de bevindingen van het onderzoek van de Rekenkamer, is in december versneld overgegaan tot het invoeren

van meerfactor authenticatie op alle accounts. Dit is helaas niet gelukt zonder verstoring bij een deel van de medewerkers.

Realisatie doelstelling informatiebeveiligingsbeleid (effectiviteit beheersmaatregelen en risico's)

Door de bovenstaande beheersmaatregelen wordt binnen de gemeente bewuster omgegaan met gevoelige informatie en persoonsgegevens.

Op het gebied van de informatieveiligheid en privacy hebben in 2020 geen grote incidenten plaatsgevonden.

In 2020 heeft er één datalek plaatsgevonden. Het was niet nodig dit datalek bij de Autoriteit Persoonsgegevens te melden.

Personeel & organisatie

De personeels- en salarisadministratie processen worden verder ingericht en gedigitaliseerd. In 2020 zijn stappen gezet om zowel voor medewerkers als managers 'selfservice' aan te bieden de medewerkers en management (proces inhuur geoptimaliseerd, formatie en bezetting actualisatie die in 2021 gaan leiden tot realtime sturingsinformatie). Er is een digitaal leerpunt geïntroduceerd waarbij medewerkers zich kunnen ontwikkelen en oriënteren op hun toekomst door bijvoorbeeld het volgen van een training.

Afronding wet normalisering rechtspositie. De komst van de WNRA noodzaakte de organisatie om de arbeidsvoorwaarden te actualiseren en in lijn te brengen met de nieuwe wetgeving en cao.

Serviceplein arbo is ingericht om te voldoen aan de Arbo zorgplicht. De organisatie voldoet door de uitgevoerde acties aan de (minimale eisen) Arbo-zorgplicht. Doorontwikkeling staat voor komend jaar op de planning.

Juridische zaken

In het najaar van 2019 is gestart met een pilot mediation, Vanwege de effecten van Corona (stilleggen van hoorzittingen; verschuiving van werkzaamheden en verhoging werkdruk) is de evaluatie hiervan doorgeschoven naar 2021.

Personeel & Organisatie

Gesprekscyclus

Het Goede Gesprek, jaarlijks onderdeel van de gesprekscyclus van de gemeente Valkenswaard, is dit jaar wat anders ingestoken dan andere jaren. De aanleiding hiervoor is het coronavirus en de maatregelen die daaruit voortkomen. Met name het plotselinge gedwongen (digitale) thuiswerken heeft een grote impact op medewerkers en vraagt de nodige flexibiliteit en aanpassingsvermogen. Maar ook voor de medewerkers die wel op locatie moeten blijven werken (bijv. buitendienst, burgerzaken/balie is de impact groot. In het Goede Gesprek is dit jaar vooral aandacht geweest voor het welzijn van de medewerker en wat minder voor ontwikkeling.

Medewerkeronderzoek (MO)

De resultaten van het medewerker onderzoek, wat is uitgezet onder de medewerkers in januari 2020, waren in maart beschikbaar. Uit het medewerkersonderzoek blijkt dat we bovengemiddeld scoren op thema's zoals betrokkenheid en bevlogenheid. Als trojspunten worden overall genoemd. Maar er zijn ook aandachtspunten zoals. Overall laat de uitkomst een bovengemiddelde score zien vergeleken met de benchmark. Dat betekent dat we in 2020 het predicaat "Beste werkgever met 1 ster" mochten hanteren.

Vanwege de coronavirus zijn de resultaten later, nl. eind juli, openbaar gemaakt in de organisatie. Vervolgens zijn de resultaten in de teams besproken en zijn er organisatie breed en op teamniveau plannen van aanpak opgesteld om met de resultaten (verbeter- en trojspunten) aan de slag te gaan.

Na 2 jaar, en vervolgens nog een keer na 2 jaar, wordt het medewerker onderzoek herhaalt. Op deze manier wordt inzichtelijk gemaakt hoe de organisatie zich ontwikkelt.

Formatieontwikkeling en -beheersing

Team	Fte 2019 realisatie	Fte 2020 begroting	Fte 2020 realisatie
Directie/Staf	3,00	4,00	2,00
Griffie	1,56	1,56	1,56
Klantcontact Burgers (KCB)	13,33	13,04	12,04
Klancontact Omgeving (KCO)	18,64	18,64	22,14
Klantcontact Zorg(KCZ)	21,55	20,55	23,68
Beheer & Uitvoering (B&U)	49,04	43,00	43,60
Sociaal en Economisch Beleid (SEB, inclusief team Sociaal Domein)	21,81	24,03	26,75
Ruimtelijk Beleid (RB)	22,84	29,03	28,53
Programma's & Projecten (P&P)	8,45	8,45	10,73
Centrum voor muziek en dans (CMD)	11,67	12,60	9,52
Toegestane formatieomvang per 1 januari begrotingsjaar	171,89	174,90	180,55

* De stijging wordt veroorzaakt door uitbreiding van nieuw ontstane functies (KCO, KCZ, P&P) en tijdelijke formatie (inhuur) wat nu structureel aan de formatie is toegevoegd (SEB, KCZ). Daarnaast zijn er wat functies van het ene naar het andere team verschoven, waardoor er verschuiving in formatie tussen teams is opgetreden (SEB en KCZ).

Personeelsopbouw

	Valkenswaard per 01.01.2020 (absoluut)	Valkenswaard per 01.01.2020 (%)
leeftijd < 20 jaar	0	0 %
leeftijd 20 - 30 jaar	5	3 %
leeftijd 30 - 40 jaar	27	14 %
leeftijd 40 - 50 jaar	61	31 %
leeftijd 50 - 60 jaar	77	39 %
leeftijd 60 - 65 jaar	23	12 %
65 en ouder	3	1 %

In het overzicht met betrekking tot de personeelsopbouw zijn het CMD, B&W en Raad meegenomen.

Uitgangspunten tijdelijke inhuur

De inzet van externe medewerkers wordt bepaald op basis van een aantal uitgangspunten:

- Incidenteel werk, waaronder projecten;
- Tijdelijk extra capaciteit;
- Specifieke vaardigheden gezien de ontwikkeling van de organisatie;
- Externe deskundigheid;
- Vervanging bij ziekte.

Verzuim

In 2020 (meetpunt hele jaar 2020) is het ziekteverzuim 4,64 % en de meldingsfrequentie bedraagt 0,74. Het ziekteverzuim is iets gestegen ten opzichte van het jaar 2019 (ziekteverzuim 2019: 4,4%), en de meldingsfrequentie is gedaald (meldingsfrequentie 2019: 1,1).

Verbonden partijen

Inleiding

Volgens artikel 1 van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) zijn verbonden partijen privaot- of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Een bestuurlijk belang wordt beschreven als zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht. Als de gemeente een bedrag aan de verbonden partij ter beschikking stelt dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat of waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt, spreekt men van een financieel belang.

Uitgangspunt bij het participeren in verbonden partijen is dat deze vorm van samenwerking op basis van synergie de gemeente kansen biedt voor het realiseren van de doelstellingen. Een nadeel is dat bepaalde vormen van samenwerking ook risico's met zich meebrengen. Denk hierbij niet alleen aan bestuurlijke/politieke risico's, maar ook aan financiële risico's.

Overzicht van verbonden partijen

In onderstaande tabellen worden alle verbonden partijen behandeld. Voor zover definitieve jaarrekeningen nog niet beschikbaar zijn, worden conceptcijfers ingevuld, dan wel n.n.b. (nog niet bekend). Alle bedragen zijn in euro's (x1.000).

Samenwerkingsverband A2 gemeenten		
<i>Visie/doel</i>	Doelstelling van de samenwerking is het verbeteren van de kwaliteit, het verminderen van de kwetsbaarheid, het borgen van de continuïteit en verminderen van de kosten.	
<i>Taken</i>	De Samenwerking A2 gemeenten behartigt de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de deelnemers op de gebieden van werk en inkomen en bedrijfsvoering.	
<i>Deelnemende partijen</i>	De gemeenten Heeze-Leende, Cranendonck en Valkenswaard.	
<i>Bestuurlijk belang</i>	Het college is lid van het bestuur.	
<i>Vestigingsplaats</i>	Heeze-Leende	
<i>Financieel belang</i>	47,7 %	
<i>Bijdrage gemeente Valkenswaard (bedragen x € 1.000)</i>	2019	2020
	€ 7.978	€ 8.277
<i>Ontwikkelingen</i>	<p>Algemeen:</p> <p>Er wordt een onderzoek uitgevoerd voor de doorontwikkeling van de GRSA2 om nu en in de toekomst de gemeenten kwalitatief te kunnen ondersteunen bij het leveren van de diensten en producten aan bedrijven en burgers.</p> <p>Daarnaast zijn binnen de onderscheiden programma's van de GRSA2 de volgende ontwikkelingen te onderkennen.</p> <p>Programma OVERHEAD</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door ontwikkeling data gedreven werken voor het beschikbaar stellen en houden van data t.b.v. stuur/managementinformatie voor de gemeentelijke uitvoeringstaken. • Het verder ontwikkelen van de bedrijfsvoeringdienstverlening o.a. door verdere harmonisatie en standaardisatie en digitalisering. • Doorontwikkeling control (rechtmatigheidsverklaring). • Ontwikkelingen Omgevingswet en Digitaal Stelsel Omgevingswet (aansluiting op landelijk digitaal loket). • Uitvoering en ondersteuning I&A visie (data gedreven gemeente, ambtenaar 3.0, digitale dienstverlening). <p>Programma WERK & INKOMEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Invulling geven aan de vroegsignalering schuldhulpverlening een nieuwe wettelijke taak die opgepakt dient te worden. • Uitvoering geven aan de nieuwe wet inburgering. • De verwachting is dat als gevolg van de coronacrisis het beroep op het sociale vangnet zal toenemen. Dit komt tot uiting in stijgende aantallen klanten op gebied van inkomen, re-integratie, armoedebeleid en schuldhulpverlening. 	

<i>Risico's</i>	Zoals in de gemeenschappelijke regeling is aangegeven ligt het financiële risico bij de deelnemende gemeenten. Uit bovenstaande blijkt dat de gemeenten tezamen € 754.000,- als buffer in hun jaarrekening dienen aan te houden. Bij toepassing van het aantal inwoners als verdeelsleutel betekent dit voor gemeente Valkenswaard een niet-gedekt financieel risico van € 347.000,-.				
<i>Financiële informatie (bedragen x € 1.000)</i>	<i>Resultaat 2020</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2020</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2020</i>
	€ -486 (N)	€ 262	€ -400	€ 6.484	€ 6.786

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)							
<i>Visie/doel</i>	De omgevingsdienst is ingesteld om ten behoeve van de deelnemers taken uit te voeren op het gebied van het omgevingsrecht en daarmee als uitvoeringsdienst van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage te leveren aan het realiseren en borgen van de door de verantwoordelijke overheden in de regio Zuidoost-Brabant aangegeven kwaliteit van de fysieke leefomgeving (zie artikel 2 lid 3 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2015).						
<i>Taken</i>	De ODZOB werkt samen met andere organisaties die werkzaam zijn op het gebied van de fysieke leefomgeving. Samen met hen en de deelnemers aan de GR verbeteren we de kwaliteit van de fysieke leefomgeving: veiliger, gezonder en minder overlast. Dit alles onder het motto: "Samen meer waarde". Om dit doel te bereiken voert de ODZOB VTH-taken uit voor de deelnemers. Ook activiteiten die verwant zijn aan deze VTH-taken (specialismen) voert de omgevingsdienst uit indien provincie of gemeenten daarom verzoeken. De ODZOB opereert daarbij als strategische partner en verlengstuk van de deelnemers. Als uitvoeringsorganisatie staat de ODZOB voor de uitvoering van de door de deelnemers verstrekte opdrachten in de vorm van basistaken, verzoektaken en het collectief programma op het gebied van de fysieke leefomgeving.						
<i>Deelnemende partijen</i>	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre en Provincie Noord-Brabant.						
<i>Bestuurlijk belang</i>	Het bestuur van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant bestaat uit het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter. In hoofdstuk drie van de GR is alles omtrent samenstelling en werkwijze van deze organen geregeld. Daar is tevens geregeld dat het Algemeen Bestuur commissies van advies kan instellen ten behoeve van de uitvoering van de hem opgedragen taken dan wel ten behoeve van advies aan het Dagelijks Bestuur.						
<i>Vestigingsplaats</i>	Eindhoven						
<i>Website</i>	http://www.odzob.nl						
<i>Frequentie van terugkoppeling naar de raden</i>	Structureel tweemaal per jaar (begroting en jaarstukken); en kadernota jaarlijks ter informatie.						
<i>Financieel belang</i>	1,87%						
<i>Kosten dienstverlening gemeente Valkenswaard (bedragen x € 1.000)</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>2019</th> <th>2020</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>€ 402</td> <td>€ 468</td> </tr> </tbody> </table>		2019	2020		€ 402	€ 468
	2019	2020					
	€ 402	€ 468					
<i>Ontwikkelingen</i>	<ul style="list-style-type: none"> Het ROK (Regionaal Operationeel Kader) handhaving en toezicht en het ROK vergunningverlening zijn inmiddels vastgesteld door het Algemeen Bestuur. De implementatie van het ROK is in gang gezet en er zijn financiële kaders opgesteld. Een verdere professionalisering volgt in 2021. Hiertoe is een klankbordgroep met onze deelnemers opgericht. De ODZOB gaat voor alle gemeenten het ROK-VV toepassen bij het beoordelen van vergunningen en meldingen voor het onderdeel milieu. De inwerkingtreding van de Omgevingswet is verschoven naar 1 januari 2022, maar verder uitstel kan niet worden uitgesloten. De nieuwe wet leidt tot een stelselherziening met een grote impact op de bevoegde gezagen en organisaties die bij de wet betrokken zijn. Dit vraagt om regionale afstemming en samenwerking; vandaar dat de ODZOB zich samen optrekt met haar deelnemers en de andere gemeenschappelijke regelingen (MRE, GGD en VRBZO). Het ODZOB-programma Omgevingswet heeft enige vertraging opgelopen door de verschuiving van de aanvangsdatum van de nieuwe wet. Met name de opleidingsactiviteiten verschuiven naar 2021. In 2020 is, in samenwerking een grote groep deelnemers en enkele ketenpartners, een succesvol aanbestedingstraject doorlopen voor een nieuwe VTH-applicatie. De implementatie hiervan heeft vertraging opgelopen wegens het uitstel van de start van de Omgevingswet. 						

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)					
	<ul style="list-style-type: none"> Het Klimaatakkoord van Parijs heeft een grote impact op de activiteiten van de ODZOB, onder andere door toezicht op energiebesparing bij controles en door invulling te geven aan de uitvoering van de RES (Regionale Energiestrategie). Onze toezichthouders zijn inmiddels bekend met de informatieplicht van bedrijven die hiermee gepaard gaat. Enkele duizenden bedrijven zijn aangeschreven op hun mogelijke informatieplicht. Het aantal informatie-plichtige bedrijven bleek lager te liggen dan werd ingeschat. Door de Corona-maatregelen is er een achterstand ontstaan in de uit te voeren controles. Bedrijven weten de ODZOB steeds beter te vinden als het gaat om het inwinnen van adviezen. Het nieuwe provinciale bestuursakkoord en de Interim Omgevingsverordening (IOV) heeft grote impact op de zorgvuldige duurzame veehouderij. De taskforce transitie veehouderij, waarin ook de ODZOB vertegenwoordigd is, heeft een herijking van het eerder opgestelde maatregelenpakket uitgevoerd. In afstemming met de andere 2 Brabantse omgevingsdiensten zullen de gevolgen hiervan in 2021 aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet verschuift een deel van de bevoegdheden die nu bij de provincie liggen naar de gemeenten. De ODZOB zorgt samen met de deelnemers ervoor dat ze goed voorbereid zijn op de uitvoering van de bodemtaken onder de Omgevingswet. In 2020 is een regionaal projectplan opgesteld dat deze transitie gaat ondersteunen. Bij de uitvoering van het takenpakket streeft de ODZOB voortdurend naar kwaliteitsverbetering en verdere efficiency in gezamenlijkheid met de deelnemers. Onder de noemer 'staat van het mandaat' is in 2020 een belangrijke stap gezet door mandaat en machtiging van deelnemers naar de ODZOB in 3 varianten uit te werken. Tevens is een aanvang gemaakt met het in beeld brengen van concrete efficiëncymaatregelen. Target voor 2021 is 1% en voor 2022 aanvullend 2%. 				
<i>Risico's</i>	<p>Ten behoeve van Ontwerpbegroting 2022 en jaarrekening 2020 zijn de risico's opnieuw geïnventariseerd. Uit deze inventarisatie blijkt dat de verwachtingswaarde van de risico's € 1.802.000 bedraagt.</p> <p>Van bovengenoemde risico's betreft € 136.000 het risico op verlaging van baten als gevolg van mogelijke bezuinigingen bij deelnemers. Aangezien dit laatste risico meer in de invloedssfeer van de deelnemers dan van de ODZOB ligt, is besloten dit risico niet af te dekken. Het restant bedrag van € 1.666.000,- wordt afgedekt door de algemene reserve van de ODZOB, welke ultimo 2020 € 1.760.414 bedraagt.</p> <p>Het niet-gedekte financiële risico voor gemeente Valkenwaard bedraagt € 2.500,-.</p>				
<i>Financiële informatie (bedragen x € 1.000)</i>	<i>Resultaat 2020</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2020</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2020</i>
	€ 354	€ 2.429	€ 2.429	€ 3.437	€ 4.523

Metropoolregio Eindhoven (MRE)	
<i>Visie/doel</i>	De 21 gemeenten in de Regio Eindhoven zetten zich op bepaalde terreinen van economie, energietransitie, transitie landelijk gebied en mobiliteit gezamenlijk in voor hun inwoners. Doel is het handhaven en uitbouwen van ons uniek economisch profiel.
<i>Taken</i>	Strategische bestuurlijke samenwerking op de thema's Economie (inclusief uitvoering Stimuleringsfonds en betaalautoriteit Brainport Development NV), Transitie landelijk gebied, Energietransitie en Mobiliteit (incl. GGA). Het fungeren als archiefbewaarpplaats van de overgebrachte archieven van de overheidsorganen binnen de regio Zuidoost-Brabant, met uitzondering van de gemeente Gemert-Bakel.
<i>Deelnemende partijen</i>	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel- De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Het bestuur van de Metropoolregio Eindhoven bestaat uit het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter. In de hoofdstukken 4 en verder van de GR is alles omtrent samenstelling en werkwijze van deze organen geregeld. De bestuursorganen laten zich in hun taakuitoefening bijstaan door portefeuillehoudersoverleggen en andere overlegorganen. Samenstelling en werkwijze van deze overlegorganen is geregeld in een onderliggend statuut.
<i>Vestigingsplaats</i>	Eindhoven
<i>Website</i>	http://www.metropoolregioeindhoven.nl
<i>Frequentie van terugkoppeling naar de raad</i>	Structureel jaarlijks driemaal (begroting, bestuursrapportage, jaarrekening).

<i>Financieel belang</i>	Het MRE rekent met een bijdrage voor Brainport Development, het SRE Stimuleringsfonds en het Regionaal Historisch Centrum (RHCe).				
<i>Bijdrage gemeente Valkenswaard (bedragen x € 1.000)</i>	2019		2020		
	€ 416		€ 427		
<i>Ontwikkelingen</i>	<p>Algemeen</p> <ul style="list-style-type: none"> De uitbraak van COVID-19 speelt een grote rol in de huidige samenleving. Ook de werkzaamheden van de Metropoolregio Eindhoven worden hierdoor beïnvloed. Werknemers werken zoveel mogelijk vanuit thuis, het publiekstoegankelijke deel is op het moment van deze rapportage gesloten, bijeenkomsten worden in digitale vorm gehouden. Ondanks dit alles heeft de Metropoolregio Eindhoven alle werkzaamheden uit het Samenwerkingsakkoord kunnen uitvoeren en zijn de wettelijke verplichtingen in het kader van begroting en jaarrekening nagekomen. Er is een eindvonnis in het geschil tussen Attero en de Brabantse gewesten over de garantieplicht van aanlevering van brandbaar restafval over de jaren 2015-januari 2017. Het NAI heeft geoordeeld dat, in tegenstelling tot de jaren 2011-2014, de Brabantse gewesten en gemeenten verplicht zijn een naheffing te betalen voor de minderlevering. De Metropoolregio Eindhoven heeft als contractpartner namens de 21 gemeenten uitvoering gegeven aan het financiële deel van het vonnis wat betrekking heeft op deze regio. Er is een procedure gestart bij het Gerechtshof om het vonnis te vernietigen, de zitting vindt plaats in april 2021. <p>Dienst Metropoolregio Eindhoven</p> <ul style="list-style-type: none"> Op meerdere momenten zijn in 2020 (digitale) bijeenkomsten georganiseerd waar gemeenten (raden en colleges) input konden leveren t.b.v. de realisatie van het Werkprogramma 2021. Na afronding van de zienswijzeprocedure hierop zal besluitvorming door het Algemeen Bestuur plaatsvinden in de vergadering van 24 februari 2021. <p>Dienst Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe)</p> <ul style="list-style-type: none"> Het Algemeen Bestuur heeft op 16 december 2020 ingestemd met het toekomstperspectief RHCe: <ul style="list-style-type: none"> De taken van het RHCe zoals deze uit wet- en regelgeving en de gemeenschappelijke regeling voortvloeien, worden onverkort voortgezet. De huidige uitvoeringsactiviteiten, dienstverlening en werkwijze van het RHCe worden gecontinueerd. De advisering aan gemeente, met name informatica en archivistiek, wordt geïntensiveerd. Met zusterinstellingen wordt samengewerkt ten voordele van dienstverlening aan gemeenten, instellingen en burgers. <p>Gulbergen</p> <ul style="list-style-type: none"> De erfpachtconstructie met Attero is per 21 december 2020 beëindigd. Vanaf deze datum heeft de Metropoolregio weer het volledige eigendom van het gebied Landgoed Gulbergen. 				
<i>Risico's</i>	<p>Op basis van de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven (vastgesteld AB juli 2018) wordt bepaald wat de organisatie onder risicomanagement verstaat en welke uitgangspunten hierbij worden gehanteerd. Tevens is bepaald welke risico's door de Metropoolregio Eindhoven worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten. Als uitwerking van de nota zijn voor de organisatie de risico's in beeld gebracht, geclassificeerd en financieel inzichtelijk gemaakt. Jaarlijks worden bij het opstellen van de begroting en jaarrekening deze risico's opnieuw beoordeeld.</p> <p>Het niet-gedekte financiële risico 2020 voor gemeente Valkenswaard bedraagt € 42.700,-.</p>				
<i>Financiële informatie (bedragen x € 1.000)</i>	<i>Resultaat 2020</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2020</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2020</i>
	€ 1.531	€ 5.821	€ 5.967	€ 18.050	€ 26.299

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Brabant-Zuidoost (GGD)	
<i>Visie/doel</i>	De GGD heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg (PG) en de ambulancezorg (AZ).
<i>Taken</i>	<p>Infectieziektebestrijding (incl. TBC bestrijding, SOA-bestrijding, reizigerszorg en hygiënezorg)</p> <p>Medische milieukunde</p> <p>Toezichthoudende taken (o.a. kinderopvang, WMO)</p>

	Jeugdgezondheidszorg 4–18 jaar Onderzoek en beleidsadvisering Gezondheidsbevordering Ambulancezorg				
<i>Deelnemende partijen</i>	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel- De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Gemeentebestuurders zijn vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur van de GGD. Het algemeen bestuur stelt de hoofdlijnen van het GGD beleid vast alsmede de begroting en de jaarrekening. Het dagelijks bestuur ziet toe op de dagelijkse gang van zaken, bereidt samen met de directeur de AB-vergaderingen voor en draagt zorg voor het uitvoeren van de besluiten van het AB. Zowel het DB als het AB vergadert ca 5 keer per jaar.				
<i>Vestigingsplaats</i>	Eindhoven				
<i>Website</i>	www.ggdbzo.nl				
<i>Frequentie van terugkoppeling naar de raad</i>	Structureel tweemaal per jaar (begroting en jaarstukken); daarnaast incidenteel bij majeure aangelegenheden en kadernota jaarlijks ter informatie.				
<i>Financieel belang</i>	De bijdrage aan de GGD bestaat uit een reguliere bijdrage op basis van een tarief per inwoner en een marktconforme tarieven voor de plustaken.				
<i>Bijdrage gemeente Valkenswaard (bedragen x € 1.000)</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>			
	€ 523	€ 574			
<i>Ontwikkelingen</i>	De belangrijkste ontwikkelingen waarmee de GGD te maken heeft gekregen in 2020 zijn: - Coronabestrijding (testen, broncontactonderzoek, vaccineren, informeren publiek en professionals) - Implementatie van het paraatheid- en spreidingsplan ambulancezorg; - Het borgen van publieke gezondheid in de omgevingsvisies en omgevingsplannen van gemeenten; - Programmatische aanpak voor preventie van suicide- en depressie; - Optimaal inzetten van Jeugdgezondheidszorg (JGZ) als collectieve basisvoorziening in de jeugdzorgketen en in het sociale domein; - Integratie JGZ 0 – 4 binnen de GGD (per 1.1.2021 gerealiseerd) - Tekorten op de arbeidsmarkt van verpleegkundigen en artsen (extra inzet op werving en aantrekkelijk werkgeverschap); - Implementatie van het Lean gedachtengoed (continu verbeteren) binnen de GGD; - Implementeren van zelforganisatie en tweelagenstructuur.				
<i>Risico's</i>	Jaarlijks wordt voor het bestuur, bij het aanbieden van de programmabegroting, een actuele financiële risico-inventarisatie opgesteld. Eerder is besloten dat, gegeven de financieringsstructuur, voor de beide programma's PG en AZ afzonderlijke algemene reserves worden aangehouden. Het bestuur heeft eerder vastgesteld dat het weerstandsvermogen niet direct tot het niveau van de risico-inventarisatie hoeft te worden aangevuld, maar dat de kaders en staffels zoals vastgesteld in de beleidsnotitie Kaders P&C-documenten 4GR-deel 2 hiervoor leidend zijn. Het wordt hierbij echter aan het Algemeen Bestuur van de Verbonden Partij overgelaten of die bandbreedte volledig wordt ingevuld, aangezien dit organisatie-specifiek is en wordt bepaald door de aard van de baten en lasten. Een laag weerstandsvermogen betekent wel dat financiële tegenvallers van enige omvang niet uit de algemene reserve kunnen worden opgevangen. Gegeven de omzet is dan voor PG een kader stellende bandbreedte van toepassing van minimaal € 600.000 en maximaal € 1.200.000 en voor AZ van min. € 1.200.000 en max. € 1.500.000. Het niet-gedekte financiële risico 2020 voor gemeente Valkenswaard bedraagt € 73.955 (risico PG) en € 27.983 (risico AZ). Totaal: € 101938,-.				
<i>Financiële informatie (bedragen x € 1.000)</i>	<i>Resultaat 2020</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2020</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2020</i>
	€ 940	€ 2.864	€ 4.420	€ 14.879	€ 30.835

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)	
<i>Visie/doel</i>	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) is een organisatie waarin de brandweer, de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) en de regionale ambulancevoorziening (RAV) samenwerken om incidenten en rampen te voorkomen, te beperken en te bestrijden.

	VRBZO is een samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant.	
<i>Taken</i>	Taken op het terrein van brandweezorg, gemeenschappelijke meldkamer, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, ambulancezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing.	
<i>Deelnemende partijen</i>	Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel- De Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.	
<i>Bestuurlijk belang</i>	Het bestuur van VRBZO bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten en kent een Algemeen Bestuur, Dagelijks Bestuur en de voorzitter. De bestuursorganen laten zich in hun taakuitoefening adviseren door de Adviescommissie Financiën & Bedrijfsvoering waarin vertegenwoordigers van het bestuur, gemeentesecretarissen (2) en controllers van gemeenten (2) zitting hebben. Daarnaast zijn er drie bestuurlijke vooroverleggen waarin onderwerpen met betrekking tot crisisbeheersing, incidentbestrijding en risicobeheersing met enkele burgemeesters inhoudelijk worden voorgesproken.	
<i>Vestigingsplaats</i>	Eindhoven	
<i>Website</i>	www.vrbzo.nl	
<i>Frequentie van terugkoppeling naar de raad</i>	Structureel jaarlijks tweemaal (begroting en jaarrekening).	
<i>Financieel belang</i>	3,67%	
<i>Bijdrage gemeente Valkenswaard (bedragen x € 1.000)</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
	€ 1.514	€ 1.564
<i>Ontwikkelingen</i>	<p>COVID-19</p> <p>Corona zette dit jaar de hele wereld op z'n kop. Het betekende voor VRBZO een onverwachte uitdaging, omdat veiligheidsregio's een grote rol hebben in het weer veilig maken en houden van de samenleving. De Coronacrisis in Nederland begon in februari en daarmee had deze ruim 10 maanden van 2020 een grote impact op de samenleving en onze organisatie.</p> <p>De crisisorganisatie ging 7 dagen per week aan de slag om de steeds veranderende omgeving van de benodigde informatie en middelen te voorzien. Veel collega's verruilden hun reguliere taken voor het werk binnen de crisisorganisatie. Anderen zorgden ervoor dat het noodzakelijke reguliere werk van de collega's zoveel mogelijk kon doorgaan. Daarnaast werd de GHOR tijdens de eerste golf verantwoordelijk voor het distributiecentrum 'verspreiding beschermingsmiddelen' dat werkte voor alle zorgverleners in heel Brabant.</p> <p>Na de eerste coronamelding versterkten we direct onze samenwerking met de GGD en de andere Brabantse regio's. Al snel kwam daar de landelijke samenwerking en afstemming bij. Er waren veel partners betrokken bij het bestrijden van deze crisis. De samenwerking met hen was intensief. Gemeenten, GGD, Defensie, Bevolkingszorg, OM, Politie, GHOR, Marchaussee; ieders inbreng was enorm belangrijk en noodzakelijk. Samen werkten we aan onder andere noodverordeningen, handhavingskaders, bewaken van de zorgcontinuïteit. Ook beantwoordden we nonstop vragen van ondernemers, bewoners en media.</p> <p>Na een korte adempauze in de zomerperiode kwam de tweede golf. De crisisorganisatie ging op volle sterkte weer aan de slag. Terwijl in het najaar een aantal keer nieuwe maatregelen werden doorgevoerd, werd ook de Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 (Twm) voorbereid. De wet ging in op 1 december. Hoewel de veiligheidsregio en de voorzitter een andere rol kregen, besloten we een groot deel van de processen in stand te houden. De ernst van de situatie vroeg daarom, we wisten dat het zo goed werkte en het was belangrijk om in de regio uniformiteit uit te stralen. Eind 2020 kwam er langzaam zicht op de goedkeuring van enkele vaccins en een start van de vaccinaties. Hoewel dat enig perspectief gaf, eindigden we het jaar in een lockdown. De verwachting is dan ook dat deze crisis de organisatie nog ten minste de eerste helft van 2021 zal beheersen.</p> <p>Vervoltraject denktank rechtspositie brandweervrijwilligers</p> <p>Het Veiligheidsberaad, het ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V) en de Brandweerkamer onderzoeken op welke wijze de brandweerorganisatie opnieuw kan worden vormgegeven, op zo'n manier dat er nadrukkelijk en fundamenteel verschil is tussen vrijwilligers en beroepskrachten. Dat is namelijk nodig vanuit juridisch oogpunt. In landelijk verband wordt bekeken hoe de brandweer hieraan invulling kan geven. Het was de bedoeling om dit traject voor de zomerperiode af te ronden. Het Veiligheidsberaad en de minister hebben echter samen besloten om, in verband met de Coronacrisis en de inzet van veiligheidsregio's hierop, de werkzaamheden voor het traject rechtspositie</p>	

	<p>brandweervrijwilligers op te schorten. Na afstemming met het Veiligheidsberaad informeert de minister de Kamer over de nieuwe planning.</p> <p>Visie 2025 Na de regionalisering breekt er een nieuwe fase aan voor veiligheidsregio's. VRBZO ontwikkelt de komende jaren tot een hoogwaardige advies- en dienstverleningsorganisatie op het gebied van fysieke veiligheid en crisisbeheersing. Risicogericht, flexibel, professioneel en verbindend zijn daarin belangrijke begrippen. VRBZO wil investeren in netwerkmanagement, business intelligence en de professionaliteit van onze medewerkers om toegevoegde waarde te blijven leveren in een veeleisende maatschappij. De Visie 2025 laat de thema's en het pad zien aan de hand waarvan we deze volgende fase inzetten. Het proces rondom de Visie 2025 lag door de focus op de Coronacrisis kortstondig stil waardoor vertraging is ontstaan. Inmiddels is de Visie 2025 besproken tijdens de bestuursvergadering op 17 december. Aansluitend kunnen de burgemeesters de visie in het eerste kwartaal van 2021 met hun gemeenteraden bespreken. Indien gewenst biedt VRBZO ondersteuning bij uitleg van de visie en toelichting op beoogde uitwerkingen. VRBZO beoogt de Visie 2025 in april 2021 vast te laten stellen door het Algemeen Bestuur.</p> <p>Evaluatie Wet veiligheidsregio's In de zomer van 2019 heeft de ministerraad heeft ingestemd met de instelling van de Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's (Wvr). De evaluatiecommissie heeft tot taak de doeltreffendheid en de effecten van de Wvr en onderliggende regelgeving in de praktijk te onderzoeken en daarbij ook te bezien of de huidige wet bruikbaar is in het licht van actuele en toekomstige dreigingen, maatschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen in de crisisbeheersing. De evaluatiecommissie heeft eind 2020 gerapporteerd aan de minister van J&V. De ontwikkelrichting in de Visie 2025 past bij de uitkomsten van de evaluatie.</p> <p>Reorganisatie sector Incidentbestrijding De reorganisatie moet leiden tot een brandweerorganisatie die voldoet aan de huidige én toekomstige eisen op het gebied van kwaliteit, capaciteit en continuïteit. De reorganisatie heeft vooral betrekking op medewerkers van de sector Incidentbestrijding, uitgezonderd de vrijwilligers en de parate dienst. Het gaat dan om de medewerkers die werkzaam zijn als leidinggevende of in het werkgebied van preparatie zoals bijvoorbeeld trainen en oefenen, planvorming, facilitaire ondersteuning etc. De ontwikkeling past in de Visie 2025 waarin een toekomstbestendige organisatie een van de ontwikkelthema's is. Het reorganisatieplan houdt rekening met het in 2020 vastgestelde sociaal statuut van VRBZO. De reorganisatie wordt voor de zomer 2021 afgerond.</p> <p>Overig</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tijdens de brand in de Deurnese Peel is de brandweer met ruim 40 personen volcontinu voor anderhalve week aan het werk geweest bij de grootste natuurbrand ooit in Nederland. Ook in de weken daarna laaide de brand op en zijn nog diverse eenheden bezig geweest met bluswerkzaamheden. Dit resulteert in ongeveer € 270.000 aan inzetkosten voor vergoedingen aan vrijwilligers en overuren van functionarissen. Ook waren er ruim € 60.000 kosten voor verbruikt materiaal, materiele schades en diverse facilitaire voorzieningen (catering e.d.). • Medewerkers van de parate dienst van de brandweer die voor 2006 in dienst waren hebben recht op de overgangsregeling functioneel leeftijdsontslag (FLO). Deze overgangsregeling is de afgelopen jaren enkele malen herzien. Recent heeft er weer een aanpassing plaatsgevonden. Individuele veiligheidsregio's hebben geen eigen beleidsvrijheid met betrekking tot deze regeling. Onderhandelingen vinden plaats op landelijk niveau vanuit de brandweerkamer van VNG. De meest recente wijziging zorgt ervoor dat de kosten voor onze organisatie vanaf 2020 jaar sterk stijgen, om daarna weer te dalen. Om die reden heeft de adviescommissie financiën en bedrijfsvoering geadviseerd een voorziening FLO in te stellen, waaruit we de incidentele meerkosten kunnen opvangen. Eind 2020 bedraagt de voorziening € 4.237.000. • Investeringsprogramma in dienstvoertuigen en hoogwerkers zijn vertraagd door langer dan verwachte aanbestedingslooptijden en leveringstijden. Investeringsprogramma in huisvesting en redgereedschap zijn uitgesteld. Hierdoor is het investeringsprogramma in 2020 niet volledig gerealiseerd.
<p>Risico's</p>	<p>In de paragraaf Risicobeheersing en weerstandsvermogen van de Begroting 2020 zijn de risico's en de bijbehorende weerstandcapaciteit benoemd. In het jaarverslag 2020 is deze paragraaf geactualiseerd.</p>

	Het niet-gedekte financiële risico voor gemeente Valkenswaard bedraagt € 0,-.				
<i>Financiële informatie (bedragen x € 1.000)</i>	<i>Resultaat 2020</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2020</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12- 2020</i>
	€ 265	€ 6.887	€ 2.483	€ 39.485	€ 42.498

Ergon – Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven					
<i>Visie/doel</i>	Ergonbedrijven is het uitvoeringsorgaan van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven (GRWRE). Binnen de gemeenschappelijke regeling zijn de volgende rechtspersonen aanwezig: - Stichting Bevordering Werkgelegenheid Sociale Werkvoorziening (BWSW) te Eindhoven; - EB Holding BV te Eindhoven met deelnemingen in: o Kringloopbedrijf Het Goed Regio Eindhoven BV voor 49%; o Hoveniersbedrijf Groenhoven BV Eindhoven voor 100% (geen operationele activiteiten); - EB Support BV te Eindhoven voor 100% (geen operationele activiteiten).				
<i>Taken</i>	Ergon verzorgt voor de gemeente Heeze-Leende de taken voortkomende uit de Wet sociale werkvoorziening (WSW). Sinds 1 januari 2015 is de instroom in de WSW gestopt. Het aantal Sw'ers neemt met zo'n 5% per jaar af. Om de infrastructuur, kennis en kunde van Ergon niet verloren te laten gaan, voert de GRWRE ook een aantal taken van de Participatiewet uit. Deze activiteiten hebben betrekking op de poortaanpak, trajecten met loonkostensubsidie en re-integratietrajecten (zoals het Clean Team). Dit gebeurt vanuit de projectorganisatie Participatiebedrijf, die is ondergebracht bij de GRWRE. Zowel ambtelijk als bestuurlijk is de gemeente hier nauw bij betrokken.				
<i>Deelnemende partijen</i>	De gemeenten Eindhoven, Heeze-Leende, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre. De gemeente Geldrop-Mierlo heeft een inkooprelatie (geen deelnemer).				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Het college is met de wethouder Werk & Inkomen vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en Ergon.				
<i>Vestigingsplaats</i>	Eindhoven				
<i>Financieel belang</i>	De middelen die de gemeente Valkenswaard van het rijk ontvangt voor de uitvoering van WSW-taken worden doorbetaald naar Ergon.				
<i>Bijdrage gemeente Valkenswaard (bedragen x € 1.000)</i>	<i>2019</i>		<i>2020</i>		
	Geen gemeentelijke bijdrage, alleen doorbetaling van rijksmiddelen		Geen gemeentelijke bijdrage, alleen doorbetaling van rijksmiddelen		
<i>Ontwikkelingen</i>	Sinds 1 januari 2017 heeft het rijk aan gemeenten de verplichting opgelegd om beschut werk uit te voeren. Het Rijk bepaalt jaarlijks het aantal te realiseren plekken per gemeente. Met de andere GRWRE-gemeenten en met Ergon concretiseren we de implementatie van beschut werk. Uitgangspunt is dat deze doelgroep geplaatst wordt door Ergon. We zetten extra in op loonkostensubsidie als instrument om mensen - naar vermogen - maximaal aan het werk te helpen. De uitvoering van deze regeling is regeltechnisch en arbeidsintensief en daarom regionaal ondergebracht bij de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorziening Regio Eindhoven (GRWRE).				
<i>Risico's</i>	De algemene reserve van Ergon bedraagt voor resultaatbestemming per 31 december 2020 € 8,2 miljoen. Deze reserve dient als weerstandsvermogen om risico's financieel op te vangen. Op basis van het vastgestelde risicobeleid zijn de organisatie brede risico's in 2020 geïnventariseerd en gekwalificeerd. Het risicobeleid bestaat uit de stappen: identificeren & classificeren, kwalificeren en sturen & beheersen. Op basis van de gekwalificeerde risico's wordt het weerstandsvermogen berekend. Het niet-gedekte risico voor gemeente Valkenswaard is nihil.				
<i>Financiële informatie (bedragen x € 1.000)</i>	<i>Resultaat 2020</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2020</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2020</i>
	€ 2.625	€ 9.780	€ 11.585	€ 8.292	€ 7.239

Cure	
<i>Visie/doel</i>	Door middel van een openbaar lichaam behartigen van de belangen van - en het tot stand brengen van een samenwerking tussen - de aan de regeling deelnemende gemeenten op het terrein van het beheer van huishoudelijke afvalstoffen afkomstig uit de deelnemende

Cure					
	gemeenten en de daarmee samenhangende taken, een en ander met inachtneming van de Wet milieubeheer en van het door de overheid gevoerde afvalstoffenbeleid.				
<i>Taken</i>					
<i>Deelnemende partijen</i>	De gemeenten Eindhoven, Geldrop-Mierlo en Valkenswaard.				
<i>Bestuurlijk belang</i>	In het dagelijks bestuur is de wethouder Milieu/ Financiën vertegenwoordigd. In het Algemeen Bestuur zijn de wethouder Milieu/ Financiën en de wethouder Economische Zaken vertegenwoordigd.				
<i>Vestigingsplaats</i>	Eindhoven				
<i>Financieel belang</i>	8,5 %				
<i>Bijdrage gemeente Valkenswaard (bedragen x € 1.000)</i>	2019		2020		
	€ 2.864		€ n.n.b.		
<i>Ontwikkelingen</i>					
<i>Risico's</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Voorbereidingskosten nascheidingsproject Deze zijn in overleg met de accountant niet t.l.v. het resultaat gebracht, maar tijdelijk op de balans geparkeerd. Zolang het nascheidingsproject zich nog in de voorbereidings- of realisatiefase bevindt dienen deze kosten als investering verantwoord te worden. Op het moment dat het project definitief niet door zou gaan moet, afhankelijk van het gekozen alternatief, een deel van deze kosten (2.969k€ t/m december 2020, na afboeking van de aan Renaissance toe te rekenen kosten) t.l.v. het resultaat gebracht worden. Het maximale risico per gemeente bedraagt (uitgaande van dezelfde verdeelsleutel als in 2019 gehanteerd is bij de afboeking van de specifiek aan Renaissance toe te rekenen kosten) 2.078 k€ voor Eindhoven, 505 k€ voor Geldrop-Mierlo en 386 k€ voor Valkenswaard. • Claim Attero De claims van Attero inzake te weinig aangeleverd restafval raken Cure niet omdat het om contractuele bepalingen gaat tussen Attero en de gewesten. Toch wil Cure deze hier benoemen omdat Cure een adviserende rol heeft in de juridische afwikkeling. De claim voor de jaren 2011 t/m 2014 is afgewezen, maar de claim voor de jaren 2015 t/m 2017 is toegewezen. De Vereniging van Contractanten is een vernietigingsprocedure gestart voor dit laatste vonnis. • Covid-19/coronavirus Cure kan haar dienstverlening (nog) volledig voortzetten. Er ligt een draaiboek klaar voor het geval uitval van personeel ons noopt tot beperking van de dienstverlening. De continuïteit is (nog) geborgd. De financiële gevolgen zijn op dit moment onzeker. Er is sprake van toename van het aanbod van een aantal afvalstromen, m.n. huishoudelijk restafval, t.o.v. vorig jaar, vermoedelijk omdat mensen meer thuis leven, werken en klussen. Dit hogere aanbod is in de begrotingswijziging meegenomen. • Liquiditeitsproblemen Sympany Met Sympany is overeengekomen dat voor de extra tonnages (boven de begroting) enkel de inzamelvergoeding zal gelden. Over heel 2020 is hiervoor 20k€ terugbetaald t.o.v. de contractvergoeding. N.a.v. deze overeenkomst heeft Sympany inmiddels aan al haar verplichtingen jegens Cure voldaan. Hierdoor loopt Cure geen financieel risico meer. <p>Het niet-gedekte financiële risico voor gemeente Valkenswaard bedraagt € 286.400,- (op basis van 2019, definitieve cijfers 2020 n.n.b.).</p>				
<i>Financiële informatie (bedragen x € 1.000)</i>	<i>Resultaat 2020</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2020</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2020</i>
	€ 261	€ - 785 (N)	€ n.n.b	€ 25.050	€ n.n.b.

Natuurgrenspark De Groote Heide	
<i>Visie/doel</i>	De BGTS (Benelux Groepering voor Territoriale Samenwerking) maakt de aanwezige natuur en recreatiemogelijkheden tot economische factoren van betekenis. De organisatie schept werkgelegenheid voor de regio, omdat de natuur van de Groote Heide kan functioneren als spin-off voor verblijfsaccommodaties, horeca en verdienmodellen voor toerisme.
<i>Taken</i>	
<i>Deelnemende partijen</i>	De gemeenten Heeze-Leende, Pelt (B), Hamont-Achel (B), Cranendonck, Valkenswaard, Eindhoven.

Natuurreservaat De Grooten Heide					
<i>Bestuurlijk belang</i>	Het college is met wethouder Kees Marchal vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en Natuurreservaat De Grooten Heide.				
<i>Vestigingsplaats</i>	Valkenswaard				
<i>Financieel belang</i>	14,4 %				
<i>Bijdrage gemeente Valkenswaard (bedragen x € 1.000)</i>	2019		2020		
	€ 44.400		€ 44.400		
<i>Ontwikkelingen</i>					
<i>Risico's</i>	Het niet-gedekte financiële risico voor gemeente Valkenswaard bedraagt € 4.400,- (op basis van 10% bijdrage 2020).				
<i>Financiële informatie (bedragen x € 1.000)</i>	<i>Resultaat 2020</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2020</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2020</i>
	€ 1	€ 133	€ 134.	€ 59	€ 86

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten					
<i>Visie/doel en taken</i>	BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak. De deelneming kan dan ook als een duurzame belegging worden beschouwd.				
<i>Deelnemende partijen</i>	De publieke sector in Nederland, zoals gemeenten, provincies en de Staat der Nederlanden.				
<i>Bestuurlijk belang</i>	De vertegenwoordiger in de algemene vergadering van aandeelhouders is de wethouder Financiën.				
<i>Vestigingsplaats</i>	Den Haag				
<i>Financieel belang</i>	0,023%				
<i>Totaal dividend Valkenswaard (in 12.987 aandelen)</i>	€ 5.584,41				
<i>Risico's</i>	n.v.t.				
<i>Financiële informatie (bedragen x € 1.000)</i>	<i>Resultaat 2020</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2020</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2019</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2020</i>
	€ 221.000	€ 4.887	€ 5.097	€ 144.802	€ 155.262

*Risico's worden conform het BBV, artikel 11, lid b, gedefinieerd als alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Indien er geen redelijk beeld gevormd kan worden omtrent de risico's en/of het weerstandsvermogen, wordt er standaard 10% van de gemeentelijke bijdrage opgenomen in het weerstandsvermogen van de gemeente.

Grondbeleid

Inleiding

De manier waarop de gemeente invloed uitoefent op de realisatie van ruimtelijke plannen kan kortweg worden gezien als de essentie van gemeentelijk grondbeleid. Een slagvaardig grondbeleid is een randvoorwaarde voor het welslagen van ruimtelijk en sectoraal beleid.

Toekomstvisie, Structuurvisie, Woningbouwprogramma en andere beleidsnota's geven richting aan de toekomstige ontwikkeling van Valkenswaard. Om te zorgen dat de gemeente daarin de regie kan voeren is het van belang dat zij zich naast publiekrechtelijke kaders kan bedienen van privaatrechtelijke kaders en instrumenten. Dit kan door het voeren van een faciliterende grondpolitiek met een sterke regiefunctie. Alleen voor maatschappelijke doelen en natuurcompensatie wordt nog een actie grondpolitiek gevoerd.

De doelstellingen en werkwijzen en instrumenten van het grondbeleid liggen vast in de Nota Grondbeleid, vastgesteld op 29 oktober 2020.

Invoering Wet vennootschapsbelasting (Vpb)

Op 1 januari 2016 zijn de nieuwe Vpb-regels voor de grondexploitatie in werking getreden.

De activiteiten voor de grondexploitaties zijn in het kader van de Vpb een onderneming, waardoor deze belastingplichtig zijn. Een voorlopige doorrekening van de financiële gevolgen voor ons zijn, dat we voor de jaren 2016 t/m 2020 geen vennootschapsbelasting hoeven af te dragen aan de belastingdienst. In de loop van 2021 worden de gevolgen van de nieuw te openen grexen berekend en zullen wij u hierover rapporteren bij een eerstvolgende actualisatie van de grexen.

Reserve Grondexploitaties:

Bij tussentijdse winstneming is nog geen sprake van daadwerkelijk gerealiseerde winsten en bestaat daarom het risico dat de werkelijke winsten, ondanks het feit dat een algemeen aanvaarde en zelfs voorgeschreven methodiek wordt gehanteerd bij de berekening van de tussentijdse winstneming, lager zullen zijn. Daarom wordt bij het opmaken van de jaarrekening de tussentijdse winsten vanaf 2018 in een door u ingestelde reserve tussentijdse winsten Grondexploitaties gestort. Vanaf 2020 is de naam van deze reserve gewijzigd naar reserve Grondexploitaties.

De afgelopen jaren zijn wij (uit voorzichtigheid, ingegeven door de crisisjaren 2008 - 2012) zeer behoudend omgegaan met het verzilveren van positieve resultaten uit de grondexploitaties. De mutaties van de verliesvoorzieningen werden ten laste van de Algemene Reserve gebracht, terwijl de tussentijdse winstnemingen pas na afsluiting van de betreffende grondexploitatie aan de algemene reserve werden toegevoegd.

Vanaf het boekjaar 2020 verwerken wij de vorming van verliesvoorzieningen en de tussentijdse winstnemingen via de reserve Grondexploitaties. Deze reserve dient dan tevens als risicovoorziening voor alle lopende en toekomstige grondexploitaties.

Wij willen jaarlijks de maximale hoogte van de reserve grondexploitaties vaststellen op een ondergrens, volgens een in 2021 nader te bepalen rekenmethode, om te voorkomen dat de reserve grondexploitaties niet toereikend is wanneer zich een risico binnen de grondexploitaties voordoet en om tegenvallende resultaten in de grexen en betalingen voor de vennootschapsbelasting over de winstgevende grexen opvangen.

Deze nieuwe werkwijze leidt niet tot een wijziging ten aanzien van de bestaande verliesvoorzieningen (van voor 2020).

Na het toepassen van de nieuwe werkwijze en het verwerken van alle mutaties bedraagt de reserve Grondexploitaties op 31 december 2020 € 971.559.

Zie de onderstaande tabel.

Reserve Grondexploitaties	Reserve 1-1-2020	Stortingen 2020 in de reserve	Onttrekkingen uit de reserve	Reserve 31-12-2020
Saldo 1-1-2020	148.000			
Afsluiting Biestven		149.740		
Tussentijdse winst				
• Lage Heide wonen		1.816.000		
• De Weitens		202.000		
• Scottstraat		6.000		
• Jasmijn		1.000		
Mutaties voorzieningen				
• Hoge Akkers			220.785	
• Carolusdreef 100		4.571		
• Dommelkwartier			31.349	
• Barentszstraat			580.233	
• Emmalaan, gem.werf			515.766	
Nagekomen posten afsluitingen 2019				
• Vlasakkers		5.927		
• Molensteen		14.402		
• Veldbeemd			9.378	
Totaal	148.000	2.199.640	1.357.511	990.129

De nagekomen posten op de afsluitingen van 2019 betreft verrekeningen van nog te betalen facturen, die op de balans waren geplaatst ten tijde van de afsluiting van de betreffende grexen. Het betreft hier de afrekening van de geraamde posten.

Winstneming.

In de Notitie Grondexploitatie 2016 is door de commissie BBV aangegeven op welke wijze rekening gehouden moet worden met tussentijds winst nemen bij positieve grondexploitatiecomplexen. Het verantwoord van tussentijdse winst is geen keuze maar een verplichting die voortkomt uit het realisatiebeginsel. In december 2018 hebben wij u in een raadsinformatiebrief aangegeven hoe wij met deze verplichting omgaan.

In ons besluit van december 2018 zijn we voor de berekening van de tussentijdse winst uitgegaan van de verwachte winst in het worst case scenario van een risicoberekening bij de betreffende grex. In de praktijk blijkt dat deze formulering niet eenduidig is toe te passen bij alle grexen, omdat niet voor iedere grex een risicoberekening wordt gemaakt. Onze accountant heeft ons geadviseerd om de tussentijdse winstneming als volgt te formuleren:

“Voor de berekening van de tussentijdse winst wordt voor alle grexen uitgegaan van het resultaat op einddatum met uitzondering van de grexen waarvoor een risicoberekening is opgesteld. Bij een “risico”-grex wordt voor het bepalen van de tussentijdse winst uitgegaan van het gewogen resultaat van de risicoscenario’s op einddatum.”

Worst case scenario of gewogen resultaat risicoberekeningen.

Nu we een aantal jaren ervaring hebben opgedaan met tussentijdse winstnemingen, willen wij u voorstellen om het worst case scenario te vervangen door het gewogen resultaat van de risicoberekeningen. Dit is in lijn met het bepalen van het risico bij een grex om te bepalen of de betreffende grex een risico heeft conform de drie benoemde scenario’s. De kans dat één specifiek risicoscenario zal optreden bij een grex is onwaarschijnlijk.

Als er al een risicoscenario zich voordoet, zal dit altijd een mix van de drie scenario’s zijn.

Vandaar dat we bij de risicoanalyse uitgaan van het gewogen resultaat van een grex. Voor de eenduidigheid in de werkwijze is voor het bepalen van de tussentijdse winstneming het hanteren van

het gewogen resultaat in plaats van het worst case scenario wenselijk, maar ook verantwoord. Met het toepassen van het gewogen resultaat betrachten we nog steeds voldoende voorzichtigheid om de tussentijdse winst te bepalen, immers door het gewogen resultaat in plaats van het eindresultaat toe te passen hebben we voldoende financiële buffer om eventuele tegenvallers op te vangen. Daar komt bij dat we jaarlijks alle grexen tweemaal intern actualiseren, hierdoor hebben we voldoende ruimte om bij te sturen.

Dit resulteert in de volgende bedragen (waarbij alleen grexen opgenomen zijn waarbij het verwachte gewogen resultaat van de risicoberekeningen positief zijn):

Tussentijdse winstnemingen 2020					
Grexx	verwachte winst basis	verwachte winst gewogen resultaat	Tussentijdse winstneming totaal	Tussentijdse winstneming t/m 2019	Tussentijdse winstneming 2020
Luikerweg 55	€ 215	€ 215	€ 36	€ 43	
Lage Heide wonen	€ 6.532	€ 5.399	€ 1.828	€ 12	€ 1.816
Lage Heide landgoed	€ 580	€ 3	€ -	€ -	
Lage Heide natuur	€ -1.659	€ -1.659	€ -	€ -	
De Weitens	€ 509.426	€ 509	€ 202	€ -	€ 202
Scottstraat	€ 705.680	€ 706	€ 6	€ -	€ 6
Jasmijn/Hazelaar	€ 1.784.414	€ 1.784	€ 1	€ -	€ 1
Le Sage ten Broekstraat	€ 127.038	€ 127.038	€ -	€ -	€ -
			€ 2.073	€ 55	€ 2.025

Tabel overzicht tussentijdse winstnemingen 2020.

Zoals uit bovenstaande opstelling blijkt worden er in 2020 tussentijdse winstnemingen genomen bij de grexen Lage Heide wonen, de Weitens, Scottstraat en Jasmijn/Hazelaar. Bij de grex Luikerweg 55 wordt geen winst genomen, omdat de in 2018 tussentijdse winstneming reeds hoger is dan op de POC methode is toegestaan. Gezien het geringe bedrag heeft geen verrekening plaatsgevonden, mede omdat er nog sprake is van toekomstig te nemen winsten. Jaarlijks wordt deze berekening geactualiseerd op basis van de actuele grondexploitaties. Het verschil met de berekende tussentijdse winstneming tot en met het voorgaande boekjaar wordt ten gunste (of ten laste) van de reserve Grondexploitaties gebracht.

Tussentijdse winstneming Lage Heide.

De grondexploitaties van Lage Heide wonen, landgoederen en natuur worden financieel gezien als één grondexploitatie. Doordat de grondexploitatie Lage Heide natuur een negatief resultaat heeft van € 1.659.000 wordt er bij de twee andere grondexploitaties pas winst genomen als de som van de tussentijdse winstnemingen van beide complexen groter is dan € 1.659.000.

Grexxen Lage Heide	Resultaat einddatum	Tussentijdse winstneming	verschil kolom B+C	Tussentijdse winstneming Lage Heide
Lage Heide wonen		€ 3.487		
Lage Heide landgoederen		€ -		
Lage Heide natuur	€ -1.659			
Totaal	€ -1.659	€ 3.487	€ 1.828	€ 1.828

Tabel tussentijdse winstneming Lage Heide t/m 2020.

De totale tussentijdse winstneming voor de grex Lage Heide bedraagt t/m 2020 € 1.828.000, t/m 2019 hebben we al € 12.000 aan tussentijdse winst genomen, zodat we in 2020 een tussentijdse winst hebben genomen van € 1.816.000. Bij de grex Lage Heide landgoed kan geen tussentijdse winst genomen worden, omdat er nog geen grondverkoop hebben plaatsgevonden.

Resultaten

Afgesloten grondexploitaties (=grex)

In 2020 is er één lopende grondexploitatie als gevolg van oplevering van de locatie afgesloten. Het betreft de onderstaande grex.

Grex	Resultaat	Tussentijdse winstneming t/m 2019	Totaal resultaat na tussentijdse winstnemingen	Resultaat t.l.v. of t.g.v. Reserve grondexploitatie
Biestven	149.700	92.000	241.740	241.740

Tabel overzicht afgesloten grexen 2020

Het positieve resultaat, € 149.700, van de grex Biestven wordt t.g.v. de reserve Grondexploitaties gebracht. De tussentijdse winstneming is al opgenomen in de reserve Grondexploitaties.

Actuele prognose resultaat totale bouwgrondexploitaties.

Op dit moment zijn de onderstaande 12 grondexploitaties actief en worden onderstaande resultaten op einddatum geraamd.

Grex (*€ 1.000)	Einde looptijd	Totaal resultaat einde looptijd	Tussentijdse winstneming t/m 2019	Tussentijdse winstneming in 2020	Verwacht resultaat op einddatum inclusief winstnemingen
Hoge Akkers	2023	-2.679	0	0	-2.679
Carolusdreef 100	2023	-115	0	0	-115
Luikerweg 55	2023	258	43	0	215
Lage Heide wonen*	2026	6.532	12	1.816	4.704
Lage Heide landgoederen*	2026	580	0	0	580
Lage Heide natuur*	2022	-1.659	0	0	-1.659
De Weitens	2022	507	0	202	305
Scottstraat	2025	705	0	6	699
Emmalaan gem.werf	2025	-616	0	0	-616
Barentszstraat	2024	-547	0	0	-547
Jasmijn/Hazelaar	2027	1.784	0	1	1.783
Le Sage ten Broekstraat	2025	127	0	0	127

* = Grexen Lage Heide financieel één grex.

Risicoanalyse

In de crisisperiode waarin sommige gemeenten enorme bedragen in de grondexploitaties moesten afboeken heeft Valkenswaard de risico's met een scenariomodel gemonitord. Voor een tweetal grexen met een (beperkt) risico is steeds een drietal scenario's doorgerekend. Het betreft de grexen van het plan Lage Heide wonen en Lage Heide landgoed. Voor alle andere grexen liggen er besluiten voor de voorgenomen grondverkoop of zijn er taxaties gemaakt of worden er nog bestemmingsplanprocedures doorlopen.

Voor 2020 conform de onderstaande scenario's. Hieronder geven wij in het kort weer, welke scenario's er zijn.

- 'Scenario 1: Bij dit scenario dalen de grondprijzen met 15% en blijft de doorlooptijd van de grex gelijk aan het door de gemeente beoogde scenario;

- `Scenario 2: In dit scenario dalen de grondprijzen nogmaals met 5% en wordt de looptijd van de grex met één jaar verlengd. Dit scenario is negatiever dan scenario 1;
- `Scenario 3: Dit scenario gaat uit van een nog lager grondprijs (min 10% t.o.v. scenario 1) en de looptijd van de grex wordt met twee jaar verlengd i.p.v. één jaar. Dit scenario is het worstcase scenario.

Op basis van de drie scenario's hebben we de verwachte resultaten van de scenario's en het gewogen resultaat van de scenario's berekend. Voor het gewogen resultaat gaan we er vanuit dat de kans dat een scenario optreedt voor ieder scenario even groot is. Het resultaat van de grondexploitatie minus het gewogen resultaat is dan het risicobedrag van de betreffende grondexploitatie.

Het betreft alleen de grexen van het plan Lage Heide wonen en Lage Heide landgoed. Voor alle andere grexen liggen er besluiten voor de voorgenomen grondverkoop of zijn er taxaties gemaakt en worden er geen risicoberekeningen opgesteld.

In de tabel zijn de gewogen resultaten op netto contante waarde 1 januari 2021 in kolom B weergegeven o.b.v. de geschetste risicoscenario's.

Grondexploitatie	Kolom A Actualisatie Netto Contante Waarde 01-01-2021	Kolom B Gewogen resultaat Netto Contante Waarde 01-01-2021	Kolom C Verschil B - A Netto Contante Waarde 01-01-2021
Hoge Akkers	-2.600.055		0
Carolusdreef 100	-111.452		0
Luikerweg 55	208.887		0
Lage Heide, deelgebied Wonen*	4.366.864	3.732.850	634.014
Lage Heide, deelgebied Landgoederen*	538.451	3.001	535.450
Lage Heide, deelgebied Natuur*	-1.634.732		0
De Weitens	300.395		0
Scottstraat	658.939		0
Emmalaan gem.werf	-580.233		0
Barentszstraat	-515.766		0
Jasmijn/Hazelaar	1.630.924		0
Le Sage ten Broekstraat	119.693		0
Totaal	2.381.915	3.735.851	1.169.464

Tabel risicoberekeningen

* grexen Lage Heide financieel één grex.

In kolom A zijn de resultaten op netto contante waarde op 1 januari 2021 vermeld op basis van de laatste fasering en actueel rentepercentage. Deze actualisatie heeft plaatsgevonden in het kader van het opstellen van de jaarrekening 2020.

De bedragen in kolom B geven de netto contante waarde weer op basis van het gewogen resultaat van de risicoanalyse van de twee grexen met een risico. Het verschil in kolom C geeft als resultaat de lagere winst op basis van de risicoanalyse ten opzichte van het resultaat op netto contante waarde 1 januari 2021 (kolom B).

Conclusie risicoanalyse:

Alle twee de grexen, waarvoor een risicoanalyse is opgesteld, blijven positief. Wel bestaat de mogelijkheid als de geschetste scenario's uitkomen dat er op de grondexploitaties minder winst wordt gemaakt dan geraamd. Het geraamde resultaat van de grexen van ca. € 2.381.915 (netto contant 1 januari 2021) kan hierdoor met € 1.169.464 verminderen naar € 1.212.451 (positief).

In de begroting 2021 hebben wij geen rekening gehouden met de verwachte winst van de grondexploitaties, er zijn geen projecten gefinancierd met een verwachte winst vanuit de grondexploitaties.

Voor de grexen, waarvan het bestemmingsplan nog in procedure is zijn nog geen risicoberekeningen gemaakt, omdat de juiste omvang van de te verkopen bouwkavels nog niet vaststaat en we hebben hier gerekend met lagere grondprijzen dan waarschijnlijk uit de nog uit te voeren taxaties t.b.v. de grondprijzen komen.

Voorzieningen

De grexen Lage Heide Wonen, Landgoederen en Natuur worden financieel beschouwd als één grex. De netto contante waarde van de eindwaarden van de grex Natuur is negatief. Voor de grexen Wonen en Landgoederen zijn netto contante waarden op basis van risico analyse positief. Voor het totale grex Lage Heide leidt dit tot een gezamenlijk gewogen resultaat van € 2.101.169 positief.

Garantie grondprijzverlaging.

In de woningmarktanalyse (raadsvoorstel 13raad00478 d.d. 5 september 2013) zijn stimulerende maatregelen benoemd die direct invloed hebben op het resultaat van de lopende grondexploitaties. De maatregel, die effect heeft op het resultaat van de lopende grondexploitatie, is de garantie die de gemeente aan de koper van een bouwkaavel verstrekt, die garandeert dat een eventuele verlaging van de grondprijs binnen 10 jaar na aankoop wordt terugbetaald aan de consument.

Bij de behandeling van het raadsvoorstel 2e actualisatie bouwgrondexploitaties 2015 heeft uw raad een amendement aangenomen, dat deze garantieregel met ingang van 1 april 2016 te beëindigen, waarbij de tot dat moment afgegeven garanties worden gerespecteerd.

Dit betekent een risico bij grondprijzverlaging.

Tot en met 1 april 2016 hebben wij negen bouwkaavels in de grex Lage Heide wonen verkocht met toepassing van de prijsgarantie. In het onderstaande overzicht geven wij de concrete financiële gevolgen aan voor de grex Lage Heide wonen bij een grondprijzverlaging. Voor de bepaling van het risicobedrag zijn we uitgegaan van een substantiële grondprijzverlaging naar € 322/m².

Kavelnummer + oppervlakte	Aankoopjaar	Prijs verkoopdatum	Risicobedrag
Kavel 24 (460 m ²)	2013	€ 380/m ²	26.680
Kavel 18 (405 m ²)	2014	€ 380/m ²	23.490
Kavel 19 (434 m ²)	2014	€ 380/m ²	25.172
Kavel 23 (535 m ²)	2014	€ 380/m ²	31.030
Kavel 14 (463 m ²)	2015	€ 380/m ²	26.854
Kavel 29 (376 m ²)	2016	€ 380/m ²	21.808
Kavel 30 (480 m ²)	2016	€ 380/m ²	27.840
Kavel 35 (378 m ²)	2016	€ 380/m ²	21.924
Kavel 41 (433 m ²)	2016	€ 380/m ²	25.114
Totaal garantiebedrag			229.912

Het risicobedrag moet uitbetaald worden op het moment dat u besluit om de bouwgrondprijzen te verlagen. Op basis van het aantal vierkante meters bouwgrond van de verkochte bouwkaavels kan een negatief resultaat optreden van € 229.912.

Grondexploitatie	Einde looptijd	Resultaat op netto contante waarde 1 januari 2021	Resultaat gebaseerd op gewogen resultaat of eindwaarde
- Lage Heide wonen basis - prijsgarantie PO-kaavels	2026	3.732.850 -229.912	Gewogen Risicobuffer
Lage Heide landgoederen	2023	3.001	Gewogen
Lage Heide natuur	2021	-1.634.732	eindwaarde
Lage Heide totaal		1.871.207	

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het totaal resultaat van de grexen Lage Heide positief blijft en er geen voorziening getroffen moet worden.

Dommelkwartier

In december 2015 is de ruimtelijke procedure van het bestemmingsplan Dommelkwartier 2013 beëindigd, omdat de ontwikkeling niet past binnen de kaders van ladder van duurzame

verstedelijking. Er is een mediationtraject gestart over de afwikkeling van de gesloten anterieure overeenkomsten. Dit mediationtraject is in 2016 gestart en is eind 2018 beëindigd. De advocaat van de ontwikkelaars heeft daarop op 20 december 2018 schriftelijk mededeling gedaan dat partijen weer worden teruggeworpen op de op 29 december 2015 kenbaar gemaakte aansprakelijkstelling en concept-dagvaarding. De dagvaarding heeft geresulteerd in een uitspraak van de Rechtbank, waarbij de gemeente is vrijgesproken van de aansprakelijkheidsstelling. Echter de ontwikkelaar heeft hoger beroep aangetekend tegen de uitspraak. Het hoger beroep wordt niet eerder dan het najaar van 2021 behandeld..

Om bovenstaande reden wordt de grondexploitatie nog niet gesloten, wel zal de boekwaarde van de grex niet hoger mogen zijn dan de taxatiewaarden van de huidige bestemming. De boekwaarde van de grex bedraagt op 31 december 2020 € 1.814.040.

De taxatiewaarde bedraagt € 255.000. Op basis van deze taxatiewaarde wordt de bij de jaarrekening 2019 getroffen voorziening van € 1.527.691 verhoogd met een bedrag van € 31.349 tot € 1.559.040.

Resume voorzieningen.

Voor grexen waarvoor een nadelig exploitatieresultaat wordt verwacht zijn voorzieningen getroffen. Voor de volgende bestemmingsplannen in exploitatie (grexen) zijn voorzieningen getroffen:

Grondexploitatie	Voorziening 1-1-2020	Geraamde resultaat op NCW 1-1-2021	Aanpassing voorziening jaarrekening 2020	Voorziening per 1-1-2021
Hoge Akkers	2.379.270	-2.600.055	220.785	2.600.055
Carolusdreef 100	116.023	-111.452	-4.571	111.452
Dommelkwartier	1.527.691	-1.558.659	31.349	1.559.040
Barentzstraat	0	-515.766	515.766	515.766
Emmalaan gem. werf	0	-580.233	580.233	580.233
Totaal	4.022.984	-5.366.165	1.343.562	5.366.546

Voor de grexen waarvoor op basis van de gewogen netto contante waarde een negatief resultaat wordt verwacht zijn voorzieningen getroffen. De mutaties in de voorzieningen zijn ten laste gebracht ten laste van de reserve Grondexploitaties. Het totaal van de voorzieningen bedraagt op 31 december 2020 ± € 5,4 miljoen, waarvan ruim € 4 miljoen wordt gedekt in de Algemene Reserve en het restant in de reserve Grondexploitaties.

Ontwikkeling per geopend complex

Complex	Einde looptijd	Geraamd eindresultaat grex	Stand van zaken
Hoge Akkers	2023	-2.678.642	De resterende, kleinere bouwkavels kunnen geleverd worden na verplaatsing bloemencorsolocatie en aanpassing bestemmingsplan. Bloemencorso wordt verplaatst in 2021 en het bestemmings-plan is in procedure gebracht.
Carolusdreef 100	2023	-114.820	Met een woningcorporatie is een koopovereenkomst gesloten. Deze zijn bezig met de projectvoorbereiding van de voorgenomen bouwontwikkeling. De omgevingsvergunning is aangevraagd.
Luikerweg 55	2023	258.200	Met een ontwikkelaar is een koopovereenkomst gesloten voor de verkoop van de vier kavels. Inmiddels zijn er drie kavels verkocht en is er gestart met de bouw van de woningen.
Lage Heide, wonen	2026	6.532.352	In uitvoering, 31 PO-kavels verkocht. Woningbouw in uitvoering. Ca. 73% van de geplande woningbouw is gereed, in aanbouw

			of vergund. Voor een aantal deelgebieden wordt er een partiële herziening van het bestemmingsplan voorbereid.
Lage Heide, landgoederen	2026	580.064	De uitgifte van de riante landgoedkavels komt niet van de grond. In de loop van 2021 zullen wij een voorstel doen toekomen over de voortgang van deze grex.
Lage Heide, natuur	2023	-1.659.253	In uitvoering
De Weitens	2022	506.901	De bestaande boerderij is gesloopt en beide bouw kavels zijn verkocht.
Scottstraat	2025	705.374	Voor deze nieuwe ontwikkeling is een stedenbouwkundig ontwerp gereed en wordt aan de hand van dit ontwerp de ruimtelijke ordening procedure opgestart.
Emmalaan gem.werf	2025	-615.838	Voor deze nieuwe ontwikkeling is een stedenbouwkundig ontwerp gereed en wordt aan de hand van dit ontwerp de ruimtelijke ordening procedure opgestart.
Barentzstraat	2024	-547.415	Voor deze nieuwe ontwikkeling is een stedenbouwkundig ontwerp gereed en wordt aan de hand van dit ontwerp de ruimtelijke ordening procedure opgestart.
Jasmijn/Hazelaar	2027	1.784.323	Voor deze nieuwe ontwikkeling is een stedenbouwkundig ontwerp gereed en wordt aan de hand van dit ontwerp de ruimtelijke ordening procedure opgestart.
Le Sage ten Broekstraat	2025	127.038	Voor deze nieuwe ontwikkeling is een stedenbouwkundig ontwerp gereed en wordt aan de hand van dit ontwerp de ruimtelijke ordening procedure opgestart.

Verschilanalyse actualisatie begroting 2021 – jaarrekening 2020.

Jaarlijks worden de lopende bouwgrondexploitaties (grexen) tweemaal geactualiseerd. Het proces van de actualisaties valt samen met het proces van de jaarrekening en begroting. In de onderstaande tabel zijn de resultaten op einddatum, van zowel de begroting 2021 als de jaarrekening 2020, van de geopende bouwgrondexploitaties weergegeven.

Grondexploitatie (*€ 1.000)	Begroting 2021 Resultaat op einddatum Inclusief tussentijdse winst	Jaarrekening 2020 Resultaat op einddatum Inclusief tussentijdse winst	Vershil
Hoge Akkers	-2.272	-2.679	-406
Carolusdreef 100	-120	-114	6
Luikerweg 55	253	258	5
Lage Heide, Wonen*	6.141	6.532	391
Lage Heide, Landgoederen*	640	580	-60
Lage Heide, Natuur*	-1.666	-1.659	7
De Weitens	362	507	145
Scottstraat	0	699	699
Emmalaan gem.werf	0	-616	-616
Barentszstraat	0	-547	-547
Jasmijn/Hazelaar	0	1.783	1.783
Le Sage ten Broekstraat	0	127	127
			1.534

* = Grexen Lage Heide financieel één grex.

De voornaamste verschillen worden veroorzaakt:

- Het verschil bij de grex Hoge Akkers wordt veroorzaakt, doordat als gevolg van de verplaatsing er een herverkaveling heeft kunnen plaatsvinden om betere verkoopbare kavels

te maken. Door deze herverkaveling wordt de openbare ruimte groter, wat meer aanlegkosten tot gevolg heeft. Verder is er een bodemvervuiling aangetroffen, welke kosten niet geraamd waren. En door de onderhandelingen met de buurt en de corso over de verplaatsing van het corsoterrein zijn de begeleidingskosten hoger.

- Het verschil bij de grex Lage Heide wonen wordt voornamelijk veroorzaakt, door hogere verkoopopbrengsten door de verkoop van bestaande sociale koopwoningen in het plan en verrekening van de meerwaarde van verkoop door de 1^e eigenaren.
- Het verschil bij de grex Lage Heide landgoed wordt veroorzaakt de verlenging van de looptijd als gevolg van de verdere fasering van de verkoop de bouwkavels over vijf jaar i.p.v. drie jaar;
- Het verschil bij de grex Lage Heide natuur wordt veroorzaakt door het verlengen van de looptijd en nog niet helemaal afgeronde werkzaamheden (natuur);
- Het verschil bij de grex de Weitens wordt een hogere grondopbrengst van de twee bouwkavels. We hebben de kavels boven de getaxeerde waarde verkocht;
- De grexen Scottstraat, Emmalaan gem.werf, Barentszstraat, Jasmijn/Hazelaar en Le Sage ten Broekstraat zijn voor het eerst opgenomen in het overzicht. Deze grexen zijn een financiële verkenning van het stedenbouwkundig ontwerp wat in 2020 ter inzage heeft gelegen en waarvoor nu de bestemmingsplanprocedures zijn opgestart. Voor de grexen Emmalaan en Barentszstraat zijn de aanwezige gebouwen gesloopt. In de raadsinformatiebrief van 09-07-2020 hebben wij u uitvoerig over deze plannen ingelicht. In de verwachte resultaten van de beslispunten f t/m j zijn de boekwaarden uit het verleden en de raadsbesluiten voor de sloop van de gemeentewerf en de school aan de Barentszstraat verwerkt. Voor de Scottstraat zijn de sloopkosten van de Amundsenhal rechtstreeks geboekt op de te openen grex. Verder zijn en worden voor de te openen grexen de voorbereidingskosten geboekt voor de ruimtelijke procedures.
- De overige verschillen zijn marginaal.

Planschade

Er zijn in 2020 geen planschadeclaims ingediend. Van de nog lopende aanvragen uit voorgaande jaren, is in 2020 één verzoek toegekend. Het toegekende schadebedrag (€ 880,-) wordt uitbetaald, maar tegen het besluit loopt op dit moment nog een bezwaarprocedure. Een verzoek uit 2016 is nog in behandeling.

Subsidieverstrekking

Inleiding

De kwaliteit van de samenleving in de gemeente Valkenswaard en haar kernen Borkel, Schaft en Dommelen wordt mede gekenmerkt door de hoge mate van sociale samenhang. Het fundament van die sociale samenhang wordt gevormd door betrokken burgers die vorm geven aan de samenleving, hun samenleving. Veel activiteiten die burgers ontplooiën, komen tot stand in georganiseerd verband. De gemeente Valkenswaard vindt die activiteiten belangrijk. Daarom verstrekt de gemeente jaarlijks subsidies aan een breed scala van verenigingen en organisaties.

Er zijn veel verschillende subsidies en daarom hebben we de algemene subsidieverordening beperkt tot de hoofdlijnen. Het gaat om een procedureverordening en daarnaast gelden de beleidsregels (Nadere regels). De subsidies kunnen structureel en incidenteel zijn en daarnaast is er sprake van subsidierelaties met gewone en intensieve sturing door de gemeente. Met subsidierelaties die hoog scoren op bepaalde criteria is er intensiever contact vanuit de gemeente, zodat we zowel op bestuurlijk als op ambtelijk niveau tot een goed plan en een adequate monitoring kunnen komen. Het gaat om criteria zoals het van vitaal belang zijn voor het welbevinden van de burger, het bepalend zijn voor het al dan niet realiseren van gemeentelijke beleidsdoelstellingen en het vormen van een groot financieel risico voor de gemeente.

Subsidiebeleid en subsidieverordening

Eind 2019 is op basis van een evaluatie het Subsidiebeleid 2016 en de verordening aangepast en vastgesteld. Het aangepaste beleid is van toepassing op structurele subsidies vanaf 2021 en voor incidentele vanaf 2020.

Subsidieplafond

Gebaseerd op de algemene subsidieverordening stelt de gemeenteraad, bij de jaarlijkse vaststelling van de begroting, per cluster het bedrag vast dat ten hoogste als budgetsubsidie door het college kan worden verleend aan organisaties. Die subsidie is bedoeld voor het daaropvolgende jaar en moet gebruikt worden om de doelen binnen het cluster te bereiken. Overigens kunnen er altijd redenen zijn waardoor we aan de aan ons gelieerde partijen vragen om extra activiteiten te verrichten, zodat we ons beleid kunnen uitvoeren. De extra middelen die dan nodig kunnen zijn, zoeken we eerst binnen de programma's.

Op basis van het in 2016 vastgestelde subsidiebeleid zijn de subsidies verdeeld in clusters. Dit is eveneens van toepassing in het aangepaste beleid. Deze clusters geven aan welke maatschappelijke doelen worden gediend. In onderstaande tabel geven we aan welk subsidiebedrag (x € 1.000) met welk cluster is gemoeid. Vervolgens hebben we onderscheid gemaakt tussen relaties met "gewone" sturing en de intensieve sturingsrelaties:

Jaarlijks stelt de gemeenteraad bij de vaststelling van de begroting het bedrag vast dat per subsidiecluster beschikbaar wordt gesteld ter bereiking van de doelen (= speerpunten subsidiebeleid) en dat door het college kan worden verleend aan onder meer professionele regionale welzijnsinstellingen met basistaken op het gebied van gezondheid, educatie, maatschappelijk en sociaal-cultureel werk (beleidsgestuurde contract financieringsubsidies). Overigens kunnen er altijd redenen zijn waardoor we de aan ons gelieerde partijen vragen extra werkzaamheden te verrichten en waarvoor dan ook extra middelen nodig zijn. Deze extra middelen worden zoveel mogelijk binnen de programma's gezocht.

Subsidieomvang 2020

De totaal uitbetaalde subsidiebedragen wijken af van de begrote bedragen in 2020. Hieronder worden de voornaamste verschillen of afwijkingen ten opzichte van de begroting toegelicht.

Cluster	Begroting na wijziging 2020	Realisatie 2020
Bevorderen Sociale Cohesie	175	104
Cultuur	1.822	1.820
Meedoen Makkelijker Maken	1.549	1.327
Opgroeien en Opvoeden	1.678	1.733
Ondersteuning Ondernemersklimaat	71	75
Sport	343	322
Toerisme	63	62
Vorming en Ontwikkeling	73	12
Volksgezondheid en Zorg	21	11
Totaal	5.795	5.465

In 2020 is per saldo een totaal bedrag van 330K minder aan subsidies verleend ten opzichte van begroot. Afwijkingen van minimaal 25K worden hieronder kort toegelicht.

Bevorderen sociale cohesie

Het budget is net als voorgaand jaar na begrotingswijziging verhoogd met 25K voor de huiskamers Dommelen en Geenhoven. De huiskamers zijn gerealiseerd, maar er is minder inzet geweest in 2020 als gevolg van COVID19.

Het resterende budget dat niet is besteed ad 46K wordt veroorzaakt doordat aan een aantal relaties geen of minder subsidie is verleend vanwege een te hoog eigen vermogen of doordat de relatie geen subsidie heeft aangevraagd.

Meedoen Makkelijker Maken/Opgroeien en opvoeden

Vanuit deze 2 posten tezamen worden de grotere subsidierelaties gesubsidieerd. Het totale voordeel op deze posten bedraagt € 167.000. Dit wordt voor een bedrag van in totaal ca. 130K veroorzaakt door terugbetalingen van subsidierelaties vanwege onderbesteding in 2019 bijv. Combinatie JZ, Peuterdorp, Mee, Lumens.

Het resterende bedrag wordt per saldo gevormd doordat er minder subsidiegelden zijn aangevraagd dan beschikbaar.

Vorming en Ontwikkeling

Het positieve saldo op deze post van 61K is ontstaan doordat er minder of geen activiteiten hebben plaatsgevonden als gevolg van COVID-19. Het gaat dan o.a. om activiteiten in het kader van de Lokaal Educatieve Agenda, door Weredi en VVN.

Rechtmatigheid

Op grond van BBV-artikel 28, lid a moet in de toelichting op de programmarekening een analyse van de afwijkingen tussen begroting na wijziging en realisatie worden gemaakt. Op grond van artikel 198, lid 3 Gemeentewet zijn alle begrotingsoverschrijdingen op de lasten onrechtmatig. Bij de afweging van de relevantie van deze onrechtmatige lasten is het criterium passend binnen het door de raad uitgezette beleid van belang.

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de toelichting op het besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) wordt begrotingsrechtmatigheid omschreven als:

"Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, evenals het begrotingsjaar van belang zijn."

Omdat het budgetrecht van de gemeenteraad formeel van toepassing is op het niveau van programma's wordt onderstaand per programma een toelichting gegeven op de onrechtmatige begrotingsafwijkingen.

Programma	Begroting na wijziging 2020			Jaarrekening 2020			Begrotingsafwijking		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
Lasten en baten									
Wonen	12.104	19.628	-7.523	14.849	20.933	-6.084	-2.745	-1.306	-1.439
Werken	411	4.932	-4.521	184	3.761	-3.577	227	1.171	-944
Vrijetijd	2.835	8.954	-6.119	2.309	8.326	-6.017	525	628	-103
Sociaal Domein	8.416	34.378	-25.962	11.775	38.256	-26.482	-3.359	-3.878	519
Bestuur en organisatie	57.732	17.207	40.525	58.196	16.696	41.500	-464	511	-975
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	81.498	85.098	-3.601	87.313	87.973	-660	-5.815	-2.874	-2.941
Stortingen en onttrekkingen									
Wonen	1.764	567	1.197	2.339	3.447	-1.108	-575	-2.880	2.305
Werken	654	-	654	477	333	144	177	-333	510
Vrijetijd	483	66	417	445	56	389	38	11	28
Sociaal Domein	463	-	463	138	72	67	325	-72	396
Bestuur en organisatie	1.546	356	1.189	2.246	1.759	487	-700	-1.403	703
Totaal stortingen en onttrekkingen	4.910	989	3.921	5.645	5.667	-21	-735	-4.677	3.942
Resultaat	86.407	86.088	320	92.958	93.639	-681	-6.551	-7.552	1.001

* 5. Programma 5 bestuur en organisatie is inclusief overhead, algemene dekkingsmiddelen, vennootschapsbelasting en onvoorzien

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Programma	Analyse Begrotingsoverschrijdingen		
	Lasten-overschrijding	Lastenoverschrijding, maar telt niet mee voor oordeel	Onrechtmatigheid, telt mee voor het oordeel
Lasten en baten			
Wonen	-1.306	-1.306	-
Werken	-	-	-
Vrijetijd	-	-	-
Sociaal Domein	-3.878	-3.551	-327

Bestuur en organisatie	-	-	-
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-5.184	-4.857	-327
Stortingen en onttrekkingen			
Wonen	-2.880	-2.880	-
Werken	-333	-333	-
Vrijetijd	-	-	-
Sociaal Domein	-72	-	-72
Bestuur en organisatie	-1.403	-1.403	-
Totaal stortingen en onttrekkingen	-4.688	-4.616	-72
Resultaat	-9.872	-9.473	-399

- = Nadeel

Het programma Wonen en Sociaal Domein laat een negatief saldo zien voor mutaties reserves. De begrotingslastenoverschrijding van € 9.872.000 is op hoofdlijnen als volgt te verklaren:

Programma 1 Wonen:

Exploitatie:

- o De resultaten van de bouwgrondexploitaties zorgen voor de lastenoverschrijding. Dit is met een separaat raadsvoorstel aan de raad voorgelegd en telt niet mee voor onrechtmatigheid.

Reserve

- o De lastenoverschrijding op de mutaties reserves betreft een storting in de reserves door de winstneming van een aantal grondexploitaties. Deze lastenoverschrijding telt niet mee in het oordeel.

Programma 2 Werken:

Reserves

- o Door een aantal budgetoverhevelingen (Compact kernwinkelgebied, gevelverbeteringsfonds en IHP onderwijs) ontstaat er een lastenoverschrijding bij de mutaties reserves. Omdat er direct gerelateerde baten tegenover staan (afwikkeling reserve Nog af te wikkelen activiteiten) telt deze overschrijding niet mee in het oordeel.

Programma 4 Sociaal domein:

Exploitatie

- o Dit programma laat een lastenoverschrijding zien. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de TOZO (€ 3.551.000). Dit telt niet mee in het oordeel, omdat hier direct gerelateerde baten tegenover staan. Daarnaast zijn er ook meerkosten voor Jeugd en WMO (o.a. Jeugd en begeleiding). Deze overschrijdingen tellen mee in het oordeel. Voor de uitgebreide toelichting verwijzen we naar de financiële toelichting in programma 4 Sociaal Domein.

Reserves

- o Dit programma laat ook een lastenoverschrijding zien op de mutaties reserves die meetellen in het oordeel. Het betreft voornamelijk een afwijking op preventie en bijzondere bijstand. Voor de uitgebreide toelichting verwijzen we naar de financiële toelichting in programma 4 Sociaal Domein.

Programma 5 Bestuur en organisatie:

Reserve

- o De overschrijding betreft met name de verwerking van het rekeningresultaat 2019 van € 1.076.000. Dit is een lastenoverschrijding ten opzichte van de begroting, maar telt niet mee voor het oordeel. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2019 is door de raad besloten het jaarrekeningresultaat ten laste van de algemene reserve te brengen.

Bezuinigingen

In de verplichte paragrafen worden onderwerpen behandeld die van belang zijn voor inzicht in de financiële positie. In deze economische moeilijke tijden staan bijna alle gemeenten voor grote bezuinigingsoperaties, takendiscussies en financiële onzekerheden, zoals de decentralisaties van rijkstaken. In deze paragraaf is in één integraal beeld alle nog te realiseren bezuinigingen en taakstellingen van de vijf programma's opgenomen. Het doel van deze paragraaf is het geven van een beter financieel inzicht.

Bezuinigingsmaatregel	Begroting 2020	Realisatie 2020
Programma 1 Wonen		
Inbesteden grasmaaien	20	20
Totaal bezuinigingen programma 1	20	20
Programma 2 Werken		
Huurtarieven medegebruik lokalen	40	0
Vervanging dure en externe locaties	56	0
Totaal bezuinigingen programma 2	96	0
Programma 3 Vrije Tijd		
Werven van subsidies	44	44
Optimale bezetting sportaccommodaties	25	0
Accountmanager Sport	50	50
Totaal bezuinigingen programma 3	119	94
Programma 4 Sociaal Domein		
Individuele begeleiding	50	0
Vervoer	10	10
Dagbesteding	10	0
Vermogenskosten naar draagkracht	10	10
Totaal bezuinigingen programma 4*	80	20
Programma 5 Bestuur & Organisatie		
Coalitiegelden inzetten	300	300
Totaal bezuinigingen programma 5	300	300
Algemene dekkingsmiddelen		
OZB verhogen 4%	308	308
Totaal bezuinigingen algemene dekkingsmiddelen	308	308
Overhead		
Efficiency personeel	52	52
Efficiency ICT budget	80	80
Efficiency proces- en gerechtskosten	25	25
Kantineprijzen verhogen	20	0
Totaal bezuinigingen overhead	177	157
Onvoorzien		
Onvoorzien	50	50
Totaal bezuiniging onvoorzien	50	50
Subsidies		
Subsidiebeleid herijken	190	190
Totaal bezuiniging subsidies	190	190
Totaal bezuinigingen	1.340	1.139

Corona

Inleiding

Op de site van de commissie BBV is inmiddels het een en ander gepubliceerd over de verwerking van het corona steunpakket in de jaarrekening 2020. Voor de verantwoording van het coronasteunpakket in de jaarrekening 2020 zijn de volgende overwegingen meegenomen:

- Voor een aantal compensatiemaatregelen is de exacte verdeling en daarmee het bedrag per gemeente nog niet bekend. Onder andere omdat dit gebeurt op basis van vastgestelde jaarrekeningscijfers 2020. Het gaat om de volgende compensatiemaatregelen:
 - Compensatie inkomstenderving na 1 juni
 - Extra beschikbaar voor inkomstenderving
 - Sociaal domein
 - Culturele voorzieningen
 - Afvalinzameling
 - Zwembaden en ijsbanen
 - Verlenging steun sportverenigingen (1 okt t/m 31 dec)
- Kunnen gemeente voldoende nauwkeurig en betrouwbare schattingen/berekening maken van het bedrag waarop zij over 2020 aanspraak kunnen maken
- Zijn de schattingen nauwkeurig en betrouwbaar genoeg om extra financiële compensatie in de jaarrekening 2020 te mogen of moeten verwerken

De financiële consequenties met betrekking tot de coronacrisis zijn dus nog onzeker. Via het gemeentefonds en specifieke regelingen is financiële compensatie voor de coronamaatregelen ontvangen. In deze paragraaf is een specificatie opgenomen van de baten en lasten als gevolg van de pandemie.

Bedrijfsvoering

Het jaar 2020 is een ander jaar geweest dan we vooraf hadden kunnen bedenken. De impact van Corona op de maatschappij en onze organisaties is enorm. Wat we gerealiseerd hebben in 2020 is daarom gesplitst in Corona gerelateerde onderwerpen en andere onderwerpen.

Corona gerelateerd

Onderstaande extra werkzaamheden die direct aan de coronacrisis gerelateerd zijn heeft de GRSA2 uitgevoerd irt bedrijfsvoering:

- Versneld beschikbaar stellen van thuiswerkfunctionaliteiten voor ca. de helft van de medewerkers die deze functie nog niet hadden.
- Versneld uitrollen van applicatie (MS Teams) ter ondersteuning van het thuiswerken vanaf maart 2020.
- Versneld ca. 200 extra mobile devices (smartphones en tablets) voorbereid en uitgereikt aan medewerkers ter ondersteuning van het thuiswerken.
- Het beschikbaar stellen van overige faciliteiten (zoals beeldschermen en bureaustoelen) ter ondersteuning van het thuiswerken en het corona-proof inrichten van de gemeentelijke gebouwen.
- Het ondersteunen bij de digitale raads- en commissievergaderingen
- Extra inzet op communicatie gericht op inwoners en bedrijven
- De TOZO-regeling is in goede samenwerking tussen W&I en gemeenten uitgevoerd

Deze extra werkzaamheden in verband met corona resulteren in meerkosten bij de GRS die niet voorzien waren. Dit vertaalt zich in een tekort in de jaarrekening 2020 van de GRSA2. Het aandeel van onze gemeente hierin kon binnen de begroting worden opgevangen.

Financiële consequenties

Vanuit het VNG is er een infographic gepubliceerd waarin financiële compensatie corona-maatregelen zijn opgenomen. Dit geeft een overall overzicht van de financiële compensatie corona-maatregelen die gemeenten hebben ontvangen.

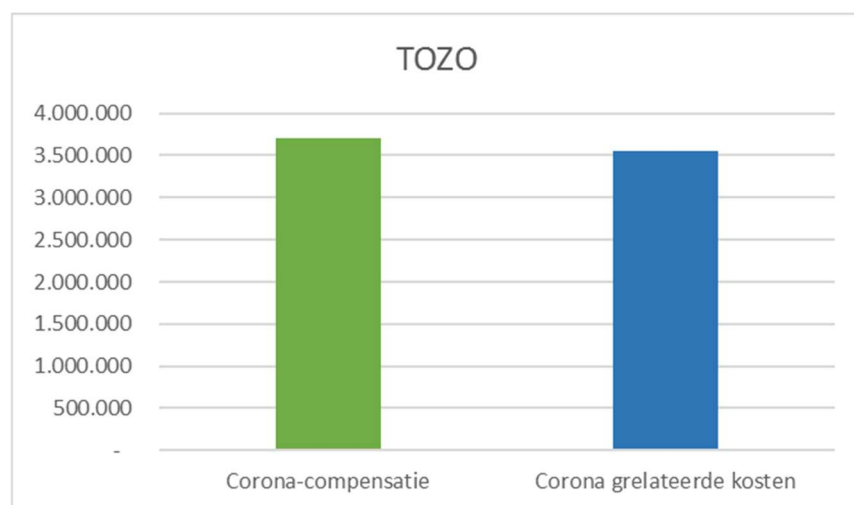
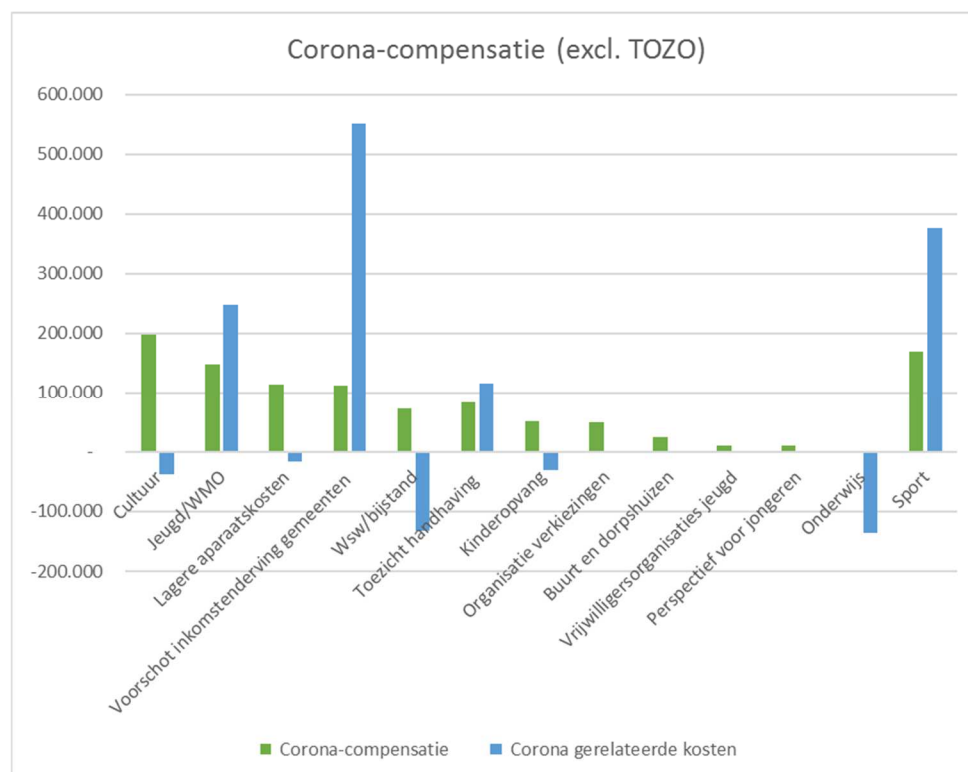
Voor Valkenswaard ziet de financiële compensatie corona-maatregelen en de kosten die daarmee samenhangen voor 2020 er als volgt uit:

Corona-compensatie	Corona-compensatie	Corona gerelateerde kosten
TOZO	3.704.000	3.551.000
Cultuur	198.000	-37.000
Jeugd/WMO	148.000	247.600
Lagere aparataatskosten	114.000	-17.000
Voorschot inkomstenderving gemeenten toeristen-, parkeerbelasting, precario, leges markt en evenementen	113.000	551.400
Wsw/bijstand	73.000	-133.000
Toezicht handhaving en verkeersmaatregelen	84.000	116.000
Kinderopvang	51.000	-30.000
Organisatie verkiezingen	49.000	-
Buurt en dorpshuizen	25.000	-
Vrijwilligersorganisaties jeugd	11.000	-
Perspectief voor jongeren	10.000	-
Onderwijs	-	-135.000
Sport	169.980	377.000
Totaal	4.749.980	4.491.000

Toelichting tabel Corona-compensatie

Een gedeelte van de corona-compensatie is via de algemene uitkering ontvangen. Het gedeelte dat via de algemene uitkering is ontvangen is separaat in de begroting opgenomen onder de algemene dekkingsmiddelen. De corona-compensatie die via specifieke regelingen is ontvangen (TOZO en Sport) is rechtstreeks op het programma geboekt. Een uitgebreidere toelichting op de ontvangen compensatie volgt hierna.

De corona gerelateerde kosten zijn rechtstreeks op het product geboekt.

Toelichting op de ontvangen compensatie

De coronacompensatie 2020 is via de volgende stromen ontvangen:

Corona-compensatie	Bedrag
Algemene uitkering: 1e coronacompensatiepakket	266.000
Algemene uitkering: 2e coronacompensatiepakket	467.000
Algemene uitkering: 3e coronacompensatiepakket	131.000
Algemene uitkering: decentralisatie-uitkering voorschoolse voorziening Peuters	12.000
Specifieke regeling TOZO	3.704.000
Specifieke regeling sport	169.980
Totaal	4.749.980

De financiële compensatie corona-maatregelen is als volgt nader toe te lichten:

Onderwerp	Ontvangen via	Omschrijving	Bedrag
Programma 1 Wonen			
Betaald parkeren, precario, toeristenbelasting, leges markt en evenementen	Septembercirculaire 2020, coronacompensatie	Vanuit het Rijk worden de gemeentes gecompenseerd voor de misgelopen parkeergelden, precario, leges markt en evenementen. De compensatie die de gemeente ontvangt voor 2020 bedraagt € 113.000.	113.000
Toezicht en handhaving verkeersmaatregelen	Septembercirculaire 2020, coronacompensatie	Middelen beschikbaar gesteld vanuit het Rijk ter compensatie van de extra toezicht- en handavingskosten als gevolg van de coronamaatregelen; onder andere de extra inzet van boa's en de extra verkeersmaatregelen.	84.000
Programma 2 Werken			
Voorschoolse voorziening peuters	Septembercirculaire 2020, decentralisatie-uitkering	De decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters is verhoogd. Hiermee ontvangen gemeenten middelen om de eigen bijdrage van ouders/verzorgers, die gebruik maken van de gemeentelijke regelingen voorschoolse educatie, peuteraanbod en sociaal medische indicatie, te vergoeden voor de periode van 16 maart tot en met 7 juni.	12.000
Compensatie noodopvang kinderen	Septembercirculaire 2020, coronacompensatie	Voor kinderen van wie één of beide ouders werken in een cruciaal beroep of vitale sector, werd voor de periode medio maart tot 1 juli gratis noodopvang aangeboden. De (gratis) noodopvang gedurende werkdagen eindigde eerder per 8 juni. Gemeenten hebben deze noodopvang, in overleg met kinderopvangorganisaties en scholen, gecoördineerd. Ter compensatie in de septembercirculaire € 39.000 ontvangen.	39.000
Programma 3 Vrije tijd			
Lokale culturele voorzieningen (Compensatie Rijk)	Septembercirculaire 2020, coronacompensatie	Het kabinet heeft besloten om een bevoorschotting op de compensatie aan medeoverheden te verstrekken, voor de borging van de lokale en regionale culturele infrastructuur. Het betreft de periode medio maart tot en met 1 juni 2020. Voor het landelijk gesubsidieerde aanbod zijn de lokale podia essentieel als speelplekken. Deze organisaties (openbare bibliotheken, muziekscholen, centra voor kunsten, musea, monumenten, schouwburgen, beeldende kunstinstellingen, amateurkunst, cultuureducatie en festivals) missen nu onder andere inkomsten uit kaartverkoop en horeca, terwijl de lasten zoals huisvesting en beveiliging doorlopen.	198.000
Tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties	Specifieke regeling	Het betreft een tegemoetkoming die is bestemd voor verhuurders van sportaccommodaties die de huur ten laste van amateurorganisaties over de periode 1 maart tot 1 juni 2020 daadwerkelijk hebben kwijtgescholden.	169.980
Programma 4 Sociaal Domein			
TOZO	Specifieke regeling	Het Rijk heeft TOZO in het leven geroepen om ondernemers te ondersteunen die in financiële problemen zijn gekomen aan gevolge van corona. We verwerken dit budgetneutraal in de begroting.	3.704.000
Bijstandsuitkeringen	Decembercirculaire 2020, coronacompensatie	Als onderdeel van het steun- en herstelpakket stelt het kabinet in 2020 en 2021 extra middelen voor het gemeentelijk schuldenbeleid en de	73.000

Onderwerp	Ontvangen via	Omschrijving	Bedrag
		bijzondere bijstand beschikbaar, gelet op de voorziene toename van de armoede- en schuldenproblematiek. Deze extra middelen stellen gemeenten in staat om hun inwoners waar nodig van dichtbij te blijven ondersteunen.	
Jeugdzorg en Wmo 2015 (Compensatie Rijk)	Septembercirculaire 2020 / decembercirculaire 2020, coronacompensatie	Er zijn maatregelen genomen ter borging van de continuïteit van zorg voor cliënten tijdens de coronamaatregelen en voor continuïteit van het stelsel nadien. Het doel is om cliënten op grond van de jeugdwet en de Wmo 2015 hulp en ondersteuning te kunnen blijven bieden. Bij de septembercirculaire is hiervoor € 74.000 ter beschikking gesteld en in de decembercirculaire € 42.000.	116.000
Personele inzet Sociaal Domein ten behoeve van GGD bij de contactonderzoeken		De verwachting is dat het Rijk de GGD zal compenseren voor deze kosten. De gemeente zal te zijner tijd de gemaakte kosten in rekening brengen bij de GGD. Per saldo levert dit geen financieel effect op.	-
Inkomstenderving eigen bijdrage WMO	Septembercirculaire 2020, coronacompensatie	De Minister van VWS heeft besloten de eigen bijdrage voor de Wmo (excl. beschermd wonen en opvang) vrij te stellen voor de maanden april en mei 2020. Aanleiding hiervoor was het feit dat als gevolg van de coronacrisis een substantieel deel van de zorg en ondersteuning in de Wmo niet (volledig) kon worden geleverd. Vanwege een onevenredige uitvoeringslast voor gemeenten en aanbieders rond het tijdelijk opschorten van de eigen bijdrage is besloten om Wmo-cliënten in genoemde maanden vrij te stellen van de eigen bijdrage	26.000
Quarantaine ondersteuning	Decembercirculaire 2020, coronacompensatie	Het kabinet heeft met de gemeenten afgesproken dat zij een rol vervullen bij het ondersteunen van mensen die in quarantaine moeten. Ter compensatie bij de decembercirculaire 2020 € 6.000 ontvangen	6.000
Vrijwilligersorganisaties jeugd	Septembercirculaire 2020, coronacompensatie	Middelen beschikbaar gesteld door het Rijk om lokale vrijwilligers-organisaties, zoals de scouting en speeltuinen, te compenseren voor schade als gevolg van de coronamaatregelen.	11.000
Perspectief voor jongeren	Decembercirculaire 2020, coronacompensatie	Vanuit de Nederlandse gemeenten is via het Landelijk Netwerk Bevolkingszorg het initiatief gekomen om jongeren in de leeftijd van 12-18 jaar, die geraakt worden door de effecten van de coronacrisis, te ondersteunen. Het programma maatschappelijke diensttijd (MDT) (door de Ministeries van VWS, SZW en OCW) is van harte bereid om de jongeren in deze crisistijd te ondersteunen. MDT zit nog in de groeifase en zoekt meer verbinding met gemeenten, zodat MDT kan doorgroeien naar een landelijk dekkend netwerk.	10.000
Programma 5		Bestuur & organisatie	
Buurt en dorpshuizen	Septembercirculaire 2020, coronacompensatie	Compensatie voor de extra uitgaven voor de dorps- en buurthuizen als gevolg van de coronamaatregelen. Deze extra uitgaven bestaan onder andere uit het kwijtschelden van huur en het compenseren van tegen-vallende inkomsten uit bijvoorbeeld horeca en zaalverhuur van buurt- en dorpshuizen.	25.000
Lagere apparaatskosten	Septembercirculaire 2020, coronacompensatie	Gezien de toegenomen financiële druk bij gemeenten door corona heeft het kabinet besloten de oloploop in de opschalingskorting voor gemeenten in de jaren 2020 en 2021 incidenteel te schrappen. Dit leidt tot een verhoging van de algemene uitkering van het gemeentefonds.	114.000

Onderwerp	Ontvangen via	Omschrijving	Bedrag
Organisatie verkiezingen	Septembercirculaire 2020, coronacompensatie	Compensatie voor de extra kosten bij de Tweede Kamerverkiezing 2021 als gevolg van de corona-maatregelen.	49.000
Totaal			4.749.980

De Coronacompensatie voor onze gemeente is uiteindelijk een fors bedrag, maar dit is inclusief de bedragen voor verstrekkingen voor de TOZO regeling (3,3 miljoen).

Toelichting op de financiële afwijkingen als gevolg van corona

Uit de toelichtingen over de financiële afwijkingen per programma hebben wij de corona gerelateerde afwijkingen geselecteerd. Deze afwijkingen kunnen zowel voor- als nadelen zijn. Het betreft een mix van misgelopen inkomsten, extra gemaakte kosten, maar ook niet gemaakte kosten omdat activiteiten geen doorgang konden vinden. Ook hier bestaat het grootste deel van de uitgaven uit de verstrekkingen voor de TOZO uitkering (3,2 miljoen).

Per saldo wegen de kosten en baten in 2020 tegen elkaar op. Maar wij willen hierbij opmerken dat de pandemie in 2021 doorloopt. Ook in dat jaar is door het rijk een compensatie in het vooruitzicht gesteld, maar wij kunnen nu geen uitspraak doen over de toereikendheid daarvan.

Ook hebben wij nog geen inzicht in de mogelijke gevolgen van de pandemie op (middel)lange termijn.

Onderwerp	Omschrijving	Financiële afwijking
Programma 1	Wonen	
Bouwvergunningen	In 2020 zijn er méér aanvragen ingediend dan in de voorgaande jaren. Bovendien betrof het in verhouding veel kleine aanvragen die minder leges opleveren dan grote aanvragen. Het is lastig in te schatten in hoeverre deze verschillen een incidenteel of structureel karakter hebben: veel inwoners zijn het afgelopen jaar aan de slag gegaan met aanpassingen van hun woning vanwege de beperkingen die Corona met zich meebracht. Daarnaast zien we meer aanvragen voor transformaties naar 1 of 2 woningen.	-140.000
Bouw- en woningtoezicht	In 2020 zijn er méér aanvragen ingediend dan in de voorgaande jaren. Bovendien betrof het in verhouding veel kleine aanvragen die relatief veel capaciteit vragen. Hierdoor moest er extra capaciteit worden ingezet voor de toetsing. Voor het jaar 2021 zijn hier de in te zetten middelen al op aangepast. Daarom gaat het voor het jaar 2020 om een eenmalige extra inzet. Het te kort wordt vooral veroorzaakt door een afwijking op de loonkosten.	-44.000
Opbrengsten betaald en belanghebbenden parkeren	In de bestuursrapportage, die op 24 september 2020 in de raad is behandeld, hebben wij reeds gemeld dat de inkomsten op jaarbasis voor betaald parkeren lager uitvallen als gevolg van minder inkomsten i.v.m. de coronacrisis. Er werd een verschil ingeschat van ca. 140k op jaarbasis. Er was toen nog geen sprake van een 2 ^e coronagolf. Hier tegenover staan hogere inkomsten uit naheffingsaanslagen.	-82.000
Terrassen horeca	Ten behoeve van de terrassen is meubilair weggehaald en bestratingen aangebracht.	-2.700
Sfeerbeheerders/externe toezichthouders Weekmarkt en Horeca	Er zijn sfeerbeheerders op de weekmarkt en in de horeca ingezet om naleving van de Coronaregels zo goed als mogelijk te kunnen monitoren. Daarnaast zijn er ook borden geplaatst ter ondersteuning.	-10.000
Toezicht en handhaving	Als gevolg van de Corona-maatregelen was er meer toezicht nodig vanuit handhaving dan qua capaciteit beschikbaar. Daarom moest er extra capaciteit extern worden ingezet. Deels worden deze extra kosten gecompenseerd vanuit de coronamiddelen die we van het Rijk ontvangen (deze zijn echter niet per onderdeel geoormerkt).	-106.000

Onderwerp	Omschrijving	Financiële afwijking
Programma 2 Werken		
Wet Kinderopvang	Dit betreffen kosten voor onderzoeken kinderopvang en gastouders. Deze inspecties worden uitgevoerd door de GGD. Deze zijn i.v.m. corona opgeschort tot 1 juli. Overleg met GGD volgt nog om te bespreken of deze onderzoeken komen te vervallen of nog later dit jaar worden ingehaald.	30.000
Onderwijsachterstandenbeleid	De gemeente ontvangt elk jaar geormerkte middelen voor onderwijs achterstandenbeleid. In 2020 zijn deze middelen niet geheel uitgegeven. Deze middelen mogen doorgeschoven worden naar volgend jaar. Een belangrijke oorzaak het voordeel is de coronacrisis. Hierdoor zijn een aantal trajecten zoals scholing van medewerkers in de kinderopvang en NT2 aanbod op scholen niet aangeboden en tot nader orde uitgesteld.	53.000
Lokaal educatieve agenda	Er zijn minder subsidies verstrekt voor Lokaal educatieve agenda. Dit levert een voordeel op van € 26.000. SG Were Di ontving een subsidie van € 20.000,- voor het project Opeduca. Vanwege corona is in 2020 aan het project nauwelijks uitvoering gegeven. Halverwege 2020 is het project hervat en is geconcludeerd datgene wat nog gedaan moest worden vanuit hun eigen middelen van Were Di kon worden gefinancierd. In overleg met SG Were Di is besloten het volledige subsidiebedrag voor 2020 terug te storten. Ook is bij de vaststelling 2019 een deel van de subsidie 2019 terug gevorderd van Were Di.	26.000
Leerlingenvervoer	De kosten van leerlingenvervoer vallen lager uit dan begroot. Een deel van de verklaring voor het lager uitvallen van de kosten zit in het efficiënter indelen van de ritten. Daarnaast is de lockdown van voorjaar 2020 en de laatste weken van 2020 een belangrijke factor. Gedurende deze periode heeft de vervoerder een compensatie gekregen ter hoogte van 80% van de normaal gereden ritten.	56.000
Weekmarkt	Ter tegemoetkoming zijn er voor de periode half maart t/m mei geen vaste kosten gefactureerd naar de Stichting Weekmarkt Valkenswaard.	-2.700
Programma 3 Vrije tijd		
Inkomsten verhuur, gebruik sportaccommodaties en zwembad	Een van de maatregelen die vanuit het Rijk is genomen om de verspreiding van het Coronavirus tegen te gaan, is het sluiten van de sportaccommodaties vanaf 16 maart. Deze zijn weer gefaseerd open gegaan van 29 april. Vanaf 1 juli zijn alle sportaccommodaties, met vergaande beperkingen, weer in gebruik genomen. Richting sportaanbieders die gemeentelijk sportfaciliteiten gebruiken is gecommuniceerd dat de betalingsverplichting tot nadere berichtgeving is komen te vervallen. VSG, VWS en NOC*NSF hebben aangekondigd met een regeling te komen om gemeenten tegemoet te komen. Inkomsten uit verhuur die als gevolg van de Coronacrisis zijn komen te vervallen, worden waarschijnlijk (deels) gecompenseerd. Inkomsten uit losse kaartverkoop van het zwembad niet.	-377.000
Centrum voor Muziek en Dans	Het voordeel ontstaat voornamelijk uit een voordeel op de loonkosten (minder docenturen). Minder docenturen hangt samen met minder activiteiten c.q. minder leerlingen en minder inzet onder andere schoolprojecten. Belangrijkste oorzaak hiervan zijn de coronamaatregelen.	37.000
Kermis	Het nadeel op de kermissen is ontstaan doordat kermissen in 2020 geen doorgang konden vinden wegens Corona. Daardoor ontstaat een nadeel op de inkomsten van het pachtgeld.	-66.000
Leges evenementen	Door de coronacrisis hebben verschillende evenementen geen doorgang kunnen vinden. Dit heeft geleid tot minder legesinkomsten.	-27.000
Programma 4 Sociaal Domein		
TOZO	De uitgaven voor uitkeringen levensonderhoud en leningen bedrijfskapitaal TOZO worden volledig vergoed door het rijk. Voor de uitvoeringskosten wordt een vast bedrag per aanvraag vergoed. De werkelijke kosten voor de uitvoering TOZO waren in 2020 € 154.000 lager dan de ontvangen uitvoeringsvergoeding.	-3.551.000

Onderwerp	Omschrijving	Financiële afwijking
Participatie	Als gevolg van de maatregelen rond corona zijn er in 2020 minder re-integratietrajecten voor uitkeringsgerechtigden gestart.	133.000
Jeugdzorg en WMO	Als gevolg van de Corona-maatregelen is mogelijk een deel van de reguliere ondersteuning aan jongeren niet doorgegaan en/of zijn jongeren niet aangemeld voor ondersteuning. Hierdoor kan de zwaarte van de problematiek zijn verergerd en kunnen jongeren later dit jaar alsnog aangemeld worden voor ondersteuning. Een deel van de toename van de kostenstijging voor de Wmo zou het gevolg kunnen zijn van de coronamaatregelen. Zo konden inwoners die ondersteuning nodig hebben wellicht minder terugvallen op reguliere ondersteuning en mantelzorgers waardoor zij mogelijk een beroep gaan doen op huishoudelijke hulp en bijv. begeleiding. Geschat wordt dat de kostenstijging a.g.v. corona voor jeugd en Wmo ca. € 250.000 bedraagt. Dit bedrag kan als volgt worden gespecificeerd: Jeugd -92.000 WMO -111.000 Bedrijfsvoering WMO -41.000	-246.000
Extraatje voor mantelzorgers	Om mantelzorgers in de coronacrisis een hart onder de riem te steken, wordt er naast het officiële mantel-zorgcompliment, nog een extraatje naar hen gestuurd. Zonder mantel-zorgers redt de reguliere zorg het niet.	-1.600
Programma 5	Bestuur & Organisatie	
Huwelijk	Door Corona zijn er veel huwelijken geannuleerd of verzet door de huwelijksparen. Daardoor zijn de verwachte aantallen niet gehaald.	-28.000
Omgevingsvergunningen	Op omgevingsvergunning ontstaat een nadeel van € 58.000. Dit nadeel ontstaat voornamelijk door inhuur. Er is extra ingehuurd, in verband met drukte aanvragen. Door corona zijn er relatief veel kleine aanvragen binnengekomen die veel werk opleveren.	-58.000
Precariobelasting	Op dit moment wordt de precariobelasting niet geïnd, wat leidt tot een incidenteel nadeel.	-81.000
Reclamebelasting	Vanwege de corona-crisis is er geen reclamebelasting geïnd.	-20.000
Kantine	Door het vele thuiswerken in verband met de corona-crisis zijn er minder kantineopbrengsten. Echter er zijn ook minder kosten gemaakt, waardoor een voordeel ontstaat.	7.000
Aanpassingen 1,5 meter samenleving agv Corona	Dit betreft fysieke aanpassingen in het gemeentehuis, zoals bewegwijzering, afstandsmarkeringen, plaatsing schermen, desinfectiemiddelen, etc.	-19.000
Cursussen/opleiding	Vanwege corona zijn er minder kosten gemaakt voor cursussen/opleidingen.	29.000
Totaal		-4.491.000

Jaarrekening

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemene grondslagen

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op d.d. 29 maart 2012 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

De financiële verordening bevat onder andere:

- regels voor waardering en afschrijving van activa;
- criteria voor het activeren van investeringen, bestaande uit:
 - een minimumbedrag, en/of;
 - een minimale gebruiksduur;
- regels voor het moment waarop met afschrijven van een nieuw kapitaalgoed wordt begonnen;
- uitgangspunten over de handelswijze betreffende restwaarde van activa;
- grondslagen voor de berekening van de door het gemeentebestuur in rekening te brengen prijzen en tarieven;
- regels inzake de algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie, alsmede inzake de administratieve organisatie van de financieringsfunctie;
- kaders voor het ten gunste of ten laste brengen van specifiek benoemde saldi aan een specifiek benoemde bestemmingsreserve;
- regels ten aanzien van:
 - de autorisatie van kredieten door de gemeenteraad;
 - vervaardigingskosten van niet in exploitatie genomen gronden;
 - hoogte van de in acht te nemen marktwaarde;
 - tussentijdse winstneming;
 - de wijze van activering van kosten.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Baten en lasten, waaronder ook begrepen de heffing van de vennootschapsbelasting worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Op de balans worden de activa onderscheiden in vaste en vlottende activa, al naar gelang zij zijn bestemd om de uitoefening van de werkzaamheden van de gemeente al dan niet duurzaam te dienen.

Op de balans worden de passiva onderscheiden in vaste en vlottende passiva.

Stelselwijziging

Bij gemeente Valkenswaard is vooruitlopend op de wijzigingen vanaf 2017 binnen het BBV sprake geweest van een wijziging van de vrij te kiezen waarderingsgrondslagen. De gemeenteraad heeft 3 maart 2016 besloten om nieuwe investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut niet langer direct ten laste van de exploitatie te brengen maar te activeren. Deze stelselwijziging heeft geen effect op voorgaande jaren en wordt prospectief toegepast. Deze situatie is ook toegelicht onder de grondslagen aangaande en in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Vanaf 2018 zijn de voorschriften in de BBV (besluit begroting en verantwoording) omtrent de rentetoerekening veranderd. De rentetoerekening mag niet meer middels rekenrente worden bepaald maar dient op basis van daadwerkelijke betaalde rente te worden toegerekend. In afwijking op voorgaande jaren wordt in de begroting 2018-2021 gebruik gemaakt van bespaarde rente

vanwege de gewijzigde rentesystematiek. De bespaarde rente komt ten gunste van de exploitatie en wordt niet aan de reserves en voorzieningen toegevoegd.

De BBV stelt dat het verantwoorden van tussentijdse winst bij grondexploitaties een verplichting is die voortvloeit uit het realisatiebeginsel en geen keuze. Belangrijke uitgangspunten bij het stelsel van baten en lasten zijn het toerekeningbeginsel, het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel. Volgens het realisatiebeginsel moeten baten en lasten en het daar uit volgende resultaat worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dat (de verwachte) winst gedurende de looptijd van het project ontstaat en ook op die manier wordt verantwoord en niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden aangemerkt. Bij het vaststellen van de tussentijdse winst is het noodzakelijk de nodige voorzichtigheid in acht te nemen. Dit betekent dat er voldoende zekerheid is over het verwachte resultaat van de grondexploitatie, dat deze op een betrouwbare wijze kan worden ingeschat en dat de schatting kan worden onderbouwd.

Vaste activa

Activa die bedoeld zijn om de uitoefening van de werkzaamheid van de gemeente duurzaam te dienen. De vaste activa worden onderscheiden in de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa.

Immateriële vaste activa

Het BBV kent de volgende 3 soorten immateriële vaste activa:

- De kosten die zijn verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio.
- De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief
- De bijdragen aan activa in eigendom van derden.

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief zijn onder de volgende voorwaarden geactiveerd:

- Het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen
- De technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast
- Het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereert
- De uitgaven die aan het actief toe te rekenen zijn, zijn betrouwbaar vast te stellen.

De afschrijvingstermijn is maximaal 5 jaar. Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen, eveneens immateriële vaste activa, worden niet geactiveerd.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- Er is sprake van een investering door een derde.
- De investering draagt bij aan de publieke taak.
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen.
- De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Bijdragen aan activa van derden zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Materiële vaste activa

We onderscheiden de volgende materiële vaste activa, conform het BBV:

- Investerings met economisch nut

- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Van de materiële vaste activa wordt aangegeven welke in erfpacht zijn uitgegeven.

Bij vaststelling van de Nota Kaders 2014-2017 zijn een aantal wijzigingen in de afschrijvingstermijnen doorgevoerd. Ondergronden die samenhangen met investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden met het actief mee afgeschreven omdat activering van een dergelijke investering (maatschappelijke nut) in feite niet dient plaats te vinden. Ondergronden die samenhangen met investeringen met een economisch nut worden niet in de afschrijving betrokken. De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire berekeningsmethode. Er kunnen zich omstandigheden voordoen, die dwingen tot afwijkingen van de te voeren afschrijvingsmethode (afschrijving o.b.v. annuïteiten).

Investerings met economisch nut

Investerings die verhandelbaar zijn en/of op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden in het jaar volgend op het moment van ingebruikneming afgeschreven naar de verwachte gebruiksduur, waarbij geen rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grond van artikel 65 van het BBV wordt bij de waardering van de vaste activa in voorkomende gevallen rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is. Op de waarde van activa met economisch nut mogen reserves niet in mindering worden gebracht. Compensabele BTW wordt niet geactiveerd.

Operational leasing wordt niet als actief in de balans verwerkt. Wel wordt de omvang van de langjarige verplichtingen die uit hoofde van leasing, huur en anderszins zijn aangegaan in de toelichting vermeld. Tevens kunnen deze worden betrokken in de paragraaf met betrekking tot het weerstandsvermogen.

Financial lease dient wel verwerkt te worden door opname van het actief op de balans onder gelijktijdige passivering van de nog verschuldigde leasetermijnen. Deze schulden worden als vaste passiva beschouwd. Op de vaste activa die financial geleased zijn, wordt volgens de normale regels afgeschreven. In het verslagjaar was geen sprake van financial leasing.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut:

In 2016 is de nota Afschrijving en Waardering komen te vervallen en is een nieuwe nota investerings- en afschrijvingsbeleid vastgesteld. In deze nota is vooruitlopend op BBV-wijzigingen met in gang van 1-1-2017 bepaald dat nieuwe investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut worden geactiveerd en vervolgens afgeschreven.

De ondergrond van de werken wordt als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en wordt er dus - indien van toepassing - mede op afgeschreven). De bijdragen van derden worden in mindering gebracht op de investering.

Financiële vaste activa

Het BBV kent de volgende soorten financiële vaste activa:

- kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen;
- leningen aan openbare lichamen, woningbouwcorporaties, deelnemingen en overige verbonden partijen;
- overige langlopende leningen;
- uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;

Deze financiële activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Overige langlopende leningen

Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en verstrekte leningen zijn opgenomen tegen de nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot beneden de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken.

Flottende activa

Onder flottende activa worden afzonderlijk opgenomen de voorraden, de uitzettingen met rentetypische looptijd korter dan één jaar, de liquide middelen en de overlopende activa.

Voorraden

Voorraden aan waardepapieren worden gewaardeerd tegen de betaalde inkoopprijs. Hier geldt het "first in – first out" principe. De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Bij het vaststellen van de tussentijdse winst is het noodzakelijk de nodige voorzichtigheid in acht te nemen. Dit betekent dat er voldoende zekerheid is over het verwachte resultaat van de grondexploitatie, dat deze op een betrouwbare wijze kan worden ingeschat en dat de schatting kan worden onderbouwd. De BBV stelt dat het verantwoorden van tussentijdse winst bij grondexploitaties een verplichting is die voortvloeit uit het realisatiebeginsel en geen keuze. Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht. Gereede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. De voorgeschreven indeling op de balans op grond van artikel 38 BBV is:

- grond- en hulpstoffen
- onderhanden werken
- gereed product en handelsgoederen
- vooruitbetalingen op voorraden

Bij het bepalen van eventuele verliezen op onderhanden werken voor grondexploitatie worden investeringen in riolering en in de openbare ruimte met maatschappelijk nut niet geactiveerd.

Uitzettingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt jaarlijks bepaald op basis van de geschatte inningskansen. De voorgeschreven indeling (art. 39 BBV) voor wat betreft vorderingen is:

- vorderingen op openbare lichamen (gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, Rijk)
- verstrekte kasgeldleningen
- overige verstrekte kasgeldleningen
- uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
- rekening-courantverhouding met het Rijk
- rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen
- uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
- overige vorderingen
- overige uitzettingen

Op het punt van uitzettingen is ervoor gekozen om de terminologie van de Wet financiering decentrale overheden (Fido) te volgen. Het begrip uitzettingen heeft zowel betrekking op vorderingen als op effecten.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Onder vaste passiva worden afzonderlijk opgenomen het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit reserves en het resultaat na bestemming volgend uit de programmarekening. Het resultaat wordt als afzonderlijk onderdeel van het eigen vermogen opgenomen.

Reserves

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De onderhouds-egalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd wegens:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten;
- b. bestaande risico's op balansdatum ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;
- c. kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een voorgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie;
- d. Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter betrijding van de kosten een heffing wordt geheven.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen.

Rentetoevoeging aan voorzieningen is niet toegestaan.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

De aflossingen die binnen een jaar vervallen, worden uitsluitend in de toelichting apart vermeld, evenals de daarmee gepaard gaande rentelast in het betreffende begrotingsjaar. Rubricering onder de vlottende passiva is niet toegestaan.

Vlottende passiva

Onder vlottende passiva worden afzonderlijk opgenomen de netto-vlottende schulden met rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva. De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde verslagjaar buiten telling aan de passiefzijde van de balans opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Afschrijvingstermijnen

Onderstaande afschrijvingstabel geldt voor investeringen welke tot stand werden gebracht na 1 januari 2005. De afschrijvingstermijnen voor investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut zijn maximale termijnen. Voor investeringen met een economisch nut zijn het adviestermijnen.

Categorieën		Soort investering	Jaren	
1.	Immateriële activa: Maximale termijn: wettelijk vastgesteld			
1.1	Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief		5	
2.	Materiële activa Maximale termijn: niet wettelijk vastgesteld			
2.1	Grond- en sloopwerken	Maatschappelijk nut	25	
2.2	Rioleringen	Strengen/bergbezinkbassins	Economisch nut	50
		Gemalen bouwkundig	Economisch nut	50
		Gemalen elektromechanisch	Economisch nut	15
2.3	Wegen, straten en pleinen	Elementenverharding	Maatschappelijk nut	40
		Sierbestrating (o.a markt)	Maatschappelijk nut	25
		Asfaltverharding	Maatschappelijk nut	25
		ZOAB en geluidsreducerende deklagen	Maatschappelijk nut	7
2.4	Openbare verlichting	Mastmateriaal	Maatschappelijk nut	40
		Armaturen	Maatschappelijk nut	20
		Traditionele lampen	Maatschappelijk nut	4
		LED	Maatschappelijk nut	10
2.5	Installaties m.b.t verkeersbeheersing en verkeersregel-techniek	Verkeersregelautomaat	Maatschappelijk nut	15
		Masten, lantaarn, kabels	Maatschappelijk nut	30
		Detectielussen	Maatschappelijk nut	10
		Software	Maatschappelijk nut	7
2.6	Openbaar groen	Maatschappelijk nut	25	
2.7	Openbare speellocaties	Aanleg locatie	Maatschappelijk nut	15
		Speeltoestellen hout	Maatschappelijk nut	15
		Speeltoestellen metaal & kunststof	Maatschappelijk nut	25
2.8	Parkeren	Parkeergarages	Economisch nut	40
		Parkeerterrein, waarvan met asfaltverharding	Economisch nut	25
		Parkeerhavens, waarvan met asfaltverharding	Economisch nut	25
		Meters en automaten	Economisch nut	10
2.9	Monumenten/civiele kunstwerken	Bruggen & stuwen (beton/staal)	Maatschappelijk nut	60
		Bruggen & stuwen (metselwerk)	Maatschappelijk nut	40
		Bruggen hout	Maatschappelijk nut	30
		Duikers (beton of kunststof)	Maatschappelijk nut	25
		Duikers beton (afwatering/doorvoering)	Maatschappelijk nut	60
		Monumenten	Economisch nut	30
2.10	Begraafplaatsen	Economisch nut	30	
2.11	Woonwagenlocaties	Economisch nut	25	

Categorieën			Soort investering	Jaren
2.12	Terreinwerken	Permanent	Maatschappelijk nut	30
		Tijdelijk	Maatschappelijk nut	10
3. Bedrijfsmiddelen, algemeen				
3.1	Gronden			0
3.2	Gebouwen	Nieuwbouw	Economisch nut	40
		Renovatie, restauratie en aankoop bestaand	Economisch nut	25
		Semi-permanent	Economisch nut	15
		Verbouwingen	Economisch nut	20
3.3	Technische installaties	Algemeen	Economisch nut	15
		Telefooninstallaties	Economisch nut	10
3.4	Veiligheidsvoorzieningen in bedrijfsgebouwen		Economisch nut	10
3.5	Machines		Economisch nut	10
3.6	Vaste inrichting/stoffering		Economisch nut	10
3.7	Meubilair/inventaris	Algemeen	Economisch nut	10
		Inrichting gymnastiekzalen en sporthallen	Economisch nut	15
		1e inrichting schoolgebouwen Meubilair/inventaris wordt per locatie en budgetbeheerder als groep van bedrijfsmiddelen (activa) beschouwd.	Economisch nut	20
3.8	Huisdrukkerij	Snij-/bindmachines	Economisch nut	15
		Druk-offsetpersen	Economisch nut	10
		Lichtdruk-/kopieermachines	Economisch nut	10
3.9	ICT Hard- en software worden per locatie en budgetbeheerder als groep van bedrijfsmiddelen (activa) beschouwd	Hardware	Economisch nut	5
		Software	Economisch nut	3
3.10	Vervoermiddelen	Zware transportmiddelen	Economisch nut	10
		Auto's	Economisch nut	8
		Aanhangwagens	Economisch nut	8
		Tractoren	Economisch nut	10
3.11	Gereedschappen	Algemeen	Economisch nut	10
		Verbindingsmiddelen	Economisch nut	10
		Maaimachines e.d.	Economisch nut	10
4. Bedrijfsmiddelen specifiek: maximale termijn niet wettelijk bepaald				
4.1	Stemmachines		Economisch nut	15
4.2	Huisvuilophaal- en afvoer	Kliko's	Economisch nut	15
		Ondergrondse containers	Economisch nut	15
		Containers	Economisch nut	15
4.3	Sportterreinen	Toplaag natuurgrasveld	Economisch nut	15
		Toplaag kunstgras voetbalveld	Economisch nut	10
		Toplaag zandkunstgras velden/banen (hockey/tennis)	Economisch nut	15
		Toplaag semi-waterkunstgras hockeyvelden	Economisch nut	12

Categorieën		Soort investering	Jaren
		Toplaag waterkunstgras hockeyvelden	Economisch nut 10
		Toplaag kunststof atletiekbaan	Economisch nut 15
		Onderlaag kunst (gras) sportvelden/banen	Economisch nut 30
		Grote renovatie wielerveden	Economisch nut 25
		Beregeningsinstallatie	Economisch nut 25
		Beschoeiingen	Economisch nut 25
4.4	Luchtfoto's (vervalt)		Economisch nut -
4.5	Centrum voor Muziek en Dans	Muziekinstrumenten	Economisch nut 10
4.6	Woonwagens		Economisch nut 15

Balans per 31 december 2020

Activa (x €1000)	Ultimo 2020		Ultimo 2019	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		669		710
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	39		39	
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	630		671	
Materiële vaste activa		87.900		86.987
Investerings met een economisch nut:				
- Niet uitgegeven in erfpacht	44.254		51.995	
- Uitgegeven in erfpacht	7.117			
- Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden uitgegeven	27.422		27.799	
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut:				
- Niet uitgegeven in erfpacht	9.107		7.193	
Financiële vaste activa		1.831		1.606
Kapitaalverstrekkingen aan:				
- Deelnemingen	32		32	
Leningen aan:				
- Startersleningen SVn	422		251	
- Zonnepanelenproject Groene Zone	1.377		1.053	
Overige uitzettingen met looptijd > 1 jaar	0		270	
Totaal vaste activa		90.400		89.303
Voorraden				
		6.407		6.799
Grond- en hulpstoffen:				
- Niet in exploitatie genomen bouwgronden				
- Overige grond- en hulpstoffen	49		56	
Onderhanden werk, waaronder gronden in	6.358		6.743	
Gereed product en handelsgoederen				
Vooruitbetalingen				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		9.234		10.359
Vorderingen op openbare lichamen	6.103		5.462	
Verstreckte kasgeldleningen			0	
Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen			0	
Overige vorderingen	3.131		3.197	
Uiteenzettingen in schatkist			1.700	

Activa (x €1000)	Ultimo 2020		Ultimo 2019	
Liquide middelen		8		240
Kassaldi	8		2	
Bank- en girosaldi	0		238	
Overlopende activa		3.241		4.001
Totaal vlottende activa		18.890		21.399
Totaal activa		109.290		110.702

Passiva (x €1000)	Ultimo 2020		Ultimo 2019	
Vaste passiva				
Eigen vermogen		21.110		21.770
Algemene reserve	2.959		4.063	
Bestemmingsreserves	18.832		18.784	
Resultaat na bestemming	-681		-1.077	
Voorzieningen		12.998		12.684
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.629		4.774	
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	4.702		4.078	
Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	3.667		3.832	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		62.296		68.772
Obligatieleningen				
Onderhandse leningen van:				
- Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen				
- Binnenlandse banken en overige financiële	62.296		68.722	
- Binnenlandse bedrijven				
Overige binnenlandse sectoren				
Buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren				
Waarborgsommen			50	
Verplichtingen uit hoofde van financial-lease overeenkomsten				
Totaal vaste passiva		96.404		103.226
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
		9.687		6.474
Kasgeldleningen	0		0	
Bank- en girosaldi	1.693		0	
Overige schulden			6.474	
Overlopende passiva		3.199		1.002
Totaal vlottende passiva		12.886		7.476
Totaal passiva		109.290		110.702
Gewaarborgde geldleningen	88.493		94.113	

Toelichting op de balans

Vaste Activa

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa bestaat uit:

Omschrijving (x € 1.000)	2020	2019
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	630	671
Kosten onderzoek en ontwikkeling	39	39
Totaal	669	710

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2020:

Omschrijving (x € 1.000)	Boek-waarde 1-1-2020	Inves-teringen	Desin-vesterin-gen	Afschrij-vingen	Bijdra-gen van derden	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2020
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	671	3		44			630
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	39						39
Totaal	710						669

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Omschrijving (x € 1.000)	2020	2019
Investerings met een economisch nut	51.371	51.995
Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden uitgegeven	27.422	27.799
Investerings in openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	9.107	7.193
Totaal	87.900	86.987

Investerings met economisch nut

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut weer:

Omschrijving (x € 1.000)	Boek-waarde 1-1-2020	Inves-teringen	Desin-veste-ringen	Afschrij-vingen	Bijdra-gen van derden	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2020
Bedrijfsgebouwen economisch	29.484	94		1.358			28.220
Bedrijfsgebouwen in erfpacht	7.407			290			7.117
Grond-, weg- en	3.855	413		184			4.084

Omschrijving (x € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2020	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
waterbk. werken economisch							
Gronden en terreinen economisch	8.927	685		335			9.277
Machines, app. en install. economisch	247	3		57			193
Overige mat. vaste activa economisch	1.788	234		89			1.933
Vervoermiddelen economisch	250	326		28			548
Woonruimten economisch	37			37			0
Totaal	51.995	1.755		2.378			51.372

De volgende investeringen met een economisch nut hebben plaatsgevonden:

Omschrijving (x € 1.000)	Beschikbaar krediet in 2020	Geactiveerd in 2020	Bijdrage derden	Nog te besteden bedrag
Gronden en terreinen:				
Parkeren Valkenswaard-Zuid	50	5		45
sloopkosten pand Barendszstraat 3	-19	-82		63
sloopkosten en bodemonderzoek VM Gemeentewerf	22	-150		171
Renovatie hockeyvelden 8a en 9 (toplaag)	847	620		227
Renovatie hockeyveld 8b (toplaag)	194	176		18
Renovatie hockeyveld Inricht. speelvelden en omg.	363	315		48
Inrichting diverse sportparken 2020	142	5		137
Renovatie groot buitenbad en douches	53	2		51
Renovatie Kleedkamers 't Heike	242	197		45
Grond complex 24 amundsenstraat voormalig sporthal	0	-55		55
Grond Barendszstraat 3	0	-344		344
Grond emmalaan vm werf	0	-6		6
Bedrijfsgebouwen:				
Eurocircuit: Bouw maatregelen	97	82		15
Eurocircuit: Brand en blusvoorzieningen	156	12		144
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken:				
Masterplan centrum westijzde markt	425	95		330
Masterplan centrum eindhoveneweg	999	26		974
Masterplan centrum kleine markt PPP	935	16		919
Masterplan centr. (progr 2) upgraden parkeer	0	2		-2
Masterplan centr. (progr 2) upgraden parkeer PPP	219	275		-56
Vervoermiddelen:				
Veegmachine RAVO BW 45	110	160		-50

RAVO II veegmachine BW 44	0	167		-167
Machines, apparaten, installaties				
zonnepanelen	534	4		530
Overige:				
MIP 2019 renovatie natuurgrasvelden voetbal	143	146		-3
MIP buitensportvoorz. 2019, diverse sportparken	88	88		0
Totaal	5.598	1.755		3.843

Voor diverse investeringen met economisch nut zijn reserves beschikbaar, ter dekking van de afschrijvingen van het actief. Wij verwijzen hiervoor naar het overzicht van reserves, te vinden in onderdeel 'passiva', waar onder het kopje dekkingsreserves een volledig overzicht wordt gepresenteerd.

Investerings met economisch nut, waarvoor bestrijding van de kosten een heffing kan worden uitgegeven

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden uitgegeven weer:

Omschrijving (x € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2020	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
Grond weg en waterbouwk werken incl. heffing	27.095	1.034		1.360			26.769
Gronden en terreinen inclusief heffing	428			13			415
Machines, apparatuur en installaties incl heffing	52			3			49
Materiele vaste activa overig incl heffing	224			35			189
Totaal	27.799	1.034		1.411			27.422

De volgende investeringen met een economisch nut hebben plaatsgevonden:

Omschrijving (x € 1.000)	Beschikbaar krediet in 2020	Geactiveerd in 2020	Bijdrage derden	Nog te besteden bedrag
Grond, weg en waterbouwkundige werken:				
Investerings VGRP 2019	2.703	1.034		1.669
Totaal	2.703	1.034		1.669

Investerings in openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut:

Omschrijving (x € 1.000)	Boekwaarde 1-1-2020	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken maatsch.	6.185	2.117		235			8.068
Gronden en terreinen maatsch.	48						48
Machines, apparaten en installaties maatsch.	383	58		11			430
Overige materiele vaste activa maatsch.	577	13		28			562
Totaal	7.193	2.188		274			9.107

De volgende investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut hebben plaatsgevonden:

Omschrijving (x € 1.000)	Beschikbaar krediet in 2020	Geactiveerd in 2020	Bijdrage derden	Nog te besteden bedrag
Grond, weg en waterbouwkundige werken:				
grootschalig herstel asfaltwegen 2018	548	548		-1
programma bereikbaar valkenswaard PPP	0	2		-2
ontwikkeling winkelcentrum de belleman	621	520		101
nulplus n69: reconstructie luikerweg/zuid. randweg	64	23		41
nulplus n69: recon. kruising de vest/zeelberg	252	295		-44
nulplus n69: recon. kruising luikerweg/dommelseweg	184	9		177
nulplus n69: kruising N. Waalreseweg/Dommelseweg	311	5		306
nulplus n69:inrich. verblijfsg. binne bebouwde kom	6	0		6
nulplus n69:inricht 60 km verblijfsgebied buitenge	63	1		62
nulplus n69:inrichting bestaande N69 als 60km zone	61	1		60
Grootschalig herstel asfaltlagen 2019	550	546		4
Groene uitstraling binnen de bebouwde kom	53	27		25
natuurpoort luikerweg	30	0		30
N69: Programmaplan (XX)	-171	138		-309
Machines:				
VRI 2 (XX)	110	50		60
Vervanging parkeerautomaten	124	7		117
Overige:				
Verlichting Markt	92	13		79
Totaal	2.900	2.188		711

Voor investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut zijn geen reserves ter dekking van de afschrijvingen van het actief in gebruik.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2020 wordt in het onderstaand overzicht weergegeven:

Omschrijving (x € 1.000)	Boek- waarde 1-1-2020	Des-/ Inves- teringen	Aflossingen/ Afschrijvingen	Afwaar- deringen	Categorale correctie	Boek- waarde 31-12- 2020
Kapitaalverstrek- kingen aan deelnemingen	32					32
Starters- leningen SVn	251	187	16			422
Zonnepanelenpr- oject Groene zone	1.053	453	129			1.377
Winstuitkering HNG	270		270			0
Totaal	1.606	640	415			1.831

Flottende activa

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Grond- en hulpstoffen

Omschrijving (x € 1.000)	2020	2019
Overige grond en hulpstoffen	49	56
Onderhandenwerk, waaronder gronden in exploitatie	6.358	6.743
Totaal	6.407	6.799

De overige grond en hulpstoffen bestaan uit "eigen verklaringen" en geschenken bestemd voor representatiedoeleinden van het college van burgemeester en wethouders.

Onderhanden werk, gronden in exploitatie

De bouwgronden in exploitatie (met en zonder kostprijsberekening) worden in de paragraaf 'Grondbeleid' in het jaarverslag toegelicht.

Specificatie gronden exploitatie	Boek-waarde 1-1-20	Investe-ringen	Opbreng-sten	Tussen-tijdse winst-neming	Resultaat afgesloten complexen	Boek-waarde 31-12-20	Voor-ziening	Balans-waarde 31-12-20
<i>x € 1000</i>								
Hoge Akkers	2.357	89	-	-	-	2.446	2.600	-154
Carolusdreef 100	814	13	-	-	-	827	111	716
Biestven	-218	69	-	-	150	-	-	-
Dommelkwartier	1.783	31	-	-	-	1.814	1.559	255
Luikerweg 55	379	11	-	-	-	390	-	391
Lage Heide wonen	2.891	1.319	3.367	1.816	-	2.659	-	2.659
Lage Heide landgoederen	919	28	-	-	-	947	-	947
Lage Heide natuur	1.610	30	16	-	-	1.624	-	1.624
De Weitens	171	28	414	202	-	-13	-	-13
Scottstraat	17	315	29	6	-	309	-	309
Emmalaan	5	188	-	-	-	193	580	-387
Barentzstraat	5	465	-	-	-	470	516	-46
Jasmijn/Hazelaar	5	21	35	1	-	-8	-	-7
LS ten Broekstraat	27	38	-	-	-	65	-	65
Totaal	10.764	2.645	3.861	2.025	150	11.725	5.366	6.358
Nog te maken kosten	6.922	9.697	-	-	-	9.697	-	-
Nog te verwachten opbrengsten	19.039	-	22.525	-	-	22.525	-	-
Totaal	1.353					1.103		

Claim Dommelkwartier

Op 29 december 2015 hebben de ontwikkelaars de exploitatieovereenkomsten die de gemeente met hen heeft gesloten, gedeeltelijk ontbonden. Aan deze gedeeltelijke ontbindingen leggen de ontwikkelaars ten grondslag dat de gemeente toerekenbaar tekort zou zijn geschoten in de nakoming van haar uit de exploitatieovereenkomsten voortvloeiende verplichtingen. De ontwikkelaars geven aan aanspraak te willen maken op een schadevergoeding van ca. € 13,2 miljoen. De tekortkomingen die aan de gemeente verweten worden, staan beschreven in een concept dagvaarding van hun advocaat die aan de brief van 29 december 2015 is gehecht. De gemeente heeft via haar advocaat zeer uitvoerig gereageerd op de brief van 29 december 2015 waarin alle punten van de ontwikkelaar worden weerlegd. De gemeente heeft op basis van de exploitatieovereenkomst een vordering van ca. € 2 miljoen op de projectontwikkelaars. Partijen hebben aangegeven dat zij willen onderzoeken of zij via mediation een oplossing kunnen bereiken voor het gerezen verschil. Dat mediationtraject is in 2016 gestart en is eind 2018 beëindigd.

De advocaat van de ontwikkelaars heeft daarop op 20 december 2018 schriftelijk mededeling gedaan dat partijen weer worden teruggeworpen op de op 29 december 2015 kenbaar gemaakte aansprakelijkstelling en concept-dagvaarding. Vervolgens is een dagvaarding bij de rechtbank aanhangig gemaakt. De advocaat van de gemeente heeft hierop gereageerd met een conclusie van antwoord. Op 10 maart 2020 heeft bij de rechtbank de zitting plaatsgevonden. Op 3 juni jl. heeft de rechter uitspraak gedaan en alle vorderingen afgewezen. Hierop zijn de projectontwikkelaars in hoger beroep gegaan. Wij verwachten op zijn vroegst in de 2^e helft van 2021 een behandeling door de rechtbank. In afwachting van de uiteindelijke afwikkeling van deze kwestie brengen wij geen wijziging aan in onze balanswaardering.

Toelichting op grondexploitaties

Ultimo 2020 kent de gemeente 12 actieve grondexploitatiecomplexen. Per complex is een grondexploitatiebegroting opgesteld. Ten behoeve van deze jaarrekening zijn deze grondexploitatiebegrotingen wederom geactualiseerd. Dit leidt tot actuele inschattingen van de te verwachten kosten en opbrengsten. De hier aangegeven geraamde opbrengsten en geraamde nog te maken kosten zijn een optelling van de geraamde bedragen van de actieve grondexploitatiecomplexen tezamen. Per 31 december 2020 is één grondexploitatie gesloten.

Hierbij passen wij de financiële grondslagen toe die elders in deze jaarrekening zijn opgenomen. Deze grondslagen zijn in lijn met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de interpretatie hiervan door de commissie BBV.

Ter beperking van het risico gaan wij uit van voorzichtige inschattingen van de nog te realiseren opbrengsten en nog te maken kosten. Hoofdmoot van de nog te maken kosten zijn de kosten van bouw- en woonrijp maken. Hierbij hanteren wij actuele civieltechnische ramingen en beoordelen wij periodiek of deze ramingen nog steeds actueel zijn of herzien dienen te worden. Voor de toekomstige mogelijke kostenstijging rekenen we met een inflatie van 2,0% op jaarbasis. In de grondexploitatiebegrotingen voor deze jaarrekening hanteren wij het gemiddelde rentepercentage over 2020, zijnde 1,48%, gebaseerd op de werkelijke rentelasten.

De geraamde opbrengsten uit grondverkoop baseren wij op het te realiseren bouwprogramma in het plangebied. De geplande woningbouw in onze grondexploitaties maakt onderdeel uit van de totale woningbouwcapaciteit binnen onze gemeente. Deze capaciteit is benodigd om te voldoen aan de voorziene woningbehoefte binnen de gemeente. Hierbij houden wij o.a. rekening met de binnen de gemeente door de raad vastgestelde uitgangspunten inzake te realiseren aandelen sociale huur en koop.

Per grondexploitatiebegroting wordt het saldo van de kosten en opbrengsten op eindwaarde bepaald. Dit is het verwachte resultaat aan het eind van het project. De verwachte einddatum per project verschilt. Daarom becijferen wij de contante waarde van alle geraamde eindresultaten tezamen. Dit berekenen wij op basis van een disconteringsvoet van 2%. Dit is overeenkomstig de disconteringsvoet die de Commissie BBV voorschrijft voor het berekenen van de contante waarde voor negatieve grondexploitaties.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Omschrijving (x € 1.000)	2020	2019
Vorderingen op openbare lichamen	6.103	5.462
Overige vorderingen	3.131	3.197
Uitzettingen in schatkist		1.700
Totaal	9.234	10.359

Vorderingen op openbare lichamen

Omschrijving (x € 1.000)	2020	2019
Nog te ontvangen btw compensatiefonds	5.118	4.558
Nog te ontvangen Loonheffingen	32	0
Nedvang zwerfafval	36	
Subsidies geluidsmatregelen Europalaan	8	
Gemeentefonds algemene uitkering 2020	144	
Van de Nederlandse Rijksoverheid te vorderen bedragen	5.338	4.558
Nog te ontvangen jeugd/wmo	289	292
Provincie Noord-Brabant N69	246	
Gemeente Heeze-Leende medegebruik milieustraat 2018 en onderzoek Berenschot stip op de horizon		188
Belastingdienst btw compensatiefonds		150
Provincie Noord-Brabant diverse subsidies	81	82
Bijdrage Provincie verkeerssituatie De Vest / Zeelberg	27	27
Provincie Noord-Brabant gezonde duurzame leefomgeving	21	
Gemeente Eindhoven gezonde duurzame leefomgeving	21	
Gemeente Waalre gezonde duurzame leefomgeving	21	
Nog te ontvangen restitutie Cure Afvalbeheer		29
Stichting Koraal Groep		28
Subsidie uitvoeringskosten stil wegdek Europalaan		23
Gemeente Cranendonck onderzoek Berenschot stip op de horizon		20
GGZ Oost-Brabant		18
BNG Dividend uitkering	16	
Overige nog te vorderen bedragen	43	47
Van overige Nederlandse overheidslichamen te vorderen bedragen	765	904
Totaal Vorderingen op openbare lichamen	6.103	5.462

Overige vorderingen

Omschrijving (x € 1.000)	2020	2019
Debiteuren	3.767	4.039
Voorziening dubieuze debiteuren	-2.187	-2.153
Totaal debiteuren	1.580	1.886
Debiteuren Werk & Inkomen	1.264	1.097
Voorziening dubieuze debiteuren Wet Werk en Bijstand	-459	-445
Totaal debiteuren Werk en Inkomen	805	652
Debiteuren WMO en Jeugdzorg		
Nog te ontvangen eigen bijdragen WMO	23	10
Nog te ontvangen Exploitatieomzetten ruimtelijke ontwikkelingen en projecten	287	188
Voorschotten cliënten Wet Werk en Bijstand (WWB)	30	0
Bouwgrondexploitatie Vlasroot	0	364
Transitoria algemene vorderingen	387	
Overige algemene vorderingen	19	97
Totaal algemene vorderingen	746	659
Totaal overige vorderingen	3.131	3.197

Uitzettingen in schatkist

Omschrijving (x € 1.000)	2020	2019
Schatkistbankieren	0	1.700
Totaal Uitzettingen in schatkist	0	1.700

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Omschrijving (x € 1.000)	2020	2019
Kassaldi	8	2
Bank- en girosaldi	0	238
Totaal	8	240

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Vooruit ontvangen facturen met kosten die ten laste komen van het volgende begrotingsjaar

Omschrijving (x € 1.000)	2020	2019
Contributie Vereniging van Nederlandse Gemeenten	49	47
Diverse verzekeringspremies		47
Dienstverleningsovereenkomst GRS A2	2.189	1.999
GGD bijdrage 1e kwartaal 2021	250	136
Afstorting schatkistbankieren		600
Dienstverleningsovereenkomst Veiligheidsregio Zuidoost-Brabant	400	391
Kosten Cure voor afvalinzameling januari 2020	257	239
ENSIA/AVG/Digitale Agenda 2020		109
Jeugdbescherming Brabant		47
Project Groene Zone	17	28
Squit december 2019		42
NTO Parkeer SPHV december 2019		37
Verhuur sport december 2019		36
Missie Lira		24
Dynniq onderhoud VRA's		17
Leges K&L		16
Deel project N69 Verkeerssituatie Dommelen-Zuid 2017		15
Ideal project		6
Regas		6
Overige vooruitbetaalde bedragen	79	129
Heijmans Infra, OLV vervanging 't Gegraaf		20
Overige transitorische algemene vorderingen		10
Overige vooruit ontvangen facturen		
Totaal	3.241	4.001

Passiva

Eigen vermogen

Op 30 januari 2020 is door de gemeenteraad de financiële verordening vastgesteld. Hierbij is de nota reserves en voorzieningen 2015-2019 ingetrokken. Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de onderstaande componenten.

Omschrijving (x € 1.000)	2020	2019
Algemene reserve	2.959	4.063
Bestemmingsreserves	18.832	18.784
Resultaat na bestemming	-681	-1.077
Totaal	21.110	21.770

Algemene reserve

Het verloop in 2020 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Omschrijving (x € 1.000)	Saldo 1-1-2020	Toevoe-ging	Onttrek-king	Bestem-ming resultaat 2019	Saldo 31-12-2020
Algemene reserve	4.063	113	139	1.077	2.959
Totaal	4.063	113	139	1.077	2.959

De algemene reserve (in Valkenswaard ook daadwerkelijk algemene reserve genoemd) bestaat uit de componenten waaraan de gemeenteraad géén bepaalde bestemming heeft gegeven. De algemene reserve wordt gebruikt voor het opvangen van risico's in algemene zin en voor (majeure) investeringen. Tevens wordt het voordelig of nadelig resultaat van de jaarrekening hiermee verrekend.

Conform raadsbesluit is het nadelig saldo 2019 van € 1.076.628 onttrokken uit de algemene reserve.

Verloop algemene Reserve (x €1000)		
Algemene reserve per 1-1-2020		4.063
Bij:	vrijval reserve buitenspeelsterreinen peuterspeelzalen	113
	Totaal bij	113
Af:	Jaarresultaat 2019	1.077
	Dekking kosten Sociaal Domein: Sociale Kaart	25
	Chronisch zieken	31
	Reconstructie Markt Westzijde	1
	Frictiekosten GRS A2	65
	Doorontwikkeling Frontoffice dienstverlening	9
	Slim en efficiënt organiseren	8
	Totaal af	1.216
Algemene reserve per 31-12-2020		2.959

In voorgaand overzicht staan de werkelijke onttrekkingen en uitnamen van de algemene reserve. In volgend overzicht staan de claims op de algemene reserve. Dit zijn bedragen waarvan is besloten om ze te onttrekken uit de algemene reserve. Deze bedragen zijn nog niet onttrokken omdat de kosten nog niet zijn gemaakt.

Omschrijving uitname (*1.000)	Claim 2019	Uitgaven 2020	Claim
Slim en efficiënt organiseren	55	8	47
Reconstructie Westzijde Markt	388	1	387
Stimulering woningbouwprogramma	284	0	134
Friciekosten GRS A2	128	65	63
Implementatie omgevingswet	77	0	0
Doorontwikkeling dienstverlening/frontoffice	22	9	13
Sociaal Domein (cf notakaders 2020-2023)	350	25	325
Totaal	1.304	108	969

Bestemmingsreserve

De gemeenteraad kan een beslissing nemen over reservevorming of mutaties daarin. Concreet betekent dit dat zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven (er is dus een politieke keuze) er sprake is van een bestemmingsreserve. We onderscheiden de volgende bestemmingsreserves:

Omschrijving (x € 1.000)	Saldo begin 2020	Mutaties binnen reserves	Overige toevoegingen tlv exploitatie	Onttrekking en tgv exploitatie	Vermind ering ter dekking van afschrijvingen	Saldo eind 2020
Bestemmingsreserves						
Decentralisatie huisvesting Primair onderwijs	60					60
Beeldende kunst	207		30			237
Vervanging instrumenten CMD	63		24	3		85
Vervanging inventaris sport	77		19	25		72
Afwikkeling activiteiten	1.331		1.250	1.331		1.250
Tractie ruimtelijk beheer	15	33	171	92		127
Vervanging bedrijfsmiddelen	284	-14	58			329
Evenementen	72			23		49
Speeltoestellen	607		95	215		487
Instandhouding buitenspeelterrinen peuterspeelzalen	113			113		0
Rood voor groen	139		17			157
Winstuitkering HNG	269			269		0
Reserve grondexploitatie	148		2.293	1.451		990
Egalisatiereserve vastgoed	568		472	139		901
Totaal bestemmingsreserves	3.953	19	4.435	3.661		4.744
Overige dekkingsreserves						
Kapitaallasten gemeentehuis:						
Ondergrond	360					360
Gebouw	3.665				189	3.476
Kapitaallasten cultuurcentrum:						
Ondergrond	382					382
Gebouw	7.013				275	6.739

Omschrijving (x € 1.000)	Saldo begin 2020	Mutaties binnen reserves	Overige toevoegingen tlv exploitatie	Onttrekking en tgv exploitatie	Vermind ering ter dekking van afschrijv ingen	Saldo eind 2020
Kapitaallasten oud gemeentehuis	190				30	160
Klimaatbeheersing	25				13	13
Parkeerplaats sportpark 't Heike	30				2	28
Dekkingsreserve ICT alg.	658			58	74	526
Dekkingsreserve tractie 2010	21				21	0
Dekkingsreserve woonwagens 2010	23				23	0
Dekkingsreserve tractie 2011 (15 jaar)	12				2	10
Dekkingsreserve brandveiligheid gemeentelijke gebouwen	212				11	201
Dekkingsreserve nulplus maatregelen N69	1.599					1.599
Dekkingsreserve vrachtwagen 83BKJ3	157				19	138
Dekkingsres Nimos onkruidborstelmachine	63				8	56
Dekkingsres Ravo Veegmachine BW45	160	-1				159
Dekkingsres Ravo Veegmachine BW44	160	7				167
Dekkingsres Tractor WM53	100	-25				75
Totaal dekkingsreserves	14.831	-19		58	667	14.089
Totaal	18.784	0	4.435	3.719	667	18.832

Reserve decentralisatie huisvesting primair onderwijs: In feite is hier geen sprake van een bestemmingsreserve in de zuiverste zin van het woord, omdat er geen sprake is van een eindbestemming maar van een doorlopende bestemming. De doelstelling is de huisvestingsactiviteiten van het primair onderwijs financieel te structureren, waarvan de behoefte in het Integraal Huisvestingsplan (IHP) is neergelegd. Decentralisatie huisvesting primair onderwijs: De huisvestingskosten voor het primair onderwijs worden verrekend met deze reserve. Deze reserve heeft het karakter van een dekkingsreserve.

Bij de herziening van de nota reserves en voorzieningen is besloten (4 juni 2015) om de reserve vrij te laten vallen t.g.v. de algemene reserve. Op 31 december 2015 resteert nog een saldo van € 60.000, dit bedrag is bestemd voor het herstel van het dak van OBS de Belhamel en voor de uitvoering van het "Programma huisvestingsvoorzieningen 2015". Nadat deze werkzaamheden zijn uitgevoerd vervalt de reserve.

Reserve beeldende kunst: Op 30 september 2004 heeft de raad de Nota beeldende kunst gemeente Valkenswaard vastgesteld. Daarin is de vorming van deze reserve opgenomen. In feite is ook hier geen sprake van een bestemmingsreserve in de zuiverste zin van het woord, omdat er geen sprake is van een eindbestemming maar van een doorlopende bestemming. In de nota is aangegeven dat 1% van de gerealiseerde grondverkopen - van na de vaststelling van de nota geopende bouwgrondcomplexen - in de reserve beeldende kunst wordt gestort. Daarom is het wel zinvol het inzicht hierin te behouden.

Reserve vervanging instrumenten Centrum voor Muziek en Dans: De reserve is gevormd om te voorkomen dat voor vervanging van instrumenten van het Centrum voor Muziek en Dans – wat in feite normale bedrijfsvoering is – krediet moet worden gevraagd. De reserve omvat alle instrumenten.

Reserve vervanging inventaris sport: De reserve is gevormd om te voorkomen dat voor allerlei vervangingen op het gebied van sport – wat in feite normale bedrijfsvoering is – krediet moet worden gevraagd. De reserve omvat allerlei losse sportmaterialen, zoals turn- en overige toestellen in gymzalen en sporthallen, maar ook buitensportmaterialen zoals doelen, atletiekmaterialen etc. Hiervoor is een inventarisatie gemaakt aan de hand waarvan een jaarlijkse vaste storting plaatsvindt op basis van de economische levensduur.

Reserve afwikkeling activiteiten: Deze reserve wordt aan het einde van het jaar gevuld met budgetten die het jaar over mogen omdat de werkzaamheden in het verslagjaar nog niet afgerond werden. Begin van het dienstjaar worden deze gelden vanuit de reserve gebracht naar de verschillende kostenplaatsen/projecten.

Reserve vervanging tractie: De reserve is gevormd voor het wagenpark en aan te koppelen materieel om te voorkomen dat voor elke vervanging ten aanzien van de tractie – wat in feite normale bedrijfsvoering is – krediet moet worden gevraagd. Hiervoor is een beheerplan aanwezig aan de hand waarvan een jaarlijkse vaste storting plaatsvindt op basis van de economische levensduur.

Reserve vervanging bedrijfsmiddelen: De reserve is gevormd om te voorkomen dat voor allerlei vervangingen op het gebied van bedrijfsmiddelen – wat in feite normale bedrijfsvoering is – krediet moet worden gevraagd. De reserve omvat o.a. de vervanging van vloerbedekking, vitrage, koffieautomaten, keukenmateriaal, meubilair, archiefrekken etc. Hiervoor is een inventarisatie beschikbaar, die jaarlijks wordt geactualiseerd, aan de hand waarvan een jaarlijkse vaste storting plaatsvindt op basis van de economische levensduur.

Reserve evenementen: In 2012 heeft de raad het evenementenbeleid vastgesteld. Daarin is opgenomen dat de opbrengst van de uitbreiding van terrassen bij centrumevenementen € 2,50 per m² per dag in een te vormen evenementenreserve(fonds) wordt gestort. Voor de inkomende gelden is een aparte begrotingspost opgenomen. De bestedingsdoelen (ten behoeve van de evenementenreserve) zullen ieder jaar door de evenementencommissie worden besproken en aan het college ter goedkeuring worden voorgelegd. De reserve heeft dus geen eindbestemming, maar een doorlopende bestemming.

Reserve Speeltoestellen: Er is sprake van vervangingsreserves, waarmee speeltoestellen in de wijken tijdig vervangen kunnen worden. De vervangingsinvesteringen worden vermeld in de begroting en de meerjarenbegroting. In de begroting wordt zichtbaar gemaakt welke vervangingen in het begrotingsjaar worden voorzien.

Reserve instandhouding buitenspeel terreinen peuterspeelzalen: Er is sprake van een vervangingsreserve, waarmee buitenspeel terreinen en hekwerken bij peuterspeelzalen tijdig vervangen kunnen worden. De vervangingsinvesteringen worden vermeld in de begroting en de meerjarenbegroting. In de begroting wordt zichtbaar gemaakt welke vervangingen in het begrotingsjaar worden voorzien.

De betreffende speeltoestellen zijn overgenomen door de Kinderopvanggroep, conform het besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d. 19-11-2019. De voor deze speelvoorzieningen ingerichte reserve is komen te vervallen, dit is besloten door de gemeenteraad bij de bestuursrapportage 2020.

Reserve Winstuitkering HNG: In 1995 is het Hypotheekfonds Noord-Brabantse gemeenten (HNG) verkocht aan het Bouwfonds Nederlandse Gemeenten. Ter compensatie van de vervallen winstuitkering is een jaarlijkse vergoeding toegekend gedurende 25 jaar. Het saldo van het HNG depot ten behoeve van de gemeente Valkenswaard is in 2013 op advies van de accountant opgenomen in de balans. (zie financiële vaste activa) Voor 2013 was deze post niet opgenomen in de balans maar werd toegelicht onder de niet opgenomen vorderingen. Daarbij werd de jaarlijks ontvangen vergoeding uit bovengenoemd depot als meerjarig begroot en maakte daarmee deel uit van de jaarlijks sluitende begroting. Door van het saldo van het HNG depot een balanspost te maken verviel de jaarlijkse vergoeding uit het depot en ontstond er een gat in de meerjarenbegroting. Om

dit te voorkomen werd de "Bestemmingsreserve winstuitkering HNG" gevormd ter hoogte van de nog resterende vergoeding waaruit jaarlijks wordt onttrokken.

Reserve Rood voor groen: De raad heeft op 25 april 2013 een besluit genomen voor het instellen van een reserve "Rood voor Groen". Het bestemmingsplan Lage Heide wonen en Lage Heide landgoed bevatten een kwaliteitsverbetering van het landschap, de zogenaamde Rood voor Groen-regeling. In het exploitatieplan Lage Heide wonen en de gemeentelijke grondexploitaties Lage Heide wonen en Lage Heide landgoed is een bijdrage voor deze Rood voor Groen-regeling opgenomen. Hierdoor is het noodzakelijk om een Reserve Rood voor Groen in te stellen, waardoor de Rood voor Groen-regeling en kwaliteitsverbetering van het landschap kan worden gerealiseerd.

Reserve grondexploitaties: Conform de nieuwe BBV wetgeving is de gemeente verplicht tussentijdse winst te nemen inzake grondexploitaties. De tussentijdse winstneming bij grondexploitaties wordt jaarlijks berekend conform de door de commissie BBV voorgeschreven POC-methode en daarbij wordt de verwachte winst volgens het worst case scenario als basis gehanteerd. De tussentijdse winstneming wordt gestort in bovengenoemde reserve. Daarnaast worden voorzieningen voor verwachte verliezen uit grondexploitaties ten laste van deze reserve gebracht.

Egalisatiereserve Vastgoed: Uit de "Nota maatschappelijk vastgoed" blijkt dat op basis van geactualiseerde onderhoudsprognoses de huidige onderhoudsvoorziening in 2020 volledig is ingezet. Op deze termijn komt derhalve het voorzieningenniveau, de technische kwaliteit van de gebouwen en het beheer in het geding. Om een structurele verhoging van de storting in voorziening onderhoud te voorkomen is deze egalisatiereserve ingesteld die wordt gevoed met opbrengsten van verkoop van vastgoed. Door een deel van de resultaten op de verkoop van objecten te doteren in de egalisatiereserve vastgoed biedt het voldoende gelegenheid om de ontoereikendheid in de onderhoudsvoorziening op te vangen en beheer op orde te bewerkstelligen.

Dekkingsreserves: Tot de bestemmingsreserves behoren ook de zogenaamde dekkingsreserves. Als er wordt beschikt over een reserve voor een investering met een economisch nut zal daarvoor een aparte reserve worden afgezonderd, waarover jaarlijks wordt beschikt voor de kapitaallasten. Tegenover de kapitaallasten staat dan een beschikking tot hetzelfde bedrag. Het budgettaire effect is dan hetzelfde als dat de reserve op het actief in mindering zou zijn gebracht. Op 31 december 2020 staan er 14 dekkingsreserves op de balans.

Voorzieningen

Voor het jaar 2020 bestaan de voorzieningen uit de volgende posten:

Omschrijving (x € 1.000)	2020	2019
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.629	4.774
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	4.702	4.078
Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	3.667	3.832
Totaal	12.998	12.684

Het verloop van de voorzieningen in 2020 is als volgt:

Omschrijving (x € 1.000)	Saldo begin 2020	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	Saldo eind 2020
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
WW verplichtingen personeel	105	36	65		76
APPA langlevensrisico / wachtgeld	4.522	278	245	2	4.553
Verlies voorziening Cure	147			147	0
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.774	314	310	149	4.629
Onderhoudsegalisatievoorzieningen					
Groot onderhoud wegen	262	538	657		142
Groot onderhoud onroerende zaken	2.872	608	34		3.446

Omschrijving (x € 1.000)	Saldo begin 2020	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	Saldo eind 2020
Onderhoud Cultuur Centrum De Hofnar	489	82	2		569
Onderhoud Cultuur Centrum De Hofnar Facilitaire deel	455	95	5		545
Totaal onderhoudsegalisatievoorzieningen	4.078	1.323	698		4.702
Door derden beklemde middelen met een specifieke toepassingsrichting					
Voorziening riolering	3.798	13	178		3.633
GOB-herinvestering groene doelen	34				34
Totaal door derden beklemde middelen	3.832	13	178		3.667
Totaal	12.684	1.650	1.186	149	9.998

Voorziening WW-verplichtingen personeel: Sinds 1 januari 2001 is de Werkloosheidswet ook op het gemeentepersoneel van toepassing. Daarnaast geldt een bovenwettelijke regeling in het kader van de zogenaamde OOW-operatie (overheidspersoneel onder werknemersverzekeringen). Vóór 2001 hadden de ambtenaren bij werkloosheid recht op wachtgeld. De WW-regeling is een slechtere regeling dan de wachtgeldregeling en bij de OOW-operatie is afgesproken dat ambtenaren van deze overgang geen nadeel mochten ondervinden. Daarom is tussen het LOGA (Landelijk overleg gemeentelijke arbeidsvoorwaarden) en de vakbonden een systeem van bovenwettelijke regelingen overeengekomen.

Op het loon wordt een pseudo WW-premie ingehouden, die niet hoeft te worden doorbetaald aan de uitkeringsinstanties en ook niet wordt "gespaard" voor toekomstige gevallen. Daarom zal de gemeente zelf eventuele WW-uitkeringen en - indien van toepassing - de bovenwettelijke regeling moeten betalen. Voor de lopende gevallen is in de jaarrekening 2006 een voorziening gevormd, die jaarlijks wordt geactualiseerd.

APPA langlevenrisico / wachtgeld: APPA is de Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers. Wij moeten een voorziening treffen voor de mogelijke overdracht van pensioenverplichtingen van bestuurders. Bestuurders kunnen ervoor kiezen om na beëindiging van hun tijd als bestuurder, de pensioenverplichtingen die bij de gemeente zijn opgebouwd, over te dragen aan een andere pensioeninstantie, om daarmee pensioenbreuk te voorkomen. Daarnaast wordt er in deze voorziening rekening gehouden met de verplichting op wachtgeld.

Voorziening verlies Cure: De inzameling van huishoudelijk afval en de daarmee samenhangende taken zijn belegd bij de gemeenschappelijke regeling Cure. De voorziening is gevormd om buitengewone lasten te dekken.

Voorziening onderhoud wegen: De voorziening is bedoeld om de kosten van het onderhoud van de wegen te nivelleren, zodat er geen jaarlijkse schommelingen plaatsvinden in de benodigde bedragen. Hiervoor is een beheerplan beschikbaar, waaruit periodiek voor een vierjaarlijkse periode de storting in de voorziening wordt bepaald.

Voorziening groot onderhoud onroerende zaken: De voorziening is bedoeld om de kosten van het onderhoud van de gebouwen te nivelleren, zodat er geen jaarlijkse schommelingen plaatsvinden in de benodigde bedragen. Hiervoor is een beheerplan beschikbaar, waaruit de storting in de voorziening wordt bepaald.

Voorziening Onderhoud Cultuur centrum De Hofnar: De voorziening is bedoeld om de kosten van het onderhoud van de Hofnar te nivelleren, zodat er geen jaarlijkse schommelingen plaatsvinden in de benodigde bedragen. Het groot onderhoud van het eigenaarsdeel is per 1 augustus 2014 na een demarcatietraject overgegaan van de Stichting de Hofnar naar de gemeente.

Voorziening Onderhoud Cultuur centrum De Hofnar Facilitaire deel: De voorziening is bedoeld om de kosten van het onderhoud van de Hofnar te nivelleren, zodat er geen jaarlijkse schommelingen

plaatsvinden in de benodigde bedragen. Het groot onderhoud van het eigenaarsdeel m.b.t. facilitaire deel is per 1 april 2017 na een demarcatietraject overgegaan van de Stichting de Hofnar naar de gemeente.

Voorziening riolering: Deze voorziening wordt gebruikt om voor- en nadelige resultaten van de functie riolering en waterzuivering mee te verrekenen en verder wordt dit bedrag ingezet in het kader van de tariefbepaling die voortvloeit uit het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). De mutaties op deze voorziening zijn het resultaat van de verrekening van de baten en lasten in de exploitatie rioleringen in programma 1.

Voorziening GOB-herinvestering groene doelen: In het Landschapsontwikkelingsplan van de gemeente is een project opgenomen voor het aanleggen van een ecologische verbindingszone. Van Groen Ontwikkelfonds Brabant ontvangt de gemeente hiervoor subsidie. Conform de subsidieregeling dient 50% van de subsidie geherinvesteerd te worden in groene doelen.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

Omschrijving (x € 1.000)	2020	2019
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	62.296	68.722
Waarborgsommen	0	50
Totaal	62.296	68.772

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2020.

Omschrijving (x € 1.000)	Saldo begin 2020	Vermeerde ringen	aflossing en	Saldo eind 2020	Rentelast 2020
Onderhandse leningen	68.722		6.426	62.296	1.078
Waarborgsommen	50		50	0	
Totaal	68.772		6.476	62.296	1.078

De rentelasten van de onderhandse leningen bedroeg in 2020 € 1.078.340

Flottende passiva

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

Voor het jaar 2020 bestaan de kortlopende schulden uit de volgende posten:

Omschrijving (x € 1.000)	2020	2019
Kasgeldleningen	0	0
Bank- en giroaldi	1.693	0
Overige schulden	7.994	6.474
Totaal	9.687	6.474

Overige schulden

Omschrijving (x € 1.000)	2020	2019
Crediteuren	3.973	3.340
Nog te betalen sociaal domein (wmo en Jeugdzorg)	859	1.170
Nog te betalen rente 2020	575	693
Nog te betalen btw fiscaal	629	273
Nog te betalen W&I	375	
Dienstverlening samenwerking GRS A2 / resultaatontwikkeling 2020	310	169
Waarborgsommen en inschrijfgelden	93	93
Werkzaamheden Bosstraat	72	
Nog te betalen BBZ	68	88
Omgevingsdienst	66	
Ouderen- en wmo vervoer	43	
Nog te betalen infrastructurele kosten zoals wegonderhoud, openbare verlichting, verkeersregelinstallaties en rioolvervanging	41	
Cure vergoeding inzameling verpakkingen	28	
Netto betalingen Werk & Inkomen		158
Nog te betalen kosten ruimtelijke ontwikkelingen		77
Kosten multifunctionele sporthal en zwembad de Wedert		20
Overige nog te betalen kosten	387	393
Totaal	7.519	6.474

Overlopende passiva

Omschrijving (x € 1.000)	2020	2019
Van de Nederlandse Rijksoverheid ontvangen bedragen	2.801	641
Van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen bedragen	356	339
Overige vooruit ontvangen bedragen	42	22
Totaal	3.199	1.002

Van Nederlandse Rijksoverheidslichamen ontvangen bedragen

Omschrijving (x € 1.000)	2020	2019
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid	2.290	
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen	270	91
Ministerie van Infrastructuur en Milieu	175	251
Ministerie van Binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties	61	
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport		299
Ministerie van Financiën	5	
Totaal	2.801	641

Van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen bedragen

Omschrijving (x € 1.000)	2020	2019
De Provincie Noord-Brabant	325	265
Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (COA)	13	56
VNG International (IDEAL)	18	18
Totaal	356	339

Overige vooruit ontvangen bedragen

Omschrijving (x € 1.000)	2020	2019
Vooruit ontvangen huren	27	8
Erfpacht Site mobiele telefonie	8	8
Bijdrage speelvoorzieningen 8+		5
Vooruit ontvangen bijdragen t.b.v. personeel	4	
Overige vooruit ontvangen bedragen	3	1
Totaal	42	22

Art. 52a Overlopende passiva

De in de balans opgenomen vooruit ontvangen voorschotten van Europese- en Nederlandse overheidslichamen op specifieke uitkeringen, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen bedragen (x €1000)	Saldo 1-1-2020	Toevoegingen	Vrijgevallen bedragen	Saldo 31-12-2020
TOZO	0	2.290	0	2.290
Ministeriële subsidie (infrastructuur en milieu) geluidsanering en Zwerfafvalfonds	257	0	118	139
Regeling reductie energieverbruik	-6	42	0	36
Onderwijsachterstandenbeleid	0	61	0	61
Uitkering SPUK	91	183	4	270
Uitkering gedupeerden toelagen	299	-299*	0	0
Uitkering gedupeerden toelagen	0	5	0	5
Totaal Nederlandse Rijksoverheid	641	2.282	122	2.801

* betreft een terugbetaling

Van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen bedragen (x €1000)	Saldo 1-1-2020	Toevoegingen	Vrijgevallen bedragen	Saldo 31-12-2020
VNG International (IDEAL)	18	0	0	18
Provincie Noord-Brabant	265	60	0	325
Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (COA)	56	13	56	13
Totaal overige overheidslichamen	339	73	56	356
Totaal alle overheidslichamen	980	2.355	178	3.157

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Omschrijving (x € 1.000)	Oorspronkelijk bedrag	Rente percentage	Boekwaarde 1-1-2020	Mutaties	Aflossing en/ Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2020
Woningbouw	116.148	3,5%-8,6%	93.973	8.000	14.973	87.000
Stichting waarborgfonds Sport	175	2,95%	140		17	136
Overige						1.357
Totaal	116.408		94.113	8.000	14.973	88.493

Niet op de balans opgenomen verplichtingen

Ter voldoening aan het gestelde in de verordening ex artikel 212 Gemeentewet geven wij hieronder een opsomming van de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen, waaraan de gemeente voor de komende jaren is gebonden. Alleen bedragen hoger dan € 20.000,- zijn opgenomen in de tabel.

Leverancier	Verplichting 2021	Einddatum
Ergon	€ 1.324.938	31-12-2022
Heijmans Wegen	€ 275.000	17-4-2023
Daams Houthandel, Schutt.bouw & Sierbestr. B.V.	€ 75.000	30-3-2021
Verbeek	€ 44.723	1-7-2021
Stichting Dorpshuis Borkel en Schaft	€ 42.468	1-7-2021
Verhart Groen B.V.	€ 37.000	30-4-2021
Proludic BV	€ 30.400	9-3-2022
Axxerion B.V.	€ 29.333	9-11-2022
PAUW B.V.	€ 28.008	31-12-2022
Coöperatieve Bosgroep Zuid- Nederland UA	€ 25.577	31-12-2021
Nationale Bewegwijzeringsdienst (NBd)	€ 25.000	1-1-2021

Het resultaat over 2020

Het resultaat ten opzichte van de begroting

De gemeenterekening 2020 laat een nadelig saldo zien ter grootte van € 681.000. In de bestuursrapportage is een jaarrekeningresultaat van € 320.000 voordelig geprognosticeerd. Het resultaat wijkt ten opzichte van bestuursrapportage circa € 1.001.000 af en wordt grotendeels veroorzaakt door grote afwijkingen extra uitgaven voor de Wmo en jeugdzorg.

Resultaat per programma

Overzicht programma resultaten in (x € 1.000)	Saldo: Begroting 2020 na wijziging	Saldo: Realisatie 2020	Totaal	Afwijking incidenteel	Afwijking structureel
1: Wonen	-6.326	-7.192	-866	-752	-114
2: Werken	-3.867	-3.434	433	413	20
3: Vrije Tijd	-5.703	-5.628	75	28	47
4: Sociaal Domein	-25.499	-26.415	-916	-125	-791
5: Bestuur & organisatie*	41.714	41.987	273	273	-
Totaal	320	-681	-1.001	-163	-838

*= Dit is inclusief overhead, onvoorzien, vennootschapsbelasting en algemene dekkingsmiddelen.

In het jaarverslag wordt een nadere toelichting gegeven over de financiële afwijkingen.

Omvang rekeningsaldo

In 2020 is er sprake van een negatief rekeningsaldo. Op basis van de autonome ontwikkelingen wordt de begroting aangepast, bijvoorbeeld aan de ontwikkeling van de algemene uitkering en overige rijksmiddelen. Alle afwijkingen die zich in de loop van het jaar voordoen komen hierdoor tot uitdrukking in het rekeningresultaat.

Rekeningsaldo en mutatie eigen vermogen

Het eigen vermogen van de gemeente bestaat uit de aanwezige reserves, vermeerderd (c.q. verminderd) met het positieve (c.q. negatieve) saldo in de rekening. Zoals blijkt uit de gemeentebalans bedroeg het eigen vermogen op 31-12-2019 € 21.770.000 (incl. resultaat 2019), terwijl dat op 31-12-2020 is afgenomen tot € 21.110.000 (incl. resultaat), een afname met € 660.000. Er is sprake van een negatief resultaat van € 681.000 in de gemeenterekening, na bestemming.

Incidentele baten en lasten

In de begroting 2020 is een overzicht opgenomen van de incidentele middelen en de bestemming daarvan. Doel daarvan is het bieden van inzicht aan de raad in verband met de begrotingsafwegingen en -autorisatie. Daarnaast is in de begroting 2020 aangegeven op welke wijze uiteindelijk structureel sluitende begrotingsramingen zijn bereikt. Van belang daarbij is dat structurele lasten door structurele baten worden gedekt en dat incidentele middelen slechts dienen ter dekking van incidentele lasten. In verband hiermee zijn dit soort overzichten, die ook voor het begrotingstoezicht van de provincie van belang zijn, in het BBV verplicht voorgeschreven. Ook bij de rekening dient een zodanig overzicht te worden gegeven.

Verloop post onvoorzien

Op grond van het BBV dient in de rekening te worden aangegeven welke aanwending in de loop van het jaar aan de stelpost voor onvoorziene uitgaven is gegeven. De bevoegdheid voor het aanwenden van het budget onvoorzien ligt bij de raad en is belast met het principe van de drie O's (onontkoombaar, onuitstelbaar en onvermijdbaar).

Verloop onvoorzien (x €1.000)	Primitieve Begroting	Realisatie 2020
Saldo onvoorzien primitieve begroting	125	
Bezuiniging NK 2020-2023; Incidentele verlaging budget voor de jaren 2020 en 2021		-50
Niet besteed saldo onvoorzien*		75

* De totale omvang van de coronakosten en de coronacompensatie vanuit het Rijk is nog onbekend. Indien de rijkscompensatie niet voldoende blijkt te zijn kan de post onvoorzien ingezet worden. Derhalve wordt het niet bestede saldo onvoorzien overgeheveld naar 2021.

Van bruto naar netto

Overzicht rekeningsaldo (x € 1.000)		
Bruto rekening saldo (resultaat voor bestemming reserves)		-660
Incidentele baten	3.579	-
Incidentele lasten	4.450	+
Per saldo mutatie reserves	892	-
Rekening saldo		-681

Nog af te wikkelen activiteiten

Een deel van het rekeningsaldo wordt veroorzaakt doordat in het begrotingsjaar 2020 een aantal activiteiten nog niet of niet geheel uitgevoerd konden worden. Om de voortgang van deze activiteiten niet te belemmeren zijn de budgetten overgeheveld naar 2021 via de reserve "afwikkeling activiteiten". Het gaat om de volgende activiteiten en restantbudgetten:

Nog af te wikkelen activiteiten (x €1.000)	
Wonen met zorg	15
Bestemmingsplan Algemeen	10
Uitvoeringsstrategie jongeren en jonge gezinnen	69
Omgevingswet	400
Toekomst Eurocircuit	15
Vrachtwagenmaatregelen	10
Volkstuinen	20
Compact kernwinkelgebied	202
Gevelverbeteringsfonds	131
Kinderparticipatieproject T+Huis	20
Kinderraad	10
Brede aanpak dak- en thuisloosheid	18
Ontmoeten in Geenhoven	26
Budgetten Social Domein	8
Ontmoeten in Geenhoven	46
Taskforce RIEC	14
Project Dommelstroom Interventie Team (DIT)	9
Cursussen	100
Verkiezingen	40
Toekomstvisie	10
Coronacompensatie (post onvoorzien)	75
Cultuurraad	2
Totaal overhevelingen	1.250

Overzicht van incidentele baten en lasten

Met het overzicht van incidentele baten en lasten wordt een onderbouwing gegeven van het structurele begrotingsevenwicht. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan het inzicht in de financiële positie van de gemeente. Van een structureel begrotingsevenwicht is sprake als structurele lasten in de begroting worden afgedekt door structurele baten.

Bij het opstellen van de tabel incidentele baten en lasten zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Het betreft baten en lasten die zich voordoen in de begroting en de jaarrekening.
- Het betreft baten en lasten opgenomen met een drempel vanaf € 15.000.
- Het betreft baten en lasten die zich maximaal drie jaar voordoen of waarvan de eindigheid vastligt als gevolg van een raadsbesluit of toekenningsbesluit.

Een storting in of een onttrekking uit een reserve is in principe incidenteel en maakt daarom ook onderdeel uit van de incidentele mutaties die van invloed zijn op het jaarrekeningresultaat. Uitzonderingen hierop zijn bestemmingsreserves met een egalisatiefunctie zoals bijvoorbeeld de reserve ter dekking voor kapitaallasten.

<i>bedragen x € 1.000</i>		Baten		Lasten	
Programma en Product	Omschrijving	Begroting 2020	Rekening 2020	Begroting 2020	Rekening 2020
Wonen					
Ruimtelijke ontwikkeling	Budgetoverheveling 2019/2020 Omgevingswet	-253	-253	0	400
	Budgetoverheveling 2019 Eurocircuit	-90	-90	0	15
	Budgetoverheveling 2019/2020 Uitvoeringstrategie jongeren en jonge gezinnen	-69	-69	0	69
	Budgetoverheveling 2019/2020 wonen en zorg	-25	-25	0	15
	Budgetoverheveling 2020 bestemmingsplan algemeen	0	0	0	10
	Programmakosten Nulplus-maatregelen N69	0	0	100	0
	Bereikbaarheidsakkoord & agenda	0	0	85	0
	Regionale energiestrategie	0	0	50	0
	Bijdrage uit grondexploitatie Fonds Beeldende kunst	0	0	0	30
	Bijdrage uit grondexploitatie Fonds rood voor groen	0	0	0	17
	Vrijval dekkingsreserve woonwagens ivm verkoop	-26	-23	0	0
	Winstneming grondexploitaties	0	-1.451	0	2.293
	Implementatie omgevingswet, claim algemene reserve	-77	0	0	0
	Stimulering woningbouwmarkt	-284	0	0	0
	Beheer vastgoed	-50	-41	0	0
	Verkoop vastgoed	0	0	467	472
	Bestemmingsplannen buitengebied	0	0	111	0
Infrastructuur	Budgetoverheveling 2020 vrachtwagenmaatregelen	0	0	10	10
	Reconstructie Markt Westzijde, claim algemene reserve	-394	-1	0	0
Groen	Budgetoverheveling 2019/2020 Volkstuinen	-20	-20	0	20
	Herstelkosten bomen in verband met droogte	0	0	20	20
Totaal Wonen		-1.288	-1.972	843	3.372
Werken					
Bedrijvigheid	Budgetoverheveling 2019/2020 Masterplan Centrum (gevelverbeteringsfonds, deelstudies en verplaatsing en transformatie)	-354	-354	0	333

	Masterplan centrum stimulering economie	0	0	83	0
	Ruimtelijk instrumentarium compact centrum	0	0	50	0
	Procesgelden duurzaamheid	0	0	30	0
Onderwijs	Vastgoedontwikkelingen (incl. IHP) => dekking reserve vastgoed	-275	-98	0	0
	Budgetoverheveling 2019 Digitaalhuis	-25	-25	0	0
Totaal Werken		-654	-477	163	333
Vrijetijd					
Cultuur	Budgetoverheveling 2020 Kinderraad	0	0	0	10
	Budgetoverheveling 2020 Cultuurraad	0	0	0	2
	Beeldende kunst	-15	0	0	0
	Vervanging instrumenten CMD	-11	-3	24	24
Sport	Eenmalige afschrijving Hockeyvelden	0	0	272	0
	Vervanging inventaris sport	-25	-25	20	20
	Vastgoedontwikkelingen (incl. IHP) => dekking reserve vastgoed	-15	0	0	0
Recreatie	Budgetoverheveling 2019 Grote heide	-105	-105	0	0
	Evenementenreserve	-23	-23	23	0
Totaal Vrije tijd		-194	-155	338	56
Sociaal domein					
Werk & Inkomen	Budgetoverheveling 2020 kinderpactproject	0	0	0	20
Maatschappelijke ondersteuning	Budgetoverheveling 2019 Ontmoeten in Geenhoven	-27	-27	0	0
	Budgetoverheveling 2020 Sociaal Domein	0	0	0	52
	Flexibele schil klantmanagement en uitkering administratie	0	0	40	0
	Transformatie Sociaal Domein	0	0	350	0
	Agenda 22-projectgroep	0	0	15	10
	Transformatie Sociaal domein => dekking reserve SD	-381	-56	0	0
Zorg	Budgetoverheveling 2019 Praktijkondersteuners huisartsen	-55	-55	0	0
Totaal Sociaal Domein		-463	-138	405	82
Bestuur & organisatie					
Samenwerking en positionering	Budgetoverheveling 2019 Huiskamerproject Dommelen	-13	-13	0	0
	Budgetoverheveling 2019 huiskamerproject Geenhoven	-13	-13	0	0
	Huiskamer Geenhoven en Dommelen	0	0	50	0
	Budgetoverheveling 2020 Ontmoeten in Geenhoven (incl huiskamerprojecten)	0	0	0	46
	Budgetoverheveling 2019 veiligheid bloemencorso	-5	-5	0	0
	Budgetoverheveling 2020 Toekomstvisie	0	0	0	10
Dienstverlening	Budgetoverheveling 2020 verkiezingen	0	0	0	40
	IT projecten als BIG/ENSIA/AVG	-186	-58	0	0
Veiligheid	Budgetoverheveling 2019/2020 Project Dommelstroom interventie team	-18	-18	0	9
	Budgetoverheveling 2020 Taskforce RIEC	0	0	0	14
Financiën	Budgetoverheveling 2019/2020 AVG	-75	-75	0	0
	Invoering AVG	-75	0	75	0
	Budgetoverheveling 2019/2020 Digitale agenda	-62	-62	0	0
	Implementatie digitale dienstverlening	0	0	50	0
	Budgetoverheveling 2019/2020 BIG/Ensia/AVG	-123	-123	0	0
	Winstuitkering HNG	-269	-269	0	0

	Correctie half jaar kapitaallasten (richtlijnen provincie)	0	0	-136	0
	Mutaties aan de reserve tractie ruimtelijk beheer voor het dekken van toekomstige kapitaallasten	0	-7	185	211
	Slim en efficiënt organiseren, claim algemene reserve	-54	-8	0	0
	Frictiekosten GRSA2, claim algemene reserve	-129	-65	0	0
	Doorontwikkeling dienstverlening, claim algemene reserve	-22	-9	0	0
	Vrijval reserve speeltoestellen peuterspeelzalen	-113	-113	113	113
	Financieel voordeel Bizob	0	0	-10	-10
Onvoorzien	Budgetoverheveling 2020 Coronacompensatie	0	0	0	75
Overhead	Budgetoverheveling 2020 Cursussen	0	0	0	100
Algemene dekkingsmiddelen	Aanpassing WOZ	0	0	19	0
Totaal Bestuur & organisatie		-1.155	-837	346	608
Totaal		-3.754	-3.579	2.095	4.450

Het nadelig saldo van incidentele baten en lasten is € 871.000.

Begrotingsrechtmatigheid

Op grond van BBV-artikel 28, lid a moet in de toelichting op de programmarekening een analyse van de afwijkingen tussen begroting na wijziging en realisatie worden gemaakt. Op grond van artikel 198, lid 3 Gemeentewet zijn alle begrotingsoverschrijdingen op de lasten onrechtmatig. Bij de afweging van de relevantie van deze onrechtmatige lasten is het criterium passend binnen het door de raad uitgezette beleid van belang.

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de toelichting op het besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) wordt begrotingsrechtmatigheid omschreven als:

"Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, evenals het begrotingsjaar van belang zijn."

Omdat het budgetrecht van de gemeenteraad formeel van toepassing is op het niveau van programma's wordt onderstaand per programma een toelichting gegeven op de onrechtmatige begrotingsafwijkingen.

Programma	Begroting na wijziging 2020			Jaarrekening 2020			Begrotingsafwijking		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
Lasten en baten									
Wonen	12.104	19.628	-7.523	14.849	20.933	-6.084	-2.745	-1.306	-1.439
Werken	411	4.932	-4.521	184	3.761	-3.577	227	1.171	-944
Vrijetijd	2.835	8.954	-6.119	2.309	8.326	-6.017	525	628	-103
Sociaal Domein	8.416	34.378	-25.962	11.775	38.256	-26.482	-3.359	-3.878	519
Bestuur en organisatie	57.732	17.207	40.525	58.196	16.696	41.500	-464	511	-975
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	81.498	85.098	-3.601	87.313	87.973	-660	-5.815	-2.874	-2.941
Stortingen en onttrekkingen									
Wonen	1.764	567	1.197	2.339	3.447	-1.108	-575	-2.880	2.305
Werken	654	-	654	477	333	144	177	-333	510
Vrijetijd	483	66	417	445	56	389	38	11	28
Sociaal Domein	463	-	463	138	72	67	325	-72	396
Bestuur en organisatie	1.546	356	1.189	2.246	1.759	487	-700	-1.403	703
Totaal stortingen en onttrekkingen	4.910	989	3.921	5.645	5.667	-21	-735	-4.677	3.942
Resultaat	86.407	86.088	320	92.958	93.639	-681	-6.551	-7.552	1.001

* 5. Programma 5 bestuur en organisatie is inclusief overhead, algemene dekkingsmiddelen, vennootschapsbelasting en onvoorzien

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Programma	Analyse Begrotingsoverschrijdingen		
	Lasten-overschrijding	Lastenoverschrijding, maar telt niet mee voor oordeel	Onrechtmatigheid, telt mee voor het oordeel
Lasten en baten			
Wonen	-1.306	-1.306	-
Werken	-	-	-
Vrijetijd	-	-	-

Sociaal Domein	-3.878	-3.551	-327
Bestuur en organisatie	-	-	-
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-5.184	-4.857	-327
Stortingen en onttrekkingen			
Wonen	-2.880	-2.880	-
Werken	-333	-333	-
Vrijetijd	-	-	-
Sociaal Domein	-72	-	-72
Bestuur en organisatie	-1.403	-1.403	-
Totaal stortingen en onttrekkingen	-4.688	-4.616	-72
Resultaat	-9.872	-9.473	-399

- = Nadeel

Het programma Wonen en Sociaal Domein laat een negatief saldo zien voor mutaties reserves. De begrotingslastenoverschrijding van € 9.872.000 is op hoofdlijnen als volgt te verklaren:

Programma 1 Wonen:

Exploitatie:

- o De resultaten van de bouwgrondexploitaties zorgen voor de lastenoverschrijding. Dit is met een separaat raadsvoorstel aan de raad voorgelegd en telt niet mee voor onrechtmatigheid.

Reserve

- o De lastenoverschrijding op de mutaties reserves betreft een storting in de reserves door de winstneming van een aantal grondexploitaties. Deze lastenoverschrijding telt niet mee in het oordeel.

Programma 2 Werken:

Reserves

- o Door een aantal budgetoverhevelingen (Compact kernwinkelgebied, gevelverbeteringsfonds en IHP onderwijs) ontstaat er een lastenoverschrijding bij de mutaties reserves. Omdat er direct gerelateerde baten tegenover staan (afwikkeling reserve Nog af te wikkelen activiteiten) telt deze overschrijding niet mee in het oordeel.

Programma 4 Sociaal domein:

Exploitatie

- o Dit programma laat een lastenoverschrijding zien. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de TOZO (€ 3.551.000). Dit telt niet mee in het oordeel, omdat hier direct gerelateerde baten tegenover staan. Daarnaast zijn er ook meerkosten voor Jeugd en WMO (o.a. Jeugd en begeleiding). Deze overschrijdingen tellen mee in het oordeel. Voor de uitgebreide toelichting verwijzen we naar de financiële toelichting in programma 4 Sociaal Domein.

Reserves

- o Dit programma laat ook een lastenoverschrijding zien op de mutaties reserves die meetellen in het oordeel. Het betreft Voornamelijk een afwijking op preventie en bijzondere bijstand. Voor de uitgebreide toelichting verwijzen we naar de financiële toelichting in programma 4 Sociaal Domein.

Programma 5 Bestuur en organisatie:

Reserve

- o De overschrijding betreft met name de verwerking van het rekeningresultaat 2019 van € 1.076.000. Dit is een lastenoverschrijding ten opzichte van de begroting, maar telt niet mee voor het oordeel. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2019 is door de raad besloten het jaarrekeningresultaat ten laste van de algemene reserve te brengen.

Wet Normering Topinkomen

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De WNT is van toepassing op de gemeente Valkenswaard. Het voor de gemeente Valkenswaard toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

De gemeentesecretaris en de griffier worden in dit kader aangemerkt als topfunctionaris.

Gegevens 2020		
bedragen x € 1	C. Miedema	W. Weeterings
Functiegegevens⁵	Griffier	Secretaris
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2020	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	0,9	1,0
Dienstbetrekking ⁸	ja	ja
Bezoldiging⁹		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	79.195	102.916
Beloningen betaalbaar op termijn	13.976	17.304
<i>Subtotaal</i>	<i>93.171</i>	<i>120.220</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	180.900	201.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	93.171	120.220
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	N.v.t. N.v.t.	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019¹⁴		
bedragen x € 1	C. Miedema	R. van Eijck
Functiegegevens⁵	Griffier	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	0,9	1,0
Dienstbetrekking ⁸	ja	Ja
Bezoldiging⁹		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	76.645	120.391
Beloningen betaalbaar op termijn	13.081	19.561
<i>Subtotaal</i>	<i>89.726</i>	<i>139.952</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	174.600	194.000
Bezoldiging	89.726	139.952

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Schatkistbankieren

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in 's Rijks schatkist aan te houden. Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, dat buiten de schatkist mag worden gehouden. Het drempelbedrag is gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen. Indien het begrotingstotaal hoger is dan € 500 miljoen is de drempel gelijk aan € 3,75 miljoen plus 0,2% van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat. De drempel is nooit lager dan €250.000.

De benutting van het drempelbedrag wordt berekend als gemiddelde over alle dagen in het kwartaal. Gemiddeld mag een decentrale overheid dus maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist hebben gehouden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	601,7175			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	272	296	416	415
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	329	306	186	187
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	80.229			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	80.229			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	601,7175			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
Kwartaal 1					
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	24.773	26.941	38.246	38.158
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden	272	296	416	415

Financiële realisatie: rekening van baten en lasten

Bedragen x € 1.000,-	Jaarrekening 2019			Primitieve begroting 2020			Begroting na wijziging 2020			Jaarrekening 2020		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
Lasten en baten												
Wonen	12.969	19.930	-6.961	12.062	18.426	-6.363	12.104	19.628	-7.523	14.849	20.933	-6.084
Werken	197	3.806	-3.609	281	4.339	-4.057	411	4.932	-4.521	184	3.761	-3.577
Vrijetijd	2.830	8.462	-5.632	2.767	8.726	-5.959	2.835	8.954	-6.119	2.309	8.326	-6.017
Sociaal Domein	8.215	32.340	-24.125	8.426	32.985	-24.560	8.416	34.378	-25.962	11.775	38.256	-26.482
Bestuur en organisatie*	54.334	16.005	38.329	55.596	15.768	39.827	57.732	17.207	40.525	58.196	16.696	41.500
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	78.545	80.543	-1.999	79.131	80.243	-1.112	81.498	85.098	-3.601	87.313	87.973	-660
Stortingen en onttrekkingen												
Wonen	1.443	1.764	-321	530	567	-37	1.764	567	1.197	2.339	3.447	-1.108
Werken	517	379	137	275	-	275	654	-	654	477	333	144
Vrijetijd	334	160	174	378	55	323	483	66	417	445	56	389
Sociaal Domein	445	82	363	381	-	381	463	-	463	138	72	67
Bestuur en organisatie*	6.572	6.004	568	920	674	246	1.546	356	1.189	2.246	1.759	487
Totaal stortingen en onttrekkingen	9.311	8.389	922	2.484	1.297	1.187	4.910	989	3.921	5.645	5.667	-21
Resultaat	87.856	88.933	-1.077	81.615	81.540	75	86.407	86.088	320	92.958	93.639	-681

* Dit is inclusief overhead, onvoorzien, vennootschapsbelasting en algemene dekkingsmiddelen.

Algemene Dekkingsmiddelen

<i>Bedragen * € 1.000,-</i>	Jaarrekening 2019	Primitieve begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Jaarrekening 2020
Algemene heffingen				
Onroerendzaakbelasting	7.711	8.063	8.063	7.963
Toeristenbelasting	-	-	-	-
Precariobelasting	70	79	79	-1
Reclamebelasting	75	90	90	70
Totaal algemene heffingen	7.855	8.232	8.232	8.032
Overige				
Algemene uitkering gemeentefonds	45.077	46.221	48.856	48.798
Algemene uitkering gemeentefonds voorgaande jaren	-	-	-544	89
Totaal algemene uitkering	45.077	46.221	48.312	48.888
Dividend				
Dividend	37	-	-	16
Totaal dividend	37	-	-	16
Rente resultaat	495	630	672	800
Uitkering bouwfonds	270	270	270	270
Resultaat	53.735	55.353	57.486	57.365

Reserves en Voorzieningen

Het totaal van de reserves en voorzieningen van de gemeente bedraagt eind 2020 € 42,1 miljoen (inclusief de voorzieningen gevormd voor de grondexploitatie en dubieuze debiteuren). Hiervan bestaat € 18 miljoen uit voorzieningen en € 24,1 miljoen uit reserves en onverdeeld resultaat 2020.

Waar dat noodzakelijk is zijn voorzieningen aanwezig tot de benodigde omvang. Daarnaast beschikken wij over een ruim aantal reserves met daarin beduidende middelen om beoogde doelen te kunnen realiseren en om als achtervang te kunnen fungeren voor de opvang van tegenvallers indien aanwezige risico's zich effectueren.

De reserves

Overzicht reserves (x€1.000)	Saldo begin 2020	Saldo eind 2020
Algemene reserve	4.063	2.959
Bestemmingsreserves (exclusief dekkingsreserves)	3.953	4.744
Dekkingsreserves	14.831	14.089
Jaarresultaat	-1.077	-681
Totaal reserves	21.770	21.110

De voorzieningen

Overzicht voorzieningen (x €1.000)	Saldo begin 2020	Saldo eind 2020
Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's	4.774	4.629
Onderhoud- en egalisatievoorzieningen	4.078	4.702
Door derden beklemde middelen	3.832	3.667
Bouwgrondexploitatie	4.023	5.367
Dubieuze vorderingen	2.598	2.646
Totaal	19.305	21.011

Bijlagen

Bijlage 1 Kredieten

Kredieten	Begroot	Werkelijk	Restant	Overheveling
Kloosterplein	218.910	274.775	-55.865	-
Groene uitstraling binnen de bebouwde kom	52.500	27.227	25.273	25.273
Ontwikkeling de Belleman	621.486	519.702	101.784	101.784
Bereikbaar Valkenswaard	-	2.125	-2.125	-
Reconstructie kruising Luikerweg/Zuidelijke Randweg	4.279.585	504.022	3.816.279	3.817.929
Grootschalig herstel asfaltlagen 2018	548.154	548.079	75	-
Veegwagen RAVO I BW45	109.810	159.500	-49.690	-
Grootschalig herstel asfaltlagen 2019	550.000	545.343	4.657	-
Veegmachine II Ravo BW 44	-	166.675	-166.675	-
MB Grootschalig herstel asfaltlagen 2020	3.175.000	-	3.175.000	3.175.000
Masterplan Centrum: Herinrichten parkeerterreinen	-	1.650	-1.650	-
Verkeersregelininstallatie 2015	110.378	50.277	60.102	60.102
Verkeersregelininstallatie 2017-2018	157.000	-	157.000	157.000
Vervanging parkeerautomaten	124.240	7.224	117.016	117.016
Sloop Barentzstraat 3	-19.077	-81.577	62.500	-
aank prcl H542 Mgr. Smetsstraat ong. N69	-361.000	-	-361.000	-
Eurocircuit: Bouw maatregelen	96.500	81.822	14.678	14.678
Eurocircuit: Brand en blusvoorzieningen	156.000	12.155	143.845	143.845
Parkeren Valkenswaard-Zuid	50.000	4.851	45.149	45.149
Beregeningsinstallatie Den Dries	70.041	-	70.041	-
Inrichting diverse sportparken 2018	5.139	-	5.139	-
Ligweide Zwembad de Wedert	13.537	-	13.537	-
Inrichting diverse sportparken 2019	88.386	88.279	107	-
Renovatie natuurgrasvelden voetbal	142.905	145.640	-2.735	-
BC Sport	-234.167	-	-234.167	-
Renovatie hockeyvelden 8a en 9 (toplaag)	847.000	620.430	226.570	-
Renovatie hockeyveld 8b (toplaag)	193.600	175.919	17.681	17.681
Renovatie hockeyveld Inricht. speelvelden en omg.	363.000	315.493	47.507	47.507
Inrichting diverse sportparken 2020	141.570	4.528	137.042	137.042
Renovatie goot buiten bad en douches	53.240	2.216	51.024	51.024
Renovatie kleedkamers sportpark 't Heike	242.000	196.988	45.012	45.012
Maatregelen tegen verspreiding kunstgraskorrels	50.000	-	50.000	50.000
Natuurpoort Luikerweg	30.000	493	29.507	29.507
Ommetje op de Malpie	299.062	-	299.062	299.062

Kredieten	Begroot	Werkelijk	Restant	Overheveling
Fietspad Malpie	400.000	-	400.000	400.000
Betonputten verbeteren afvalinzameling	24.660	-	24.660	24.660
Veiligheidsvloer verbeteren afvalinzameling	25.000	-	25.000	25.000
Onderbemalingsgebied Kreijenbeek	436.296	10.234	426.062	-
Vervanging riolering ivm einde leven	2.193.696	967.497	1.226.199	1.226.199
Vervanging rioolgemalen	73.405	56.310	17.095	17.095
Maatr. pakket 2015-2016 waterkwaliteit de Dommel	43.488	2.770	40.718	40.718
Zonnepanelen gemeentelijke gebouwen	533.966	3.520	530.446	530.446
N69: Programmaplan	-170.814	138.447	-309.261	-
N69 Programmaplan -deelprojecten nulplusmaatreg	-118.195	-	-118.195	-
Krediet sloop gemeentewerf Emmalaan	21.538	-149.961	171.499	-
Totaal	15.637.839	5.402.650	10.275.904	10.598.729

Bijlage 2 SiSa

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
FIN	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	<i>Aard controle R Indicator: B1/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: B1/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B1/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: B1/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B1/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B1/06</i>
			0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
BZK	C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	Totaal ontvangen bedrag beschikking	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
		Gemeenten	<i>Aard controle R Indicator: C1/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/02</i>				
			€ 180.000	Nee				
			Projectnaam/nummer per project	Besteding (jaar T) per project	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) aan afwijkingen.		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: C1/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: C1/06</i>	Alleen invullen bij akkoord ministerie.	
			1 Verduurzaming vanaf de keukentafel	€ 118.727	Ja			
			Kopie projectnaam/nummer	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T)	Toelichting	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C1/10</i>	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	
			1 Verduurzaming vanaf de keukentafel	€ 118.727		Nee		

OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
			<i>Aard controle R Indicator: D8/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/04</i>		
			€ 99.034	€ 0	€ 40.626	€ 86.573		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid		
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/08</i>					
1								
IenW	E3	Subsidierегeling sanering verkeerslawaaai Subsidierегeling sanering verkeerslawaaai Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/06</i>
			1 IenW/BSK-2019/149430	€ 135.860	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12</i>			
1 IenW/BSK-2019/149430	€ 159.745	€ 0	€ 0	€ 0	Nee			

Jaarverslag & jaarrekening 2020

IenW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: E20/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02	Aard controle R Indicator: E20/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04	€ 0	Nee
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid van de op te leveren en de opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (m1, m2, aantallen)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08		
			1 Saneren van verticale stoepranden en hoogteverschillen tussen verharding en berm	Nee	1.010			
			2 Aanleg van kruispuntplateau	Nee	2			
			3 Aanleg rotonde binnen de bebouwde kom	Nee	1			
			4 Het volwaardig afwaarderen van een gebiedsontsluitingsweg 50 km/uur naar een erftoegangsweg 30 km/uur	Nee	937			
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 6.666.562	€ 132.971	€ 697.426	€ 503	€ 72.802	€ 23
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)				
Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/12			
€ 19.899	€ 19.652	€ 0	€ 360.114	€ 0	Ja			

Jaarverslag & jaarrekening 2020

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob)
			<i>Aard controle R</i> Indicator: G3/01	<i>Aard controle R</i> Indicator: G3/02	<i>Aard controle R</i> Indicator: G3/03	<i>Aard controle R</i> Indicator: G3/04	<i>Aard controle R</i> Indicator: G3/05	<i>Aard controle R</i> Indicator: G3/06
			€ 0	€ 0	€ 6.532	€ 0	€ 0	€ 5.850
			Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: G3/07					
			Ja					
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
			<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: G4/01	<i>Aard controle R</i> Indicator: G4/02	<i>Aard controle R</i> Indicator: G4/03	<i>Aard controle R</i> Indicator: G4/04	<i>Aard controle R</i> Indicator: G4/05	<i>Aard controle R</i> Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 2.200.481	€ 236.512	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 453.951	€ 24.800	€ 11.584	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 320.572	€ 20.157	€ 5.150	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: G4/07	<i>Aard controle R</i> Indicator: G4/08	<i>Aard controle R</i> Indicator: G4/09	<i>Aard controle R</i> Indicator: G4/10	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: G4/11	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	597	35	€ 51.562	Ja	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	155	10		Ja	
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	122	5		Ja	

Jaarverslag & jaarrekening 2020

			Kopie regeling <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/12</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) <i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing <i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig <i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) <i>Aard controle R Indicator: G4/16</i>		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)						
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) <i>Aard controle R. Indicator: H4/01</i>	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02</i>					
			€ 357.134	-€ 154.086					
			Projectnaam/nummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03</i>	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicator: H4/04</i>	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicator: H4/05</i>	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicator: H4/06</i>	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle R Indicator: H4/07</i>	Toelichting <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08</i>	
			1 SPUK20-803094	€ 446.612	€ 184.744	€ 161.927	€ 164.89	Vanwege onduidelijkheid in de invulwijzer SiSa zijn cel H4/04 t/m H4/07 ingevuld op basis van de nettobedragen na toepassing van de rato van 17,5%.	
			Kopie projectnaam/nummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/09</i>	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening) <i>Aard controle R Indicator: H4/10</i>	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening) <i>Aard controle R Indicator: H4/11</i>				
			1 SPUK20-803094	€ 511.220	125%				
VWS	H8	Regeling Sportakkoord	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) Gerealiseerd <i>Aard controle R Indicator: H8/01</i>	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) Gerealiseerd <i>Aard controle R Indicator: H8/02</i>	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) Gerealiseerd <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/03</i>	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) Gerealiseerd <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/04</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05</i>		
			€ 0	€ 22.668	€ 0	€ 22.668	Ja		

Bijlage 3 Taakvelden

Nr.	Taakveld-omschrijving	Lasten begroting 2020 na wijziging	Baten begroting 2020 na wijziging	Lasten werkelijk 2020	Baten werkelijk 2020	Programma
0. Bestuur en ondersteuning						
0.1	Bestuur	1.620.247	-	1.678.963	-	Bestuur & Organisatie
0.2	Burgerzaken	859.597	-293.058	870.440	-325.731	Bestuur & Organisatie
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.203.519	-663.064	1.596.335	-856.425	Wonen
0.4	Overhead	11.437.191	-62.200	11.108.188	-32.734	Overhead
0.5	Treasury	-671.511	-639.894	-65.352	-676.552	Algemene dekkingsmid delen
0.61	OZB woningen	34.000	-5.389.351	52.047	-5.374.366	Bestuur & Organisatie/ Algemene dekkingsmid delen
0.62	OZB niet-woningen	11.000	-2.689.018	-	-2.588.998	Bestuur & Organisatie/ Algemene dekkingsmid delen
0.63	Parkeerbelasting	-	-745.842	3.520	-584.608	Wonen
0.64	Belastingen overig	10.000	-209.938	12.097	-108.931	Bestuur & Organisatie/ Algemene dekkingsmid delen
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	854.000	-48.311.914	-	-48.887.551	Algemene dekkingsmid delen
0.8	Overige baten en lasten	537.865	-	454.104	47.400	Bestuur & Organisatie/ Onvoorzien
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-	Vennootschaps-belasting
0.10	Mutaties reserves	989.376	-4.909.911	5.666.611	-5.645.158	Bestuur & Organisatie
1. Veiligheid						
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.674.850	-	1.664.941	-4.613	Bestuur & Organisatie
1.2	Openbare orde en veiligheid	679.975	-136.455	552.812	-121.274	Wonen/Sociaal Domein/Bestuur & Organisatie
2. Verkeer, vervoer en waterstaat						
2.1	Verkeer en vervoer	3.625.279	-224.992	3.431.652	-439.663	Wonen/Werken
2.2	Parkeren	227.152	-	148.080	-	Wonen

Nr.	Taakveld-omschrijving	Lasten begroting 2020 na wijziging	Baten begroting 2020 na wijziging	Lasten werkelijk 2020	Baten werkelijk 2020	Programma
3. Economie						
3.1	Economische ontwikkeling	1.113.377	-5.399	673.733	-13.619	Wonen/Werken
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-	-	-
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	317.144	-305.745	312.827	-278.831	Wonen/Werken
3.4	Economische promotie	99.429	-	78.031	-	Vrije tijd/Algemene dekkingsmidelen
4. Onderwijs						
4.1	Openbaar basisonderwijs	-	-	-	-	Werken
4.2	Onderwijshuisvesting	1.807.957	-	1.665.507	-	Werken
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.769.780	-387.600	1.168.297	-158.304	Wonen/Werken/Vrije Tijd
5. Sport, cultuur en recreatie						
5.1	Sportbeleid en activering	480.879	-358.452	485.928	-404.852	Vrije Tijd
5.2	Sportaccommodaties	3.852.151	-1.459.691	3.669.629	-1.017.933	Vrije Tijd
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.960.498	-886.724	2.753.572	-864.064	Wonen/Vrije Tijd
5.4	Musea	214.275	-	221.808	-	Wonen/Vrije Tijd
5.5	Cultureel erfgoed	52.624	-	71.080	-13.934	Wonen/Vrije Tijd
5.6	Media	600.151	-	609.227	-	Vrije Tijd/Bestuur & Organisatie
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.295.069	-174.214	3.996.568	-112.690	Wonen/Vrije Tijd
6. Sociaal domein						
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	4.248.561	-28.259	3.901.642	-67.802	Sociaal Domein/Bestuur & Organisatie
6.2	Wijkteams	-	-	-0	-	Sociaal Domein
6.3	Inkomensregelingen	10.908.655	-7.865.998	14.203.749	11.367.796	Sociaal Domein
6.4	Begeleide participatie	3.691.438	-	3.711.489	-	Sociaal Domein
6.5	Arbeidsparticipatie	785.563	-	652.509	-	Sociaal Domein
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	530.000	-	545.246	-	Sociaal Domein
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	6.466.662	-340.000	6.857.964	-175.108	Sociaal Domein
6.72	Maatwerkdienstverlening -18	6.302.586	10.000	6.930.416	-	Sociaal Domein

Nr.	Taakveld-omschrijving	Lasten begroting 2020 na wijziging	Baten begroting 2020 na wijziging	Lasten werkelijk 2020	Baten werkelijk 2020	Programma
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-	-	-	-	-
6.82	Geëscaleerde zorg - 18	617.670	-	614.852	-	Sociaal Domein
7. Volksgezondheid en milieu						
7.1	Volksgesondheid	594.091	-	597.949	-	Sociaal Domein
7.2	Riolering	2.144.761	-3.186.095	2.251.922	-3.283.809	Wonen
7.3	Afval	3.023.886	-3.877.498	3.159.748	-3.876.264	Wonen
7.4	Milieubeheer	951.024	-	1.761.507	-611.800	Wonen/Bestuur & Organisatie
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	232.612	-191.509	245.052	-172.045	Sociaal Domein
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing						
8.1	Ruimtelijke ordening	1.366.067	-60.000	793.453	-79.237	Wonen/Werken
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	2.409.425	-2.409.424	3.577.948	-4.399.077	Wonen
8.3	Wonen en bouwen	1.158.995	-605.197	953.400	-461.667	Wonen

Bijlage 4 Mutaties reserves per programma

Programma 1

Mutaties reserves	Omschrijving	Toevoeging (€)	Onttrekking (€)
Beeldende kunst	Storting beeldende kunst Lage Heide Wonen	26.382	
	Storting beeldende kunst De Weitens	4.114	
Speeltoestellen (BOR)	Uitname 2020		215.034
	Vaste storting 2020	95.350	
Bestemmingsreserve Rood voor groen	Storting Reserve Rood voor Groen Lage Heide Wonen	17.202	
Reserve woonwagens	vrijval dek.reserve ivm verkoop		22.544
Winstneming GREXEN	Vrijval complex Biestven		92.000
	Vrijval complex Kloosterpark		1.000
	Storting voorziening complex Barentzstraat 3		515.766
	Storting voorziening complex Hoge Akkers I		220.785
	Storting voorziening complex Emmalaan gemeentewerf		580.233
	Afsluiten complex 112 Veldbeemd		9.378
	Storting voorziening complex Dommelkwartier		31.349
	Complex De Weitens	202.000	
	Complex Lage Heide	1.816.000	
	Complex Jasmijn/Hazelaar	1.000	
	Complex Scottstraat	6.000	
	Afsluiten complex 41 Molensteen	14.402	
	Onttrekking voorziening complex Carolusdreef	4.571	
	Afsluiten complex Kloosterpark	1.000	
	Afsluiten complex 17 Vlasakker	5.927	
	Afsluiten complex 58 Biestven	241.740	
Algemene reserve	Reconstructie Markt Westzijde		1.208
Afwikkeling activiteiten	Omgevingswet		252.875
	Uitv.strategie jongeren en jonge gezinnen		68.750
	Eurocircuit		90.000
	wonen en zorg		25.000
	Volkstuinen		20.000

Mutaties reserves	Omschrijving	Toevoeging (€)	Onttrekking (€)
	Omgevingswet	400.000	
	Uitvoeringsstrategie jongeren en jonge gezinnen	68.750	
	Wonen met zorg	15.160	
	Toekomst Eurocircuit	15.469	
	Bestemmingsplan Algemeen	9.866	
	Vrachtwagenmaatregelen	10.000	
	Volkstuinen	20.000	
Traktie ruimtelijk beheer	Uitname 2020		92.394
Dekkingsreserve voertuigen 2010	Dekking kapitaallasten		20.696
Dekkingsreserve voertuigen 2011	Dekking kapitaallasten		1.744
Dekkingsreserve brandveiligheid gem. gebouwen	Dekking kapitaallasten		11.145
Dekkingsreserve vrachtwagen	Dekking kapitaallasten		18.837
Dekkingsreserve onkruidborstel machine	Dekking kapitaallasten		7.600
Egalisatiereserve Vastgoed	Uitname 2020		41.007
	Verkoop Eksterlaan 3	302.685	
	Verkoop Past. Heerkensdreef 21	167.674	
	Verkoop Maastrichterweg	1.780	
Totaal mutatie programma 1		3.447.072	2.339.345

Programma 2

Mutaties reserves	Omschrijving	Toevoeging (€)	Onttrekking (€)
Afwikkeling activiteiten	Stimulering gevelverbeteringsfonds		181.751
	Masterplan centrum subs verplaatsing en transforma		134.814
	Masterplan centrum deelstudies		37.468
	Digitaalhuis		25.000
	Gevelverbeteringsfonds	131.061	
	Compact kernwinkelgebied	201.814	
	Integraal huisvestingsplan		
Egalisatiereserve Vastgoed	Integraal huisvestingsplan		97.721
Totaal mutatie programma 2		332.875	476.754

Programma 3

Mutaties reserves	Omschrijving	Toevoeging (€)	Onttrekking (€)
Dekkingsreserve parkeerplaats 't Heike	Dekking kapitaallasten		2.320
Vervanging instrumenten CMD	Uitname 2020		2.739
	Vaste storting 2020	13.070	
	Schenking wegens opheffing klankbord CMD	11.000	
Vervanging inventaris sport	Uitname 2020		25.000
	Vaste storting 2020	19.545	
Evenementenreserve	Uitname 2020		22.500
Afwikkeling activiteiten	Groote Heide		105.000
	Kinderraad	10.000	
	Cultuurraad	2.000	
Dekkingsreserve klimaatbeheersing CC de Hofnar	Dekking kapitaallasten		12.619
Geact. gebouwen:cultuurcentrum	Dekking kapitaallasten		274.538
Totaal mutatie programma 3		55.615	444.716

Programma 4

Mutaties reserves	Omschrijving	Toevoeging (€)	Onttrekking (€)
Algemene reserve	Chronisch zieken		31.000
	Dekking kosten Sociale Kaart		25.310
Afwikkeling activiteiten	Ontmoeten in Geenhoven		27.000
	Praktijk ondersteuners huisartsen (POH)		55.000
	Kinderparticipatieproject T+Huis	20.000	
	Brede aanpak dak- en thuisloosheid	18.000	
	Ontmoeten in Geenhoven	25.653	
	Budgetten Social Domein	8.140	
Totaal mutatie programma 4		71.793	138.310

Programma 5

Mutaties reserves	Omschrijving	Toevoeging (€)	Onttrekking (€)
Bestemmingsreserve Winstuitkering HNG	uitname 2020		269.184
Reserve instandh. buitenter. peuterspeelzalen	vrijval t.g.v. de algemene reserve		112.800

Mutaties reserves	Omschrijving	Toevoeging (€)	Onttrekking (€)
Algemene reserve	Doorontwik Frontoffice/ dienstverlening		9.217
	Frictiekosten GRS A2		65.065
	Slim en efficiënt organiseren		7.962
	Rekeningresultaat 2019		1.076.628
	vrijval reserve buitenspeelster. Peuterspeelzalen	112.800	
Afwikkeling activiteiten	Veiligheid corso		5.000
	Huiskamer project Dommelen		12.500
	Huiskamer project Geenhoven		12.500
	Project Dommelstroom Interventie Team (DIT)		18.000
	AVG		75.000
	BIG/ENSIA/AVG		123.000
	Digitale agenda		62.000
	Ontmoeten in Geenhoven	45.700	
	Project Dommelstroom Interventie Team (DIT)	9.100	
	Taskforce RIEC	13.600	
	Verkiezingen	40.324	
	Toekomstvisie	10.000	
	Cursussen	100.000	
	Coronacompensatie (post onvoorzien)	75.000	
Traktie ruimtelijk beheer	Aanvull. tbv dekkingsreserve veegmachine BW44		6.675
	Vaste storting 2020	185.168	
	Restant van dekkingsreserve veegmachine BW45	500	
	Restant van dekkingsreserve Tractor WM53	25.500	
Dekkingsreserve ICT algemeen	Dekking kapitaallasten		74.269
	BIG/ENSIA/AVG		57.735
Duurzame bedrijfsmiddelen	Middelen overboeken naar reserve tractie		13.668
	Vaste storting 2020	58.260	
Geact. gebouwen: gemeentehuis	Dekking kapitaallasten		189.101
Geact. gebouwen:vm raadhuis	Dekking kapitaallasten		29.729
Dekkingsreserve Ravo Veegmachine BW45	Restant naar reserve Tractie beheer en uitvoering		500
Dekkingsreserve Ravo Veegmachine BW44	Aanvull. uit reserve tractie beheer en uitvoering	6.675	
Dekkingsreserve Tractor WM53	Restant naar reserve Tractie beheer en uitvoering		25.500

Mutaties reserves	Omschrijving	Toevoeging (€)	Onttrekking (€)
Saldo jaarrekening	Rekeningresultaat 2019	1.076.628	
Totaal mutatie programma 5		1.759.256	2.246.034

Bijlage 5 EMU-saldo

Gemeenten moeten het kastekort van hun exploitatie beperken tot de overeengekomen percentages van hun totale begroting. Via dit zgn. EMU-saldo wordt gecontroleerd of de decentrale overheden een gelijkwaardige inspanning leveren bij het streven te voldoen aan de Europese begrotingsdoelstellingen. Hoewel er geen individuele referentiewaarden voor het EMU-saldo zijn vastgesteld en geen maatregelen/sancties zullen worden opgelegd bij overschrijding, schrijven de herziene BBV voor dat ook in het jaarverslag wordt gerapporteerd over het EMU-saldo.

Emu Saldo		Realisatie 2019	Realisatie 2020	
+	1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-1.077	-660
+	2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	4.100	3.840
+	3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	2.876	1.799
-	4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	6.805	5.234
+	5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overige, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	980	3.157
+	6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: * Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	408	254
-	7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	1.534	2.645
+	8	Baten bouwgrondexploitatie: * Baten voor zover transacties niet op exploitatie verantwoord	3.548	3.861
-	9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	1.369	325
-	10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	Nee	Nee
	11	Verkoop van effecten:		
	a	• Zijn effecten verkocht ? (ja/nee)	Nee	Nee
-	b	• Zo ja wat was bij verkoop de boekwinst op de exploitatie?	0	0
Berekend EMU-saldo		1.127	4.047	